

Brüssel, 17. juuni 2025
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0147(NLE)

9590/25
ADD 1

ECOFIN 636
UEM 185
FIN 598
ECB
EIB

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 17. juuni 2022. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Poola taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud lisa rakendusotsust muutva nõukogu rakendusotsuse juurde.

1. JAGU. TAASTE- JA VASTUPIDAVUSKAVAGA ETTE NÄHTUD REFORMID JA INVESTEERINGUD

1. Reformide ja investeeringute kirjeldus

A. KOMPONENT A. „MAJANDUSE VASTUPANUVÕIME JA KONKURENTSIVÕIME“

See Poola taaste- ja vastupidavuskava komponent aitab lahendada mitmeid Poola majanduse vastupidavuse ja konkurentsivõimega seotud probleeme. Esimene üldine probleem on seotud investeerimiskliima ja ettevõtluskeskkonnaga, mida on viimastel aastatel takistanud regulatiivsed puudused, koormavad haldusnõuded ja -menetlused ning peamiste õigusaktide sagedased muudatused. Teiseks ei ole Poola veel suurendanud oma innovatsioonisuutlikkust, et ajakohastada oma kasvumudelit kulupõhisest konkurentsivõimest jätkusuutlikkuse ja suurema lisandväärtusega tegevuse suunas. Teadus- ja arendustegevuse kogukulutused on 2020. aastal endiselt väikesed – 1,4 % SKPst võrreldes 2,3 %-ga ELis. Kuigi ettevõtete kulutused teadus- ja arendustegevusele on viimase kümne aasta jooksul enam kui neljakordistunud, jäävad need alla ELi keskmise. Kolmandaks nõuavad digiüleminek ja muud majanduslikud üleminekud jõupingutusi, et parandada oskuste vastavust tööturu vajadustele ning ajakohastada kutseharidust ja -koolitust. Neljandaks osalevad naised, eakad, puuetega inimesed ja madalama kvalifikatsiooniga inimesed tööturul palju vähem kui paljudes teistes ELi riikides. See tuleneb mitmest tegurist, sealhulgas piiratud juurdepääsust lapsehoiule ja pikaajalisele hooldusele ning madalast seadusjärgsest ja tegelikust pensionieast. Lisaks piiravad tööturu paindlikkust spetsiaalsed pensionisüsteemid ja tööaja korralduse vähenenud paindlikkus. Ajutiste töölepingute osakaal on endiselt suur, kuigi see on pidevalt vähenenud.

Komponendi peamine eesmärk on suurendada investeeringuid, suurendada tootlikkust ning suurendada Poola majanduse konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet. Selleks on komponendil järgmised eesmärgid: i) tugevdada eelarveraamistiku jätkusuutlikkust ja piisavust; ii) vähendada ettevõtete ja ettevõtjate regulatiivset ja halduskoormust; iii) toetada digi- ja rohepööret ning peamiste majandussektorite, sealhulgas põllumajandusliku toidutööstuse vastupanuvõimet; iv) parandada innovatsiooni ökosüsteemi; v) edendada oskuste vastavust tööturu vajadustele ja parandada elukestvat õpet; vi) suurendada tööturul osalemist ja tõsta tegelikku pensioniiga; vii) parandada lastehoiuteenuste kättesaadavust ja kvaliteeti alla 3-aastaste laste puhul ja viii) suurendada riiklike tööturuasutuste tõhusust.

Komponent käsitleb järgmisi 2019. ja 2020. aasta Euroopa poolaasta raames Poolale esitatud riigipõhiseid soovitusi: riigipõhised soovitused 3, 2019 ja 4, 2020 seoses investeerimiskliima ja regulatiivse keskkonna parandamisega, eelkõige tugevdades avalike konsultatsioonide rolli õigusloomeprotsessis. Lisaks on komponendis käsitletud järgmist: riigipõhised soovitused 1, 2019 ja 1, 2020 seoses avaliku sektori kulutuste ja eelarvemenetluse tõhususe parandamisega ning majanduse elavdamise toetamisega riiklike meetmete kaudu; riigipõhine soovitus 2, 2019, milles käsitletakse tulevaste pensionihüvitiste piisavust ja pensionisüsteemi jätkusuutlikkust, eelkõige võttes meetmeid tegeliku pensioniea tõstmiseks, ning meetmete võtmist tööturul osalemise suurendamiseks, sealhulgas parandades juurdepääsu lapsehoiule ja pikaajalisele hooldusele, püsivate tööhõivevormide allesjäänud takistuste kõrvaldamist, ning meetmete võtmist, et suurendada oskuste vastavust tööturu vajadustele ja parandada elukestvat õpet; riigipõhine soovitus nr 3, 2019, tugevdades majanduse innovatsioonisuutlikkust, sealhulgas toetades teadusasutusi ja nende tihedamat koostööd ettevõtjatega.

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete ja leevendusmeetmete kirjeldust kooskõlas tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01).

A.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Allkomponent A1 – COVID-19 mõju vähendamine ettevõtjatele

A1.1. Eelarveraamistiku reform

Reformi üldeesmärk on suurendada avaliku sektori kulutuste läbipaistvust ja tõhusust. Selleks on reformi eesmärk: i) avaliku sektori vahendite tõhusama haldamise võimaldamine; ii) aruandekohustuse suurendamine avaliku sektori vahendite haldamisel; iii) riigi rahanduse jätkusuutlikkuse suurendamine ja kulude jätkusuutmatu suurenemise vältimine.

Reform seisneb kahe seadusandliku meetme rakendamises. Esiteks muudetakse riigi rahanduse seadust, lisades sellesse uue liigitussüsteemi, uue eelarve haldamise mudeli ja uuesti määratletud keskpika perioodi eelarveraamistiku. Muudatuse tulemusena kehtestatakse uus eelarvesüsteem. Teiseks muudetakse riigi rahanduse seadust, laiendades stabiliseerimiskulude eeskirja kohaldamisala suuremale arvule valitsemissektori üksustele, eelkõige eriotstarbelistele fondidele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

A1.2. Õigus- ja halduskoormuse edasine vähendamine

Reformi üldeesmärk on vähendada Poola ettevõtteid mõjutavat haldus- ja regulatiivset koormust ning soodustada erainvesteeringuid, eelkõige VKEde. Selleks on reformi eesmärk i) lihtsustada haldus- ja õigusmenetlusi, ii) minimeerida ettevõtjatele ja ettevõtjatele esitatavaid õiguslikke nõudeid, iii) kiirendada otsuste tegemist.

Reform koosneb ühest seadusandlikust paketist. „Õiguskaitseilp“ (*Tarcza prawna*) kehtestab järgmised õigusnormid: i) muuta elektroonilised menetlused domineerivaks kanaliks vähemalt kaheksa haldus- ja õigusmenetluse käsitlemiseks, sealhulgas turismiettevõtjate ja ettevõtjate deklaratsioonide esitamiseks kindlustuse tagatisefondile; ii) lihtsustada haldusmenetlusi, eelkõige seoses meremehe elukutsete ning alkohoolsete jookidega kauplemise ja kaubandusega; iii) vähendada kaheastmelise protseduuri kasutamist vähemalt kümnes eelkõige geoloogiliste ressurssidega seotud menetluses; iv) piirata haldusmenetlustes nõutavate dokumentide ja formaalsuste arvu näiteks ruumilise planeerimise ja ehitusprotsesside puhul ning v) pikendada teatavate haldusmenetluste tähtaegu, näiteks teises liikmesriigis ostenud auto registreerimiseks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

A1.2.1. Investeeringud ettevõtetele tegevusalade mitmekesistamisega seotud toodetesse, teenustesse ning töötajate ja töötajate pädevustesse

Selle investeeringu üldeesmärk on toetada VKEde ja mikroettevõtjate vastupanuvõimet sektorites, mida COVID-19 pandeemia Poolas kõige rohkem mõjutab, nimelt HoReCa, turismi ja kultuuri sektoris. Selleks on investeeringute eesmärk soodustada VKEde ja mikroettevõtjate tegevuse laiendamist ja mitmekesistamist nendes sektorites.

Investeering koosneb järgmise kolme tegevusliigi elluviimisest:

- investeeringud oma kaupade ja teenuste kavandamisse ja tootmisse, näiteks: i) uute toodete/teenuste turuletoomiseks vajalike masinate ja seadmete ostmise; ii) ehitustööd, sealhulgas uute tootmisliinide ehitamine; iii) investeeringud, mis on seotud rohepöördega, eelkõige selleks, et soodustada jäätmetekke vältimist disainimise teel, jäätmete ringlussevõttu/korduskasutust ning rakendada taastuvenergia lahendusi;
- projektide elluviimisega seotud nõustamisteenused;
- töötajate täiendus- ja ümberõpe, pakkudes koolitust uute IT-lahenduste, uute tehnoloogiate, kliendivajaduste analüüsi, teabe-/andmehalduse ja riskijuhtimise valdkonnas.

Meetmega tagatakse kõigi kirjeldatud projektide tasakaalustatud rakendamine, võttes arvesse nii toetusesaajate erivajadusi kui ka taaste- ja vastupidavusraha määruse eesmärgi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A1.3. Maakasutuse planeerimise reform

Reformi üldeesmärk on luua ehitussektori jaoks stabiilne ja prognoositav investimiskliima ning võidelda hoonete kontrollimatu leviku vastu linnalähedastes piirkondades, eelkõige suurimates linnades. Selleks on reformi eesmärk i) ühtlustada olemasolevaid õigusakte ja parandada maakasutuse planeerimise õigusraamistikku kohaliku omavalitsuse tasandil; ii) luua läbipaistvad ja selged maa arendamise eeskirjad omavalitsuse tasandil, eelkõige pakkudes juurdepääsu selgele, digitaalsele ja usaldusväärsele teabele maa arendamise kohta omavalitsustes; iii) suurendada sidusrühmade ja sotsiaalpartnerite osalemist kohalike omavalitsuste üldkavade koostamisel.

Reform seisneb uue ruumilise planeerimise seaduse vastuvõtmises. Seaduses peab: i) kehtestatakse nõue, mille kohaselt peavad kõik omavalitsused koostama ja vastu võtma üldised ruumilise arengu kavad, mis muudetakse kohalikeks õigusaktideks, milles sätestatakse omavalitsuse territooriumil ehitamise üldeskirjad; ii) kehtestatakse nõue, mille kohaselt peavad investorid uute arendusprojektide ehitamisel teostama omavalitsuse huvides täiendavaid projekte, et muu hulgas vähendada eluasemete arendamist ilma piisavate teenuste osutamiseta; iii) määratakse kindlaks protsess, milles sidusrühmad võivad osaleda kohalike omavalitsuste strateegiate ja üldkavade koostamises.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine

Investeeringuga toetatakse komponendi A reformis A.1.3 sätestatud uue ruumilise planeerimise reformi rakendamist. Investeeringuga toetatakse omavalitsusi üldiste ruumiliste arengukavade ettevalmistamisel eesmärgiga, et 80 % Poola omavalitsustest võtaksid vastu uued üldised ruumilise arengu kavad. Investeering koosneb kahte liiki meetmetest: i) tehniline tugi üldiste ruumilise arengu kavade ettevalmistamiseks, tehes kohalikele omavalitsustele kättesaadavaks õppematerjalid (nt veebiseminarid ja käsiraamatud); ii) kohalike omavalitsuste ruumiplaneerijatele ja töötajatele suunatud koolituse pakkumine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A1.4. Reform põllumajandussektori tootjate/tarbijate konkurentsivõime ja kaitse parandamiseks

Reformi üldeesmärk on tugevdada tarbijate ja tootjate positsiooni põllumajanduslike toiduainete tarneahelas, et suurendada kõigi põllumajandusliku toidutööstuse osalejate, eelkõige VKEde ja

väiketootjate investeeringuid ja vastupanuvõimet. Selleks on reformi eesmärk: i) luua põhimõtete ja heade tavade kogum vertikaalsetes suhetes põllumajanduslike toiduainete tarneahelas; ii) parandada lepingute täitmise tagamise süsteemi põllumajanduslikus toidutööstuses, et vältida lepinguliste eeliste kasutamist; ning iii) suurendada turu läbipaistvust.

Reform koosneb uuest seadusest, millega võideldakse lepinguliste soodustuste ebaõiglase kasutamise vastu põllumajanduslikus toidutööstuses ning mis läheb kaugemale ebaausate kaubandustavade direktiivist 2019/633. Reform koosneb järgmistest osadest:

- Lisaks direktiivis 2019/633 sätestatud ebaausate kaubandustavade loetelule kehtestatakse reformiga ebaausate kaubandustavade avatud määratlus. Eelkõige tunnistab konkurentsi- ja tarbijakaitseamet (UOKiK) sellised täiendavad kaubandustavad ebaausateks, kui i) need on vastuolus hea kaubandustava nõuetega ja ii) need moonutavad oluliselt või tõenäoliselt moonutavad oluliselt teiste lepingupoolte huve.
- Reformiga kaitstakse kõiki kaubandusettevõtjaid, sealhulgas põllumajandustoodete ja toiduainete ostjaid.

Reform hõlmab ka uue seaduse vahekokkuvõtte koostamist, mis hõlmab hinnangut selle kohta, kas eesmärgid on saavutatud, ning milles määratakse kindlaks võimalikud rakendamisprobleemid.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks

Selle investeeringu üldeesmärk on suurendada Poola põllumajandusliku toidutööstuse ja kalandussektori konkurentsivõimet ja vastupanuvõimet. Sel eesmärgil on investeeringu eesmärk i) toetada rohe- ja digipööret põllumajanduslikus toidutööstuses ja kalandussektoris; ii) lühendada põllumajandusliku toidutööstuse ning kalanduse ja vesiviljeluse tarneahelat ja suurendada selle vastupanuvõimet, eelkõige toetades kohalikke VKEsid, väiketootjaid ja kalureid; iii) vältida toidu raiskamist ning tegeleda toiduainete ümberjaotamisega seotud valgete laikude ja tehniliste tõketega.

Lähtudes meetme kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C 58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et see meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesmärke.

See hõlmab järgmist.

1. Ostetud veoautod ja muud raskeveokid on üksnes heiteta,¹ vähese heitega² või veeldatud maagaasi/surumaagaasiga veoautod, mis töötavad biogaasil/biometaanil. Eriotstarbelised varakogumid peavad vastama samadele eespool sätestatud eeskirjadele. Biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid kasutavate sõidukite puhul peavad olema täidetud järgmised tingimused: i) vastab taastuvenergia direktiivi (*direktiiv (EL) 2018/2001 (taastuvenergia direktiiv)*) artiklites 29–31 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele ning artiklis 26 sätestatud toidu- ja söödapõhiste biokütuste eeskirjadele ning seonduvatele rakendusaktidele ja delegeeritud õigusaktidele; ii) tagab, et sõidukid, mis on ostetud taaste- ja vastupidavusrahu toetuskava raames, kasutavad ainult taastuvenergia direktiivi nõuetele vastavaid biokütuseid, vedelaid biokütuseid ja biomasskütuseid; iii) seda

¹ Nagu on määratletud määruse (EL) 2019/1242 artikli 3 lõikes 11: ilma sisepõlemismootoriga või sisepõlemismootoriga sõiduk, mille heide on väiksem kui 1 g CO₂/km.

² Nagu on määratletud määruse (EL) 2019/1242 artikli 3 punktis 12: mille CO₂-heide on alla poole kõigi veokite allrühma kuuluvate sõidukite CO₂-võrdlusheitest; kontrollväärtused erinevad sõltuvalt veoki tüübist.

täiendavad kõrvalmeetmed, mis tõendavad, et biokütuste, vedelate biokütuste ja biomasskütuste osakaal riiklikus segus on aja jooksul suurenenud.

2. Biogaasienergia tootmisrajatised peavad vastama taastuvenergia direktiivi (*direktiiv (EL) 2018/2001 (taastuvenergia direktiiv)*) artiklites 29–31 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele ning artiklis 26 sätestatud toidu- ja söödapõhiseid biokütuseid käsitlevatele eeskirjadele ning seonduvatele rakendusaktidele ja delegeeritud õigusaktidele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Allkomponent A2 – Riikliku innovatsioonisüsteemi arendamine: koordineerimise tugevdamine, innovatsioonisutlikkuse stimuleerimine ning ettevõtjate ja teadusasutuste koostöö, sealhulgas keskkonnatehnoloogiate valdkonnas

A2.1. Robotiseerimise, digiülemineku ja innovatsiooni kiirendamine

Reformi eesmärk on suurendada nõudlust teadmiste ja innovatsiooni järele ning nende tõhusat kasutuselevõttu ettevõtetes ja digitaalmajanduses.

Reform seisneb maksusüsteemi eelistuste kehtestamises ettevõtetele, kes tegelevad digiülemineku investeringutega robotiseerimisse ja digiüleminekusse. Maksusoodustus antakse täiendava maksusoodustusena, et toetada robotite ostmist.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

A2.1.1. Investeeringud, millega toetatakse robotiseerimist ja digiüleminekut ettevõtetes

Selle investeeringu eesmärk on toetada projekte, mis hõlmavad digitehnoloogiale üleminekule suunatud uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu.

Investeering hõlmab äriprotsesside digiüleminekut, toetades üleminekut tööstusele 4.0, pöörates erilist tähelepanu robotiseerimisele ja rakendustehnoloogiatele. Investeeringuga toetatakse pilvetehnoloogia ja tehisintellekti kasutamist tootmis- ja äriprotsesside integreerimisel ja juhtimisel; arukate tootmisliinide rakendamist, arukate tehaste ehitamist; selliste kaasaegsete digitehnoloogiate kasutuselevõttu, mis toetavad üleminekut keskkonnaheite (eelkõige kasvuhoonedega) vähendamisele ning loodusvarade kasutamise ning tootmis- ja äriprotsesside keskkonnamõju vähendamisele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A2.2. Ringmajanduse mudelile ülemineku tingimuste loomine

Reformi eesmärk on luua asjakohane õigusraamistik teise toormega kauplemise toimimiseks. Reformiga kehtestatakse peamiste tööstusjäätmete puhul jäätme oleku lakkamist käsitlevad määrused, mis sisaldavad selliste materjalide jäätme oleku lakkamise määratlusi ning hõlbustavad nende ringlust ja kasutamist teise toorainena.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

A2.2.1. Investeeringud keskkonnatehnoloogiate ja -innovatsiooni kasutuselevõttu, sealhulgas ringmajandusega seotud investeeringud

Selle investeeringu eesmärk on toetada teise toorme kasutamist, sealhulgas rahastades muu hulgas teadus- ja arendustegevuse taristut, et arendada tehnoloogiaid jäätmete kasutamiseks teise toorainena, eesmärgiga luua tõhusam majandus.

Investeering koosneb kahest meetmest. Esimese meetmega toetatakse projekte, mis on antud VKEdele, et arendada ja rakendada ringmajandusega seotud keskkonnahoidlike tehnoloogiaid, mille tulemuseks on parem materjalihaldus, suurem energiatõhusus ja ettevõtete põhimõtete nihe jäätmetekke vältimise suunas.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 31. märts 2025.

Teise meetme raames rahastatakse projekte, millega toetatakse selliste tehnoloogiate arendamist, mis aitavad kaasa teisese tooraine turu loomisele.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2025.

Toetusesaajad valitakse kooskõlas kindlaksmääratud valikukriteeriumidega, järgides mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtteid. Projektid käsitlevad selliste keskkonnasõbralike tööstuslahenduste väljatöötamist, rakendamist või kohaldamist, mille tulemuseks on eeldatavasti suurem energiatõhusus tootmis- ja tööprotsessides või tootmis- ja tööprotsessides tekkivate jäätmete vähenemine või jäätmete korduskasutamine või ringlussevõtt või tootmis- ja tööprotsessidest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähenemine. Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), välistatakse tulevaste projektide konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides³; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest⁴ madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste⁵ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega⁶ seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda.

A2.3. Institutsioonilise ja õigusliku aluse loomine mehitamata õhusõidukite arendamiseks

Reformi eesmärk on luua üksus, mis toetaks uute mehitamata õhusõidukitel põhinevate lahenduste katsetamist ja rakendamist, eelkõige linnastunud piirkondades.

Reformiga antakse Poola aeronavigatsiooniteenuste ametile õigus omada äriühingutes osalust ning antakse ametile või selle tütarettevõtjatele luba viia läbi katseprojekte, mis toetavad mehitamata õhusõidukitel põhinevate ärimudelite ja teenuste rakendamist. Poola aeronavigatsiooniteenuste amet tegutseb kavandatud pädevuskeskuste võrgustiku raames ka mehitamata õhusõidukite eriteenuste osutajana.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2023.

A2.3.1. Pädevuskeskuste (spetsialistide koolituskeskused, rakendamise tugikeskused, vaatluskeskused) ja mehitamata sõidukitööstuse juhtimistaristu arendamine ja varustus kui innovatsiooni ökosüsteem

Selle investeeringu eesmärk on luua mehitamata sõidukite pädevuskeskuste ja taristu integreeritud süsteem.

³ Välja arvatud kõnealuse meetme alla kuuluvad, elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad tehnilise juhendi „Mitte tekitada olulist kahju“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

⁴ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Võrdlusalused, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvatele tegevusaladele, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁵ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁶ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Investeering hõlmab mehitamata sõidukite taristuga varustatud kohalike keskuste rajamist. Kohalikke keskusi ja/või infrastruktuure rakendatakse kümnes kohas. Esimeses pädevuskeskuses välja töötatud teenus (eesmärk A36G) on ülejäänud üheksas pädevuskeskuses eesmärkide A34G ja A35G raames täidetavate ülesannete aluseks. Toetatava projekti põhielemendid on maapealne taristu, kohalikud andme- ja liikluskorralduskeskused ning digitaalteenused ja -tootjad.

Investeeringu teine element on mehitamata sõidukitega seotud teenuste rakendamine, mille eesmärk on võimaldada mehitamata õhusõidukite täiustatud lende massiskaalal igale pädevuskeskusele määratud valdkonnas.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A2.4. Teadus- ja tööstusvaldkonna koostöömehhanismide tugevdamine

Reform koosneb kahest meetmest. Esimese meetme eesmärk on võimaldada ülikoolidel ja uurimisinstituutidel saada äriühingute osanikeks. Selle eesmärk on suurendada tehnosiirde interdistsiplinaarset ja paindlikkust.

Esimene meede selle reformi raames seisneb nende üksuste kategooriate laiendamises, millega ülikoolidel on võimalik luua eriotstarbelisi rahastamisvahendeid. Need on uurimisinstituudid, Poola Teaduste Akadeemia instituudid ja Łukasiewicz'i teadusvõrgustiku instituudid. Reform võimaldab spetsiaalselt teadus- ja arendustegevuse tulemuste turustamiseks kavandatud eriotstarbeliste sõidukite loomist.

Reform pidi olema ellu viidud 31. märtsiks 2022.

Kõnealuse reformi teise meetmega kehtestatakse põllumajandus- ja maaelu arengu ministeeriumi järelevalve all olevate uurimisinstituutide ja allüksuste jaoks eeskirjad laborite, teadustöö infrastruktuuri ja teadmussiirde kohta teadus- ja teaduskoostöö ning teadus- ja ettevõtluskoostöö raames. Abi andmise eeskirjades järgitakse mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtteid.

Reform pidi olema ellu viidud 31. märtsiks 2022.

A2.4.1. Investeeringud teadussuutlikkuse arendamisse

Selle investeeringu eesmärk on tagada tihedam koostöö teadus- ja innovatsiooniasutuste vahel ning teadusasutuste ja ettevõtlussektori vahel. See aitab kaasa kvaliteetsete ja suure turustamispotentsiaaliga teadus- ja arendustegevuse tulemuste suurendamisele.

See investeering hõlmab teadusuuringute infrastruktuuri rahastamist Łukasiewicz'i teadusvõrgustikus, Poola teadusuuringute infrastruktuuri tegevuskavas ning põllumajandusliku toidutööstuse instituutides ja allüksustes põllumajandus- ja maaelu arengu ministeeriumi järelevalve all.

Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), välistatakse tulevaste projektide konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides⁷; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest

⁷ Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C 58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

võrdlusalustest⁸ madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste⁹ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega¹⁰ seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Allkomponent A3 – Haridus kaasaegse majanduse heaks

A3.1. Tööjõud kaasaegse majanduse heaks: reformi peamine eesmärk on valmistada tööjõud ette tänapäevaseks majanduseks ning parandada oskuste ja kvalifikatsioonide vastavust tööturu nõuetele Selle reformi eesmärk on luua valdkondlikud oskuskeskused ja muuta asjakohaseid õigusakte, et pakkuda sihipäraseid täiendus- ja ümberõppeteenuseid. Reformi eesmärk on toetada tööandjate koostööd kutsehariduse pakkujatega ja toetada innovatsiooni kutseõppes. Samuti käsitletakse puuetega inimeste kaasamist.

Reform hõlmab õigusaktide jõustumist (sealhulgas haridusseaduse ja õpetajate seaduse muudatused). See järgneb läbivaatamisprotsessile tihedas koostöös sidusrühmadega, sealhulgas sotsiaalpartnerite, piirkondlike ametiasutuste ja valdkondlike esindajatega. Nende õigusaktidega nähakse ette oskuskeskuste võrgustiku arengukava, määratakse kindlaks oskuskeskuste roll haridus- ja koolitussüsteemis, määratakse kindlaks töötajate tööhõivetingimused oskuskeskustes, kehtestatakse sätted läbivaatamiseks ja kohandatakse olemasolevat juhtimissüsteemi sätetega oskuskeskuste juhtimise kohta, sealhulgas tööandjate (sealhulgas VKEdes esindajad), sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas piirkondlike ja kohalike omavalitsuste juhtimise kohta. See hõlmab ka koolitustingimusi, karjäärinõustamist käsitlevaid sätteid ja õppekavasid. Õigusaktid peavad võimaldama kutseõpetajate koolitust oskuskeskustes.

Muudatustes määratakse kindlaks piirkondade õigused ja kohustused oskuste poliitika koordineerimisel. Piirkonnad peavad suutma mõjutada oma piirkonnas pakutavaid õppepakkumisi. Nad on kohustatud välja töötama ja ajakohastama programme integreeritud oskuste strateegia 2030 rakendamiseks piirkondlikul tasandil.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse

Reformiga A3.1 seotud investeeringu tulemusel luuakse valdkondlike oskuskeskused, et toetada kaasaegse kutseõppe ja elukestva õppe arendamist. See hõlmab oskuskeskuste loomist ja kutseõppe pakkumist, sealhulgas õppijatele, üliõpilastele, kutsehariduse ja -õppe õpetajatele ning teistele

⁸ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Võrdlusalused, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvatele tegevusaladele, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁹ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

¹⁰ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

täiskasvanutele. Investeering ei hõlma maa ostmist. Fossiilkütustega seotud õppekavad ja kutseõppekursused ei tohi olla seotud.

Täiendus- ja ümberõppe ning koolituskavade pakkumiseks oskuskeskustes, sealhulgas õpiväljundite kinnitamiseks, saab kõigis keskustes koolitust 24 000 õppijat. Nendest õppijatest vähemalt 60 % peavad olema täiskasvanud (vähemalt 25aastased, välja arvatud kutsehariduse ja -õppe õpetajad); vähemalt 20 % õppijatest peavad olema noored (14–24aastased); vähemalt 10 % õppijatest on praegused kutsehariduse ja -koolituse õpetajad. Iga keskuse puhul peavad valitud oskuste täiendamise programmid sisaldama digimöödet ja rohelist möödet. Oskuskeskuste toimimisse kaasatakse vähemalt 81 valdkondlikku organisatsiooni. Investeeringuga luuakse ka vähemalt 14 toimivat piirkondlikku koordineerimisrühma, mille üldeesmärk on jõuda 16 piirkondliku koordineerimisrühmani (üks iga vojevoodkonna kohta). Need rühmad koordineerivad kutsehariduse ja -koolituse ning elukestva õppe poliitikat. Investeeringud hõlmavad kesk- ja piirkondliku tasandi koordineerimismehhanismide toetamist ja arendamist ning piirkondlike meeskondade tegevuse toetamist nende ülesannete täitmisel.

Lisaks, pidades silmas üldeesmärki töötada piirkondlikul tasandil välja 16 rakendusprogrammi (üks iga vojevoodkonna kohta), töötavad kutsehariduse ja -koolituse ning elukestva õppe piirkondlikud koordineerimisrühmad välja vähemalt 14 rakendusprogrammi piirkondlikul tasandil. Tegemist on riikliku integreeritud oskuste strateegia 2030 rakendusprogrammidega piirkondlikul tasandil.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Allkomponent A4 – Tööturu struktuurse sobitamise, tõhususe ja kriisidele vastupanuvõime suurendamine

A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid

Reformi üldeesmärk on suurendada tööturul osalemist, et suurendada Poola majanduse tootlikkust, kriisidele vastupanu võimet ja üleilmset konkurentsivõimet. Teine eesmärk on muuta Poola tööturg paindlikumaks ja turvalisemaks. Selleks on reformi eesmärk: i) riiklike tööturuasutuste toimimise ümberkujundamine ja aktiivse tööturupoliitika tõhustamine; ii) võõrtöötajate töölevõtmise protsessi lihtsustamine; iii) värbamismenetluste lihtsustamine, rakendades uusi sätteid elektrooniliste lepingute kohta, ning iv) uurida võimalusi kollektiivlepingute ja ühe töölepingu kasutamise tõhustamiseks.

Reform hõlmab uute õigusaktide jõustumist, mis käsitlevad avalikke tööturuasutusi, kolmandate riikide kodanike töölevõtmist ja teatavate töölepingute elektroonilist sõlmimist. Lisaks hõlmab reform riiklike tööturuasutuste toimimise ja koordineerimise uute standardite ja tulemusraamistiku vastuvõtmist. Korraldatakse sotsiaalpartneritega konsulteerimine kollektiivlepingute potentsiaali üle ja põhjalik uuring ühe töölepingu võimaliku rolli kohta. Konsultatsioonide ja uuringu käigus kindlaks määratud asjakohased reformiprioriteedid viiakse ellu asjakohaste õigusaktide muudatuse jõustumisega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

A4.1.1. Investeeringud tööturu institutsioonide reformi toetuseks

Selle investeeringu üldeesmärk on suurendada riiklike tööturuasutuste suutlikkust toetada tööturu toimimist. Selleks on investeeringu eesmärk minna digitehnoloogiale üle teenuste ja vahendite puhul, mida kasutavad riiklikud tööturuasutused, koolitada riiklike tööturuasutuste töötajaid ning korraldada teavituskampaania riiklike tööturuasutuste pakutavate uute teenuste kohta, sealhulgas nende esmakordsetele tulevastele kasutajatele.

Investeeringud hõlmavad i) riiklike tööturuasutuste protsesside digitaliseerimist ja ii) avalike tööturuasutuste töötajate koolituskursusi.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A4.2. Reform lapsevanemate olukorra parandamiseks tööturul, parandades kuni kolmeaastaste laste juurdepääsu kvaliteetsele lapsehoiule

Reformi üldeesmärk on lihtsustada kuni kolmeaastaste laste juurdepääsu lastehoiuteenustele ning tagada lastehoiuteenuste kõrged haridus- ja kvaliteedistandardid. Selleks on reformi eesmärk i) ühtlustada riiklike ja väliste vahendite haldamist lastehoiuasutuste loomiseks ja toimimiseks, ii) tagada kuni kolmeaastaste laste lastehoiuteenuste pikaajaline riiklik rahastamine; ning iii) rakendada lastehoiuasutuste jaoks siduvaid minimaalseid haridus- ja kvaliteedistandardeid.

Reformi käigus võetakse vastu kuni kolmeaastaste laste eest hoolitsemise seaduse muudatus ning luuakse spetsiaalne mitmeaastane programm lastehoiuasutuste loomiseks ja toimimiseks. Muudatusettepanekus ühendatakse muu hulgas kolme eraldi rahastamisallika haldamine lastehoiuasutuste loomiseks ja toimimiseks: riigisisene rahastamine, Euroopa Sotsiaalfond+ ning taaste ja vastupidavuse rahastamisvahend. Reformiga tagatakse ka kuni kolmeaastastele lastele mõeldud lastehoiuteenuste pikaajaline riigisisene rahastamine. Lisaks hõlmab reform kuni kolmeaastaste laste olemasolevate hooldus- ja haridusstandardite sõltumatut analüüsi, lastehoiuteenuste asjakohaste hooldus- ja haridusalaste kvaliteedistandardite väljatöötamist, milles võetakse arvesse analüüsi, ning asjakohaste õiguslike muudatuste rakendamist, et muuta miinimumstandardid lastehoiuteenuse osutajatele siduvaks, et toetada hariduse ja hoolduse kõrget kvaliteeti alates varasest east.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

A4.2.1. Toetus lastehoiuteenustele kuni kolmeaastastele lastele (lasteaiad, lasteklubid) Maluch+ programmi raames

Selle investeeringu üldeesmärk on suurendada kuni kolmeaastaste lastehoiuteenuste kättesaadavust, toetades lastehoiuasutuste ehitamise kulusid ja luues kuni kolmeaastastele lastele mõeldud lastehoiuasutuste rahastamise haldamise süsteemi. Selleks on investeeringu eesmärk i) võtta kasutusele IT-süsteem kuni kolmeaastastele lastele mõeldud lastehoiuasutuste rahastamise ja loomise haldamiseks ning ii) luua kuni kolmeaastastele lastele uusi kohti lastehoiuasutustes (lasteaiad, lasteklubid).

Investeering seisneb IT-süsteemi arendamises ja kasutuselevõtus, et hallata kuni kolmeaastastele lastele mõeldud lastehoiuteenuste rahastamist ja loomist. Süsteem ühendab lastehoiu rahastamise eri allikad (Euroopa fondid, riiklik rahastamine riigieelarvest, kohalike omavalitsuste rahastamine).

Investeering hõlmab ka 47500 uue koha loomist lasteaedades ja lasteklubides uute rajatiste ehitamise ja olemasolevate rajatiste renoveerimise (renoveerimise ja kohandamise) kaudu. Erandkorras võib see vajaduse korral hõlmata kinnisvara ja taristu ostmist (maa või ruumide ostmine).

Taaste- ja vastupidavusrahaust ning muudest Euroopa rahalistest vahenditest saadava rahastamise selget piiritlemist tuleb austada. Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A4.3. Sotsiaalmajanduse arengu õigusraamistiku rakendamine

Reformi üldeesmärk on suurendada sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste kutsealase aktiivsuse määra ja toetada sotsiaalteenuste deinstitutionaliseerimist. Selleks on reformi eesmärk määratleda õigusaktides sotsiaalmajanduses osalejate toimimise raamistik.

Reform seisneb sotsiaalmajandust käsitleva seaduse vastuvõtmises. Seaduses määratakse kindlaks selle sektoriga seotud põhieeglid, sealhulgas eelkõige sotsiaalse ettevõtte toimimise ja toetamise põhimõtted, sotsiaalmajanduse üksuste ja kohalike omavalitsuste uued koostööviisid sotsiaalteenuste rakendamisel ning poliitika koordineerimise põhimõtted sotsiaalmajanduse arengu valdkonnas.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

A4.3.1. Investeermistoetusprogrammid, mis võimaldavad eelkõige arendada tegevusi, suurendada osalemist sotsiaalteenuste osutamises ja parandada taasintegreerumise kvaliteeti sotsiaalmajandusüksustesse

Selle investeeringu üldeesmärk on maksimeerida sotsiaalmajanduse üksuste mõju sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste sotsiaalsele ja kutsealasele taasintegreerimisele ning toetada sotsiaalteenuste deinstitutionaliseerimist. Selleks on investeeringu eesmärk aidata üksustel saada sotsiaalse ettevõtte staatus ja säilitada töökohad sotsiaalmajanduse üksustes.

Investeering hõlmab selliste programmide ettevalmistamist ja rakendamist, millega antakse toetusi rahastamiskõlblikele üksustele. Investeeringu saavutamise mõõtmise eesmärk on i) anda sotsiaalse ettevõtte staatus 1 400 üksusele ja ii) anda rahalist toetust vähemalt 1 000 sotsiaalsele üksusele.

Toetusesaajad valitakse kooskõlas kindlaksmääratud valikukriteeriumidega, mille puhul järgitakse mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtteid.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

A4.4. Töövormide paindlikumaks muutmine ja kaugtöö kasutuselevõtmine

Reformi üldeesmärk on lihtsustada perekondlike ja ametialaste kohustuste ühitamist ning aidata madalama tööjõus osalemise määraga rühmadesse kuuluvatel inimestel leida alaline töökoht. Selleks sätestatakse tööseadustikus kaugtöö ja paindlikud tööaja korralduse vormid.

Reform seisneb tööseadustiku muudatuse vastuvõtmises. Muudatusettepanekuga võimaldatakse kaugtööd igal ajal, mitte ainult erakorralistel asjaoludel, ning rakendatakse paindlikke tööajakorraldusi. Muudatusettepanekuga määratakse kindlaks ka mitu kaugtöö ja paindliku töö korraldust, sealhulgas: i) võimalus töötada kaugtööna väljaspool töökohta töötaja ja tööandja vaheliste kokkulepete alusel, ii) tööandja pakutavate töövahendite eeskirjade määratlemine ning iii) kaugtöö suhtes kohaldatavate tervishoiu- ja ohutuspõhimõtete raamistiku loomine.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

A4.5. Karjääri pikendamine ja töötamise edendamine pärast seadusjärgse pensioniea saabumist

Reformi üldeesmärk on suurendada töötajate suutlikkust ja motivatsiooni jääda tööturule ka pärast pensioniikka jõudmist. Selleks rakendatakse maksusoodustust nende suhtes, kes on jõudnud seadusjärgsesse pensioniikka, kuid eelistavad mitte jääda pensionile ja jätkata töötamist. Kaks aastat pärast maksusoodustuse rakendamisest avaldatakse aruanne, milles hinnatakse selle mõju tegelikule pensionieale.

Reform seisneb üksikisiku tulumaksu seaduse muudatuse vastuvõtmises ja selle meetme hindamises. Muudatusega vähendatakse alates 2023. aastast üksikisiku tulumaksu nende isikute puhul, kes on jõudnud seadusjärgsesse pensioniikka, kuid ei soovi pensionile jääda ja jätkavad töötamist. Tulumaksust vabastatakse töötajad, kes kuuluvad esimesse tulumaksuvahemikku (2021. aastal 85 528 Poola zlotti) ja teenivad ainult Poola rahvamajanduse keskmist brutopalka. Üksikisiku

tulumaksu määra vähendatakse teiste kõrgema sissetulekuga töötajate puhul, kes on jõudnud seadusjärgsesse pensioniikka, kuid ei jää pensionile ja jätkavad töötamist. Tänu sellele maksusoodustusele teenivad maksumaksjad lisasummasid, mis vastavad saamata jäänud tulumaksu summale, mille eesmärk motiveerima maksumaksjaid oma karjääri pikendama. Kahe aastat pärast eespool nimetatud meetme kehtestamisest koostatakse aruanne, et hinnata üksikisiku tulumaksu muudatuste mõju tegelikule pensionieale. Selles analüüsitakse mõju tööturul osalemisele, pensionisüsteemi jätkusuutlikkusele, riigi rahandusele ja soolisele võrdõiguslikkusele.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

A4.6. Teatavate rühmade tööturul osalemise suurendamine pikaajalise hoolduse arendamise kaudu

Reformi üldeesmärk on suurendada teatavate rühmade, eelkõige naiste osalemist tööturul, arendades Poola pikaajalise hoolduse süsteemi. Selleks viiakse läbi pikaajalise hoolduse süsteemi strateegiline läbivaatamine ja sellele järgnevad asjakohased seadusandlikud muudatused.

Reform hõlmab kõigepealt Poola pikaajalise hoolduse süsteemi analüüsi avaldamist. Analüüsis hinnatakse eelkõige võimalusi pikaajalise sotsiaal- ja tervishoiuteenuste integreerimiseks, nende teenuste deinstitutionaliseerimiseks, nende üheks asutuseks panemiseks, hooldusteenuste killustatuse vähendamiseks, pikaajalise hoolduse teenuste, eelkõige kogukonnapõhise ja koduhoolduse piisavaks rahastamiseks stabiilse süsteemi loomiseks ning pikaajalise hoolduse teenuste kvaliteediraamistiku kehtestamiseks. Analüüsis uuritakse ka võimalusi hooldusega seotud hüvitiste läbivaatamiseks, et võimaldada töötamist jätkata. Analüüs tehakse konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas pikaajalise hooldusega tegelevate sotsiaalpartneritega ja kohalike ametiasutustega.

Teiseks seisneb reform asjakohaste õigusaktide muutmises ja avaliku sektori kulutuste läbivaatamise avaldamises, et hinnata riigi rahanduse tõhusust pikaajalise hoolduse valdkonnas, samuti sellise dokumendi vastuvõtmist, milles esitatakse pikaajalise hoolduse kvaliteedi ühtlustatud määratlus sotsiaal- ja tervishoiusüsteemides ning kvaliteedi jälgimise ja hindamise integreeritud süsteem, andmete kogumine ja kasutamine analüüsis kindlaks määratud reformiprioriteetide rakendamiseks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

A4.7. Tööturu killustatuse piiramine

Reformi üldeesmärk on piirata tööturu killustatust ja tugevdada riikliku tööinspeksiooni rolli tööõiguse sätete tõhusal jõustamisel.

Selleks muudetakse õigusraamistikku, milles riiklik tööinspeksioon tegutseb, järgmiselt:

1. volitada riiklikku tööinspeksiooni tegema haldusotsuseid, millega muudetakse alusetult sõlmitud tsiviilõiguslikke lepinguid töölepingutega;
2. võimaldada riikliku tööinspeksiooni, sotsiaalkindlustusameti (ZUS) ja riikliku maksuameti (KAS) vahelist andmevahetust riikliku tööinspeksiooni eesmärgil;
3. anda riiklikule tööinspeksioonile võimalus teha kaugkontrollid
4. kehtestada riiklikule tööinspeksioonile kohustus koostada riskianalüüsi põhjal iga-aastased ja pikaajalised tegevuskavad sihipäraste kontrollide jaoks;
5. suurendada trahvi, mida riiklik tööinspeksioon võib trahvi määramise menetluses määrata, vähemalt kaks korda.

Lisaks muudetakse tööseadustikku, et võtta arvesse töökogemust, mis on saadud tööseadustikuga reguleeritud tsiviilõiguslike tööstäzilepingute alusel.

Õigusaktide muudatustega kaasnevad riikliku tööinspeksiooni suutlikkuse suurendamiseks võetavad meetmed, mis hõlmavad järgmist:

1. riikliku tööinspeksiooni suutlikkuse suurendamise ja töötingimuste parandamise mitmeaastase strateegia vastuvõtmine;
2. riikliku tööinspeksiooni 2026. aasta eelarve suurendamine 10 % võrreldes 2025. aastaga;
3. luua institutsioonidevaheline riskihindamise rakkerühm, milles osalevad riikliku tööinspeksiooni, sotsiaalkindlustusameti ja riikliku maksuameti esindajad, et muuta tööinspeksioonid tõhusamaks;
4. elektroonilise andmevahetuskanali käivitamine riikliku tööinspeksiooni (PIP), sotsiaalkindlustusameti (ZUS) ja riikliku maksuameti (KAS) vahel;
5. inspekteerimisel kasutatavate IT-turvasüsteemide auditeerimine;
6. tööinspektori korralduse vastuvõtmine tööinspeksiooni juhtimismeetodite ja -standardite kohta.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Alakomponent A5 – erasektori rahastamisvahendid

A5.1 Toetus liikmesriigi osakonnale programmi „InvestEU“ raames

See meede koosneb avaliku sektori investeringust InvestEU liikmesriigi osasse, et stimuleerida erainvesteeringuid ja parandada Poola VKEdes juurdepääsu rahastamisele. Toetust InvestEU liikmesriigi osale kasutatakse tagatisteks. Selle finantstoote toimimisel antakse erasektorile finantsvahendajate kaudu tagatist.

Jõustub tagatisleping komisjoni ja rakenduspartneri vahel, kes on valitud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määruse (EL) 2021/523 (millega luuakse programm „InvestEU“ ja muudetakse määrust (EL) 2015/1017) asjakohaste sätetega.

Poola allkirjastab Euroopa Komisjoniga rahalist toetust käsitleva lepingu, mis sisaldab järgmist:

1. Kavandatav rakenduspartner.
2. Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ läbivaadatud tehniliste suuniste järgimise nõue ((2023) 6454 final). Vajaduse korral jätab tagatisleping rahastamiskõlblikkuse alt välja järgmise loetelu tegevustest ja varadest: i) fossiilkütustega seotud tegevus ja varad, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides¹¹; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest

¹¹ Välja arvatud a) varad ja tegevused elektri- ja/või soojusenergia tootmises ning nendega seotud ülekande- ja jaotustaristus, milles kasutatakse maagaasi, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (C(2023) 6454 final) III lisas sätestatud tingimustele, ning b) alapunkti ii kohased tegevused ja varad, mille puhul fossiilkütuste kasutamine on ajutine ja tehniliselt vältimatu õigeaegseks üleminekuks fossiilkütuste tasuta kasutamisele.

- võrdlusalustest¹² madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste¹³ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega¹⁴ seotud tegevus ja varad;
3. Kasutusele võetavate vahendite kohta aru andmiseks kasutatava järelevalvesüsteemi kirjeldus.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

¹² Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

¹³ Seda väljajätmist ei kohaldata toimingute suhtes, mida tehakse käitistes, mis on ette nähtud üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemiseks, ja olemasolevates tehastes, mille eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletamistuhast, tingimusel et sellised meetmed ei too kaasa käitise jäätmetöötlusvõimsuse suurenemist ega käitiste kasutusea pikenemist; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

¹⁴ Seda erandit ei kohaldata olemasolevates mehhaanilis bioloogilise töötlemise tehastes tehtavate toimingute suhtes, mille eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõtt kompostitavateks biojäätmeks ja biojäätmete anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et sellised meetmed ei too kaasa jaamade jäätmetöötlusvõimsuse suurenemist ega jaamade kasutusea pikenemist; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

A.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

A1 – ETTEVÕTLUSKESKKOND

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A1G	A1.1. Eelarveraamistiku reform	Eesmärk	Kontseptsioonikirjelduse väljatöötamine standarditud kontoplaani kohta, mis on integreeritud eelarve liigitusega	Avaldamine rahandusministeeriumi veebisaidil				1. kv	2022	Kontseptsioonikirjelduse avaldamine rahandusministeeriumi avaliku teabe veebisaidil Biuletyn Informacji Publicznej. Kontseptsioonikirjelduses esitatakse uue klassifitseerimissüsteemi kirjeldus ja ülesehitus.
A2G	A1.1. Eelarveraamistiku reform	Eesmärk	Rahandusministeeriumi koostatud riigi rahanduse seaduse muudatuse jõustumine, millega rakendatakse uut eelarvesüsteemi, sealhulgas uut liigitussüsteemi, uut eelarve haldamise mudelit ja uuesti määratletud keskpika perioodi eelarveraamistikku	Riigi rahanduse seaduse muudatuse säte, mis viitab seaduse jõustumisele				1. kv	2025	Riigi rahanduse seaduse muudatuse jõustumine, et rakendada uut eelarvesüsteemi, sealhulgas uut liigitussüsteemi, uut eelarve haldamise mudelit ja uuesti määratletud keskpika perioodi eelarveraamistikku. Uus klassifitseerimissüsteem integreerib olemasoleva eelarve liigituse ja tulemuslikkuse liigituse ning seob selle standardse kontoplaaniga. Tehingud kirjendatakse samadel alustel, mille eesmärk on parandada eelarve-, finants- ja statistilise aruandluse andmete kvaliteeti. Uus süsteem hõlmab mitut eraldi segmenti ja nende segmentide andmekodeerimisstruktuure, mis peavad vastama süsteemi eri kasutajate teabevajadustele.
A3G	A1.1. Eelarveraamistiku reform	Eesmärk	Riigi rahanduse seaduse muudatuse jõustumine, millega laiendatakse stabiliseerivate kulude reegli kohaldamisala riigi eriotstarbelistele fondidele	Riigi rahanduse seaduse muudatuse säte, mis viitab seaduse jõustumisele				3. kv	2021	Riigi rahanduse seaduse muudatuse jõustumine, et laiendada stabiliseerivate kulude reegli kohaldamisala. Muudatuste eeldatav mõju hõlmab suurema arvu valitsemissektori üksuste (riigi eriotstarbelised fondid) hõlmamist SERi kohaldamisalasse, mis võimaldab suurendada riigi rahanduse juhtimise läbipaistvust ja tõhusust. Muudatuse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ettevalmistamise eest vastutab rahandusministeerium.
A4G	A1.1. Eelarveraamistiku reform	Eesmärk	Ülevaade stabiliseerivate kulude reegli toimimisest aastatel 2019–2023, et: - hinnata õigusnormi tõhusust, sealhulgas väljumis- ja tagastamisklausli kohaldamist; - analüüsida ELi eeskirjades tehtud muudatuste mõju stabiliseeriva kulueeskirja valemile.	Väljaanne rahandusministeeriumi veebisaidil Biuletyn Informacji Publicznej				1. kv	2025	Avaldatakse stabiliseerimiskulude reegli toimimise ülevaade (SER), milles on eraldi viide selle kohaldamisalale, pärast viie aasta möödumist selle toimimisest (2019–2023. aasta läbivaatamine). Ülevaade avaldatakse rahandusministeeriumi veebisaidil. SER võeti kasutusele 2013. aastal eelarvepoliitika elluviimise toetamise vahendina. 2018. aastal vaadati läbi SERi toimimine esimese viie aasta jooksul. Järgmine läbivaatamine hõlmab aastaid 2019–2023. SERi toimimise analüüs võimaldab koostada soovitusi muu hulgas SERi valemis eesmärkide ja parameetrite täitmise ning selle ulatuse kohta.
A5G	A1.2. Õigus- ja halduskoormuse edasine vähendamine	Eesmärk	Õigusaktide paketi jõustumine, et vähendada ettevõtjate ja kodanike halduskoormust	Õigusaktide paketi sätted, mis näitavad selle jõustumist				2. kv	2022	Jõustub õigusaktide pakett, mille eesmärk on kõrvaldada investeerimiskliimat mõjutavad õiguslikud tõkked, eelkõige: 1) lihtsustades haldus- ja vaikiva nõusoleku menetlusi vähemalt 12 menetluse puhul, eelkõige seoses meremeeste elukutsete ning alkoholsete jookide kaubanduse ja kaubandusega; 2) vähendades kaheastmelise protseduuri kasutamist vähemalt 10 protseduuri puhul, mis on eelkõige seotud geoloogiliste ressurssidega; 3) viies ellu digiülemineku taotluste käsitlemiseks vähemalt kaheksas haldusmenetluses, mis on seotud näiteks deklaratsioonide esitamisega turismiettevõtjate ja ettevõtjate poolt kindlustuse tagatisfondile, sotsiaaltoetuste taotluste esitamisega üliõpilaste poolt ning geodeetiliste menetlustega;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										4) ratsionaliseerides muud haldusmenetlused (nt dokumentide arvu piiramine või täidetavate formaalsuste vähendamine), mis on eelkõige seotud mitmete parandustega ruumilise planeerimise protsessis, ehitusprotsessis ja maakorraldusprotsessis; 5) pikendades ettevõtjate ja füüsiliste isikute halduskohustuste täitmise tähtaega mõnel juhul, näiteks teistes liikmesriikides ostetud auto registreerimise tähtaja pikendamine 30 päevalt 60 päevale või turismivautšeri kasutamise tähtaja pikendamine 31. märtsilt 2022 kuni 30. septembrini 2022.
A7G	A1.2.1. Investeeringud ettevõtetele tegevusalade mitmekesistamisega seotud toodetesse, teenustesse ning töötajate ja töötajate pädevustesse	Siht	T1 – HoReCa, kultuuri- ja turismisektori VKEd ja mikroettevõtjate arv, kes on sõlminud lepingud projektide jaoks, mille eesmärk on ajakohastada nende äritegevust		Arv	0	1214	4. kv	2024	Vähemalt 1214 HoReCa, kultuuri- ja turismisektori VKEd ja mikroettevõtjad on sõlminud lepingud projektide jaoks, mille eesmärk on ajakohastada nende äritegevust. Projektid hõlmavad järgmist kolme liiki tegevusi: 1) investeeringud nende kaupade ja teenuste kavandamise ja tootmise, näiteks: i) uute toodete/teenuste turuletoomiseks vajalike masinate ja seadmete ostmise; ii) ehitustööd, sealhulgas uute tootmisliinide ehitamine; iii) investeeringud, mis on seotud rohepöördega, eelkõige selleks, et soodustada jäätmetekke vältimist, jäätmete ringlussevõttu/korduskasutust ning rakendada taastuvenergia lahendusi; 2) konsultatsiooniteenused projektide rakendamiseks; 3) töötajate täiendus- ja ümberõpe, pakkudes koolitust uute IT-lahenduste, uute tehnoloogiate, kliendivajaduste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										analüüsi, teabe-/andmehalduse ja riskijuhtimise valdkonnas. Investeeringuga tagatakse kõigi eesmärgis kirjeldatud projektide tasakaalustatud rakendamine, võttes arvesse nii toetusesaajate erivajadusi kui ka taaste- ja vastupidavusrahastu määruse eesmäärke. Käesoleva meetme kohased investeeringud peavad olema täielikus kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01).
A8G	A1.2.1. Investeeringud ettevõtetele tegevusalade mitmekesistamisega seotud toodetesse, teenustesse ning töötajate ja töötajate pädevustesse	Siht	T2 – VKEd ja mikroettevõtjate arv HoReCa, kultuuri- ja turismisektoris, kes on oma äritegevust ajakohastanud		Arv	0	2510	2. kv	2026	Vähemalt 2 510 VKEd ja mikroettevõtjat HoReCa, kultuuri- ja turismisektoris on viinud lõpule projektid, mille eesmärk on ajakohastada nende äritegevust. Projektid hõlmavad järgmist kolme liiki tegevusi: 1) investeeringud nende kaupade ja teenuste kavandamisse ja tootmisse, näiteks: i) uute toodete/teenuste turuletoomiseks vajalike masinate/seadmete ostmise; ii) ehitustööd, sealhulgas uute tootmisliinide ehitamine; iii) investeeringud, mis on seotud rohepöördega, eelkõige selleks, et soodustada jäätmetekke vältimist, jäätmete ringlussevõttu/korduskasutust ning rakendada taastuvenergia lahendusi; 2) konsultatsiooniteenused projektide rakendamiseks; 3) töötajate täiendus- ja ümberõpe, pakkudes koolitust uute IT-lahenduste, uute tehnoloogiate, kliendivajaduste analüüsi, teabe-/andmehalduse ja riskijuhtimise valdkonnas.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Investeeringuga tagatakse kõigi eesmärgis kirjeldatud projektide tasakaalustatud rakendamine, võttes arvesse nii toetusesaajate erivajadusi kui ka taaste- ja vastupidavusrahastu määru eesmärgi. Käesoleva meetme kohased investeeringud peavad olema täielikus kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01).
A12G	A1.3. Maakasutuse planeerimise reform	Eesmärk	Uue ruumilise planeerimise seaduse jõustumine	Ruumilise planeerimise seaduse säte, mis viitab selle jõustumisele				1. kv	2023	Pärast avalikku arutelu jõustub uus ruumilist planeerimist käsitlev õigusakt, milles: 1) kehtestatakse nõue, mille kohaselt peavad kõik omavalitsused koostama ja vastu võtma üldised ruumilise arengukavad, mis muudetakse kohalikeks õigusaktideks, milles sätestatakse omavalitsuse territooriumil ehitamise üldeeskirjad; 2) kehtestatakse nõue, mille kohaselt peavad investorid uute arendusprojektide ehitamisel teostama omavalitsuse huvides täiendavaid projekte, et muu hulgas vähendada eluasemete arendamist ilma piisavate teenuste osutamiseta; 3) määratakse kindlaks protsess, milles sidusrühmad võivad osaleda kohalike omavalitsuste strateegiate ja üldkavade koostamises.
A13G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Eesmärk	Sellise dokumendi avaldamine, milles määratakse kindlaks jaotusmehhanism ja soovituslik toetussumma, mida antakse igale Poola	Väljaanne majandusarengu- ja tehnoloogiainisteeriumi veebisaidil				3. kv	2022	Avaliku konsultatsiooni järel avaldatakse dokument, milles määratakse kindlaks jaotusmehhanism ja soovituslik toetussumma, mida iga omavalitsus saab eesmärgis A12G sätestatud maakasutuse planeerimise reformi rakendamiseks. Eelkõige märgitakse dokumendis igale

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			omavalitsusele maakasutuse planeerimise reformi rakendamiseks							omavalitsusele antava toetuse summa ja selgitatakse, millise tegevuse jaoks toetust kasutatakse. Kõik Poola omavalitsused saavad käesoleva meetme rakendamiseks toetust. Igale omavalitsusele eraldatava toetuse summa puhul võetakse arvesse omavalitsusüksuse elanikkonda ja pindala (suuremalt asustatud/laiemad omavalitsused saavad rohkem toetust).
A14G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Siht	Kohalike omavalitsuste töötajad ja ruumiplaneerijad, kes on läbinud uue ruumilise planeerimise seaduse kursuse		Arv	0	850	2. kv	2024	Vähemalt 850 kohalike omavalitsuste ja ruumiplaneerijate töötajat on lõpetanud kursuse ja/või kraadiõppe uue ruumilise planeerimise seaduse kohta, mis on sätestatud eesmärgis A12G.
A15G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Siht	Kohalike omavalitsuste töötajad ja ruumiplaneerijad, kes on läbinud uue ruumilise planeerimise seaduse kursuse		Arv	850	1 700	2. kv	2026	Vähemalt 1 700 kohalike omavalitsuste ja ruumiplaneerijate töötajat on lõpetanud kursuse ja/või kraadiõppe uue ruumilise planeerimise seaduse kohta, mis on sätestatud eesmärgis A12G.
A16G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Siht	Nende omavalitsuste osakaal, kes on alustanud üldiste ruumiliste arengukavade koostamist		% (protsent)	0	50	4. kv	2024	Vähemalt 50 % omavalitsustest on alustanud üldise ruumilise arengu kava koostamist, nagu on nõutud uues õigusaktis, mis on sätestatud eesmärgis A12G. See toimub ruumiandmekogumite ja -teenuste registris registreerimise teel.
A17G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Siht	Nende omavalitsuste osakaal, kes on võtnud vastu üldised ruumilise arengu kavad		% (protsent)	0	80	2. kv	2026	80 % omavalitsustest on koostanud ja vastu võtnud üldise ruumilise arengu kava, nagu on nõutud eesmärgis A12G sätestatud uue seadusega.
A18G	A1.4. Reform põllumajandussektori tootjate/tarbijate konkurentsivõime ja kaitse parandamiseks	Eesmärk	Uue seaduse jõustumine, et võidelda lepinguliste soodustuste ebaõiglase kasutamise vastu põllumajandus- ja toiduainekaubanduses	Uue seaduse säte, mis käsitleb lepinguliste soodustuste ebaõiglase kasutamise vastast				1. kv	2022	Pärast avalikku arutelu jõustub uus seadus, millega võideldakse lepinguliste soodustuste ebaõiglase kasutamise vastu põllumajandus- ja toidukaubanduses ning milles: 1) luuakse alus toiduainete tarneahela

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				võitlust põllumajandus- ja toidukaubanduse sektoris ja mis näitab selle jõustumist						paremale toimimisele ja kiidetakse heaks toiduainete tarneahela vertikaalsete suhete heade tavade põhimõtted ning tagatakse standardite minimaalne ühtlustamine, nagu on ette nähtud direktiivis (EL) 2019/633; 2) kaitstakse kõiki põllumajandustoodete ja toiduainete kaubandustehinguid ebaausate kaubandustavade eest; 3) minnakse kaugemale Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiivi (EL) 2019/633 (mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid) kohaldamisalast. See seadus läheb ebaausate kaubandustavade direktiivist kaugemale järgmistel viisidel: a) kuigi direktiivis on esitatud ebaausate kaubandustavade suletud loetelu, võetakse uue õigusaktiga lisaks sellele loetelule kasutusele ebaausate kaubandustavade avatud määratlus. Eelkõige tunnistab konkurents- ja tarbijakaitseamet (UOKiK) sellised täiendavad kaubandustavad ebaausateks, kui i) need on vastuolus hea kaubandustava nõuetega ja ii) need moonutavad oluliselt või tõenäoliselt moonutavad oluliselt teise lepinguosalise huve; b) kuigi direktiiviga kaitstakse üksnes põllumajandustoodete ja toiduainete tarnijaid, kaitstakse uue õigusaktiga kõiki kaubandusettevõtjaid, sealhulgas põllumajandustoodete ja toiduainete ostjaid.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Reform võimaldab konkurentsi- ja tarbijakaitseametil uurida lisaks turuosaliste esitatud juhtumitele ka muid juhtumeid.
A19G	A1.4. Reform põllumajandussektori tootjate/tarbijate konkurentsivõime ja kaitse parandamiseks	Eesmärk	Uue seaduse vahetähtsuse vastuvõtmine, et võidelda lepinguliste soodustuste ebaõiglase kasutamise vastu põllumajandus- ja toidukaubanduses	Avaldamine konkurentsi- ja tarbijakaitseameti veebisaidil				2. kv	2025	Läbivaatamine hõlmab hinnangut selle kohta, kas põllumajandusliku toidutööstuse ebaausaid kaubandustavasid käsitleva reformi eesmärgid on saavutatud, ning selles määratakse kindlaks võimalikud rakendamisprobleemid.
A20G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Eesmärk	Kõigi kõnealuse investeeringuga seotud projektide toetusesaajate valimise kriteeriumide vastuvõtmine	Toetusesaajate valikukriteeriumide vastuvõtmine põllumajanduse ja maaelu arengu ministeeriumi ning põllumajanduse ümberkorraldamise ja moderniseerimise agentuuri veebisaidil				1. kv	2022	Pärast avalikku konsultatsiooni võeti vastu kriteeriumid toetusesaajate valimiseks kõigi kõnealuse investeeringuga hõlmatud projektide puhul. Valikukriteeriumides järgitakse mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtteid. Valikukriteeriumides eelistatakse järgmisi valdkondi: i) digiüleminek; ii) töökohtade loomine; iii) keskkonnakaitse ja kestlikud toidutootmistavad; iv) ringmajandus, sealhulgas toidujäätmete tekke vältimisega seotud meetmed. Taotlus- ja kontrolliprotsessi viib läbi põllumajanduse ümberkorraldamise ja moderniseerimise amet (ARMA), et tagada järjepidevus ja läbipaistvus ning vältida topeltrahastamist.
A21G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Ehitatud või ajakohastatud jaotus- ja säilituskeskused ning hulgiturud, mida on ajakohastatud		Arv	0	166	2. kv	2026	Ehitatud või moderniseeritud vähemalt 166 jaotus- ja säilituskeskust ning hulgiturgu (sh ühistud). Eesmärk on luua kohalikul tasandil sõltumatud jaotus- ja ladustamiskeskused, et mitmekesistada ja lühendada toiduainete tarneahelat ning soodustada säästvamaid tootmistavasid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										põllumajanduslikus toidutööstuses, eelkõige vältides toidu raiskamist. Investeering hõlmab järgmist: - Hoonete ja asjakohase infrastruktuuri, näiteks ladustamis-, pakendamise-, laadimis- ja müügirajatiste, sotsiaalarajatiste ja laborite ehitamine või moderniseerimine. Lisaks hõlmavad investeeringud päikesepaneelide ostmist ning väiksema või neutraalse keskkonnamõjuga soojustagastite, biomassil töötavate ahjude ja külmaainete ehitamist. Hoonete moderniseerimine hõlmab ka investeeringuid hoonete termomoderniseerimisse, jäätmekäitlusrajatiste ehitamisse ning vee- ja energiasäästurajatiste ehitamisse. - Põllumajanduslike toiduainete ladustamiseks, müügiks, pakendamiseks ja transpordiks vajalike masinate ja seadmete ostmise ja paigaldamine - IT-süsteemide, sealhulgas juhtimis- ja raamatupidamissüsteemide ostmise ja paigaldamine toiduainete toetamiseks, ladustamiseks ja turustamiseks. - Uute eritranspordivahendite ostmise laohalduseks (näiteks kahveltõstukid) ja põllumajanduslike toiduainete (nt tsisternid, silod, külmhooned ja isothermid) veoks. Transpordivahendid ostetakse täielikus kooskõlas põhimõtte „ei

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C58/01). - Investeeringud, mis on seotud sertifitseeritud kvaliteedijuhtimissüsteemide järgimisega - Patentide ja litsentside ettemaksed. Investeeringuga tagatakse kõigi eesmärgis kirjeldatud projektide tasakaalustatud rakendamine, võttes arvesse nii toetusesaajate erivajadusi kui ka taaste- ja vastupidavusrahastu määruse eesmäärke. Investeeringud tehakse kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), eelkõige seoses energiatõhususe, transpordivahendite, taastuvenergia ja jäätmekäitlusega seotud nõuetega.
A22G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Põllumajandusliku toidutööstuse VKEd, kes viisid lõpule oma taristu ja seadmete ajakohastamise projektid		Arv	0	400	4. kv	2024	Vähemalt 400 põllumajandusliku toidutööstuse ja kalandussektori VKEd viisid lõpule projektid oma taristu ja seadmete ajakohastamiseks. Investeeringud hõlmavad järgmist liiki tegevusi: 1) Hoonete ja asjakohase infrastruktuuri, näiteks tootmis- ja ladustamisrajatiste ning laborite ehitamine või moderniseerimine. Toetus hõlmab ka keskkonnahoidlikke investeeringuid, nagu jäätmete ladustamis- ja käitlusrajatiste, reoveepuhastite ja biogaasitehaste ehitamine. Lisaks hõlmavad investeeringud päikesepaneelide ostmist ning väiksema või neutraalse keskkonnamõjuga soojusagastite, biomassil töötavate ahjude ja külmaainete ehitamist.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										2) Põllumajanduslike toiduainete ning kalandus- ja vesiviljelustoodete ladustamiseks, töötlemiseks ja müügiks vajalike masinate ja seadmete ostmise ja paigaldamine. 3) IT-süsteemide ostmise ja paigaldamine, et toetada tootmis-, ladustamis- ja müügi protsesse, sealhulgas juhtimist ja raamatupidamist. 4) Uute heiteta või vähese heitega eritranspordivahendite ostmise laohalduseks (nt kahveltõstukid) ning põllumajanduslike toiduainete ning kalandus- ja vesiviljelustoodete (nt mahutid, silod, külhooned ja isoterimid) transportimiseks. 5) Sertifitseeritud kvaliteedijuhtimissüsteemide järgimisega seotud investeeringud. 6) patentide ja litsentside eest makstavad ettemaksud. Investeeringuga tagatakse kõigi eesmärgis kirjeldatud projektide tasakaalustatud rakendamine, võttes arvesse nii toetusesaajate erivajadusi kui ka taaste- ja vastupidavusrahastu määruse eesmärgi. Investeering tehakse täielikus kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), eelkõige energiatõhususe, taastuvenergia, jäätme käitluse ja transpordivahenditega seotud nõuete osas.
A23G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela	Siht	Põllumajandusliku toidutööstuse VKEd, kes viisid lõpule oma taristu ja seadmete		Arv	400	830	2. kv	2026	Vähemalt 830 põllumajandusliku toidutööstuse ja kalandussektori VKEd viisid lõpule projektid oma taristu ja seadmete ajakohastamiseks.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	üksuste vastupanuvõime suurendamiseks		ajakohastamise projektid							Investeering hõlmab järgmist liiki projekte: 1) Hoonete ja asjakohase infrastruktuuri, näiteks tootmis- ja ladustamisrajatiste ning laborite ehitamine või moderniseerimine. Toetus hõlmab ka keskkonnahoidlikke investeeringuid, nagu jäätmete ladustamis- ja käitlusrajatiste, reoveepuhastite ja biogaasitehaste ehitamine. Lisaks hõlmavad investeeringud päikesepaneelide ostmist ning väiksema või neutraalse keskkonnamõjuga soojustagastite, biomassil töötavate ahjude ja külmaainete ehitamist. 2) Põllumajanduslike toiduainete ning kalandus- ja vesiviljelustoodete ladustamiseks, töötlemiseks ja müügiks vajalike masinate ja seadmete ostmine ja paigaldamine. 3) IT-süsteemide ostmine ja paigaldamine, et toetada tootmis-, ladustamis- ja müügiprotsesse, sealhulgas juhtimist ja raamatupidamist. 4) Uute heiteta või vähese heitega eritranspordivahendite ostmine laohalduseks (nt kahveltõstukid) ning põllumajanduslike toiduainete ning kalandus- ja vesiviljelustoodete (nt mahutid, silod, külmhooned ja isotermid) transportimiseks. 5) Sertifitseeritud kvaliteedijuhtimissüsteemide järgimisega seotud investeeringud. 6) patentide ja litsentside eest makstavad ettemaksud. Investeeringuga tagatakse kõigi eesmärgis kirjeldatud projektide tasakaalustatud rakendamine, võttes arvesse nii

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										toetusesaajate erivajadusi kui ka taaste- ja vastupidavusrahastu määruse eesmärgid. Investeering tehakse täielikus kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), eelkõige seoses energiatõhususe, taastuvenergia, jäätmekäitluse ja transpordivahenditega seotud nõuetega.
A24G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Toiduainesektori heategevusorganisatsioonid, kes viisid lõpule oma taristu ja varustuse ajakohastamise projektid		Arv	0	50	4. kv	2025	Vähemalt 50 toidusektori heategevusorganisatsiooni viisid lõpule projektid oma taristu ja seadmete ajakohastamiseks, et soodustada säästvamaid toidutarbimise mudeleid, eelkõige toidu raiskamise vältimise kaudu. Investeeringutega toetatakse heategevusorganisatsioonide infrastruktuuri ajakohastamist, sealhulgas: 1) olemasolevate hoonete ehitamine ja kohandamine toidu ladustamiseks, ettevalmistamiseks ja jaotamiseks; 2) külmmahutite, külmikute, sügavkülmikute ja jõugeneraatorite ostmise; 3) toiduainete ja einete töötlemiseks, ladustamiseks, pakendamiseks ja turustamiseks vajalike masinate, seadmete ja seadmete ostmise; 5) toiduainete jaotamisega seotud logistiliste protsesside haldamiseks vajalike seadmete ja IT-rakenduste ostmise; 6) toidu ja lao haldamiseks vajalike spetsiaalsete transpordivahendite (nt toiduautod, isoterm, kahveltõstukid ja liftid) ostmise.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Investeeringuga tagatakse kõigi eesmärgis kirjeldatud projektide tasakaalustatud rakendamine, võttes arvesse nii toetusesaajate erivajadusi kui ka taaste- ja vastupidavusrahastu määrase eesmäärke. Investeering tehakse täielikus kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), eelkõige seoses energiatõhususe, taastuvenergia, jäätmekäitluse ja transpordivahenditega seotud nõuetega.
A25G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Põllumajandustootjad, kes on saanud rahalisi vahendeid selliste projektide lõpuleviimiseks, mille eesmärk on asendada keskkonna- ja tervisekahjulikke materjale põllumajanduslikuks tootmiseks kasutatavates hoonetes		Arv	0	22 000	4. kv	2023	Vähemalt 22 000 põllumajandustootjat said rahalist toetust projektide lõpuleviimiseks, mille eesmärk on asendada põllumajandustootmiseks kasutatavates hoonetes keskkonnale ja tervisele kahjulikud materjalid.
A25aG.	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Põllumajandustootjad, kes on saanud rahalisi vahendeid selliste projektide lõpuleviimiseks, mille eesmärk on asendada keskkonna- ja tervisekahjulikke materjale põllumajanduslikuks tootmiseks kasutatavates hoonetes		Arv	22 000	42 641	4. kv	2025	Vähemalt 42 641 põllumajandustootjat said rahalist toetust projektide lõpuleviimiseks, mille eesmärk on asendada põllumajandustootmiseks kasutatavates hoonetes keskkonnale ja tervisele kahjulikud materjalid.
A26G.	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela	Siht	Põllumajandustootjad ja/või kalurid, kes viisid lõpule projektid oma		Arv	0	20 641	2. kv	2026	Vähemalt 20 641 põllumajandustootjat ja kalurit viisid lõpule projektid oma taristu ja varustuse ajakohastamiseks, et

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks		taristu ja varustuse ajakohastamiseks, lühendasid toiduainete tarneahelaid ja rakendavad tootmisprotsessides põllumajanduse 4.0 lahendusi							suurendada nende vastupanuvõimet tulevastele kriisidele ja edendada kestlikke tootmismudeleid, lühendada tarneahelaid ja toetada 4.0 tehnoloogiat. Investeeringud hõlmavad järgmist: 1) Põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelustoodete ning toiduainete töötlemiseks ja ladustamiseks põllumajandustootjate poolt hoonete ja taristu ehitamine, laiendamine, kohandamine ja ajakohastamine ning kohalike toiduainete otsemüügi kohad. 2) väiksema või neutraalse keskkonnamõjuga soojustagastite, biomassil töötavate ahjude ja külmaainete ehitamine. Toetus hõlmab ka hoonete soojuslikku moderniseerimist, jäätmeheidate, reoveepuhastite ja biogaasitehaste ehitamist ning fotogalvaaniliste ja päikesepaneelide ostmist; 3) Põllumajandus-, kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmiseks, töötlemiseks ja ladustamiseks vajalike masinate ja seadmete ostmine ja paigaldamine põllumajandustootjate poolt ning asjakohaste seadmete, näiteks külmikute, sügavkülmikute, töötlemismasinate ja -seadmete ostmine. 4) põllumajandusega 4.0 seotud IT-süsteemide ja digilahenduste ostmine ja paigaldamine, et toetada põllumajanduslike toiduainete tootmist, ladustamist ja müüki. See hõlmab masinate, seadmete ja tarkvara, sealhulgas andurite, IT-seadmete ja tarkvararakenduste ostmist, patentide ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										litsentside ettemakseid; veebipõhised vahendid põllumajandus-, kalandus-, vesiviljelus- ja toiduainete müügiks ning tarnete korraldamise toetamine; 5) heiteta/vähese heitega eriotstarbeliste transpordivahendite, näiteks külmikute, paakautode ja isotermautode ostmise, et toetada uksest ukseni müüki või põllumajanduslike toiduainete vedu;
A26aG	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Rakendatud projektid, mille eesmärk on ajakohastada põllumajanduses hariduse õpetamise ja tutvustamise baasi 4.0		Arv	0	50	2. kv	2026	Põllumajandusnõuandeüksused ja põllumajanduskoolid viivad ellu vähemalt 50 projekti, mille eesmärk on ajakohastada põllumajanduse õppe- ja näidisbaasi 4.0. Projektid hõlmavad seadmete, infosüsteemide ja digilahenduste ostmist, monteerimist ja kasutuselevõtmist põllumajanduse valdkonnas 4.0.

A2 – INNOVATSIOON

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötühtik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A27G	A2.1. Robotiseerimise, digiülemineku ja innovatsiooni kiirendamine	Eesmärk	Uue seaduse jõustumine, millega toetatakse ettevõtete automatiseerimist, digiüleminekut ja innovatsiooni, kehtestades maksusoodustused robotiseerimisele	Uue seaduse säte ettevõtete automatiseerimise, digiülemineku ja innovatsiooni toetamise kohta, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2022	Uue seadusega kehtestatakse maksusoodustus, et ettevõtjal oleks õigus arvata maksustamisaasta lõpus täiendavalt maha osa robotiseerimiskuludest maksubaasist. Maksusoodustus on kättesaadav kõigile ettevõtjatele, olenemata nende suurusest ja tegevuskohast. Abikõlblikud on järgmised kulud: • uute robotite ostmise kulud, • robotitega funktsionaalselt seotud masinad ja välisseadmed, • robotitega funktsionaalselt seotud masinad, seadmed ja muud asjad, mida kasutatakse ergonoomika ja tööohutuse tagamiseks, • masinad, seadmed või süsteemid robotite kaugjuhtimiseks, diagnoosimiseks, seireks või teenindamiseks, • inimeste ja masinate vastastõimeseadmed robotite või ülitundlikkusega robotite jaoks, • eespool nimetatud immateriaalse varaga seotud kulud, • robotitega seotud koolitusteenuste kulud, • eespool loetletud põhivara rendilepingus osutatud tasud, kui pärast liisingulepingu põhiperioodi lõppu antakse põhivara omandiõigus üle maksumaksjale. Lähtudes meetme kirjeldusest taaste- ja vastupidavuskavas ja võttes arvesse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C 58/01) kohaseid leevendavaid samme, mis kavas on sätestatud, võib eeldada, et see meede ei kahjusta määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses oluliselt keskkonnanäesid. Eelkõige toetatakse reformiga väikese mõjuga investeeringuid, mis on nende kohaldamise tasandil tehnoloogiliselt neutraalsed.
A28G	A2.1.1. Investeeringud, millega toetatakse robotiseerimist ja digiüleminekut ettevõtetes	Siht	T1 – Robotiseerimise, tehisintellekti või protsesside, tehnoloogiate, toodete või teenuste digiülemineku seotud projektide rakendamine		Arv	0	6	4. kv	2024	Täielikult rakendatud projektide arv, mis on seotud robotiseerimise, tehisintellekti või protsesside, tehnoloogiate, toodete või teenuste digiülemineku. Eelkõige hõlmavad projektid vähemalt ühte loetletud teemadest: – uuenduslike digilahenduste täielik rakendamine, sealhulgas äriprotsesside digiteerimine; – tööstusele 4.0 ülemineku toetamine, pöörates erilist tähelepanu robotiseerimisele ja töötehnoloogiatele; – pilvtehnoloogia ja tehisintellekti kasutamine tootmis- ja äriprotsesside integreerimisel ja juhtimisel; – äriprotsesside konkreetsete elementide integreerimine; – masinatevahelise kommunikatsioonitehnoloogia (M2M) täielik rakendamine, tööstusliku asjade interneti (IoT) kasutamine koos täiustatud infotöötlusmeetodite rakendamisega; – arukate tootmisliinide täielik rakendamine, arukate tehaste ehitamine (arukas tehas); – digitaalvaldkonna platvormide loomine ja olemasolevate domeenisüsteemide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										integreerimine; – selliste sihtotstarbeliste süsteemide täielik rakendamine, mis automatiseerivad protsessid digiturvalisuse valdkonnas pilvetechnoloogia ja tehisintellekti kasutamisega; – kaasaegsete digitaalsete töökohtade täielik rakendamine. Projektid on suunatud peamiselt suurtele ettevõtetele ja nende töötajatele.
A29G	A2.1.1. Investeeringud, millega toetatakse robotiseerimist ja digiüleminekut ettevõtetes	Siht	T2 – Robotiseerimise, tehisintellekti või protsesside, tehnoloogiate, toodete või teenuste digiüleminekuga seotud projektide rakendamine		Arv	6	40	2. kv	2026	Täiendavad vähemalt 34 täielikult rakendatud projekti, mis on seotud robotiseerimise, tehisintellekti või selliste protsesside, tehnoloogiate, toodete või teenuste digiüleminekuga, mis vastavad meetme A28G nõuetele.
A30G	A2.2. Ringmajanduse mudelile ülemineku tingimuste loomine	Eesmärk	Selliste uute õigusaktide jõustumine, millega muudetakse õigusraamistikku, et võimaldada kauplemist teiste toorainetega	Uue õigusakti säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2024	Uued õigusaktid võimaldavad kauplemist valitud teise toormega. Õigusaktid võimaldavad nende materjalide lihtsustatud käitlemist, mille eesmärk on vähendada loodusvarade maardlate kasutamist, asendades loodusvarasid ja tooteid, ning vähendatakse jäätmete ladustamist jäätmeprüngutega.
A31G	A2.2.1. Investeeringud keskkonnatehnoloogiate ja -innovatsiooni kasutuselevõttu, sealhulgas ringmajandusega seotud investeeringud	Siht	Allkirjastatud toetuslepingud VKEdes sõlmitud projektide jaoks, mis sisaldavad lahendusi keskkonnahoidlike tehnoloogiate arendamiseks ja stimuleerimiseks või rakendamiseks (seoses ringmajandusega)		Arv	0	100	1. kv	2025	Allkirjastatud toetuslepingute arv. Valik tehakse kindlaksmääratud valikukriteeriumide alusel, järgides mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtteid. Rahastamisest rahastatakse VKEdes projekte kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), kasutades välistamisloetelu, ning mis on seotud keskkonnahoidlike tööstuslahenduste väljatöötamise, rakendamise või kohaldamisega, mis valitakse eesmärkide saavutamise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										suurima panuse alusel (mõõdetavate ja usaldusväärsete näitajate abil) ühes järgmistest kategooriatest: – materjalihalduse parandamine – tootmise ja tööprotsesside energiatõhususe suurendamine – tootmis- ja tegevusprotsessides tekkivate jäätmete vähendamine – jäätmete korduskasutamine või ringlussevõtt – tootmisest ja tööprotsessidest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähendamine.
A32G	A2.2.1. Investeeringud keskkonnatehnoloogiate ja -innovatsiooni kasutuselevõttu, sealhulgas ringmajandusega seotud investeeringud	Siht	Allkirjastatud toetuslepingud selliste projektide jaoks, millega toetatakse selliste tehnoloogiate arendamist, mis aitavad kaasa teise tooraine turu loomisele		Arv	0	5	3. kv	2025	Allkirjastatud toetuslepingute arv. Valik tehakse kindlaksmääratud valikukriteeriumide alusel, järgides mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtteid. Rahastamisest rahastatakse projekte, mis on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), kasutades välistamisloetelu, ja mis on seotud teise toorme kasutamisega ning mis valitakse välja selle alusel, milline on suurim panus (mõõdetavate ja usaldusväärsete näitajate abil) järgmiste eesmärkide saavutamise: a) jäätmete muundamise tehnoloogiate arendamine, b) innovatiivsete tehnoloogiate väljatöötamine ja rakendamine jäätmete teise toorainena kasutamise valdkonnas, c) ringlussevõetavate materjalide koguse suurendamine ja tootmisprotsessides kasutatavate esmaste materjalide koguse vähendamine, d) ringlussevõtu peamiste kavandamisprotsesside toetamine, e) toodete eluea pikendamine, f) prügilatesse suunatavate jäätmete koguse vähendamine.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A33G	A2.3. Institutsioonilise ja õigusliku aluse loomine mehitamata õhusõidukite arendamiseks	Eesmärk	Poola aeronavigatsiooniteenuste ameti seaduse muutmise seaduse jõustumine	Poola aeronavigatsiooni teenuste ameti seaduse muutmise seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele				2. kv	2023	Muutmisaktiga antakse Poola aeronavigatsiooniteenuste ametile (PANSA) õigus omada äriühingutes osalust ja antakse PANSA-le või selle tütarettevõtjatele luba viia läbi katseprojekte, millega toetatakse UAV-l põhinevate ärimudelite ja teenuste rakendamist.
A34G	A2.3.1. Pädevuskeskuste (spetsialistide koolituskeskused, rakendamise tugikeskused, vaatluskeskused) ja mehitamata sõidukitööstuse juhtimistaristu arendamine ja varustus kui innovatsiooni ökosüsteem	Siht	T2 – Kaugõidukite kohalikud keskused ja taristu, mille kohalik omavalitsus või määratud üksus on välja ehitanud kohalikul tasandil käitamiseks		Arv	1	3	3. kv	2025	Kohalikke keskusi ja/või taristut rakendatakse veel kahes kohas (kasutamine). Mehitamata sõidukite digitaalse taristu rakendamine kogu riigis võimaldab mehitamata sõidukite rakenduste stabiilset, kestlikku ja ohutut arendamist riigi eri osades, aidates tagada riigi territoriaalset ühtekuuluvust ja kestlikku arengut. Taristu põhielemendid on maapealne taristu, kohalikud andme- ja liikluskorralduskeskused ning digitaalteenused ja -tootjad.
A35G	A2.3.1. Pädevuskeskuste (spetsialistide koolituskeskused, rakendamise tugikeskused, vaatluskeskused) ja mehitamata sõidukitööstuse juhtimistaristu arendamine ja varustus kui innovatsiooni ökosüsteem	Siht	T3 – Kaugõidukite kohalikud keskused ja taristu, mille kohalik omavalitsus või määratud üksus on välja ehitanud kohalikul tasandil käitamiseks		Arv	3	10	2. kv	2026	Kohalikke keskusi ja/või taristut rakendatakse veel seitsmes kohas (kasutamine). Mehitamata sõidukite digitaalse taristu rakendamine kogu riigis võimaldab mehitamata sõidukite rakenduste stabiilset, kestlikku ja ohutut arendamist riigi eri osades, aidates tagada riigi territoriaalset ühtekuuluvust ja kestlikku arengut. Taristu põhielemendid on maapealne taristu, kohalikud andme- ja liikluskorralduskeskused ning digitaalteenused ja -tootjad.
A36G	A2.3.1. Pädevuskeskuste (spetsialistide koolituskeskused,	Siht	T1 – Kaugõidukite kohalikud keskused ja taristu, mille kohalik omavalitsus või määratud		Arv	0	1	1. kv	2025	Kohalikke keskusi ja/või taristut rakendatakse esimeses asukohas (asukoht).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötüühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	rakendamise tugikeskused, vaatluskeskused) ja mehitamata sõidukitööstuse juhtimistaristu arendamine ja varustus kui innovatsiooni ökosüsteem		üksus on välja ehitatud kohalikul tasandil käitamiseks							Mehitamata sõidukite digitaalse taristu rakendamine kogu riigis võimaldab mehitamata sõidukite rakenduste stabiilset, kestlikku ja ohutut arendamist riigi eri osades, aidates tagada riigi territoriaalset ühtekuuluvust ja kestlikku arengut. Taristu põhielemendid on maapealne taristu, kohalikud andme- ja liikluskorralduskeskused ning digitaalteenused ja -tootjad. Teenus hõlmab järgmist: • autonoomse liikluse koordineerimine (pöörates erilist tähelepanu sadamatele ja energiataristule); • avaliku korra teenused (turvalisus ja kodanikukaitse). Kõigis pädevuskeskustes teenuse osutamiseks määratud valdkondade valik sõltub asjaomase pädevuskeskuse asukohast ja eripärast. Rakendatav teenus peab võimaldama tehnoloogia standardimist, saavutades ühiskondliku heakskiidu mehitamata sõidukite kasutamisele. Mehitamata sõidukite teenused, mida katsetatakse ja rakendatakse, tähendavad täielikult toimivaid teenuseid, mis põhinevad riist- ja tarkvaral ning vastavad teenusesaaja (kasutaja) äri vajadustele.
A38G	A2.4. Teadus- ja tööstusvaldkonna koostöömehhanismide tugevdamine	Eesmärk	Jõustub seadus, millega muudetakse kõrgharidus- ja teadusseadust seoses üksuste kataloogiga, kes võivad koos ülikoolidega luua eriotstarbelisi vahendeid	Kõrg- ja teadusseaduse muutmise seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele				1. kv	2022	Muutmisakt võimaldab luua eriotstarbelisi sõidukeid, mis on ette nähtud eelkõige teadus- ja arendustegevuse tulemuste turustamiseks. See peaks võimaldama tehnosiirde suuremat interdistsiplinaarset ja paindlikkust.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A39G	A2.4. Teadus- ja tööstusvaldkonna koostöömehhanismide tugevdamine	Eesmärk	Põllumajandus- ja maaelu arengu ministri järelevalve all olevate instituutide laborite kasutamise ja teadmussiirde eeskirjade kehtestamine	Kindlaksmääratud eeskirju sisaldav dokument				1. kv	2022	Eeskirjades laborite kasutamise ja teadmussiirde kohta määratakse kindlaks teadusuuringute infrastruktuuri kasutamise kord teadus- ja teaduskoostöös ning teadus- ja ärikoostöös. Nendes sätetes järgitakse mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtteid.
A40G	A2.4.1. Investeeringud teadussuutlikkuse arendamisse	Siht	Laborid, millel on tänapäevane teadus- ja analüüsitariistu asutustes, mille üle teostatakse järelevalvet ja/või allub teadus- ja kõrgharidusministeeriumile ning põllumajandus- ja maaelu arengu ministeeriumile		Arv	0	48	2. kv	2026	Laborite ehitamine ja moderniseerimine ning mobiilsete laborite ostmise teadus- ja kõrgharidusministeeriumi, põllumajandus- ja maaelu arengu ministeeriumi ning põllumajanduse ja toidu kvaliteedi peainspeksiooni järelevalve all olevate asutuste poolt seoses eesmärkidega.

A3 – HARIDUS

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtiühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A41G	A3.1. Tööjõud kaasaegse majanduse heaks: parandada oskuste ja kvalifikatsioonide vastavust tööturu nõudmistele	Eesmärk	Õigusaktide (sealhulgas haridusseadust muutva õigusakti) jõustumine, millega luuakse õigusraamistik valdkondlike oskuskeskuste võrgustiku jaoks	Õigusakti(de) sätted, mis näitavad nende jõustumist				3. kv	2023	Selliste õigusaktide (sealhulgas haridusseadust muutva õigusakti) jõustumine, millega luuakse õigusraamistik valdkondlike oskuskeskuste võrgustiku jaoks, pakkudes tööturu vajadustele vastavat sihipärast täiendus- ja ümberõpet. Haridusseadust muudetakse sidusrühmadega, sealhulgas sektori esindajate, sotsiaalpartnerite ja piirkondlike ametiasutustega konsulteerides. Õigusaktidega: • nähakse ette oskuskeskuste võrgustiku arengukava; • määratakse kindlaks oskuskeskuste roll haridus- ja koolitussüsteemis; • määratakse kindlaks töötajate töölevõtmise tingimused oskuskeskustes; • kehtestatakse sätted korrapäraste läbivaatamiste kohta, et tagada järelevalve valdkondlike oskuskeskuste üle; • kohandatakse olemasolevat juhtimissüsteemi kohandatud sätetega kutsekeskuste juhtimise kohta, sealhulgas tööandjate (sealhulgas VKEde esindajad), sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas piirkondlike ja kohalike omavalitsuste juhtimise kohta; • kehtestatakse rahastamiskord, koolitustingimused, karjäärinõustamist käsitlevad sätted ja õppekavad ning • määratakse kindlaks pakutava koolituse liigid, sihtgrupid, kvalifikatsioonide ja standardite liigid, kvaliteedi tagamise ja kontrollimise mehhanismid;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										• nähakse ette, et sektorid seotakse oskuskeskustega.
A42G	A3.1. Tööjõud kaasaegse majanduse heaks: parandada oskuste ja kvalifikatsioonide vastavust tööturu nõudmistele	Eesmärk	Õigusaktide (sealhulgas õpetajaseaduse muutmise seadus) vastuvõtmine, mis võimaldab valdkondlikes kutseoskuskeskustes õpetaja täiendusõpet rakendada	Sätteid, mis võimaldavad rakendada kutseõpetajate koolitust valdkondlike oskuskeskustes				3. kv	2023	Õigusaktide (sealhulgas õpetajaseaduse muutmise seadus) vastuvõtmine võimaldab valdkondlike oskuskeskustel pakkuda kutseõpetajate koolitust, sealhulgas õpetajate koolitamist uute tehnoloogiate kasutamiseks. Õigusaktidega määratakse kindlaks õpetajate koolitamise raamistik kutseoskuskeskustes;
A43G	A3.1. Tööjõud kaasaegse majanduse heaks: parandada oskuste ja kvalifikatsioonide vastavust tööturu nõudmistele	Eesmärk	Piirkondlike omavalitsuste seadust muutvate õigusaktide ja muude õigusaktide jõustumine, et koordineerida elukestva õppe valdkonda, sealhulgas kutseharidust ja -koolitust piirkondades	Sätteid õigusaktides, millega muudetakse piirkondliku omavalitsuse seadust ja muid õigusakte, märkides ära nende jõustumise				1. kv	2025	Muudetud õigusaktides (sealhulgas piirkondliku omavalitsuse seadus) määratakse pärast läbivaatamist ning koostöös maakonna tasandi ametiasutuste ja piirkondlike ametiasutustega kindlaks piirkondade õigused ja kohustused oskuste koordineerimisel ning antakse neile vahendid nende territooriumil pakutavate haridusvõimaluste mõjutamiseks. Muudatused hõlmavad järgmist: a) kvalifikatsioonipoliitika piirkondlike koordineerimisrühmade õiguslikud volitused ja ülesanded elukestva õppe, sealhulgas kutsehariduse ja -õppe valdkonnas, sealhulgas kohustus tagada piirkondlike koordineerimisrühmade mõju kutsehariduse ja -õppe pakumiste kohandamisele vastavalt vajaminevatele oskustele. b) piirkondade kohustused seoses oskuste poliitikaga; c) piirkondlike koordineerimisrühmade kohustus võtta vastu ja avaldada programmidokumendid, millega jätkatakse riikliku integreeritud oskuste strateegia 2030 rakendusprogramme piirkondlikul tasandil, sealhulgas kohustus ajakohastada programmi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										vähemalt kord viie aasta jooksul koostöös sidusrühmadega, sealhulgas kõrgharidusasutustega; d) koordineerimisbüroo toimimist käsitlevad sätted (teenuste osutamine piirkondlikele koordineerimisrühmadele) e) sätted, millega kehtestatakse piirkondliku oskuste poliitika järelevalve ja hindamise kohustus.
A44G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T1 – täiendus- ja ümberõpet pakkuvate valdkondlike oskuskeskuste võrgustiku loomine.		Arv	0	10	1. kv	2024	Kümne valdkondlike oskuskeskuse loomine, et pakkuda valdkondlikku kutseharidust ja -koolitust, sealhulgas õppijatele, üliõpilastele, kutsehariduse ja -õppe õpetajatele ja teistele täiskasvanutele. Muu hulgas: • oskuskeskuste ehitamine, ülesehitamine, laiendamine või renoveerimine; • seadmete ostmine; • keskuste institutsiooniline ülesehitus, sealhulgas valdkondlike organisatsioonidekaasamine; • töötajate palkamine; • keskuses pakutavad õppekavad koos valitud kursustega, mis sisaldavad iga keskuse rohe- ja digimõõdet. Uute hoonete ehitamine peab olema kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiivis sätestatud liginullenergiahoonete standardiga. Enne investeeringu lõpuleviimist tuleks läbi viia teostatavusuuringud.
A45G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T2 – täiendus- ja ümberõpet pakkuvate valdkondlike oskuskeskuste võrgustiku loomine.		Arv	10	120	3. kv	2025	120 valdkondlike oskuskeskuse loomine, et pakkuda valdkondlikku kutseharidust ja -koolitust, sealhulgas õppijatele, üliõpilastele, kutsehariduse ja -õppe õpetajatele ja teistele täiskasvanutele. Muu hulgas: • oskuskeskuste ehitamine, ülesehitamine,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										laiendamine või renoveerimine; • seadmete ostmine; • 120 keskuse institutsiooniline ülesehitus, sealhulgas 81 valdkondliku organisatsiooni kaasamine; • töötajate palkamine; • keskuses pakutavad õppekavad koos valitud kursustega, mis sisaldavad iga keskuse rohe- ja digimõõdet. Uute hoonete ehitamine peab olema kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiivis sätestatud liginullenergiahoonete standardiga. Enne investeeringu lõpuleviimist tuleks läbi viia teostatavusuuringud.
A46G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T1 – kursuste pakkumine valdkondlike oskuskeskuste õppijatele, sealhulgas õpitulemuste kinnitamine		Arv	0	2 000	3. kv	2024	Valdkondlike oskuskeskustes peab olema saanud koolitust 2 000 inimest. Iga koolitatud õppur peab olema saanud kinnituse saadud õpitulemuste kohta.
A47G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T2 – kursuste pakkumine valdkondlike oskuskeskuste õppijatele, sealhulgas õpitulemuste kinnitamine		Arv	2 000	16 000	3. kv	2025	Valdkondlike oskuskeskustes peab olema saanud koolitust 16 000 inimest. Iga koolitatud õppur peab olema saanud kinnituse saadud õpitulemuste kohta.
A48G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T3 – kursuste pakkumine valdkondlike oskuskeskuste õppijatele, sealhulgas õpitulemuste kinnitamine		Arv	16 000	24 000	2. kv	2026	Valdkondlike oskuskeskustes peab olema saanud koolitust 24 000 inimest. Iga koolitatud õppur peab olema saanud kinnituse saadud õpitulemuste kohta.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A49G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	Toimivate piirkondlike koordineerimisrühmade loomine, mis koordineerivad kutsehariduse ja -koolituse ning elukestva õppe poliitikat		Arv	0	14	3. kv	2022	Luuakse vähemalt 14 piirkondlikku koordineerimisrühma, mille üldeesmärk on 16 piirkondlikku koordineerimisrühma (üks iga vojevoodkonna kohta). Peamistest sidusrühmadest koosnevad piirkondlikud koordineerimisrühmad koordineerivad kutsehariduse ja -koolituse ning elukestva õppe poliitikat ning teevad koostööd kõrgharidusega, kui see on asjakohane ja kui see on asjaomaste kõrgharidusasutustega kokku lepitud.
A50G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	Integreeritud oskuste strateegia rakendusprogrammide väljatöötamine piirkondlikul tasandil kutsehariduse ja -koolituse ning elukestva õppe piirkondlike koordineerimisrühmade poolt		Arv	0	14	3. kv	2023	Töötatakse välja vähemalt 14 toimivat piirkondlikku rakendusprogrammi, mille üldeesmärk on 16 piirkondlikku rakendusprogrammi (üks iga vojevoodkonna kohta). Riikliku integreeritud oskuste strateegia 2030 rakendusprogrammid hõlmavad erinevaid õppevorme, sealhulgas kutsehariduse ja -õppe ning elukestva õppe koordineerimist. Need hõlmavad kavasid kutsehariduse ja -õppe arendamiseks piirkondades, võttes arvesse digi- ja rohepööret ning edendades innovatsiooni. Need hõlmavad järelevalve- ja hindamismehhanisme.

A4 – TÖÖTURG

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A51G	A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid	Eesmärk	Avalikke tööturuasutusi, kolmandate riikide kodanike töölevõtmist ja teatavate töölepingute elektroonilist sõlmimist käsitlevate uute seaduste jõustumine: - muudatuste sisseviimine riiklikesse tööturuasutustesse ja aktiivsesse tööturupoliitikasse, et suurendada tööjõus osalemist; - välismaalaste tööleasumist takistavate haldustõkete vähendamine; - teatavate lepingute sõlmimise protsessi lihtsustamine.	Avalikke tööturuasutusi, kolmandate riikide kodanike töölevõtmist ja teatavate töölepingute elektroonilist sõlmimist käsitlevate õigusaktide sätted, mis viitavad jõustumisele				2. kv	2024	Kolme uue seaduse jõustumine, millega kehtestatakse uued sätted: 1. riiklike tööturuasutuste ja aktiivse tööturupoliitika kohta, et suurendada osalemist tööhõives järgmiste meetmete abil: i) tööhõiveametite klientide rühma laiendamine nii, et see hõlmaks kutsealaselt mitteaktiivseid isikuid; ii) majanduslikult mitteaktiivsete isikute tuvastamine ja nendeni jõudmine, iii) avaliku ja erasektori tööandjatele (ettevõtjatele, kes kasutavad avaliku sektori vahendeid, näiteks hangetes osalemise kaudu) kehtestatud kohustus esitada tööpakkumised tööpakkumiste keskandmebaasi; iv) töötajate juurdepääsu elukestvate õppele, rahastades koolituskulusid tööjõufondist ning tõendades teadmiste ja oskuste, sealhulgas kutsevalifikatsioonide omandamist; v) uue toetusvormi (täiendava hariduse vautšer) kasutuselevõtmine nii töötavatele kui ka töötutele; 2. välismaalaste töölevõtmisega seotud haldustõkete vähendamiseks ja menetluste lihtsustamiseks: i) riiklikud tööturuasutused võivad luua avalikes tööturuasutustes eriteenuseid (mitte eraldi bürood), et toetada välismaalasi tööturul nii töötavate kui ka töötute jaoks; ii) välismaalastele tööolubade väljastamisel suureneb riiklike tööturuasutuste roll, mis muudab selle tõhusamaks; iii) jõustuvad sätted, millega kehtestatakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										välismaalaste tööloa saamisega seotud menetluste täieliku digiteerimise raamistik; iv) jõustuvad integratsiooniraamistik ja sätted kontrolliteenistuste tugevdamiseks, et jälgida töösuhte seaduslikkust. 3. teatavate lepingute elektroonilisel sõlmimisel, et lihtsustada töölevõtmisprotsessi. Õigusnormidega nähakse ette võimalus sõlmida ja arveldada teatavaid töölepinguid elektrooniliselt, integreerituna sotsiaalkindlustus- ja maksusüsteemidega. See hõlbustab töösuhte sõlmimist. Seadusega võidakse ette näha mõistlik üleminekuperiood IT-süsteemi arendamiseks vajalike sätete tõhusaks kohaldamiseks.
A52G	A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid	Eesmärk	Riiklike tööturuasutuste toimimise ja koordineerimise uued standardid ja tulemusraamistik	Vastuvõtmine perekonna-, töö- ja sotsiaalpoliitika ministeeriumis (MRiPS)				4. kv	2024	Uued tulemusstandardid ja juhtimise tulemusraamistik, sealhulgas: - muudatused uutesse seadustesse, mis käsitlevad riiklike tööturuasutusi, kolmandate riikide kodanike töölevõtmist ja teatavate töölepingute elektroonilist sõlmimist; - riiklike tööturuasutuste detsentraliseeritud asutuste tulemusjuhtimise süsteemi loomine; - uutel määrustel põhinevate uute töömeetodite ja standardite väljatöötamine riiklike tööturuasutuste toimimiseks ja koordineerimiseks (et neid rakendada ja optimeerida; uued klienditeeninduse standardid töötatakse välja ESF+ kaasrahastamisel).
A53G	A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid	Eesmärk	Korraldada sotsiaalpartneritega konsulteerimine kollektiivlepingute potentsiaali üle ja viia	Perekonna- ja sotsiaalpoliitika ministeeriumi (MRiPS) avaldatud aruanne				4. kv	2022	Sotsiaalpartneritega konsulteerimise eesmärk on kaardistada kollektiivlepingute roll ja potentsiaal Poola tööturul, et pakkuda uut paindlikkust kooskõlas uute ja kiiresti muutuvate oludega. Viiakse läbi uuring, et

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			läbi põhjalik uuring ühtse töölepingu võimaliku rolli kohta Poola tööturul uue paindlikkuse ja turvalisuse tagamisel	sotsiaalpartneritega konsulteerimise kohta						uurida võimaliku ühtse töölepingu võimalusi, pakkuda analüütilist ja õiguslikku alust ning kasutada võrdlevat analüüsi. Selle võib välja töötada rahvusvaheliste organisatsioonide toetusel ja/või spetsiaalse tehnilise abiga.
A54G	A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid	Eesmärk	Asjakohaste seaduste muudatuse jõustumine, et rakendada reformiprioriteete, mis on kindlaks määratud kollektiivlepingute üle peetud konsultatsioonides ja Poolas ühtset töölepingut käsitlevas uuringus	Asjakohaste õigusaktide muudatuse säte, mis näitab selle jõustumist				3. kv	2024	Jõustub muudatus asjakohastes seadustes, millega rakendatakse ühtse töölepingu potentsiaalset rolli käsitlevas uuringus ja kollektiivlepingute üle peetud konsultatsioonide käigus kindlaks määratud reformiprioriteete.
A55G	A4.1.1. Investeeringud tööturu institutsioonide reformi toetuseks	Siht	Avalik tööturuasutus, kus rakendatakse ajakohastatud IT-süsteeme		% (protsent)	0	100	2. kv	2026	Nende avaliku tööturuasutuse (ametite) osakaal, kus IT-süsteemid kasutusele võetakse. Rakendamine hõlmab järgmist: – IT-süsteemi ajakohastamine (praeguse IT-süsteemi uute funktsioonide rakendamine, selle kohandamine uute ülesannetega vastavalt uuele seadusele, näiteks välismaalastele pakutavate teenuste uued ülesanded), et tõhusalt hallata aktiivset tööturupoliitikat ja avalike tööturuasutuste menetlusi ning digitaalseid vahendeid aktiivse tööturupoliitika jaoks avalikes tööturuasutustes ning integreerida need asjakohastesse valdkondadesse andmetega muudest täiendavatest IT-süsteemidest (sealhulgas sotsiaalkindlustus- ja maksuregistrid); – avalike tööturuasutuste kasutatavate

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										protsesside ja vahendite digiüleminek; – avalike tööturuasutuste kasutatavate olemasolevate IT-lahenduste ajakohastamine või uute IT-lahenduste rakendamine ning avalike tööturuasutuste klientide toetamine; – avalike tööturuasutuste IKT-taristu laiendamine; – uute teabevahetusvahendite (sealhulgas IT) rakendamine klientidega.
A56G	A4.1.1. Investeeringud tööturu institutsioonide reformi toetuseks	Siht	Riikliku tööturuasutuse töötajad, kes on koolitatud uute menetluste rakendamise ja IT-vahendite kasutamise alal, mida rakendatakse uute seaduste alusel, mis käsitlevad riiklike tööturuasutusi, kolmandate riikide kodanike töölevõtmist ja teatavate töölepingute elektroonilist sõlmimist		% (protsent)	0	50	2. kv	2026	Riikliku tööturuasutuse töötajad läbivad koolituse uute menetluste ja standardite kohta, mis on sätestatud uutes õigusaktides, mis käsitlevad avalikke tööturuasutusi, kolmandate riikide kodanike töölevõtmist ning teatavate töölepingute elektroonilist sõlmimist, samuti IT-vahendite ja IT-süsteemide alal, mis neid uusi vahendeid ja menetlusi kasutavad. Eesmärk on seotud riiklike tööturuasutuste töötajate koguarvuga, keda on koolitatud.
A57G	A4.2. Reform lapsevanemate olukorra parandamiseks tööturul, parandades kuni kolmeaastaste laste juurdepääsu kvaliteetsele lapsehoiule	Eesmärk	Lastehoiu kvaliteedistandardite, sealhulgas kuni kolmeaastastele lastele osutatavate teenuste haridus- ja hooldusstandardite vastuvõtmine	Asjakohaste õigusaktide jõustumisele viitav säte				2. kv	2024	Kuni kolmeaastaste laste hooldus- ja haridusstandardite ning kvaliteetsetele ja taskukohastele alusharidus- ja lapsehoiustsüsteemidele juurdepääsu sõltumatu analüüs. Analüüsi tegemisel võetakse arvesse nõukogu 22. mai 2019. aasta soovitud kvaliteetsete alusharidus- ja lapsehoiustsüsteemide kohta (2019/C 189/02) ning see esitatakse perekonna-, töö- ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										sotsiaalpoliitika ministeeriumi avaldatavas aruandes. Pere-, töö- ja sotsiaalpoliitika ministeerium konsulteerib sidusrühmadega avalikult ja lepib kokku lastehoiu kvaliteedistandardeid käsitleva määrusega, mis hõlmab kuni kolmeaastastele lastele osutatavate teenuste haridus- ja hooldusstandardeid. Seadusega võidakse ette näha mõistlik üleminekuperiood vastuvõetud standardite tõhusaks kohaldamiseks lastehoiuasutuste poolt. Kuni kolmeaastaste laste eest hoolitsemist käsitleva 4. veebruari 2011. aasta seaduse muudatuse jõustumisega muudetakse miinimumstandardid lastehoiuteenuse osutajatele kohustuslikuks. Seadusega nähakse ette alus, mille alusel perekonna-, töö- ja sotsiaalpoliitika ministeerium toetab omavalitsusi kvaliteedikontrolli läbiviimisel.
A58G.	A4.2. Reform lapsevanemate olukorra parandamiseks tööturul, parandades kuni kolmeaastaste laste juurdepääsu kvaliteetsele lapsehoiule	Eesmärk	Kuni kolmeaastaste laste eest hoolitsemist käsitleva seaduse muutmise seaduse jõustumine, millega tagatakse kuni kolmeaastaste laste lastehoiuteenuste pikaajaline riiklik rahastamine	Kuni kolmeaastaste laste eest hoolitsemist käsitleva 4. veebruari 2011. aasta seaduse muutmise seaduse säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2024	Jõustub õigusakt, millega muudetakse 4. veebruari 2011. aasta seadust kuni kolmeaastaste laste hooldamise kohta, millega tagatakse pikaajaline rahastamine riiklikest vahenditest kuni kolmeaastaste laste lastehoiuteenuste toimimiseks.
A59G	A4.2. Reform lapsevanemate olukorra parandamiseks tööturul, parandades	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega muudetakse kuni kolmeaastaste laste hooldamise seadust, mille	Kuni kolmeaastaste laste eest hoolitsemist käsitleva 4. veebruari 2011.				2. kv	2022	Kuni kolmeaastaste laste eest hoolitsemist käsitleva 4. veebruari 2011. aasta seaduse muutmise seaduse jõustumine lihtsustab lastehoiuasutuste loomise ja toimimise rahastamise haldamist järgmiselt:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	kuni kolmeaastaste laste juurdepääsu lapsehoiule		eesmärk on muuta kuni kolmeaastaste laste hoolduse rahastamise süsteemi korraldust, et rakendada kuni kolmeaastaste laste lastehoiuteenuste loomiseks ja toimimiseks ühtset sidusat rahastamissüsteemi	aasta seaduse muutmise seaduse säte, mis viitab selle jõustumisele						– ühtse sidusa rahastamissüsteemi rakendamine kuni kolmeaastastele lastele mõeldud lastehoiuteenuste loomiseks ja toimimiseks; – erinevatest rahastamisallikatest pärit rahaliste vahendite haldamine Maluch+ programmi raames.
A60G	A4.2.1. Toetus lastehoiuteenustele kuni kolmeaastastele lastele (lasteaiad, lasteklubid) Maluch+ programmi raames	Eesmärk	IT-süsteemi loomine kuni kolmeaastastele lastele mõeldud lastehoiuteenuste rahastamise ja loomise haldamiseks, mis ühendab erinevaid lastehoiu rahastamise allikaid	Täielikult toimiv IT-süsteem				2. kv	2022	Toimiva IT-süsteemi loomine ja kasutuselevõtt (või ühe olemasoleva süsteemi laiendamine), mida kasutatakse rahalise toetuse lõppsaajate, nimelt lastehoiuasutusi loovate ja toimivate üksuste projektide toetamiseks nende rakendamise igas etapis. Süsteemi kasutavad ka reformi üle järelevalvet teostavad ja seda rakendavad asutused.
A61G	A4.2.1. Toetus lastehoiuteenustele kuni kolmeaastastele lastele (lasteaiad, lasteklubid) Maluch+ programmi raames	Siht	Uute kohtade loomine lastehoiuasutustes (lasteaiad, lasteklubid) kuni kolmeaastastele lastele		Arv	0	47 500	2. kv	2026	Kuni kolmeaastaste lastehoiuteenuste valdkonna taristu loomine ja arendamine hõlmab järgmist: – lasteaedade ja lasteklubide ehitamine või renoveerimine (vastavalt universaalsaini põhimõtetele); – kinnisvara ja taristu ostmise (maa või ruumide ostmise). Seda eesmärki kohaldatakse lasteaedade ja lasteklubide suhtes. Eesmärk kehtib nii uute rajatiste ehitamise kui ka olemasolevate rajatiste renoveerimise ja kohandamise suhtes kokku vähemalt 47 500 uue lastehoiukoha jaoks.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A62G	A4.3. Sotsiaalmajandusüksuste õigusraamistiku rakendamine	Eesmärk	Sotsiaalmajandust käsitleva õigusakti jõustumine	Sotsiaalmajandust käsitlevas õigusaktis sisalduv säte, mis viitab selle jõustumisele				2. kv	2022	Jõustub sotsiaalmajandust käsitlev õigusakt, millega reguleeritakse selle sektoriga seotud põhiküsimusi, sealhulgas eelkõige: sotsiaalse ettevõtte määratlus, sotsiaalmajanduse ettevõtte toimimise ja toetamise põhimõtted, sotsiaalmajanduse ettevõtete ja kohalike omavalitsuste uued koostöömudelid sotsiaalteenuste rakendamisel ning poliitika koordineerimise põhimõtted sotsiaalmajanduse arengu valdkonnas.
A63G	A4.3.1. Investeermistoetusprogrammid, mis võimaldavad eelkõige arendada tegevusi, suurendada osalemist sotsiaalteenuste rakendamises, parandada sotsiaalmajandusüksustes integreerumise kvaliteeti	Siht	Sotsiaalse ettevõtte staatuse saanud üksuste arv		Arv	0	1 400	2. kv	2025	Sotsiaalse ettevõtte staatuse andmine 1 400 üksusele.
A64G	A4.3.1. Investeermistoetusprogrammid, mis võimaldavad eelkõige arendada tegevusi, suurendada osalemist sotsiaalteenuste rakendamises, parandada sotsiaalmajandusüksustes integreerumise kvaliteeti	Siht	Rahalise toetusega hõlmatud sotsiaalmajandusüksuste, sealhulgas sotsiaalsete ettevõtete arv		Arv	0	1 000	4. kv	2025	Toetuste andmine vähemalt 1 000 sotsiaalmajanduse üksusele, sealhulgas sotsiaalsetele ettevõtetele, mis toovad kaasa töökohtade säilitamise, finantskäibe suurenemise või majandustegevuse muutuse (ulatus laiendamine, tegevuse vorm või tööstuse muutused). Tööd toetust saavates üksustes säilitatakse vähemalt 12 kuud pärast toetuse andmise kuupäeva. Toetusesaajad valitakse kindlaksmääratud valikukriteeriumide alusel, järgides mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtteid.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A65G	A4.4. Töövormide paindlikumaks muutmine ja kaugtöö kasutuselevõtmine	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega muudetakse tööseadustikku, millega kehtestatakse alaline kaugtöö institutsioon tööseadustiku sätetega ja paindliku tööaja korraldusega	Tööseadustiku muutmise seaduse säte, mis näitab selle jõustumist				3. kv	2022	Tööseadustikku muutva õigusakti jõustumine, mis aitab paremini ühitada töö- ja eraeluga seotud kohustusi, reageerida kriisile ning toetada tööturult eemalejäänud inimesi, kelle majandustegevus on väiksem, alalise töökoha leidmisel. Reform koosneb järgmistest osadest: – kaugtöö (täielikult või osaliselt) võimaluse kehtestamine väljaspool töökohta töötaja ja tööandja vahel töölepingu sõlmimisel või töötamise ajal sõlmitud kokkulepete alusel; – kaugtöö eeskirjade kehtestamine tööandja ja töötajate esindajate kokkuleppel; – sealhulgas erijuhud, mille puhul võib kaugtööd teha tööandja taotlusel (näiteks erakorraliste asjaolude korral); – tööandjale kehtestatakse kohustus pakkuda kaugtöö tegemiseks ja/või töötajate eraseadmete kasutamiseks vajalikke materjale ja vahendeid; – paindliku tööaja korralduse rakendamine.
A67G	A4.5. Karjääri pikendamine ja töötamise edendamine pärast seadusjärgse pensioniea saabumist	Eesmärk	Jõustub seadus, millega muudetakse üksikisiku tulumaksu seadust, millega rakendatakse alates 2023. aastast üksikisiku tulumaksu vähendamine nende suhtes, kes on jõudnud pensioniikka, kuid jätkavad töötamist	Füüsilise isiku tulumaksu seaduse muutmise seaduse säte, mis viitab seaduse jõustumisele				4. kv	2022	Üksikisiku tulumaksu seaduse muutmise seaduse jõustumine, millega tehakse järgmised muudatused: üksikisiku tulumaksu vähendamine on ette nähtud maksumaksjatele, kes jõuavad seadusjärgsesse pensioniikka ega otsusta pensionile jääda, vaid jätkavad töötamist. Need töötajad vabastatakse tulumaksust teatava sissetulekupiirini (mitte rohkem kui esimene tulumaksuvahemik, 85 528 Poola zlotti 2021. aastal ja mitte suurem kui keskmine brutopalk Poola majanduses). Esimeses vahemikus nimetatud isikute puhul vähendatakse üksikisiku tulumaksu määra. Tänu sellele maksusoodustusele teenivad maksumaksjad lisasummasid, mis vastavad saamata jäänud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tulumaksu summale, mis peaks motiveerima neid karjääri pikendama.
A68G	A4.5. Karjääri pikendamine ja töötamise edendamine pärast seadusjärgse pensioniea saabumist	Eesmärk	Aruanne tegeliku pensioniea tõstmiseks võetud meetmete mõju hindamiseks	Hindamisaruande avaldamine perekonna-, töö- ja sotsiaalpoliitika ministeeriumi poolt				4. kv	2024	Käesoleva raporti eesmärk on hinnata üksikisiku tulumaksu muudatuste mõju tegelikule pensionieale kaks aastat pärast nende kehtestamist. Selles analüüsitakse mõju tööturul osalemisele, pensionisüsteemi jätkusuutlikkusele, riigi rahandusele ja soolisele võrdõiguslikkusele.
A69G	A4.6. Teatavate rühmade tööturul osalemise suurendamine pikaajalise hoolduse arendamise kaudu	Eesmärk	Pikaajalise hoolduse strateegiline läbivaatamine Poolas, et määrata kindlaks reformiprioriteedid	Perekonna-, töö- ja sotsiaalpoliitika ministeeriumi (MRiPS) ja tervishoiuministeeriumi strateegilise analüüsi aruande avaldamine				4. kv	2023	Poola pikaajalise hoolduse süsteemi analüüsi lõpuleviimine eesmärgiga seda tulevikus reformida ning asjakohase aruande avaldamine perekonna-, töö- ja sotsiaalpoliitika ministeeriumi veebisaidil Biuletyn Informacji Publicznej ning tervishoiuministeeriumi veebisaidil Biuletyn Informacji Publicznej. Analüüsis hinnatakse eelkõige, kas on võimalik: – integreerida sotsiaal- ja tervishoiualane pikaajaline hooldus, – kiirendada nende teenuste deinstitutionaliseerimist, - panna need üheleainsale asutusele, - vähendada hooldusteenuste killustatust, - vaadata läbi hooldushüvitised, et võimaldada ettevõttel tööd leida, - luua stabiilne süsteem pikaajalise hoolduse teenuste, eelkõige kogukonnapõhise ja koduhoolduse piisavaks rahastamiseks, - kehtestada pikaajalise hoolduse teenuste kvaliteediraamistik (nõuded personalile, seadmed, pikaajalise hoolduse pakkujate turule lubamine). Analüüsi tegemisel konsulteeritakse asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas pikaajalise hooldusega tegelevate

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										sotsiaalpartneritega, mitteametlike hooldajatega, hooldust saavate isikutega, isikutega, kes ei saa hooldust, kuid peaksid seda saama, ning kohalike ametiasutustega.
A70G	A4.6. Teatavate rühmade tööturul osalemise suurendamine pikaajalise hoolduse arendamise kaudu	Eesmärk	Poolas pikaajalise hoolduse strateegilisel läbivaatamisel kindlaks määratud reformiprioriteetide rakendamine (põhineb eesmärgi A69G rakendamise järeldustel)	Asjakohaste seaduste muutmise seaduse säte, milles osutatakse selle jõustumisele ja avaliku sektori kulutuste läbivaatamise ja pikaajalise hoolduse kvaliteediraamistiku ga seotud dokumentide avaldamisele				4. kv	2025	Selliste seaduste (seadusandlike ja õigusaktide) jõustumine, millega muudetakse asjaomaseid seadusi, millega rakendatakse Poolas pikaajalise hoolduse strateegilisel läbivaatamisel kindlaks määratud reformiprioriteete. Eelkõige: - määratleda „pikaajaline hooldus“ viisil, mis on järjepidev kogu riigi hooldussüsteemis (st nii tervishoius kui ka sotsiaalabis); - määratleda mõisted „mitteametlikud hooldajad“ ja „mitteametlik hooldus“; - suurendada pikaajalise hoolduse süsteemi rahastamist, võttes kasutusele nn vanemvautšerid; - muuta õigusnorme või võtta vastu uued sätted pikaajalise hoolduse kvaliteedistandardite kohta sotsiaalabi- ja tervishoiusüsteemis vastavalt tehtud analüüsi tulemustele; - määrata kindlaks asutused, kes vastutavad pikaajalise hoolduse süsteemi koordineerimise, kvaliteedi ja teabealase tegevuse üldise järelevalve ja hindamise eest. Lisaks õigusraamistiku muudatustele võtab Poola järgmisi meetmeid: - võtta vastu avaliku sektori kulutuste läbivaatamine, et hinnata riigi rahanduse tõhusust pikaajalise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										hoolduse valdkonnas, ning pakkuda välja eelarvelahendused süsteemi eelarve jätkusuutlikkuse tagamiseks; võtta vastu dokument, milles pakutakse välja pikaajalise hoolduse kvaliteedi ühtlustatud määratlus sotsiaal- ja tervishoiusüsteemides ning kvaliteedi jälgimise ja hindamise, andmete kogumise ja kasutamise integreeritud süsteem.
A71G	A4.7. Tööturu killustatuse piiramine	Eesmärk	Riikliku tööinspektiooni reformi ja tööseadustiku reformi jõustumine	Õigusaktide sätted, mis viitavad selle jõustumisele				4. kv	2025	Jõustub õigusaktide pakett või kehtivate õigusaktide muudatused, millega nähakse ette järgmine: 1) volitada riiklikku tööinspektiooni tegema haldusotsuseid, millega muudetakse alusetult sõlmitud tsiviilõiguslikke lepinguid töölepingutega; 2) võimaldada riikliku tööinspektiooni, sotsiaalkindlustusameti (ZUS) ja riikliku maksuameti (KAS) vahelist andmevahetust riikliku tööinspektiooni eesmärgil; 3) anda riiklikule tööinspektioonile võimalus teha kaugkontrollid; 4) kehtestada riiklikule tööinspektioonile kohustus koostada riskianalüüsi põhjal iga-aastased ja pikaajalised tegevuskavad sihipäraste kontrollide jaoks; 5) suurendada trahvi, mida riiklik tööinspektatsioon võib trahvi määramise menetluses määrata, vähemalt kaks korda; 6) tsiviilõiguslike lepingute alusel omandatud töökogemuse tunnustamine tööseadustikuga reguleeritud tööstaažina.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A72G.	A4.7. Tööturu killustatuse piiramine	Eesmärk	Riikliku tööinspektsiooni suutlikkuse suurendamise meetmed	Riikliku tööinspektsiooni suutlikkuse suurendamiseks võetavate meetmete vastuvõtmine				2. kv	2026	Riikliku tööinspektsiooni suutlikkuse suurendamiseks võetakse meetmeid, sealhulgas: 1) suutlikkuse suurendamise ja töötingimuste parandamise mitmeaastase strateegia vastuvõtmine, millega nähakse ette: • täitmata vabade töökohtade probleemi lahendamine; • IT-vahendite kasutuselevõtt tõhusate kontrollide tegemiseks; • töötajate koolituskava uute seaduste, tegevusstandardite ja IT-vahendite rakendamise kohta; • juhtimismeetodite ja riskihindamisvahendite väljatöötamine, et muuta kontrollid sihipäraseks ja tõhusaks; 2) riikliku tööinspektsiooni 2026. aasta eelarve vastuvõtmine, mida on 2025. aastaga võrreldes kokku vähemalt 10 % rohkem; 3) luua institutsioonidevaheline riskihindamise rakterühm, milles osalevad riikliku tööinspektsiooni, sotsiaalkindlustusameti ja riikliku maksuameti esindajad, et muuta tööinspektsioonid tõhusamaks; 4) elektroonilise andmevahetuskanali käivitamine riikliku tööinspektsiooni (PIP), sotsiaalkindlustusameti (ZUS) ja riikliku maksuameti (KAS) vahel;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										5) IT-turvasüsteemide auditeerimine riiklikus tööinspeksioonis 6) tööinspektori korralduse vastuvõtmine tööinspeksiooni juhtimismeetodite ja -standardite kohta.
A73G.	A5.1 Toetus liikmesriigi osakonnale programmi „InvestEU“ raames	Eesmärk	Poola valitsuse ja Euroopa Komisjoni vahelise toetuslepingu allkirjastamine	Toetuslepingu allkirjastamine				4. kv	2025	Poola valitsuse ja Euroopa Komisjoni vahelise 160 051 400 EUR suuruse toetuse lepingu allkirjastamine.
A74G.	A5.1 Toetus liikmesriigi osakonnale programmi „InvestEU“ raames	Siht	InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamis- või investeerimistoimingud		Protsent (%)	0	100 %	3. kv	2026	InvestEU investeeringute komitee on heaks kiitnud rahastamis- või investeerimistoimingud, mis moodustavad 100 % rahastamisvahendile eraldatud vahendite kogusummast.

A.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

A2.5. Kultuurisektori ja kultuuritööstuse majandusliku arengu potentsiaali tugevdamine

Selle reformi üldeesmärk on luua raamistik kultuuri- ja loomesektori toetamiseks COVID-19 pandeemia järel. Reform seisneb poliitikadokumendi vastuvõtmises, et käsitleda järgmisi küsimusi: i) teha kindlaks kesksed keskpikas ja pikas perspektiivis tekkivad probleemid; ii) tagada vastavus ELi horisontaalsetele põhimõtetele, sealhulgas soolisele võrdõiguslikkusele ja mittediskrimineerimisele; iii) teha kindlaks roheliste ja digitaalsete vahendite ja platvormide potentsiaal nende probleemide lahendamiseks; iv) töötada välja kontseptsioonid koostööks ning teadmiste ja oskuste edastamiseks kultuuri- ja loomesektori vahel ning teadus-, haridus-, tehnoloogia- ja ettevõtlussektoritega, keskendudes ELi üldpõhimõtetele, sealhulgas soolisele võrdõiguslikkusele ja mittediskrimineerimisele; v) määrata kindlaks eelistatud valikud, et pakkuda kultuuri- ja loomesektori meetmetele üldsuse toetust.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

A2.5.1. Programm kultuuri- ja loomemajanduse üksuste tegevuse toetamiseks, et stimuleerida nende arengut

Selle investeeringu eesmärk on ennetada COVID-19 pandeemia pikaajalist negatiivset mõju ning soodustada rohe- ja digipööret kultuuri- ja loomesektoris. Selleks antakse investeeringuga kultuuri- ja loomesektori kultuuriasutustele, valitsusvälistele organisatsioonidele, kunstnikele, mikroettevõtjatele ning VKEdele rahalist ja tehnilist abi.

Investeering koosneb kahest põhielemendist. Esiteks luuakse investeeringuga kultuuri- ja loomesektori kultuuriasutustele, valitsusvälistele organisatsioonidele, VKEdele ja mikroettevõtjatele toetusprogramm, et toetada selliste projektide rakendamist, mis on seotud järgmisega: i) kultuuri- ja loomesektoris digi- ja rohepädevuste parandamine; ii) kultuuri- ja loometegevuse, näiteks kontsertide, etteastete ja näituste arendamine, sealhulgas virtuaalses formaadis; iii) haridusprogrammide ja seminaride loomine arhitektuuri, disaini ja loomekunsti kohta, et aidata kunstnikel ja disaineritel arendada oma rohelisi ja digioskusi; iv) õpikodade loomine, et toetada koostööd ning teadmiste ja oskuste vahetamist kultuuri- ja loomesektori vahel ning teadus-, tehnoloogia- ja äri sektoriga; v) selliste uute toodete ja teenuste väljatöötamine, mis kasutavad kultuuri- ja loomesektoris murrangulisi tehnoloogiaid, nagu tehisintellekt, plokiahel ning asjade internet. Kõigis projektides võetakse arvesse ELi üldpõhimõtteid, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist.

Teiseks luuakse investeeringuga stipendiumiprogramm kultuuri- ja loomesektori loojate, kunstnike, animaatorite, haridustöötajate ja teadlaste toetamiseks. Stipendiumiprogrammi raames antakse rahalist abi eelkõige, et: i) pakkuda kunstnikele kursusi kunstiliste ja digitaalsete või roheliste oskuste arendamiseks; ii) pakkuda kunstnikele individuaalset kutsealast koolitust; iii) luua kunstnikele võimalusi kohtuda virtuaalses või füüsilises formaadis kohalike, riiklike ja rahvusvaheliste kunstispetsialistidega seminaride ja arutelusarjade kaudu; iv) luua kunstnikele võimalusi teha virtuaalses või füüsilises vormis koostööd teiste sektorite, sealhulgas teaduse, tehnoloogia ja ärivaldkonna spetsialistidega. Stipendiumide andmisel järgitakse ELi üldpõhimõtteid, sealhulgas soolist võrdõiguslikkust ja mittediskrimineerimist. Kodanikuühiskonna organisatsioonide kunstnikele stipendiumitaotluste valimise kriteeriumid, mis vastavad ühele Eurostati määratletud NACE sektoritest, hõlmavad järgmist: a) veenev kunstiportfell viimase 24 kuu jooksul; b) järgmise 24 kuu veenev kunstiline plaan.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

A2.6. Reform – satelliitandmeid kasutavate seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri riikliku süsteemi arendamine

Reformi eesmärk on suurendada satelliitandmete kasutamist avaliku ja erasektori üksuste poolt. Uus kosmosetegevust käsitlev seadus hõlbustab satelliitandmete kasutamist avaliku halduse asutuste poolt.

Seadusega luuakse satelliitandmete riiklik haldaja. Samuti on ta kohustatud edendama satelliitandmete kasutamist eraettevõtjate poolt, korraldades muu hulgas koolitusi kõigile huvitatud üksustele. Seadusega kehtestatakse ka kosmosetegevuse ja selle järelevalve eeskirjad ja tingimused, vastutus kosmoseobjekti tekitatud kahju eest ning kosmoseobjektide riikliku registri toimimise eeskirjad.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2024.

A2.6.1. Investeeringud – satelliitandmeid kasutava riikliku seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri arendamine

Investeeringute eesmärk on oluliselt suurendada Maa satelliitseire kasutamise tõhusust Poolas ning tagada kasutaja vajadustele kohandatud töödeldud Maa seire teabe tõhus ja pidev tootmine ja esitamine. Selle eesmärk on parandada riigi juhtimist (konkreetsemal ja ajakohasel teabel põhinevad otsused), viia administratsiooni märkimisväärse digiüleminekuni ja tekitada nõudluse Maa seire toodete järele, sealhulgas avaliku ja erasektori täiendava nõudluse juba olemasoleva ELi Copernicuse süsteemi järele.

Investeering koosneb kahest investeeringust. Esimene investeering hõlmab riikliku satelliitinfosüsteemi (NSIS) loomist, mis osutab seireteenuseid, kasutades Maa seire satelliitandmeid. Esimesed teenused on lõppkasutajatele kättesaadavad 30. juuniks 2025.

Teine investeering hõlmab nelja satelliidi orbiidile saatmist. Ettevalmistustöö, mis tehakse kooskõlas Euroopa Kosmose Standardikoostöö standarditega (ECSS etapp 0/A/B/C), viiakse lõpule 30. septembriks 2024.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

A2.7.1 Investeeringud – Julgeoleku- ja Kaitsefond

Selle meetme eesmärk on suurendada Poola majanduse vastupanuvõimet, kohandades struktuurselt kättesaadava avaliku sektori toetuse taset, et kõrvaldada turutõrked ja ebatõhusus majanduse julgeoleku- ja kaitsesektoris.

Meede koosneb 5 577 991 477 EUR suurusest kapitalisüstist ettevõttesse (edaspidi „fond“), et rahastada kaitse- ja julgeolekuinvesteeringuid, nagu on kirjeldatud allpool.

Pank Gospodarstwa Krajowego (BGK) on seadusega volitatud fondi asutama ja selle üle järelevalvet teostama. Seadus sisaldab järgmisi elemente:

- a. Fondi eesmärkide ja abikõlblike investeerimisvaldkondade määratlemine, mida fond võib toetada: i) kaitsehoonete ja kodanikukaitsetaristu arendamine, ii) kahesuguse kasutusega taristu ehitamine ja ajakohastamine, iii) investeeringud küberturvalisusse ja iv) ettevõtete moderniseerimine, sealhulgas teadus- ja arendustegevuse toetamine.
- b. Seaduses täpsustatakse, et fond tegutseb kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu eesmärkidega. Seadus sisaldab ka nõuet tagada, et tehtavate investeeringute ulatus on kooskõlas sellega, mida saab rahastada ELi eelarvest, sealhulgas Euroopa Liidu toimimise lepingu alusel.

- c. Nõue, et fond on BGK tütarettevõtja ja et BGK on fondi ainuomanik. Osa fondi süstitud omakapitalist usaldab fond BGK-le laenude andmise lõppsaajatele ning BGK haldab neid laenutehinguid otse. Ülejäänud osa süstitavast omakapitalist on ette nähtud omakapitaliinvesteeringuteks. BGK kaasatakse fondi investeerimisotsuste tegemisse nende omakapitaliinvesteeringute puhul.
- d. Fondi juhtimisstruktuur, eri juhtorganite, juhtorganite ja asjaomaste investeerimiskomiteede koosseis ja vastutus ning nende nimetamise kord.
- e. Nõue, et fondi investeerimisotsused teevad asjaomased organid ja need kiidetakse heaks Poola valitsusest sõltumatute liikmete häälteenamusega.
- f. Nõue reinvesteerida tagasimaksed samade poliitikaeesmärkide toetamiseks, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse taaste- ja vastupidavusrahastu laenude tagasimaksete teenindamiseks.
- g. Nõue, et fond kohaldaks BGK auditi- ja kontrollisüsteemi, millele komisjon andis kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikliga 157 positiivse hinnangu.
- h. Nõue, et fondi süstitud omakapitali tuleb kasutada investeerimispoliitika alusel.

Fondi tehtud omakapitali kasutamise investeerimispoliitika sisaldab järgmisi elemente:

1. Fondi investeerimisvaldkondade kirjeldus kooskõlas seaduses sätestatud abikõlblike valdkondadega.
2. Finantstoodete, sealhulgas laenude ja omakapitali kirjeldus, fondi eesmärgid, viis, kuidas fond toetust annab, ja eeldatavad rahastamiskõblikud lõplikud vahendite saajad, keda fond esialgu toetab. Need finantstooded peavad olema kooskõlas fondi asutamist käsitleva seadusega, sealhulgas sellega, mida saab rahastada ELi eelarvest.
3. Esialgsete investeeringute rakendamise kavandatud ajakava.
4. Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamine, nagu on sätestatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistes suunistes (2021/C58/01):
 - i. Laenude või samaväärsete instrumentide puhul jäetakse investeerimispoliitika kõlblikkuse alt välja järgmine tegevuste ja varade loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgnev kasutamine,¹⁵ ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest¹⁶ väiksem, iii) prügilate, jäätme põletusseadmete¹⁷ ja mehhaanilise bioloogilise töötlemise tehastega¹⁸ seotud tegevused ja varad.

¹⁵ Välja arvatud a) varad ja tegevused, mis on seotud maagaasi kasutava elektri- ja/või soojusenergia ning sellega seotud ülekande- ja jaotustaristuga, mis vastavad tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele; b) alapunktis ii osutatud tegevused ja varad, mille puhul fossiilkütuste kasutamine on ajutine ja tehniliselt vältimatu õigeaegseks üleminekuks fossiilkütuste vabale käitamisele; c) kodanikukaitses või tuletõrjes kasutatavad õhusõidukid ja eriotstarbelised sõidukid, mis põhinevad sektori parimal võimalikul keskkonnatoime tasemel; ning d) uute alla 20 kilomeetri pikkuste maanteeühenduste, sildade ja/või tunnelite ehitamine ning teede, sildade ja/või tunnelite renoveerimine.

¹⁶ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomases võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

¹⁷ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

¹⁸ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitlusvõimsust suurendamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

- ii. Omakapitali puhul jäetakse investeerimispoliitikast välja äriühingud, mis keskenduvad¹⁹ olulisel määral järgmistele sektoritele: i) fossiilkütustel põhinev energiatootmine ja sellega seotud tegevus²⁰; ii) energiamahukad ja/või suure CO₂-heitega tööstusharud²¹; iii) saastavate sõidukite tootmine, rentimine või müük²²; iv) jäätmete kogumine, töötlemine ja kõrvaldamine,²³ v) tuumkütuse töötlemine, tuumaenergia tootmine. Lisaks nõutakse investeerimispoliitikas rahastu lõplike saajate vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

¹⁹ Leitakse, et lõplik abisaaja keskendub olulisel määral sektorile või äritegevusele, kui piiranguga sektorist või tegevusest saadud brutotulu ületab 50 % brutotulust.

²⁰ Välja arvatud a) varad ja tegevused elektri- ja/või soojusenergia tootmises ning nendega seotud ülekande- ja jaotustaristus, milles kasutatakse maagaasi, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele, ning b) alapunkti ii kohased tegevused ja varad, mille puhul fossiilkütuste kasutamine on ajutine ja tehniliselt vältimatu õigeaegseks üleminekuks fossiilkütuste tasuta kasutamisele.

²¹ Sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus ja varad, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest madalam; Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

²² Saastavad sõidukid on määratletud kui heiteta sõidukid. Seda erandit ei kohaldata kodanikukaitses või tuletõrjes kasutatavate õhusõidukite ja eriotstarbeliste sõidukite suhtes, mis põhinevad sektori parimal võimalikul keskkonnatoime tasemel.

²³ Seda erandit ei kohaldata käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

A.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

A2 – INNOVATSIOON

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A1L	A2.5. Kultuurisektori ja kultuuritööstuse majandusliku arengu potentsiaali tugevdamine	Eesmärk	Rohelise ja digitaalse tegevuse toetamist kultuuri- ja loomesektoris käsitleva poliitikadokumendi vastuvõtmine	Poliitikadokumendi avaldamine				4. kv	2022	Pärast avalikku arutelu võttis kultuuriküsimuste eest vastutav minister vastu poliitikadokumendi kultuuri- ja loomesektori toetamiseks. Eelkõige käsitletakse dokumendis järgmisi küsimusi: - teha kindlaks kultuuri- ja loomesektori peamised keskmise pikkusega ja pikaajalised probleemid, sealhulgas COVID-19 kriisist saadud õppetunnid; - tagada, et toetatavates projektides käsitletakse vastavust ELi üldpõhimõtetele, sealhulgas soolise võrdsuslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtetele; - teha kindlaks roheliste ja digitaalsete vahendite ja platvormide potentsiaal nende probleemide lahendamiseks; - töötada välja kultuuri- ja loomesektori ning teadus-, haridus-, tehnoloogia- ja ettevõtlussektori vahelise koostöö ning teadmiste ja oskuste edasiandmise kontseptsioonid, keskendudes ELi üldpõhimõtetele, sealhulgas soolisele võrdsuslikkusele ja mittediskrimineerimisele, rohe- ja digitaalvaldkonnale.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Eelistatud variantide kindlakstegemine, et pakkuda avaliku sektori toetust kultuuri- ja loomesektori meetmetele.
A2L	A2.5.1. Programm kultuuri- ja loomemajanduse üksuste tegevuse toetamiseks, et stimuleerida nende arengut	Eesmärk	Valikukriteeriumid projektide toetamiseks kultuuri- ja loomesektorites	Valikukriteeriumide avaldamine ja sõltumatu valikukomisjoni moodustamine				4. kv	2022	Kultuuri- ja rahvusliku pärandi ministeerium võtab vastu ja avaldab valikukriteeriumid, et toetada VKEsid, kultuuriasutusi ja valitsusväliseid organisatsioone projektide loomisel kultuuri- ja loomesektorites. Lisaks moodustatakse sõltumatu valikukomisjon, kuhu kuuluvad erinevate valdkondade eksperdid, sealhulgas sõltumatute süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise organisatsioonide ja institutsioonide esindajad. Valikukomisjon teeb otsuse toetuste ja stipendiumide andmise kohta. Kultuuriasutustelt, valitsusvälistelt organisatsioonidelt, VKEdelt ja mikroettevõtjatelt, kes tegelevad süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamisega, kes kuuluvad ühte Eurostati määratletud NACE sektorisse, saadud projektitoetuste taotluste valimise kriteeriumid peavad vastama järgmistele nõuetele: a) tuleb eelistada projekte, millel on tõenäoliselt püsiv mõju CO₂ kogumise ja säilitamise digi- ja rohepöördele; b) tuleb eelistada neid toetusesaajaid, kellel on äriplaan selle kohta, kuidas toetusi kasutatakse projekti kulude rahastamiseks;

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										c) tuleb eelistada toetusesaajaid, kes on viimase 24 kuu jooksul projektiettepanekuga seotud tegevusi või projekte ellu viinud. Kõigis projektides võetakse arvesse ELi üldpõhimõtteid, sealhulgas soolist võrdsuslikkust ja mittediskrimineerimist.
A3L	A2.5.1. Programm kultuuri- ja loomemajanduse üksuste tegevuse toetamiseks, et stimuleerida nende arengut	Siht	Kultuuri- ja loomesektorites tegutsevate kultuuriasutuste, valitsusväliste organisatsioonide, VKEde ja mikroettevõtjate allkirjastatud lepingute arv		Arv	0	2755	4. kv	2025	Meetme eesmärk on tugevdada kultuuri- ja loomesektoreid, toetades kultuurisaavutusi levitavate projektide rakendamist ning suurendades kultuuri esindatust ühiskonnaelus veebipõhiste vahendite ja ressursside abil. Projektid valitakse välja avatud projektikonkursside kaudu. Projektid hõlmavad ümberõpet ja oskuste täiendamist ning digipädevuse edendamist kultuurivaldkonnas tegutsejate (nii era- kui ka kultuuriasutuste töötajate) seas. Toetatakse 2755 projekti rakendamist kultuuri- ja loomesektoris, mis valitakse välja eesmärgi A2L raames avaldatud kriteeriumide alusel.
A4L	A2.5.1. Programm kultuuri- ja loomemajanduse üksuste tegevuse toetamiseks, et stimuleerida nende arengut	Siht	Kultuuri- ja loomesektoris antud stipendiumide arv		Arv	0	1390	4. kv	2025	Selle investeeringuga luuakse stipendiumiprogramm, et toetada loovisikuid, kunstnikke, animaatoreid ja haridustöötajaid, samuti teadlasi, kes soovivad leida uusi viise kultuuriväärtuste esitlemiseks nii elus kui ka internetis. Kunstnikele antakse nende tegevuse arendamiseks 1390 stipendiumi. Stipendiumiprogrammi eesmärk on toetada kunstnikke, et stimuleerida loometegevust COVID-19 järgsel taastumisel. Stipendiumiprogrammi raames antakse rahalist abi eelkõige, et:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										1. pakkuda kunstnikele kursusi kunstiliste ja digitaalsete või roheliste oskuste arendamiseks; 2. pakkuda kunstnikele individuaalset kutsealast koolitust; 3. luua kunstnikele võimalusi virtuaalsel või füüsilisel kujul kohtuda kohalike, riiklike ja rahvusvaheliste kunstispetsialistidega seminaride ja arutelusarjade kaudu; 4. luua kunstnikele võimalusi teha virtuaalses või füüsilises vormis koostööd teiste sektorite, sealhulgas teaduse, tehnoloogia ja ettevõtluse spetsialistidega. Stipendiumide andmisel järgitakse ELi üldpõhimõtteid, sealhulgas soolist võrddõiguslikkust ja mittediskrimineerimist. Kodanikuühiskonna organisatsioonide kunstnikele stipendiumitaotluste valimise kriteeriumid, mis vastavad ühele Eurostati määratletud NACE sektoritest, hõlmavad järgmist: - veenev kunstiportfell viimase 24 kuu jooksul; - veenev kunstiline plaan järgmiseks 24 kuuks. Eesmärgis A2L nimetatud valikukomisjon otsustab kaastöötajate valimise üle.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A7L	A2.6. Reform – satelliitandmeid kasutavate seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri riikliku süsteemi arendamine	Eesmärk	Parlamendi poolt vastu võetava kosmosetegevuse seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab selle jõustumisele				3. kv	2024	Uus seadus hõlbustab muu hulgas satelliitandmete kasutamist riigiasutuste poolt. Seadusega luuakse satelliitandmete riiklik haldaja. Seadusega kehtestatakse riiklikule haldajale kohustus edendada satelliitandmete kasutamist eraettevõtjate poolt, korraldades muu hulgas koolitusi kõigile huvitatud üksustele.
A8L	A2.6.1. Investeeringud – satelliitandmeid kasutava riikliku seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri arendamine	Siht	Vajaliku infrastruktuuri arendamine: riiklik satelliitinforosüsteem (NSIS), mis osutab seireteenuseid, kasutades Maa seire satelliitandmeid		Arv	0	1	2. kv	2025	Riiklik satelliitinforosüsteem (NSIS) hakkab toimima. Esialgsete teenuste käivitamine koostöös kasutajatega kahes Poola majanduse ja julgeoleku jaoks väga tähtsas elektroonilise andmete kogumise (EDC) rakenduste valdkonnas, mis on valitud järgmistest valdkondadest: ruumiline juhtimine, kriisiohjamine, põllumajandus ja metsandus, veemajandus, Läänemere keskkonna seire.
A9L	A2.6.1. Investeeringud – satelliitandmeid kasutava riikliku seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri arendamine	Eesmärk	Ettevalmistustööd esimese Poola satelliidi orbiidile saatmiseks: ECSSi etapp 0/A/B/C (Lähetuste analüüs/vajaduste kindlakstegemine, teostatavus ja määratlus)	Aruannete avaldamine				3. kv	2024	Näitaja viitab kolmele avaldatud aruandele (missiooni määratluse läbivaatamine, esialgsete nõuete läbivaatamine, kriitilise tähtsusega projekti läbivaatamine). Kosmosesegment hõlmab mikro- ja andurite satelliitplatvorme, mis võimaldavad omandada optoelektronilisi andmeid, mis on varustatud muu hulgas pakkimismooduliga, ning krüpteeritud üles-/allalüli raadiolinke. Ettevalmistavad tööd tehakse kooskõlas Euroopa Kosmose Standardikoostöö (ECSS) standarditega.
A10L	A2.6.1. Investeeringud – satelliitandmeid kasutava riikliku seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri arendamine	Siht	T1 – Poola esimese satelliidi käivitamine		Arv	0	1	2. kv	2025	Orbiidile saadetud satelliitide arv, mis koosnevad lennu riist-/tarkvara täielikust tootmisest, kokkupanekust ja katsetamisest, sealhulgas sellega seotud maapealne tugi, esimese satelliidi orbiidile paigutamine.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
A11L	A2.6.1. Investeeringud – satelliitandmeid kasutava riikliku seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri arendamine	Siht	T2 – Kolme järgmise Poola satelliidi käivitamine		Arv	1	4	2. kv	2026	Eesmärk viitab orbiidile saadetud satelliitide arvule (kooskõlas eespool meetme A10L kohta sätestatud nõuetega). Lennu riist-/tarkvara täielik tootmine, monteerimine ja katsetamine, sealhulgas sellega seotud maapealne tugi, mis viib järgmise kolme satelliidi orbiidile saatmiseni.
A12L	A2.7.1 Julgeoleku- ja Kaitsefond	Eesmärk	Fondi õigusraamistiku loomine	Seaduse säte, mis viitab selle jõustumisele				3. kv	2025	Fondi õigusraamistiku loomist käsitleva seaduse jõustumine. Seadus sisaldab meetme kirjelduses sisalduvaid elemente.
A13L	A2.7.1 Julgeoleku- ja Kaitsefond	Eesmärk	Investeeringupoliitika vastuvõtmine	Investeeringupoliitika vastuvõtmine				4. kv	2025	BGK ja/või fond võtavad vastu investeeritud omakapitali kasutamise investeeringupoliitika. Investeeringupoliitika sisaldab meetme kirjelduses sisalduvaid elemente.
A14L	A2.7.1 Julgeoleku- ja Kaitsefond	Eesmärk	Investeeringu lõpuleviimine	Üleviimistunnistused				3. kv	2026	Fondi investeeritakse 5 577 991 477 eurot omakapitali. Kõik käesoleva meetme rakendamiseks seaduses sätestatud vajalikud kokkulepped peavad olema jõustunud. Lisaks omakapitalistüstile, mis kujutab endast taaste- ja vastupidavusraha investeerimist, esitab Poola 31. augustiks 2026 aruande, milles kirjeldatakse fondi poolt investeeringupoliitika rakendamiseks võetud meetmeid, sealhulgas meetmeid, mida on võetud selliste finantstoodete rakendamiseks, mida täiendav omakapital peaks algselt toetama, ning nende toodete edasiseks

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										rakendamiseks eeldatavasti võetavaid meetmeid.

B. KOMPONENT B. „ROHELINE ENERGIA JA ENERGIAMAHUKUSE VÄHENDAMINE“

Poola taaste- ja vastupidavuskava osa eesmärk on lahendada mitmed probleemid, millega Poola energeetikasektor praegu seoses CO₂ heite vähendamise ja õhusaastega silmitsi seisab. Esiteks on Poola söesõltuvus endiselt palju suurem kui teistes liikmesriikides, mis muudab energiasüsteemi ülemineku CO₂-neutraalsusele keeruliseks. Teiseks ei vasta ligikaudu 70 % ühepereelamutest ning paljudest kortermajadest ja üldkasutatavatest hoonetest energiatõhususe standarditele. See koos endiselt laialt levinud madala kvaliteediga söe kasutamisega individuaalsetes küttesüsteemides toob kaasa madala õhukvaliteedi. Kolmandaks on suur probleem madal retentsioonitase ja veepuudus (sh joogivesi) maapiirkondades.

Komponendi peamine eesmärk on suunata energiaallikate jaotus vähese CO₂ heitega tehnoloogiale, hõlbustades taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ja suurendades alternatiivsete energiaallikate, näiteks vesiniku ja biogaasi kasutamist. Komponendi eesmärk on ka vähendada energiatarbimist, edendades hoonete põhjalikku renoveerimist, sealhulgas soojuse moderniseerimist, ning vähendada tööstuse ja teenuste ning kodumajapidamiste energiamahukust. Lisaks keskendutakse komponendis ka inimeste keskkonnamõju vähendamisele, eelkõige investeeringute kaudu ohtude neutraliseerimisse ning ulatuslike kahjustatud piirkondade ja Läänemere taastamisse.

Komponendiga toetatakse riigipõhiste soovitude täitmist, et keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas innovatsioonile, transpordile, eelkõige selle kestlikkusele, digi- ja energiataristule, tervishoiule ja puhtamale energiale, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus 3 2019) ning suunata investeeringud rohe- ja digipöördele, eelkõige digitaristule, puhta ja tõhusa energia tootmisele ja kasutamisele ning säästvale transpordile, mis aitab kaasa majanduse CO₂ heite järkjärgulisele vähendamisele, sealhulgas söekaevanduspiirkondades (riigi erisoovitus nr 3 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärke määrase (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete ja leevendusmeetmete kirjeldust kooskõlas tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01). Kõigi selle komponendi meetmete puhul, mis hõlmavad taristu arendamist, nõutakse vastavust ELi õigusaktidele, et vältida bioloogilise mitmekesisuse eesmärgi kahjustamist. See tähendab eelkõige keskkonnamõju hindamise direktiivi (2011/92/EL) ning bioloogilise mitmekesisuse seisukohast tundlikel aladel või nende lähedal asuvate alade/tegevuste puhul elupaikade direktiivi (92/43/EMÜ) artikli 6 lõiget 3 ja artiklit 12 ning linnudirektiivi (2009/147/EÜ) artiklit 5.

B.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus

Reformi eesmärk on vähendada valitud majandussektoritest pärinevaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja suurendada nende energiatõhusust. Samuti on selle eesmärk parandada õhukvaliteeti, kiirendades soojus- ja elektrienergia tootmise saastavate allikate väljavahetamist.

Need eesmärgid saavutatakse esiteks selliste meetmete abil, millega optimeeritakse energiatõhususse investeerimise toetust, peamiselt energiatõhususkohustuste süsteemi raames. Need hõlmavad energiatõhususe lepingute kasutamise hõlbustamist avalikus sektoris, energiatõhususkohustuste süsteemiga hõlmatud üksuste võimalust täita oma energiasäästukohustusi nn subsiidiumiprogrammide raames ning energiateenuste ettevõtete osalemist energiatõhususkohustuste süsteemis. See saavutatakse energiatõhususe seaduse muutmisega koostoimes järgmiste seaduste muudatustega: termomoderniseerimise ja renoveerimise toetamist ning hoonete heitkoguste

keskregistrit käsitlev seadus, üüritavate elamute rajamiseks antavat rahalist toetust käsitlev seadus, teatavat liiki eluasemetoetuste seadus ning taastuvate energiaallikate seadus. Need õigusaktid pidid jõustuma 31. märtsiks 2022.

Teiseks saavutatakse puhta õhu ja energiatõhususe reformi eesmärgid puhta õhu prioriteetse programmi väljatöötamisega kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiivi (2010/31/EL) kohase pikaajalise renoveerimisstrateegiaga, mis on hoonete energiatõhususe meetmete peamine vahend. Seega suurendatakse praeguse puhta õhu programmi rakendamise tõhusust taotlemismenetluste lihtsustamise teel. Selle raames töötatakse välja eritoetus, mis on suunatud väikseima sissetulekuga, väikese sissetulekuga ja suurema sissetulekuga leibkondadele, viimaste puhul, kaasates eelkõige pangandussektori, kes annab laene koos toetustega. Need muudatused loovad aluse investeeringu B1.1.2 „soojusallikate asendamine ja elamute energiatõhususe parandamine ühepereelamutes“ raames antava toetuse kasutuselevõtmiseks, võimaldades oluliselt suurendada kõnealuse programmi raames toetatavate hoonete renoveerimise ja kütteseadme asendamise määra. Puhta õhu prioriteetse programmi ajakohastatud versioonid võetakse vastu 31. märtsiks 2023.

Reformi kolmas element on riikliku õhukaitseprogrammi ajakohastamine. Programmis määratakse kindlaks põhjalikud ja pikaajalised nõuded ning tingimused, mis võimaldavad piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel tagada õhukvaliteedi paranemine. Kõnealustele asutustele antakse volitus võtta erimeetmeid, et vähendada kodumajapidamiste kütmisest ja transpordist eralduvate õhusaasteainete taset, kui teatav õhusaaste künnis on ületatud. Kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele eraldatakse ka eraldi eelarve õhukaitse-eeskirjade jõustamiseks, mis on eelkõige ette nähtud nn suveräänsuse vastaste resolutsioonide osana. Ajakohastatud riiklikus õhukaitseprogrammis nähakse ette, et mis tahes avaliku sektori toetus investeeringutele uutesse sөkөttel töötavatesse kütteseadmetesse lõpeb 31. detsembriks 2021.

Reformi neljas element on kliima- ja keskkonnaministri muudetud määrus, millega kehtestatakse tahkekütuste standardid. Biomass-tahkekütuste, sealhulgas puidugraanulite kvaliteedistandardid kehtestatakse määrusega üksnes kodumajapidamises kasutatavate kütuste jaoks. Lisaks 2018. aastal kehtestatud madala kvaliteediga kodumajapidamiste küttes kasutatava sөe keelustamisele kehtestatakse käesoleva muudatusega ka tahkekütuste miinimumstandardid.

B1.1.1. Investeeringud kaugküttesüsteemide soojusallikatesse

Selle investeeringu eesmärk on moderniseerida kaugkütet ja vähendada selle kasvuhoonegaaside heidet. Oluline osa Poola kaugküttesüsteemidest, mis on halvas tehnilises seisukorras ja ei vasta tõhusa kaugküttesüsteemi määratlusele, tuleb moderniseerida, asendades allikad. Vajadus soojusallika asendamise järele on seotud ka taastuvate energiaallikate väikese osakaaluga küttesüsteemis, praegu ligikaudu 9,5 %. Seega on eesmärk vähendada soojuse tootmise energiamahukust ja heitkoguseid. Käesoleva meetme raames tehakse investeeringuid ainult vähese CO₂ heitega kütistesse ja taastuvatesse energiaallikatesse. Toetust antakse soojust kasutavatele kütistele: taastuvatest energiaallikatest toodetud energia; soojus- ja elektrienergia koostootmisel kasutatavad gaaskütused, välja arvatud kivisüsi; soojuspumbad ja geotermilised allikad, heitsoojus, vähese CO₂ heitega gaaskütused, segatud gaasid, sünteetiline gaas ning vähese CO₂ heitega ja taastuvallikatest toodetud vesinik, et asendada sөe kasutamine süsteemi küttes. Jäätmetest saadud kütuse kasutamine ei ole lubatud. Maagaasil töötavate kütiste puhul ei ületata läviväärtust 250 g CO₂/kwh toodetud energia kohta. Toetusesaajate hulka kuuluvad üksused, mille eesmärk on soojuse tootmine munitsipaal- ja elamute tarbeks. Projektid valitakse välja avaliku konkursi alusel, võttes arvesse järgmisi kriteeriume: i) projekti rakendamise valmidus ja küpsus; ii) projekti tulemusena CO₂ ja/või PM_{2,5}-osakeste ning PM₁₀-osakeste heitkoguste vähenemise määr; iii) taastuvate energiaallikate kasutamine; iv) asukoht piirkondades, kus PM_{2,5} ja PM₁₀ heide aastas on suurim.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

B1.1.2. Soojusallikate asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes

Selle investeeringu eesmärk on parandada õhukvaliteeti, sealhulgas vähendada tahkete osakeste heidet, asendades heitemahukad soojusallikad ja parandades ühepereelamute energiatõhusust. Investeering tehakse puhta õhu prioriteetse programmi kaudu, mille ajakohastamine kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiivi kohase pikaajalise renoveerimisstrateegiaga on üks eespool kirjeldatud reformi B1.1 põhimeetmeid. Investeeringud seisnevad i) ebatõhusate ruumide ja vee soojendamise allikate asendamises ja/või ii) eluhoonete soojuse moderniseerimises ja/või iii) taastuvenergia kätistes (peamiselt päikesepaneelid, päikesekollektorid). Toetuse taset kohandatakse vastavalt lõppsaajate ostujõule.

Keskmine primaarenergia sääst investeeringu tasandil on vähemalt 30 %, arvatuna hinnangulise energiasäästu alusel meetmeühiku kohta (soojusallikate asendamine või soojuse moderniseerimine ja/või taastuvate energiaallikate paigaldamine). Energiasäästu taset mõõtühiku kohta võib hinnata riikliku keskkonnakaitse ja veemajanduse fondi kasutatava metoodika abil. Gaasiküttel töötavate katelde puhul võetakse need kasutusele kooskõlas põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ käsitlevate komisjoni tehniliste suuniste (2021/C58/021) III lisaga ning nendega kaasneb kasvuhoonegaaside heite märkimisväärne vähenemine, et oluliselt parandada keskkonda ja rahvatervist, eelkõige saaste vähendamise tõttu, eelkõige piirkondades, kus ületatakse või võidakse ületada direktiiviga 2008/50/EL kehtestatud ELi õhukvaliteedi standardeid. Lisaks tuleb tagada, et gaasiküttel töötavad katlad ei moodustaks rohkem kui 40 % käesoleva meetme kohaste soojusallikate asendajate koguarvust.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

B1.1.3. Haridusasutuste moderniseerimine

Selle investeeringu eesmärk on parandada haridusasutuste energiatõhusust ja asendada heitemahukad soojusallikad puhtamate alternatiividega. Selle investeeringu alla kuuluvad meetmed võivad muu hulgas hõlmata taastuvaid energiaallikaid ning funktsioonide, seadmete ja hoone tehnosüsteemide kohandamist kehtivate õigusaktide nõuetega; põhjalikku renoveerimist; ruumide ja vee soojendamise süsteemide ajakohastamist; tõhusa valgustuse paigaldamist. Taaste- ja vastupidavusrahastust toetatavate investeeringutega saavutatakse primaarenergia sääst keskmiselt vähemalt 30 %. Projektid valitakse välja avaliku konkursi alusel, võttes arvesse järgmisi kriteeriume: i) valmidus – projekti rakendamise küpsus; ii) CO₂ ja/või PM_{2,5} ja/või PM₁₀-osakeste heitkoguste vähenemise määr; iii) primaarenergia tarbimise vähenemise määr; iv) taastuvate energiaallikate kasutamine.

Täiendavad meetmed võivad hõlmata ka haridustegevust, õpetajate, õpilaste ja kohalike kogukondade teadlikkuse suurendamist õhusaastest, kliimamuutuste leevendamisest ja taastuvate energiaallikate kasutamisest.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

B1.1.4. Kohalike sotsiaaltegevusasutuste energiatõhususe suurendamine

Selle investeeringu eesmärk on parandada kohalike sotsiaalsete rajatiste energiatõhusust ja asendada heitemahukad soojusallikad puhtamate alternatiividega. Selle investeeringu alla kuuluvad meetmed võivad muu hulgas hõlmata taastuvaid energiaallikaid ning funktsioonide, seadmete ja hoone tehnosüsteemide kohandamist kehtivate õigusaktide nõuetega; põhjalikku renoveerimist; ruumide ja vee soojendamise süsteemide ajakohastamist; tõhusa valgustuse paigaldamist. Investeeringutega saavutatakse keskmiselt vähemalt 30 % primaarenergia sääst sihthoonetes. Projektid valitakse välja avaliku konkursi alusel, võttes arvesse järgmisi kriteeriume: i) valmidus – projekti rakendamise

küpsus; ii) CO₂ ja/või PM_{2,5} ja/või PM₁₀-osakeste heitkoguste vähenemise määr; iii) primaarenergia tarbimise vähenemise määr; iv) kasutada taastuvaid energiaallikaid.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

B1.1.5. Energiatõhususe parandamine kortermajades

Selle investeeringu eesmärk on parandada kortermajade energiatõhusust. Investeering tehakse TERMO toetuskava kaudu ja see koosneb i) kortermajade soojuslikust moderniseerimisest; ja/või ii) taastuvate energiaallikate, sealhulgas soojus- ja elektrienergia paigaldamine sellistesse hoonetesse.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

B2.1. Vesinikutehnoloogiate ja muude dekarboniseeritud gaaside arendamise tingimuste parandamine

Reformi eesmärk on arendada välja taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku ning muude alternatiivkütuste turg.

Meede koosneb kahest tegevusest. Esimese eesmärk on luua reguleeriv raamistik vesiniku kui transpordi alternatiivkütuse toimimiseks, kehtestades sätted vesinikujaamade ehitamise, ohutu käitamise ja ajakohastamise kohta, samuti ametiasutuste kohta, kes vastutavad vesinikujaamade kasutamise lubamise ja nende vajaliku tehnilise ülevaatuse eest. Selles sätestatakse ka sõidukite käitamiseks kasutatavate vesinikkütuste kvaliteedi jälgimise ja kontrollimise süsteem. Meede pidi olema ellu viidud 30. detsembriks 2021.

Teise meetme eesmärk on luua vesinikutaristu ja -turu ülesehitus, mille eesmärk on toetada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂-heitega vesiniku turuleviimist, vesinikutootmise integreerimist muudesse energiaturgudesse ning olemasolevasse ja sihtotstarbelisse taristusse, mille eesmärk on luua investorite jaoks regulatiivne prognoositavus ning toetada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku kasutuselevõttu. Reformid peavad olema kooskõlas tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01), millega tagatakse, et reform ei muuda taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutamist ja turustamist teistest vesinikuallikatest raskemaks. Reformi eesmärk on arendada taastuvallikatest toodetud vesinikku või elektrolüüsiseadmetest toodetud vesinikku ning eeldatavasti edendab see vähese CO₂ heitega vesinikku, mis vastab ELi vesinikustrateegiale.

Selle meetme rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas

Investeeringu eesmärk on luua Poolas vesinikutööstus ning suurendada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku kasutamist. Projektid on osa integreeritud poliitilisest lähenemisviisist, milles seatakse prioriteediks taastuvallikatest toodetud vesinik. Investeering koosneb mitmest meetmest.

Esiteks toetatakse projekte, millega toetatakse vähemalt uuenduslike vesinikkütusega transpordiüksuste arendamist, ehitamist ja rakendamist. Investeeringud keskenduvad eri liiki vesinikkütuseelemendiga transpordiüksuste edendamisele, katsetamisele ja tutvustamisele, et toetada Poola jõupingutusi liikuvuse CO₂ heite vähendamisel. Uuenduslikud vesinikkütusega transpordiüksuste tüübid aitavad vähendada raskesti vähendatavate transpordivahendite CO₂ heidet. See hõlmab nii uute seadmete ehitamist kui ka olemasolevate seadmete moderniseerimist. Transpordiüksused ei ole ette nähtud fossiilkütuste transpordiks.

Teiseks tehakse toetuskavasse avaliku sektori investeering, et stimuleerida erainvesteeringuid ja parandada juurdepääsu rahastamisele Poola taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku tootmise sektoris. Rahastu ja lõplike abisaajate vahel sõlmitud toetuslepingute eesmärk on tagada, et taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku tootmisvõimsus oleks vähemalt 315 MW. Kava raames antakse subsidiidume otse erasektorile. Taaste- ja vastupidavusraha investeringute põhjal on kava eesmärk anda esialgu vähemalt 640 000 000 eurot toetusi.²⁴

Kava haldab rakenduspartnerina Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Kava hõlmab järgmist tooterida:

- Otsetoetused sarnase tegevusega tegelevatele eraõiguslikele või avaliku sektori asutustele, et rahastada nende investeeringuid taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku tootmisvõimsusesse, sealhulgas elektrolüüsiseadmetesse, ja nendega seotud taristusse.

Kavasse tehtava investeeringu rakendamiseks kirjutavad Poola ja BGK alla rakenduslepingule, mis sisaldab järgmist sisu:

1. Kava otsustusprotsessi kirjeldus: Skeemi lõpliku toetuse andmise otsuse teeb investeeringute komitee või muu samaväärne juhtorgan ning see kiidetakse heaks valitsusest sõltumatute liikmete hääلteenamusega.
2. Seotud subsidiumipoliitika põhinõuded, mis hõlmavad järgmist:
 - a. Antud subsidiumide ja rahastamiskõlblike lõplike abisaajate kirjeldus, võttes arvesse eesmärki, et kava ja lõplike abisaajate vahel sõlmitud toetuslepingute tulemusel oleks taastuvallikatest toodetud ja vähese CO₂ heitega vesiniku installeeritud tootmisvõimsus vähemalt 315 MW.
 - b. Nõue, et kõik toetatavad investeeringud on majanduslikult elujõulised.
 - c. Nõue järgida olulise kahju ärahoidmise põhimõtet, nagu on sätestatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistes suunistes ((2023) 6454 final). Eelkõige jäetakse investeerimispoliitika raames rahastamiskõlblikkuse alt välja järgmised tegevused ja varad: i) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgnev kasutamine,²⁵ ii)

²⁴ See väärtus ei ole iseenesest kulu, vaid sihipärane investeerimismaht. See võib, kuid ei pruugi olla võrdne kuludega, sõltuvalt vahendi ülesehitusest, finantsvõimenduse saavutamisest ja sellest, kas rakenduspartneril on mis tahes kulud/tasud, mida nõutakse.

²⁵ Välja arvatud a) käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise projektid ning sellega seotud maagaasi kasutatavad ülekande- ja jaotustaristud, mis vastavad tehniliste suuniste „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele, b) alapunkti ii kohased tegevused ja varad, mille puhul fossiilkütuste kasutamine on ajutine ja tehniliselt vältimatu õigeaegseks üleminekuks fossiilkütuste vabale käitamisele; c) vähese CO₂ heitega

ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest²⁶ väiksem, iii) prügilate, jäätme põletusseadmete²⁷ ja mehhaanilise bioloogilise töötlemise tehastega²⁸ seotud tegevused ja varad ning iv) kaevandamisega seotud tegevused ja varad.

- d. Nõue, et kava lõplikud abisaajad ei saa samade kulude katmiseks toetust muudest liidu vahenditest.
3. Rakenduslepinguga hõlmatud summa, rakenduspartneri tasude struktuur ja nõue kasutada kava kasutamata tulu, sealhulgas pärast 2026. aastat, samadel poliitilistel eesmärkidel.
 4. Seire-, auditi- ja kontrollinõuded, sealhulgas:
 - a. Rakenduspartneri järelevalvesüsteemi kirjeldus, mille abil antakse aru eraldatud toetustest.
 - b. Selliste rakenduspartneri menetluste kirjeldus, millega tagatakse pettuste, korruptsiooni ja huvide konfliktide ennetamine, avastamine ja kõrvaldamine.
 - c. Kohustus kontrollida enne toimingule toetuse andmist iga tegevuse rahastamiskõlblikkust vastavalt rakenduslepingus sätestatud nõuetele.
 - d. Kohustus teha riskipõhiseid järelauditeid kooskõlas BGK auditikavaga. Nende audititega kontrollitakse i) kontrollisüsteemide tõhusust, sealhulgas pettuste, korruptsiooni ja huvide konflikti avastamist; ii) põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine, riigiabi eeskirjad; ning iii) järgitakse nõuet, et kava lõplikud abisaajad ei ole saanud toetust muudest liidu vahenditest samade kulude katmiseks. Auditite käigus kontrollitakse ka tehingute seaduslikkust ning kohaldatava rakenduslepingu ja toetuslepingute tingimuste täitmist.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

vesinikurajatised, mis vastavad olulusringi jooksul vesiniku puhul nõudele vähendada kasvuhoonegaaside heidet 73,4 %, mille tulemusena on olulusringi jooksul tekkiv kasvuhoonegaaside heide väiksem kui 3 tCO₂e/tH₂) ja vesinikupõhiste sünteetiliste kütuste puhul 70 % võrreldes fossiilkütusega, mille võrdlusväärtus on 94 g CO₂e/MJ, mille tulemusel tekib 2,256 CO₂e/tH₂, analoogselt direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 25 lõikes 2 ja V lisas sätestatud lähenemisviisiga. Olulusringi jooksul tekkiva kasvuhoonegaaside heide vähenemise arvutamiseks kasutatakse direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 28 lõikes 5 osutatud metoodikat või teise võimalusena standardit ISO 14067:2018 või ISO 14064-1:2018.

²⁶ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomasest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleks esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Kehtestatud võrdlusalused, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvatele tegevusaladele, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

²⁷ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

²⁸ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitlusvõimsust anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; mille kohta on esitatud tõendid jaama tasandil.

B2.2.3. Ookeani terminalitaristu ehitamine

Selle investeeringu eesmärk on vähendada avamere tuuleparkide projektide hilise rakendamise ohtu ning tagada avamere tuuleparkide nõuetekohane käitamine ja ohutus.

Investeering koosneb kahest projektist. Esimene projekt hõlmab uue süvamereterminali ehitamist konkreetset avamere tuuleenergia paigaldamiseks. Terminalil peab olema vähemalt kaks kaikohta: üks väljaminev kai meretuuleparkide jaoks (kus on vähemalt kaks avamere tuuleparki) ja üks sissetulev kaikoht Lo-Lo ja Ro-Ro laevade jaoks, mis tarnivad avamere tuuleenergia komponente. Teine projekt hõlmab sadamate rekonstrueerimist ja neile juurdepääsu merest (sealhulgas lainemurdjate moderniseerimist). Łeba, Ustka ja Darłowo sadamates ajakohastatakse ja/või laiendatakse kolme avamere tuuleenergia teenindusterminali, mis on avamererajatiste hooldamiseks oluline taristu.

Investeeringud Łeba, Ustka ja Darłowo avamere teenuseterminalidesse viiakse lõpule 30. juuniks 2026 ja avamererajatise terminal viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

B3.1. Jätkusuutliku veemajanduse ja reoveekäitluse toetamine maapiirkondades

Reformi eesmärk on tagada alternatiivsete vee- ja reoveekäitluslahenduste, näiteks individuaalsete puhastusjaamade või septikute nõuetekohane seire, hooldus ja kontroll, et vältida seisundi halvenemist.

Reformi eesmärk on kehtestada omavalitsustele kohustus kasutada vahendeid, et vältida reovee sobimatut kõrvaldamist, ja nn asendustoimivuse mehhanism, st korraldada omavalitsusüksuses septikute tühjendamine, mida kohaldatakse kinnisvaraomanike suhtes, kes ei ole sõlminud septikute tühjendamise lepingut. Samuti kehtestatakse sellega kohustus teha regulaarseid kontrolle ja võtta kasutusele tõhus jõustamismehhanism.

Selle meetme rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

Reformiga kehtestatakse ka territoriaalsed kriteeriumid maapiirkondade veevarustuse või reoveeinvesteeringute toetuse saajate valimiseks. Valikukriteeriumides eelistatakse omavalitsusi, kes suudavad kõige vähem rahastada investeeringuid omavahenditest, ning projekte, millel on suurim potentsiaal leevendada olemasolevat negatiivset keskkonnamõju.

Selle meetme rakendamine pidi lõppema 31. detsembriks 2021.

B3.1.1. Investeeringud säästvasse veemajandusse ja reoveekäitlusse maapiirkondades

Selle investeeringu eesmärk on suurendada vee- ja kanalisatsioonitaristu kättesaadavust suurima puudujäägiga maapiirkondades ning parandada elukvaliteeti maapiirkondades vee- ja kanalisatsioonitaristu arendamise kaudu. Investeeringu eesmärk on ka suurendada maapiirkondade investeerimispotentsiaali.

Investeering hõlmab veevarustus- või reoveepuhastussüsteemide ehitamise, laiendamise või moderniseerimise toetamist maapiirkondades ning suurendab veevarustus- ja reoveepuhastustaristu abil maapiirkondade elanike arvu. Samuti toetatakse meetmeid, mis on seotud vee ratsionaalse majandamise ja reoveekäitluse edendamisega. Investeeringu osana peab olema võimalik kaasrahastada taristut, kasutades digilahendusi, nagu veearvestite paigaldamine/asendamine kaugloetavate seadmete jaoks ning elektrooniliste vee- ja kanalite haldamise süsteemide loomine. Kaalutakse alternatiivseid lahendusi veevarustuse ja reovee puhastamise taristu jaoks maapiirkondades (nt ühissüsteemi ühendamine septikutega või üksikud tehased).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

B.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
B1G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Energiatõhususe seaduse ja sellega seotud õigusaktide muutmise seaduse jõustumine	Energiatõhususe seaduse muutmise seaduse ja sellega seotud õigusaktide säte, mis viitab selle jõustumisele				1. kv	2022	Jõustub seadus, millega muudetakse energiatõhususe seadust ja sellega seotud õigusakte (seadus termomoderniseerimise ja renoveerimise toetamise ning hoonete heitkoguste keskregistri kohta; üürivate elamute rajamiseks antavat rahalist toetust käsitlev seadus, teatavat liiki eluasemetoetuste seadus; ning taastuvate energiaallikate seadus), mis võimaldab energiatõhususkohustuste süsteemiga hõlmatud üksustel täita energiasäästukohustusi nn subsiidiumiprogrammide raames. Selles selgitatakse energiatõhususe lepingute kasutamise võimalusi avalikus sektoris. See võimaldab energiateenuseid osutavatel ettevõtjatel osaleda energiatõhususkohustuste süsteemis.
B2G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Puhta õhu prioriteetse programmi ajakohastamine	Puhta õhu prioriteetse programmi muudatuste vastuvõtmine riikliku keskkonnakaitsefondi poolt, sealhulgas sätteid toetuse kohta, mis on suunatud a) suurema sissetulekuga leibkondadele, eelkõige pangandussektori osalusel laenude				1. kv	2023	Riiklik keskkonnakaitsefond võtab kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiivi kohase pikaajalise renoveerimisstrateegiaga vastu puhta õhu prioriteetse programmi muudatused, sealhulgas sihtotstarbelise toetuse, mis on suunatud a) suurema sissetulekuga leibkondadele, kaasates eelkõige pangandussektori, kes annab laene koos toetustega; b) madala sissetulekuga kodumajapidamistele; c) väikseima sissetulekuga leibkondadele (kooskõlas puhta õhu prioriteetse programmi raames kohaldatavate määratlustega). 31. märtsiks 2023 peavad nimetatud rühmadele sihtotstarbelist toetust pakkuvad sätted olema täielikult toimivad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
				andmisel koos toetustega; b) madala sissetulekuga kodumajapidamistele; c) väikseima sissetulekuga leibkondadele.						ja toetusesaajatel peab olema juurdepääs sellele toetusele.
B3G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Riikliku õhukaitseprogrammi ajakohastamine	Ajakohastatud riikliku õhukvaliteedi programmi vastuvõtmine kliima- ja keskkonnaministri poolt				4. kv	2021	Riiklikus õhukaitseprogrammis määratakse kindlaks uued ülesanded, mis tuleb täita 2025., 2030. ja 2040. aastaks riiklikul, provintsi ja omavalitsuse tasandil: 1) normide kehtestamine vähesaastavatele piirkondadele omavalitsustes, kus lubatud NO ₂ tase on ületatud; 2) „vojevoodkondade“ kohustus võtta vastu suduvastaseid resolutsioone linnades, kus teatavaid õhukvaliteedi standardeid ei järgita; 3) rahaline toetus piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele suduvastastes resolutsioonides täpsustatud tegevuste elluviimise edendamiseks ja teabepunktide ettevalmistamiseks elanikele, kes taotlevad rahastamist puhta õhu prioriteedi programmi raames; 4) sissejuhatus ülesandesse, mis seisneb suduvastastes resolutsioonides määratletud ülesannete täitmise kontrollisüsteemi käsitlevate sätete tugevdamises; 5) uute söeküttel töötavate kütteseadmete väljajätmine avaliku sektori toetusprogrammidest alates 1. jaanuarist 2022.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
B4G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Jõustub kliima- ja keskkonnaministri määrus tahkekütuste kvaliteedistandardite kohta	Tahkekütuse kvaliteedistandardid käsitleva määruse muudatuse säte, mis näitab määruse jõustumist				4. kv	2022	Tuginedes vajalikke või soovitatud seadusandlikke muudatusi käsitlevatele soovitudele, mille on koostanud ministeeriumidevaheline meeskond ja millele järgneb ettepanekutega konsulteerimine valitsusväliste organisatsioonide ja söesektori kodadega, jõustub söepõhiste tahkekütuste määruse muudatus. Sellega keelatakse tahke kivisöel töötavatel tootjatel eksitavate kaubamärkide kasutamine.
B5G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Jõustub määrus, millega kehtestatakse biomass-tahkekütuste kvaliteedistandardid	Biomassist tahkekütuste kvaliteedistandardid käsitleva määruse säte, mis viitab määruse jõustumisele				3. kv	2023	Määrusega kehtestatakse kvaliteedistandardid kodumajapidamises kasutatavatele biomass-tahketele kütustele, sealhulgas puidugraanulitele.
B6G	B1.1.1. Investeeringud kaugküttesüsteemide soojusallikatesse	Siht	T1 – Kaugküttesüsteemide kütteallikad		Arv	0	45	4. kv	2024	Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ nõuetele vastavate allkirjastatud lepingutega hõlmatud soojusallikate arv. Toetatavad tehnoloogiad hõlmavad maagaasi koostootmisüksusi, taastuvaid energiaallikaid (päikese-, geotermiline, bioenergia) ja soojuspumpasid. Toetust saavate kütiste puhul ei ületata künnist 250 g CO ₂ /kWh toodetud energia kohta. Bioenergiat kasutavate kütiste puhul tuleb tagada vastavus direktiivile 2018/2001 taastuvate energiaallikate kohta. Samuti tuleb tagada, et torujuhtmes käitatav biogaas/biometaan vastab säästva arengu ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidele (vastavalt taastuvate energiaallikate direktiivile).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
B7G	B1.1.1. Investeeringud kaugküttesüsteemide soojusallikatesse	Siht	T2 – Kaugküttesüsteemide soojusallikad		Arv	45	90	2. kv	2026	Eesmärk viitab selliste soojusallikate arvule, mis on sõlmitud allkirjastatud lepingute alusel, mis vastavad punkti B6G nõuetele.
B8G	B1.1.2. Soojusallikate asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes	Siht	T1 – Soojusallika asendamine ühepereelamutes		Arv	0	250 000	3. kv	2023	Paigaldatud soojusallikate arv. Investeeringuid toetatakse puhta õhu prioriteetse programmi raames kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiivi kohase pikaajalise renoveerimisstrateegiaga.
B9G	B1.1.2. Soojusallikate asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes	Siht	T2 – Soojusallika asendamine ühepereelamutes		Arv	250 000	513 000	2. kv	2026	Punkti B8G nõuetele vastavate paigaldatud soojusallikate arv.
B10G	B1.1.2. Soojusallikate asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes	Siht	T1 – Taastuvate energiaallikate termomoderniseerimine ja paigaldamine ühepereelamutesse		Arv	0	190 000	3. kv	2023	Energiatõhususe standarditele vastavate termomoderniseeritud ühepereelamute arv. Investeeringuid toetatakse puhta õhu prioriteedi programmist.
B11G	B1.1.2. Soojusallikate asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes	Siht	T2 – Taastuvate energiaallikate termomoderniseerimine ja paigaldamine ühepereelamutesse		Arv	190 000	379 000	2. kv	2026	Selliste termomoderniseeritud ühepereelamute arv, mis vastavad punkti B10G nõuetele.
B12G	B1.1.3. Haridusasutuste moderniseerimine	Siht	Ajakohastatud või vahetatud soojusallikad, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ nõuetele haridusasutuste hoonetes		Arv	0	270	2. kv	2026	Asendatud või ajakohastatud soojusallikate arv haridusasutuste hoonetes (allkirjutatud lepingute alusel). Tuleb tagada, et programmi tasandil oleks primaarenergia sääst vähemalt 30 %. Lisaks tuleb tagada, et gaasiküttega katlad ei moodustaks rohkem kui 20 % selle meetme kohaste soojusallika asendusseadmete koguarvust, ning sellise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			(allkirjastatud lepingute alusel)							toetuse olemasolu korral tagatakse lepingutega, et gaasiküttel katlad on kooskõlas komisjoni tehniliste suunistega põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohta (C(2023) 6454 final).
B13G	B1.1.3. Haridusasutuste moderniseerimine	Siht	Haridusasutuste termomoderniseeritud hooned (allkirjastatud lepingute alusel)		Arv	0	492	2. kv	2026	Selliste haridusasutuste hoonete arv, mida toetatakse energeetika moderniseerimisse investeerimiseks ja/või kaasaegsete paigalduslahenduste rakendamiseks, sealhulgas: taastuvad energiaallikad ning hoonete funktsioonide, seadmete ja tehniliste süsteemide kohandamine kohaldatava õiguse praeguste nõuetega. Rakendatud investeeringud peavad võimaldama vähemalt 30 % energiasäästu kogu investeerimisprogrammi tasemel.
B14G	B1.1.4. Kohalike sotsiaaltegevusasutuste energiatõhususe suurendamine	Siht	Ühiskondliku tegevuse rajatised, kus asendatakse ebatõhusad tahkekütuse soojusallikad kaasaegsete soojusallikatega, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ nõuetele		Arv	0	21	2. kv	2026	Selliste ühiskondlike tegevusüksuste arv, mis on asendanud ebatõhusad tahkekütuse soojusallikad kaasaegsete soojusallikatega, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ nõuetele (allkirjastatud lepingute alusel). Rakendatud investeeringud tagavad vähemalt 30 % energiasäästu kogu investeerimisprogrammi tasemel. Lisaks tuleb tagada, et gaasiküttel töötavad katlad ei moodustaks rohkem kui 20 % käesoleva meetme kohaste soojusallikate asendajate koguarvust.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
B15G	B1.1.4. Kohalike sotsiaaltegevusasutuste energiatõhususe suurendamine	Siht	Termomoderniseeritud sotsiaalse tegevuse rajatised		Arv	0	85	2. kv	2026	Termomoderniseeritud kogukondlike rajatiste (raamatukogud ja kogukonnakeskused) arv. Rakendatud investeeringud tagavad vähemalt 30 % energiasäästu kogu investeerimisprogrammi tasemel. Gaasikütteil töötavate katelde toetamine toimub kooskõlas komisjoni tehniliste suunistega põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohta (2021/C58/021). Lisaks tuleb tagada, et gaasikütteil töötavad katlad ei moodustaks rohkem kui 20 % käesoleva meetme kohaste soojusallikate asendajate koguarvust.
B16G	B2.1. Vesinikutehnoloogia te ja muude dekarboniseeritud gaaside arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega muudetakse õigusakte, mis käsitlevad vesinikku kui transpordi alternatiivkütust	Muutmisaktide sätted, mis näitavad nende jõustumist				4. kv	2021	1. Elektromobiilsuse seaduse muudatus (11. jaanuar 2018; Dz. U. z 2018 r. poz. 317) lisab vesinikutankimise taristu määratlused; kehtestab tanklate üldised ohutus- ja tehnilised nõuded (alternatiivkütuste taristu direktiivi kohaselt) ning määrab kindlaks selle taristu kontrollimiseks vajalikud menetlused ja pädevad asutused. 2. Kütuste kvaliteedi järelevalve- ja kontrollisüsteemi seaduse muudatus (august 25, 2006; Dz.U. Nr 169, poz. 1200) lisab vesiniku mõiste kooskõlas kombineeritud nomenklatuuri koodiga CN 2804 10 00; kehtestab vesiniku kvaliteedi järelevalve ja kontrollimise korra; määrab kindlaks asjaomased asutused. Vesiniku mõiste peab olema kooskõlas tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01). Reformiga ei muudeta taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutamist ja turustamist teistest vesinikuallikatest

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										raskemaks. Reformi peamine eesmärk on arendada taastuvallikatest toodetud vesinikku või elektrolüüsiseadmetest toodetud vesinikku.
B17G	B2.1. Vesinikutehnoloogiate ja muude dekarboniseeritud gaaside arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Vesinikku käsitlevaid eeskirju kehtestava seaduse jõustumine	Seaduse säte, mis viitab selle jõustumisele				4. kv	2023	Jõustub seadus, millega määratakse kindlaks vesinikutaristu ja turgude ülesehitus, mille eesmärk on toetada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO ₂ heitega vesiniku turuleviimist, vesinikutootmise integreerimist muudesse energiaturgudesse ning olemasolevasse ja sihtotstarbelisse taristusse, mille eesmärk on luua investorite jaoks regulatiivne prognoositavus ning toetada taastuvallikatest toodetud ja vähese CO ₂ heitega vesiniku kasutuselevõttu. Seadus peab olema kooskõlas olulise kahju ärahoidmise tehniliste suunistega (2021/C 58/01). Reformiga ei muudeta taastuvallikatest toodetud vesiniku kasutamist ja turustamist teistest vesinikuallikatest raskemaks. Reform peab olema kooskõlas ELi vesinikustrateegiaga.
B20G	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Siht	Innovatiivsete vesiniku jõul töötavate transpordiüksuste teadus- ja innovatsiooniprojektid		Arv	0	3	2. kv	2026	Töötatakse välja kolm vesinikkütusel töötavaid transpordiüksusi käsitlevat uuenduslikku projekti. Projektidega toetatakse vähemalt uuenduslike vesinikkütusega transpordiüksuste (nagu peamiselt sõidukid/laevad/rongid ja muud raudteed/bussid/lennukeid kasutavad üksused) arendamist, ehitamist ja rakendamist. Investeeringud hõlmavad mitmesuguseid tegevusi, mille eesmärk on edendada, katsetada ja demonstreerida eri liiki vesinikkütuseelemendiga transpordiühikuid. See hõlmab nii uute

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										seadmete ehitamist kui ka olemasolevate seadmete moderniseerimist. Transpordiüksused ei ole ette nähtud fossiilkütuste transpordiks.
B21aG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Eesmärk	Rakendusleping	Rakenduskokkuleppe jõustumine				2. kv	2024	Rakenduskokkuleppe jõustumine
B21bG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud		Protsent		50 %	2. kv	2025	BGK peab olema sõlminud lõplike toetusesaajatega seadusliku toetuse lepingud summa kohta, mis on vajalik, et kasutada vähemalt 50 % taaste- ja vastupidavusraha investeringutest kavasse (võttes arvesse haldustasusid).
B21cG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Eesmärk	Ministeerium on teinud 50 % investeeringust	Üleviimistunnistus				2. kv	2025	Poola kannab kava jaoks üle 320 miljonit eurot BGK-le.
B21dG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud		Protsent	50	100 %	1. kv	2026	BGK peab olema sõlminud lõplike toetusesaajatega seadusliku toetuse lepingud summa kohta, mis on vajalik taaste- ja vastupidavusraha investeringute 100 % kasutamiseks kavasse (võttes arvesse haldustasusid).
B21eG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Eesmärk	Ministeerium on investeeringu lõpule viinud	Üleviimistunnistus				2. kv	2026	Poola kannab kava jaoks lisaks eesmärgi B21cG raames juba ülekantud 320 miljonile eurole üle 320 miljonit eurot.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
B37G	B2.2.3. Ookeani terminalitaristu ehitamine	Eesmärk	Uue terminali ehitamine avamere tuuleenergia paigaldamiseks	Ehitustööde lõpuleviimine ja terminali eelrendileping				3. kv	2026	Avamere tuuleenergia paigaldamiseks mõeldud uue terminali ehitustööd tuleb lõpule viia. Terminalil peab olema vähemalt kaks kaikohta: üks väljaminev kai meretuuleparkide jaoks (kus on vähemalt kaks avamere tuuleparki) ja üks sissetulev kaikoht Lo-Lo ja Ro-Ro laevade jaoks, mis tarnivad avamere tuuleenergia komponente. Uue terminali jaoks allkirjastatakse õiguslikult siduv esialgne rendileping (-lepingud) terminali põhikasutuseks avamerepõhja kinnitatud ja ujuvтуulikute paigaldamiseks.
B38G	B2.2.3. Ookeani terminalitaristu ehitamine	Siht	Łeba, Ustka ja Darłowo sadamates asuvate rajatiste uuendamine/laiendamine, et hooldada ja hooldada väliseid tuuleparke.		Arv	0	3	2. kv	2026	Viiakse lõpule Łeba, Ustka ja Darłowo sadamate rajatiste uuendamine ja/või laiendamine, et hooldada ja hooldada väliseid tuulerajatisi. Ustkas tehtavad tööd hõlmavad sisesadama lainemurdjate moderniseerimist ja veeteede süvendamist. Łebas tehtavad tööd hõlmavad vähemalt 3,5 meetri sügavusega lähenemisteede ehitamist. Darłowosse tehtav investeering hõlmab lainemurru rekonstrueerimist, griooni ehitamist ning kaide ehitamist ja taastamist. Allkirjastatakse õiguslikult siduvad kontsessioonilepingud sadamarajatiste (nt terminalide või kaikohtade) kasutamiseks avamere tuuleparkide teenindamiseks.
B39G	B3.1. Jätkusuutliku veemajanduse ja reoveekäitluse	Eesmärk	Maapiirkondade veevarustuse või kanalisatsiooniga seotud taaste- ja	Suuniste vastuvõtmine põllumajandus- ja				4. kv	2021	Territoriaalsete kriteeriumide vastuvõtmine toetusesaajate valimiseks. Valikukriteeriumides eelistatakse omavalitsusi, kes suudavad kõige vähem

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	toetamine maapiirkondades		vastupidavuskava toetuse territoriaalseks muutmise eeskirjade väljatöötamine	maaelu arengu ministri poolt.						rahastada investeeringuid omavahenditest. Vojevoodkonna omavalitsusüksused kaasatakse abisaajate valimise kriteeriumide kindlaksmääramisse.
B40G	B3.1. Jätkusuutliku veemajanduse ja reoveekäitluse toetamine maapiirkondades	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse kohustus teostada regulaarset järelevalvet ja kontrolli asjakohaste süsteemide üle	Õigusakti säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2022	Jõustub õigusakt, millega kehtestatakse omavalitsusüksustele kohustus jälgida ja kontrollida reovee kõrvaldamist ja vahendite kasutamist, et vältida sobimatut kõrvaldamist, sealhulgas nn asendustoimingu mehhanism, st korraldada omavalitsusüksuses septikute tühjendamine kinnisvaraomanikele, kes ei ole sõlminud septikute tühjendamise lepingut.
B41G	B3.1.1. Investeeringud reoveepuhastussüsteemidesse ja veevarustusse maapiirkondades	Siht	Uus või ajakohastatud reovee- ja veevarustustaristu maaelanikkonna jaoks		Arv	0	27 522	4. kv	2025	Uus ja ajakohastatud taristu, mis võimaldab maaelanikkonnal täiendavalt ühendada veevarustus- ja reoveepuhastustaristuga või taastada või laiendada olemasoleva taristu läbilaskevõimet omavalitsusüksustes, mis vastavad täielikult muudetud reovee kõrvaldamise eeskirjadele. Toetus suunatakse aladele, mille investeerimissuutlikkus on COVID-19 pandeemia tõttu olnud piiratud väljaspool linnastuid veeseaduse artikli 86 tähenduses, ning reoveepuhastustaristu projektidele, millel on suurim potentsiaal olemasolevat negatiivset keskkonnamõju vähendada. Investeeringust kasusaajad valitakse avatud ja läbipaistva konkursi kaudu. Kaalutakse alternatiivseid lahendusi veevarustuse ja reovee puhastamise taristu jaoks maapiirkondades (nt ühissüsteemi ühendamine septikutega või üksikud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tehased). Vee võtmist tuleb vältida, kui asjaomaste veekogude (pinna- või põhjavesi) seisund või potentsiaal on prognooside kohaselt (kliimamuutuste süvenemise kontekstis) halvem.
B42G	B1.1.5. Energiatõhususe parandamine kortermajades	Siht	T1 – Taastuvenergiaseadmed ja termomoderniseerimine kortermajades		Arv	0	632	3. kv	2023	Kortermajade arv, mis on termomoderniseeritud või taastuvenergiarajatistega varustatud. Investeeringuid toetatakse TERMO programmi raames.
B43G	B1.1.5. Energiatõhususe parandamine kortermajades	Siht	T2 – Taastuvenergiaseadmed ja termomoderniseerimine kortermajades		Arv	632	10885	2. kv	2026	Kortermajade arv, mis on termomoderniseeritud või taastuvenergiarajatistega varustatud. Investeeringuid toetatakse TERMO programmi raames.

B.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

B1.2. Energiaettevõtjate energiasäästukohustuse lihtsustamine

Reformi eesmärk on lihtsustada ja laiendada energiatõhususe kohustuste süsteemi.

Reformi elluviimiseks luuakse eri liiki energiasäästumeetmete jaoks standardne võrdlusväärtuste kogum. Selliseid meetmeid ei ole enam vaja auditeerida, mis hõlbustab väiksemate üksuste osalemist skeemis. Reformi teine element on selliste kütuseettevõtjate kaasamine energiatõhususkohustuste süsteemi, kes lasevad turule transpordis kasutatavaid vedelkütuseid. Need ettevõtted rakendavad energiatõhususe parandamise projekte, tühistavad asjakohase arvu valgeid sertifikaate või maksavad teatavatel tingimustel asendustasu.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

B1.2.1. Energiatõhusus ja taastuvad energiaallikad ettevõtetes – suurima kasvuhoonegaaside vähendamise potentsiaaliga investeeringud

Investeeringu eesmärk on vähendada ettevõtete energia lõpptarbimist ja kasvuhoonegaaside heidet.

Keskkonnahoidlike lahenduste rakendamise eesmärk on keskenduda tööstus- ja energiaprotsesside parandamisele, et parandada energiatõhusust ja vähendada energiamahukust, mis toob kaasa energiatarbimise vähenemise ja suurema tõhususe, koos investeeringutega taastuvatesse ja vähese CO₂ heitega energiaallikatesse ettevõtetes. Investeeringuga toetatakse eelkõige i) olemasolevate tööstus- ja tootmisrajatiste, tööstusseadmete ja elektrirajatiste ehitamist, laiendamist või ajakohastamist, mille eesmärk on parandada nende energiatõhusust; ii) oma taastuvate energiaallikate, sealhulgas tuuleturbiinide, päikesekollektorite, päikesepaneelide, geotermiliste süsteemide ja soojuspumpade ehitamist ja paigaldamist ettevõtetes; iii) energiasalvestusseadmete ehitamist ettevõtetes seoses taastuvatest energiaallikatest energia tootmisega; iv) oma (sisemiste) vähese CO₂ heitega energiaallikate ehitamist/uuendamist, sealhulgas koostootmine; v) vähese heitega või heiteta kütuste osakaalu suurendamist tootmisprotsessides, järgides kõrgeimaid heitenorme; vi) kütuseid (tahke, vedel, gaas) või elektrit kasutavate madala energiasisaldusega soojusallikate asendamist energiatõhusamate allikatega; vii) tööstusprotsessides kasutatavate hoonete ja rajatiste termomoderniseerimist. Projektid valitakse välja avaliku konkursi alusel, võttes arvesse järgmisi kriteeriume: i) valmidus – projekti rakendamise küpsus; ii) kooskõla olemasolevate kliimanetraalsuse kavadega; iii) CO₂ ja PM_{2,5} ning PM₁₀-osakeste heitkoguste vähenemise määr; iv) primaarenergia tarbimise vähenemise määr.

Et meede oleks kindlasti kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01), välistatakse tulevaste projektide konkursitingimustes sisalduvate rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidega järgmiste tegevuste rahastamine: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides²⁹; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest³⁰ madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste³¹ ja mehhaanilis-bioloogilise

²⁹ Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C 58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

³⁰ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomase võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Võrdlusalused, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvatele tegevusaladele, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

³¹ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva

töötlemise jaamadega³² seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Lisaks nõutakse tingimustes, et valitakse ainult tegevused, mis on kooskõlas asjakohaste ELi ja riiklike keskkonnanalaste õigusaktidega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks

Reformi eesmärk on tagada avamere tuuleenergia tõhus rakendamine ja edasiarendamine.

Reform hõlmab üksikasjalike nõuete kehtestamist elektrijaamade osadele ja avamere elektrijaama osadele ning avamere elektrijaama osade ehitusnõuetele, võttes samal ajal arvesse avamere väljundvõimsuse ja elektrijaamade koostu ohutust ja töökindlust. Jõustub määrus, milles sätestatakse maksimumhind 1 MWh kohta (väljendatuna Poola zlottides), mida võib näidata tootjate pakkumistes enampakkumisel. Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

Reformi eesmärk on ka vähendada saastekvootide eraldamise piirangute mõju elektrituru tulemustele. Reform hõlmab tasakaalustamisvõimsuse (reserve) selgesõnalist hankimist põhivõrguettevõtja poolt enne ühtse järgmise päeva turu mehhanismi (SDAC) kooskõlas ACERi soovitusel vähendada kohaldatavaid jaotamispiiranguid. Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

Reformiga kaasnevad avamere tuuleparkidest elektritootmise enampakkumised. Enampakkumised korraldatakse 31. detsembriks 2025.

B2.4. Energiasalvestusseadmete arendamise õigusraamistik

Reformi eesmärk on kõrvaldada olemasolevad õiguslikud takistused salvestustehnoloogiate arendamisel ja luua stabiilne õiguslik keskkond salvestustegevuse korraldamiseks.

Reformiga vabastatakse muu hulgas elektri salvestamine tariifikohustusest ja kaotatakse võrgutasude topeltmaksustamine. See seab kontsessiooni saamise/registrikanne tegemise kohustuse sõltuvusse kogu installeeritud elektrisalvestusvõimsusest, olenemata selle võimsusest. Kavandatav hoiustamistariifide raamistik peab olema mittediskrimineeriv ja kajastama kulusid.

Reform pidi olema ellu viidud 30. juuniks 2021.

B3.2. Keskkonna taastamise ja ohtlike ainete eest kaitsmise toetamine

Reformi eesmärk on vähendada ulatusliku degradeerunud maa negatiivset keskkonnamõju ja võimaldada ohtude koordineeritud neutraliseerimist Poola merealadel.

Reform hõlmab organisatsiooniliste ja õiguslike tõkete kõrvaldamist suurte tööstusjärgsete piirkondade negatiivse keskkonnamõju täieliku kõrvaldamise teelt. Selles keskendutakse neljale sõltumatule valdkonnakomponendile (erinevad asukohad ja tööde ulatus): 1) endine Tarnowskie Góry keemiaettevõtte „Tarnowskie Góry“; 2) endine „Zachem“ keemiaettevõtte Bydgoszczis; 3) „Organika-Azot“ tehas Jaworzno; 4) endine „Boruta“ värvitööstuse tehas Zgierzis.

Neid muudatusi kehtestavad õigusaktid jõustuvad 31. detsembriks 2022.

meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

³² Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitlusvõimsuseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Reformi teine osa koosneb Läänemeres paiknevate ohtlike materjalidega seotud eeskirjade määratlemisest, mille eesmärk on suurendada inimeste tervise ja keskkonnaseisundi ohutust. Selles kirjeldatakse avaliku sektori asutuste pädevust õigusnormides; tehakse kindlaks juhtivad ja koostööd tegevad üksused küsimustes, mis on seotud ohtlike materjalide sadestamisega merepiirkondades; töötatakse välja avaliku halduse ning järelevalve all olevate ja alluvate üksuste üksikasjaliku tegevuskava merealadele ladustatud ohtlike materjalide kohta, märkides ära individuaalsete ülesannete täitmise eest vastutavad üksused; ning viiakse sisse õiguslikud muudatused, et võimaldada ohtlike materjalide seiret, tuvastamist ning võimalikku kaevandamist ja kõrvaldamist.

Neid muudatusi kehtestavad õigusaktid jõustuvad 30. juuniks 2025.

B3.2.1. Investeeringud riskide neutraliseerimisse ning suurte mahajäetud tööstusalade ja Läänemere taastamisse

Investeeringu eesmärk on kõrvaldada oht, mida kujutavad inimeste tervisele ja elule suured mahajäetud tööstusalad, minimeerida nende negatiivset mõju looduskeskkonnale ja taastada need taaskasutamiseks, järgides samal ajal põhimõtet „saastaja maksab“ ja keskkonnavastutuse direktiivi 2004/35/EÜ. Investeeringu eesmärk on ka aidata vähendada Poola merealadel reostusest ja ohtlikest materjalidest tulenevat riski.

Investeering hõlmab selliste uuringute ja uuringute väljatöötamist, mille tulemusel koostatakse täielik investeerimisdokumentatsioon eelnevalt kindlaksmääratud asukohtade kohta, kus esineb olulisi probleeme saasteainete või ohtlike ainete esinemisega suuremahulisel alal. See hõlmab väliuuringute, -uuringute ja maa inventarinimestiku arendamist, mis on esialgne, kuid oluline samm täieliku investeerimisdokumentatsiooni ettevalmistamiseks programmi järgmistes etappides.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Investeeringuga toetatakse ka Läänemere luure- ja mõõtmiskampaaniaid ning saadud andmete analüüsi, mis on vajalik samm neutraliseerimiskavade täieliku dokumentatsiooni ettevalmistamiseks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

B3.3. Põllumajandus- ja maapiirkondade veevarude säästva majandamise toetamine

Reformi eesmärk on parandada maapiirkondades veemajandusse ja ressursitõhususse investeerimise tingimusi. Reform aitab suurendada põllumajanduse vastupanuvõimet põuale ja üleujutuste ennetamist põllumajanduspiirkondades, parandada veekasutuse tõhusust, reguleerides nõuetekohaselt veealaseid suhteid põllumajanduspiirkondades ja vähendades äravoolu, ning suurendada veesäästu.

Reform hõlmab riiklike õigusaktide muudatusi, mis on vajalikud selleks, et parandada põllumajanduses ja maapiirkondades vastupidava veemajanduse tingimusi. Muudatustega hõlbustatakse selliste investeeringute ettevalmistamist ja rakendamist, mis on seotud vee säilitamisega ja vee äravoolu peatamisega põllumajandusmaast, sealhulgas eelkõige investeeringutega, mis on seotud kuivendusseadmete rekonstrueerimise ja taastamisega, et need täidaksid säilitamise ülesannet ning kaitseksid seega põllumajandusmaad põua eest ja vähendaksid üleujutuste ohtu.

Reform peab vastama nõuetele, mis on sätestatud tehnilistes suunistes „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01), eelkõige peab see tagama vastavuse ELi keskkonnavalastele õigusaktidele, sealhulgas keskkonnamõju hindamise direktiivile (2011/92/EL) ja veepoliitika raamdirektiivile (2000/60/EÜ).

Muudatused ei tohi halvendada vastavust ELi keskkonnavalastele õigusaktidele, eelkõige seoses investeeringutega, mida ministrite nõukogu määruse kohaselt peetakse märkimisväärseteks või

potentsiaalselt olulisteks investeeringuteks projektidesse, millel on tõenäoliselt oluline mõju keskkonnale, ning Natura 2000 aladele tehtavatele või neid mõjutavatele investeeringutele. Lisaks ei tohi muudatused muuta praegu siduvaid veetarbimise eeskirju.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

B3.3.1. Investeeringud säästva veemajanduse potentsiaali suurendamisse maapiirkondades

Investeeringu eesmärk on toetada investeeringuid maapiirkondadesse, et parandada veemajandust ja ressursitõhusust.

Investeering aitab suurendada põllumajanduse vastupanuvõimet põuale ja üleujutuste ennetamist põllumajanduspiirkondades, parandada veekasutuse tõhusust, reguleerides nõuetekohaselt veealaseid suhteid põllumajanduspiirkondades ja vähendades äravoolu, ning suurendada veesäilitust, tingimusel et nende vajadus ja laad on asjakohaselt põhjendatud. Eelistatakse kliimamuutustele vastupanuvõimelisi ja looduspõhiseid lahendusi. Selle meetme alla kuuluvate projektide suhtes kohaldatakse keskkonnamõju hindamist ja need peavad vastama olulise kahju ärahoidmise põhimõtte tehnilistes suunistes (C(2023) 6454 final) sätestatud nõuetele. Tagatakse vastavus ELi keskkonnavalastele õigusaktidele, sealhulgas keskkonnamõju hindamise direktiivile (2011/92/EL) ja veepoliitika raamdirektiivile (2000/60/EÜ). Kõik selle komponendi raames rahastatavad investeeringuprojektid, mille puhul tuleb teha keskkonnamõju hindamise otsus, peavad olema kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, mida on muudetud direktiiviga 2014/52/EL. Kõigiks uuteks projektideks, mille puhul on nõutav keskkonnamõju hindamine, antakse luba vastavalt keskkonnateabe esitamise ja selle kaitse seadusele, üldsuse osalemisele keskkonnakaitstes ja keskkonnamõju hindamises, mida on muudetud 30. märtsi 2021. aasta seadusega, millega muudetakse kõnealust seadust ja teatavaid muid akte. Kõigi selliste investeeringuprojektide rakendamisel, mille kohta on enne 30. märtsi 2021. aasta seaduse jõustumist taotletud või välja antud keskkonnaotsus või ehitus- või arendusluba, võetakse arvesse 23. veebruaril 2021 Poolale edastatud dokumendi „Suunised ELi fondidest kaasrahastatavate projektide parandusmeetmete kohta, mida mõjutab rikkumine 2016/2046“ (viitenumber Ares(2021)1423319) sätteid. Toetatakse ainult selliseid projekte, mis ei halvenda pinna- ja põhjavee seisundit ega takista mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali parandamist.

Toetust ei anta mis tahes investeeringule, millel on loodusele negatiivne mõju. Veevõtu korral peab asjaomane asutus andma asjakohase loa, millega tagatakse, et mõjutatud veekogud on heas ökoloogilises seisundis, ning täpsustatakse tingimused, et vältida vee seisundi halvenemist, kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ ja põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega ning mida tõendavad viimased asjakohased tõendavad andmed. Vee võtmist tuleb vältida, kui asjaomaste veekogude (pinna- või põhjavesi) seisund või potentsiaal on prognooside kohaselt (kliimamuutuste süvenemise kontekstis) halvem. Meetmed peavad olema kooskõlas ka direktiiviga 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (linnudirektiiv) ja direktiiviga 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (elupaikade direktiiv).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

B3.4. Rohepöördele ülemineku võimaldav raamistik linnapiirkondades

Reformi eesmärk on toetada linnade suutlikkust prioriseerida, kavandada, ellu viia ja rahastada investeeringuprojekte, mille eesmärk on kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine

kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega. Reformi ja sellega seotud investeeringute eesmärk on eelkõige suurendada rohealade osakaalu linnades.

Õigusaktide muudatustega tagatakse, et kestlikkusaspektid integreeritakse linnaplaneerimismenetlustesse ja et nende menetluste raames konsulteeritakse sidusrühmadega. Lisaks tuleb tagada, et kohalikud omavalitsused saavad asjakohast suutlikkuse toetust kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise projektide prioriseerimiseks, kavandamiseks ja elluviimiseks. Neid regulatiivseid ja suutlikkuse suurendamise elemente täiendatakse sihtotstarbelise rahastamisvahendi loomisega, mille eesmärk on rahastada rohepöördega seotud investeeringuid linnapiirkondades.

Tagamaks, et meede vastab tehnilistele suunistele „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01), jäetakse projektide rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides³³; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest³⁴ madalam; iii) prügilate, jäätmepõletustehaste³⁵ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega³⁶ seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Rohelisele linnale ülemineku fond luuakse 30. juuniks 2022.

B3.4.1. Investeeringud linnade rohepöördesse

Investeeringu eesmärk on leevendada linnade mõju kliimamuutustele ja nende elanike tervisele, vähendades kasvuhoonegaaside ja muude saasteainete heidet, samuti suurendada linnade energiaalast vastupanuvõimet ja võidelda energiaostuvõimetuse vastu. Eesmärk on ka kohandada linnu kliimamuutustega seotud äärmuslike ilmastikutingimustega, nagu pöud, kuumalained ja üleujutused.

Tehakse investeeringuid, mille eesmärk on suurendada taastuvenergia kasutamist energiaallikana linnas, suurendada energiatõhusust, sealhulgas renoveerida hooneid, arendada heitevaba transporditaristut (jalakäijad, jalgrattasõit), mis on integreeritud ühistranspordiga, parandada haridust ja suurendada kodanike teadlikkust vajadusest muuta linnad kliimamuutustega kohanemisel kliimaneutraalseks. Meetmega nähakse ette ka investeeringud projektidesse, mille eesmärk on suurendada bioloogiliselt aktiivseid pindu linna- ja funktsionaalsetes piirkondades ning vähendada mulla katmist ja looduspõhiseid linnainvesteeringuid seotud taimkattelahendustega.

³³ Välja arvatud kõnealuse meetme alla kuuluvad, elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad tehnilise juhendi „Mitte tekitada olulist kahju“ (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele.

³⁴ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Võrdlusalused, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvatele tegevusaladele, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

³⁵ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

³⁶ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Tagamaks, et meede vastab tehnilistele suunistele „ei kahjusta oluliselt“ (C(2023) 6454 final), jäetakse projektide rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas allkasutus tootmisahela järgmistes etappides³⁷; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest³⁸ madalam; iii) prügilate, jäätme põletustehaste³⁹ ja mehhaanilis-bioloogilise töötlemise jaamadega⁴⁰ seotud tegevus; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 31. august 2026.

B3.5. Väikese ja keskmise sissetulekuga inimeste elamuehituse reform, võttes arvesse hoonete suuremat energiatõhusust

Reformi eesmärk on suurendada energiatõhusate eluasemete pakkumist väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele.

Selle eesmärgi saavutamiseks suurendatakse avaliku sektori kaasrahastamise määra hoonete puhul, mis vastavad energiatõhususe standarditele 20 % rohkem kui Poolas kehtiv energiatõhususe miinimumstandard (väikese energiasäästuga hoonete standard, liginullenergiahoone).

Reform viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

B3.5.1. Investeering energiatõhusatesse eluasemetesse väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele

Investeeringu eesmärk on suurendada energiatõhusate eluasemete pakkumist väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele.

Investeeringutega toetatakse munitsipaalalamute hulka kuuluvate eluruumide, kaitstud eluruumide, majutusrajatiste, kodutute varjupaikade, kütte ja ajutise majutuse rajamist ning omavalitsuse või omavalitsustevahelise ühenduse osalemist teise investori projektis, mis seisneb eluasemete ehitamises madala sissetulekuga inimestele, kes ei saa endale lubada eluaset eraturul.

Investeeringuid tehakse vähese heitega kortermajade ehitamiseks, kasutades taastuvenergia seadmeid (sealhulgas eelkõige päikesepaneelid, päikese kollektorid) ja muid „rohelisi“ lahendusi, mis suurendavad hoonete energiatõhusust. Toetust saavate hoonete energiatarbimine peab olema 20 % väiksem kui uute hoonete energiatõhususe miinimumstandard (liginullenergiahoone).

³⁷ Välja arvatud käesoleva meetme kohased elektri- ja/või soojusenergia tootmise ning maagaasi ülekande- ja jaotustaristuga seotud projektid, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste C(2023) 6454 final III lisas sätestatud tingimustele.

³⁸ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Võrdlusalused, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvatele tegevusaladele, nagu on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

³⁹ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁴⁰ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilises töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmete kompostimiseks ja biojäätmete anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

Investeering tehakse 30. juuniks 2026.

B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine

Reformi eesmärk on parandada hajutatud ja tootvate tarbijate jaoks regulatiivset keskkonda, arendada avamere tuuleenergia tarneaahelat, rakendada energiajuhtimissüsteemi, suurendada taastuvate energiaallikate installeeritud võimsust ja suurendada taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaalu.

Reform koosneb taastuvenergiaseaduse muudatustest, näiteks paremate tingimuste kehtestamine energiaklastrite toimimiseks, tootvate tarbijate kollektiivmodelite rakendamine, uusi taastuvenergiakogukondi käsitlevate sätete rakendamine, taastuvenergiakogukonna ühe mudeli tegevuspõhimõtteid täpsustavate sätete lisamine ning biometaanisektori äritegevuse põhimõtete vastuvõtmine.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 30. märtsiks 2023.

Reformiga muudetakse ka maismaa tuuleenergiasse tehtavate investeeringute seadust, et hõlbustada maismaa tuuleenergiasse investeerimise võimalust omavalitsustes, kes soovivad selliseid rajatisi paigutada, andes kohalikele omavalitsustele suuremad volitused määrata kindlaks individuaalsete investeeringute asukoht ja võimaldada teha paigutada elamutele lähemale kui praegune rajatise 10-kordne kõrgus.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

Eespool nimetatud reformiga kaasneb määruse jõustumine, milles sätestatakse taastuvenergia enampakkumiste kava tehnoloogia kaupa (sealhulgas uute maismaa tuuleparkide puhul). Kavas määratakse kindlaks eelarve ja elektrienergia kogus, mis on kättesaadav igaks konkureerivaks enampakkumiseks ajavahemikuks 2022–2027. Määrus avaldatakse 30. septembriks 2022.

Lisaks suurendab Poola järk-järgult maismaa tuuleparkide ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsust, et aidata kaasa rohepöördele. Maismaal paigaldatud tuule- ja fotogalvaanilise võimsuse võimsus peab 30. septembriks 2023 olema 23,5 GW.

Seoses avamere tuuleparkide arendamisega kehtestatakse reformiga üksikasjalikud eeskirjad kontsessioonitasu maksmiseks energeetikasektorit reguleeriva asutuse juhatajale, mida laiendatakse avamere tuuleparkides elektritootmisega tegelevatele üksustele.

Selle meetme rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2022.

Lisaks reguleeritakse reformiga ka korrigeeritud hinna arvutamisel arvessevõetavate rahavoogude liike ja kohandatud hinna arvutamise üksikasjalikku meetodit.

Selle meetme rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

B.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
B1L	B1.2. Energiaettevõtjate energiasäästukohustuse rakendamise hõlbustamine	Eesmärk	Energiatõhususe seaduse rakendusmääruse jõustumine	Energiatõhususe seaduse rakendusmääruse säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2022	Energiatõhususe seaduse rakendusmääruse jõustumine, millega kehtestatakse energiatõhususe parandamise projektide energiasäästu kontrollväärtus, ning meetodika kehtestamine energiasäästu arvutamiseks transpordisektori projektide puhul.
B2L	B1.2.1. Energiatõhusus ja taastuvad energiaallikad ettevõtetes – suurima kasvuhoonegaaside vähendamise potentsiaaliga investeeringud	Eesmärk	Ettevõtjate, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud ettevõtete energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate toetuskava rahastamisjuhised (sealhulgas rahastamiskõlblikkuse ja valikukriteeriumid)	Toetuskava avaldamine				4. kv	2022	Kava investeerimispoliitika hõlmab vähemalt järgmisi abikõlblikkuse ja projektide valiku kriteeriume: i) säästetud kasvuhoonegaaside madalaima tonnihinna eesmärk; ii) põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) järgimise tagamine välistamisnimekirja kasutamise ning ELi ja riiklike keskkonnaalaste õigusaktide järgimise kaudu, ning iii) määrares kindlaks CO ₂ heite vähendamise eesmärgid.
B3L	B1.2.1. Energiatõhusus ja taastuvad energiaallikad ettevõtetes – suurima kasvuhoonegaaside vähendamise potentsiaaliga investeeringud	Siht	Kõigi lepingute sõlmimine energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate rakendamiseks ettevõtetes		Arv	0	13	4. kv	2023	Selliste lepingute arv, mis on sõlmitud investeerimisprojektidega, mis on seotud tööstus- ja energiaprotsesside parandamisega, et parandada energiatõhusust ja vähendada energiamahukust, mis toob kaasa energiatarbimise vähendamise ja ratsionaliseerimise koos investeeringutega taastuvatesse ja vähese CO ₂ heitega energiaallikatesse ettevõtetes. Kava rakendatakse kooskõlas selle rahastamisjuhistega, nagu on kirjeldatud punktis B2L. Kava rakendatakse mittediskrimineeriva, läbipaistva ja avatud protsessi kaudu, mis on avatud kõigile tööstussektoritele.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmär	Kvartal	Aasta	
B4L	B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks	Eesmärk	Avamere tuuleparkides elektritootmise edendamise seadusest tulenevate rakendusmääruste jõustumine	Määruste sätted, mis näitavad nende jõustumist				2. kv	2024	Jõustuvad kaks järgmist rakendusmäärust. 1. Kliima- ja keskkonnaministri määrus elektrievakuatsiooni seadmete kogumi osadele ja avamere alajaamade osadele esitatavate nõuete kohta. Lisaks tagatakse määrusega taristu asjakohane kvaliteet seoses selle võimaliku ühendamise ga elektrivõrguga avamere tuuleparkide elektriväljundite ülekandmise korral, nagu on sätestatud avamere tuuleenergia seaduse artiklites 82–83. 2. Kliima- ja keskkonnaministri määrus maksimumhinna kohta Poola zloftides 1 MWh kohta, mida võib näidata tootjate poolt enampakkumisel esitatud pakkumistes.
B5L	B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks	Eesmärk	Avamere tuuleparkide elektri enampakkumiste korraldamine	Enampakkumise tulemuste avaldamine				4. kv	2025	17. detsembri 2020. aasta seadusega elektritootmise edendamise kohta avamere tuuleparkides (2021. aasta ametlik väljaanne, punkt 234) artikliga 29 kehtestati energeetikasektorit reguleeriva ameti juhatajale kohustus korraldada 2025. aastal enampakkumine. Avamere tuuleparkide maksimaalne ülesseatud elektrivõimsus, mille puhul võib anda õiguse katta negatiivne bilanss 2025. aastal enampakkumise kaudu, on 2,5 GW.
B6L	B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks	Eesmärk	Elektrisüsteemi toimimise üksikasjalikke tingimusi käsitleva määruse muudatuse jõustumine, millega muudetakse siseriiklikke tasakaalustamiseskirju, et vähendada võimalikult suures ulatuses	Määruse muudatuses sisalduv säte, mis viitab selle jõustumisele				4. kv	2023	Energiaturu reformi osana muudetakse tasakaalustamisturu eeskirju, et lisada reservide selgesõnaline hankimine enne ühtse järgmise päeva turu mehhanismi (SDAC). ACER pakkus selle lahenduse välja CORE CCMi metoodikas (ACERi otsus 02/2019) ühe võimaliku lahendusena, et vähendada jaotamispiirangute mõju nii palju kui võimalik. Selle reformi rakendamiseks muudab energeetikaminister majandusministri 4. mai 2007. aasta määrust energiasüsteemi toimimise üksikasjalike tingimuste kohta.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			jaotamispriirangute mõju							
B6aL.	B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks	Eesmärk	Uuring Poola elektrisüsteemi jaotuspriirangute piiramise meetmete kohta.	Poola elektrisüsteemis jaotamispriirangute piiramise meetmeid käsitleva uuringu lõpuleviimine ja avaldamine energeetikasektori reguleeriva asutuse veebisaidil				4. kv	2025	Energeetikasektori reguleeriv asutus viib läbi uuringu Poola elektrisüsteemi jaotuspriirangute piiramise meetmete kohta ja avaldab selle oma veebisaidil. Uuring sisaldab hinnangut jaotuspriirangute kasutamisele alates B6L reformi vastuvõtmisest, nende kasutamise põhjendusi, olemasolevate jaotuspriirangute piiramise meetmete tõhusust ning soovitusi täiendavate meetmete kohta, et vähendada võimalikult suures ulatuses jaotuspriirangute kasutamist Poola elektrisüsteemis.
B10L	B2.4. Energiasalvestusseadmete arendamise õigusraamistik	Eesmärk	Energia salvestamise seaduse muudatuste jõustumine	Energiaseaduse muudatuste säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2021	Muudatustega hõlbustatakse elektri salvestamise arendamist, sealhulgas eelkõige vabastust tariifikohustusest, topeltvõrgutasudest, osalist vabastust salvestustasudest võrguga ühendamise eest, vabastust päritolusertifikaatide esitamise kohustusest ja salvestatud elektriga seotud teatavatest tasudest. Kavandatud hoiustamistariifide raamistik peab olema mittediskrimineeriv ja kajastama kulusid.
B14L	B3.2. Keskkonna taastamise ja ohtlike ainete eest kaitsmise toetamine	Eesmärk	Seaduse jõustumine, et hõlbustada suurte tööstusjärgsete piirkondade negatiivse keskkonnamõju täielikku kõrvaldamist.	Seaduse säte, mis viitab selle jõustumisele				4. kv	2022	Seaduse jõustumine, mille eesmärk on suurendada inimeste tervise ja keskkonnaseisundi ohutust. Seadusega kõrvaldatakse organisatsioonilised ja õiguslikud takistused, mis takistavad suurte tööstusjärgsete piirkondade negatiivse keskkonnamõju täielikku kõrvaldamist. See on lootsimise vorm eelnevalt kindlaksmääratud asukohtade jaoks. Seadusega nähakse ette eeskirjad nelja sõltumatu valdkonnakomponendi kohta (erinevad asukohad ja tööde ulatus): 1) endine Tarnowskie Góry keemiaettevõtte „Tarnowskie Góry“; 2) endine „Zachem“ keemiaettevõtte Bydgoszczis; 3)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										„Organika-Azot“ tehas Jaworzno; 4) endine „Boruta“ värvitööstuse tehas Zgierzis. Projekt hõlmab alade ülevaatamist ja inventarinimestikku, suurte mahajäetud tööstusalade keskkonnamõju vähendamise seotud probleemide ulatuse ettevalmistamist ja hindamist ning ulatuslike investeerimisdokumentide väljatöötamist nende alade jaoks.
B15L	B3.2. Keskkonna taastamise ja ohtlike ainete eest kaitsmise toetamine	Eesmärk	Läänemeres püsivaid ohtlike materjale käsitleva õigusakti jõustumine	Õigusakti säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2025	Sellise õigusakti jõustumine, mille eesmärk on suurendada ohutust inimeste tervisele ja keskkonnaseisundile ning milles nähakse ette: – avalik-õiguslike asutuste pädevuse täpne kirjeldus õigusnormides; – juhtivate ja koostööd tegevate üksuste kindlaksmääramine küsimustes, mis on seotud ohtlike materjalide kõrvaldamisega Poola Vabariigi merepiirkondades; – töötada välja avaliku halduse ning järelevalve all olevate ja alluvate üksuste üksikasjalik tegevuskava merealadele ladustatud ohtlike materjalide kohta ning märkida üksused, kes vastutavad konkreetsete ülesannete täitmise eest; – õiguslike muudatuste sisseviimine, et võimaldada ohtlike materjalide seiret, identifitseerimist ning võimalikku kaevandamist ja kõrvaldamist kooskõlastatult ja plaanipäraselt.
B16L	B3.2.1. Investeeringud riskide neutraliseerimise ning suurte mahajäetud tööstusalade ja Läänemere taastamise	Siht	Dokumendid, mis on koostatud investeeringuteks, mis on seotud valitud suurte mahajäetud tööstusalade ja Läänemere põhjas paiknevate ohtlike		Arv	0	9	2. kv	2026	Täielik investeerimisdokumentatsioon üheksa eelnevalt kindlaks määratud asukoha kohta – maal ja merel kui programmi teises osas –, mille puhul esineb märkimisväärsed probleemid saasteainete või ohtlike ainete esinemisega suuremahulisel alal.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			materjalide negatiivse keskkonnamõjuga							
B17L	B3.2.1. Investeeringud riskide neutraliseerimise ning suurte mahajäetud tööstusala ja Läänemere taastamisse	Siht	Maa-alad, mille kohta on läbi viidud saasteainete ja ohtlike materjalide esinemisega seotud väliuuringud		Arv	0	5	4. kv	2025	Väliuuringute, uuringute ja maa inventarinimestiku arendamine kui esialgne, kuid oluline samm täieliku investeerimisdokumentatsiooni ettevalmistamiseks programmi järgmistes etappides.
B18L	B3.2.1. Investeeringud riskide neutraliseerimise ning suurte mahajäetud tööstusala ja Läänemere taastamisse	Siht	Kohad Poola merepiirkondades (sh vrakid) koos ohtlike materjalide olemasoluga seotud inventeerimise ja kohapealsete uuringutega		Arv	0	4	4. kv	2025	Üksikasjalikud ülevaate- ja mõõtmiskampaaniad merel ning saadud andmete analüüs, mis on vajalik samm neutraliseerimiskavade täieliku dokumentatsiooni ettevalmistamiseks.
B21L	B3.3. Põllumajandus- ja maapiirkondade veevarude säästva majandamise toetamine	Eesmärk	Põllumajanduses ja maapiirkondades vastupanuvõimelise veemajanduse tingimuste parandamiseks vajalike siseriiklike õigusaktide muudatuste jõustumine	Muudatustes sisalduv säte, mis viitab jõustumisele				2. kv	2022	Selliste muudatuste jõustumine, mis aitavad suurendada põllumajanduse vastupanuvõimet põuale ja üleujutuste ennetamist põllumajanduspiirkondades; parandada veekasutuse tõhusust, reguleerides nõuetekohaselt veealaseid suhteid põllumajanduspiirkondades ja vähendades äravoolu, ning suurendada veesäästu. Muudatused peavad olema kooskõlas nõuetega, mis on sätestatud tehnilistes suunistes „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01), eelkõige peavad need tagama vastavuse ELi keskkonnanalastele õigusaktidele, sealhulgas keskkonnamõju hindamise direktiivile ja veepoliitika raamdirektiivile. Muudatused ei tohi halvendada vastavust ELi keskkonnanalastele õigusaktidele investeeringute puhul, mida ministrite nõukogu määruse kohaselt

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										peetakse märkimisväärsedeks või potentsiaalselt olulisteks investeeringuteks projektidesse, millel on tõenäoliselt oluline mõju keskkonnale, ega Natura 2000 aladel tehtavatele või neid mõjutavatele investeeringutele. Lisaks sellele ei muudeta muudatustega praegu siduvaid eeskirju veevõtu kohta.
B22L	B3.3.1. Investeeringud säästva veemajanduse potentsiaali suurendamiseks maapiirkondades	Eesmärk	Konkursikutse valikukriteeriumide vastuvõtmine	Kriteeriumide vastuvõtmine põllumajandus- ja maaelu arengu ministeeriumi poolt				2. kv	2022	Investeeringud valitakse spetsiaalsete projektikonkursside kaudu, mis põhinevad keskkonnakriteeriumidel. Projekt aitab suurendada põllumajanduse vastupanuvõimet põuale ja üleujutuste ennetamist põllumajanduspiirkondades; parandada veekasutuse tõhusust, reguleerides nõuetekohaselt veealaseid suhteid põllumajanduspiirkondades ja vähendades äravoolu, ning suurendada veesäilitust, tingimusel et nende vajadus ja laad on asjakohaselt põhjendatud. Eelistatakse looduspõhiseid või muid kliimamuutustele vastupanuvõimelisi lahendusi. Toetatakse ainult selliseid projekte, mis ei halvenda pinna- ja põhjavee seisundit ega takista mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali parandamist.
B23L	B3.3.1. Investeeringud säästva veemajanduse potentsiaali suurendamiseks maapiirkondades	Siht	Põllumajandusmaa/metsa pindala (hektarites), mis saab kasu vee paremast säilitamisest		Arv	0	858 568	4. kv	2025	Vähemalt 858 568 hektarit põllumajandusmaad või metsi, mis saavad tõendatavalt kasu vee paremast säilitamisest sekkumiste kaudu, mis parandavad põllumajandussektori pikaajalist vastupanuvõimet kliimamuutuste mõjudele, nimelt põuale ja üleujutustele, ning toetavad bioloogilist mitmekesisust. Investeering peab vastama nõuetele, mis on sätestatud tehnilistes suunistes „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01). Kõigiks uuteks projektideks, mille puhul on nõutav keskkonnamõju hindamine, antakse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										luba vastavalt seadusele, mis käsitleb keskkonnateabe esitamist ja selle kaitset, üldsuse osalemist keskkonnakaitstes ja keskkonnamõju hindamist, mida on muudetud 30. märtsi 2021. aasta seadusega, millega muudetakse kõnealust seadust ja teatavaid muid õigusakte. Kõigi selliste investeerimisprojektide rakendamisel, mille kohta on enne 30. märtsi 2021. aasta seaduse jõustumist taotletud või välja antud keskkonnaotsus või ehitus- või arendusluba, võetakse arvesse 23. veebruaril 2021 Poolale edastatud dokumendi „Suunised ELi fondidest kaasrahastatavate projektide parandusmeetmete kohta, mida mõjutab rikkumine 2016/2046“ (viitenumber Ares(2021)1423319) sätteid. Toetatakse ainult selliseid projekte, mis ei halvenda pinna- ja põhjavee seisundit ega takista mõjutatud veekogude ökoloogilise seisundi või potentsiaali parandamist. Kui vett võetakse, peab asjaomane asutus andma asjakohase loa, milles täpsustatakse tingimused, et vältida seisundi halvenemist ja tagada mõjutatud veekogude hea ökoloogiline seisund vastavalt direktiivi 2000/60/EÜ nõuetele ja uusimatele asjakohastele tõendavatele andmetele. Vee võtmist tuleb vältida, kui asjaomaste veekogude (pinna- või põhjavesi) seisund või potentsiaal on prognooside kohaselt (kliimamuutuste süvenemise kontekstis) halvem.
B24L	B3.4. Rohepöördele ülemineku võimaldav raamistik linnapiirkondades	Eesmärk	Sellise seaduse jõustumine, mille eesmärk on toetada linnapiirkondade suutlikkust investeerida rohepöördesse.	Seaduse säte, mis viitab selle jõustumisele				4. kv	2023	Sellise seaduse jõustumine, mille eesmärk on toetada linnapiirkondade suutlikkust investeerida rohepöördesse. Sellega tagatakse, et jätkusuutlikkuse aspektid integreeritakse linnaplaneerimismenetlustesse. Sellega tagatakse, et nende menetluste raames konsulteeritakse sidusrühmadega. Sellega nähakse ette kohalike

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										omavalitsuste suutlikkuse toetamine selliste projektide rakendamiseks. Seadusega võidakse ette näha mõistlik üleminekuperiood teatavate linnade kohanemiskohustuste tõhusaks kohaldamiseks.
B25L	B3.4. Rohepöördele ülemineku võimaldav raamistik linnapiirkondades	Eesmärk	Keskkonnahoidliku linnakeskkonna ümberkujundamise vahend	Keskkonnahoidlike linnade ümberkujundamise vahendi loomine ning selle üksikasjalike eeskirjade ja menetluste vastuvõtmine kõigi sidusrühmadega konsulteerides				2. kv	2022	Linnakeskkonnale ülemineku vahendi loomine, et toetada a) linnade rohepööret; ning b) investeeringud linnade rohelistesse digiüleminekusse koos vastuvõetud menetlustega. Rohelisele linnale ülemineku rahastamisvahend peab olema kooskõlas põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suunistega (2021/C 58/01). Tagamaks, et meede vastab tehnilistele suunistele „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01), jäetakse projektide rahastamiskõlblikkuse kriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas selle järgnev kasutamine; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest madalam; iii) jäätmeprügilate, põletusseadmete ja mehaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele. Roheliste linnade ümberkujundamise instrumendiga tagatakse, et kõiki selle instrumendiga seotud tagasimakseid (st laenuintressid, omakapitali tasuvus või tagasimakstud põhisumma miinus seotud kulud) kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat, või

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										taaste- ja vastupidavusrahastu laenu tagasimaksmiseks.
B26L	B3.4.1. Investeeringud linnade rohepöördesse	Siht	T1 – Keskkonnahoidliku linnaarengu projektidesse investeerimiseks sõlmitud laenulepingute allkirjastamine		Arv	0	201	4. kv	2024	Eesmärk viitab toetusesaajatega sõlmitud lepingute arvule. Toetust antakse keskkonnasäästlikule linnakeskkonnale ülemineku rahastamisvahendi kaudu ja see peab olema kooskõlas vastuvõetud menetlustega. Toetust saavad üksused valitakse läbipaistvate ja konkurentsipõhiste projektikonkursside kaudu, mis on avatud kõiki linna hõlmavatele projektidele. Toetust saavate üksuste valikukriteeriumid kajastavad eelkõige vajadust leevendada linnade mõju kliimamuutustele ja nende elanike tervisele, vähendades kasvuhoonegaaside ja muude saasteainete heidet. Tulemusnäitajad määratakse kindlaks vastavalt toetatavate projektide eripärale. Rahastamiskõlblikud projektiliigid hõlmavad järgmist: i) suurendada bioloogiliselt aktiivseid pindu linna- ja funktsionaalsetes piirkondades ning vähendada mulla katmist; ii) looduspõhised linnainvesteeringud koos seotud taimestiku lahendustega; iii) säästvad vihmaveemajandussüsteemid, mis hõlmavad rohelist sinist taristut ja looduspõhiseid lahendusi; iv) õhukvaliteedi parandamine linnades, sealhulgas jagatud ja ühiskondliku energia arendamine; v) vähese heitega tsoonide loomine, säästev mitmeliigiline linnaline liikumiskeskond, tõhusad liikuvuskavad, rohelised piirkonnad linnapiirkondades; vi) energiaklastrite ja -ühistute

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										arendamine, vii) taastuvate energiaallikate kasutamise suurendamine linnas energiaallikana; viii) heitevaba transporditaristu (jalakäijad, jalgrattasõit) arendamine, mis on integreeritud ühistranspordiga; ix) energiatõhusate valgustustehnoloogiate kasutuselevõtt teedel ja avalikes kohtades; x) kodanike harimine ja teadlikkuse suurendamine vajadusest muuta linnad kliimamuutustega kohanemisel kliimaneutraalsuse suunas ning xi) hoonete ja linnaruumide taaselistamine. Alapunkti x kulud ei tohi ületada 10 % investeeringu B3.4.1 kuludest. Eelistatakse linnu, kus sellised projektitüübid on kasutusele võetud või kavatakse kasutusele võtta. Projektide jaotamine toetust saavatele üksustele peab tagama tasakaalustatud jaotuse üksuste vahel kogu riigis, võttes arvesse rahvaarvu ja geograafilist katvust. Laenu tagasimaksmise kulud ei nõua kohalike omavalitsuste panust. Seda sätet ei kohaldata investeerimisprojektide suhtes, mis annavad asjakohast tulu või kulude kokkuhoidu.
B27L	B3.4.1. Investeeringud linnade rohepöördesse	Siht	T2 – Keskkonnahoidliku linnaarengu projektidesse investeerimiseks sõlmitud laenulepingute allkirjastamine		Arv	0	438	4. kv	2025	Läbivaadatud eelarveeraldise alusel on toetusesaajatega sõlmitud lisalepinguid punktis B26L sätestatud kriteeriumidele vastavate investeeringute kohta.
B27aL	B3.4.1. Investeeringud	Siht	T3 – lõpetatud projektid, millega toetatakse		Arv	0	390	3. kv	2026	Selliste projektide arv, mis on pärast läbivaadatud eelarveeraldise tegemist lõpule viinud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	linnade rohepöördesse		investeeringuid keskkonnahoidliku linnaarengu projektidesse							linnakeskkonnale ülemineku rahastamisvahendist toetuse saajate poolt.
B28L	B3.5. Väikese ja keskmise sissetulekuga inimeste eluasemeehituse reform, võttes arvesse hoonete suuremat energiatõhusust	Eesmärk	Seaduse (millega muudetakse 8. detsembri 2006. aasta seadust rahalise toetuse kohta eluasemete ehitamiseks üürile, kaitstud eluasemetele, öövarjudele, kodutute varjupaikadele, küttejaamadele ja ajutistele ruumidele) jõustumine ning sellest tulenevad muudatused muudes õigusaktides	Säte seaduse (millega muudetakse 8. detsembri 2006. aasta seadust rahalise toetuse kohta eluasemete ehitamiseks üürile, kaitstud eluasemetele, öövarjudele, kodutute varjupaikadele, küttejaamadele ja ajutistele ruumidele) muutmise kohta ning sellest tulenevad muudatused muudes õigusaktides, mis viitavad seaduse jõustumisele				2. kv	2022	Õigusakti muudatusega nähakse ette toetuse suurendamine selliste hoonete ehitamiseks, mille energiasstandard on suurem kui liginullenergiahoone 20 %. Võrreldes tavaeluruumidega suurendatakse toetust madala sissetulekuga leibkondade hoonete puhul 80 %-lt 95 %-le ja keskmise sissetulekuga leibkondade puhul 35 %-lt 60 %-le. Neid sätteid kohaldatakse mis tahes avaliku sektori toetuse allikate suhtes.
B29L	B3.5.1. Investeeringud energiatõhusatesse eluasemetesse väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele	Siht	T1 – madala ja keskmise sissetulekuga leibkondadele mõeldud rahastamiseks kõlblike korterite arv		Arv	0	7820	4. kv	2024	Rahastamiseks kõlblike korterite arv (madala ja keskmise sissetulekuga leibkondade puhul). Investeeringuid teevad kohalikud omavalitsused ja sotsiaaleluasemeinvestorid (peamiselt sotsiaalelamuühistud ja sotsiaalelamute algatused).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Toetust saavate üksustega (kohalikud omavalitsused ja sotsiaaleluasemeinvestorid (peamiselt sotsiaalelamuühistud ja sotsiaalelamumajanduse algatused) sõlmitud lepingutes täpsustatakse, et: - vähemalt 75 % nendest korteritest eraldatakse korterite taotlejatele, kes on taotlejate sissetuleku alusel koostatud taotlejate nimekirja alumises pooles kahanevas järjekorras, ja - korterid ehitatakse energiatõhususe standardi kohaselt, mis on 20 % ambitsioonikam kui Poolas kehtiv energiatõhususe miinimumstandard (liginullenergiahoonete standard / NZEB). Toetust saavad üksused valitakse läbipaistvate ja konkurentsipõhiste projektikonkursside kaudu, mis on avatud kõigile kohalikele omavalitsustele ja sotsiaaleluasemeinvestoritele (peamiselt sotsiaalelamuühistud ja sotsiaalelamumajanduse algatused). Toetust saavate üksuste valikukriteeriumid kajastavad eelkõige vajadust suurendada energiatõhusate eluasemete pakkumist väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele. Kui bioloogilise mitmekesisuse seisukohast tundlikel aladel (sealhulgas Natura 2000 kaitsealade võrgustik, UNESCO maailmapärandi alad ja peamised bioloogilise mitmekesisuse alad ning muud kaitsealad) toimuvad uued ehitustegevused, nõutakse elupaikade direktiivi artikli 6 lõike 3 ja artikli 12 ning linnudirektiivi artikli 5 järgimist ning keskkonnamõju hindamist või sõelumist, kui see on keskkonnamõju hindamise direktiivi kohaselt nõutav. Kõik selle komponendi raames rahastatavad investimisprojektid, mille puhul tuleb teha

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										keskkonnamõju hindamise otsus, peavad olema kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, mida on muudetud direktiiviga 2014/52/EL. Kõik uued projektid, mille puhul tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine, peavad olema lubatud vastavalt keskkonnateabe esitamise ja selle kaitse seadusele, üldsuse osalemisele keskkonnakaitstes ja keskkonnamõju hindamises, mida on muudetud 30. märtsi seadusega, millega muudetakse kõnealust seadust ja teatavaid muid akte. Kõigi selliste investeerimisprojektide rakendamisel, mille kohta on enne 30. märtsi 2021. aasta seaduse jõustumist taotletud või välja antud keskkonnaotsus või ehitus- või arendusluba, võetakse arvesse 23. veebruaril 2021 Poolale edastatud dokumendi „Suunised ELi fondidest kaasrahastatavate projektide parandusmeetmete kohta, mida mõjutas rikkumine 2016/2046“ (viitenumber Ares(2021)1423319) sätteid.
B30L	B3.5.1. Investeeringud energiatõhusatesse eluasemetesse väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele	Siht	T2 – madala ja keskmise sissetulekuga kodumajapidamiste puhul täidetud korterite arv		Arv	0	7 820	2. kv	2026	Valminud korterite arv (madala ja keskmise sissetulekuga leibkondade puhul). Investeeringuid teevad kohalikud omavalitsused ja sotsiaaleluruumide investorid (peamiselt elamuühistud ja sotsiaalelamute algatused). Toetust saavad üksused valitakse läbipaistvate ja konkurentsipõhiste projektikonkursside kaudu, mis on avatud kõigile kohalikele omavalitsustele ja kohalikele elamuühistutele. Toetust saavate üksuste valikukriteeriumid kajastavad eelkõige vajadust suurendada energiatõhusate eluasemete pakkumist väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele. Kui bioloogilise mitmekesisuse seisukohast tundlikel aladel (sealhulgas Natura 2000 kaitsealade võrgustik, UNESCO maailmapärandi alad ja peamised

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										bioloogilise mitmekesisuse alad ning muud kaitsealad) toimuvad uued ehitustegevused, nõutakse elupaikade direktiivi artikli 6 lõike 3 ja artikli 12 ning linnudirektiivi artikli 5 järgimist ning keskkonnamõju hindamist või sõelumist, kui see on keskkonnamõju hindamise direktiivi kohaselt nõutav. Kõik selle komponendi raames rahastatavad investeeringuprojektid, mille puhul tuleb teha keskkonnamõju hindamise otsus, peavad olema kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, mida on muudetud direktiiviga 2014/52/EL. Kõik uued projektid, mille puhul tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine, peavad olema lubatud vastavalt keskkonnateabe esitamise ja selle kaitse seadusele, üldsuse osalemisele keskkonnakaitses ja keskkonnamõju hindamises, mida on muudetud 30. märtsi seadusega, millega muudetakse kõnealust seadust ja teatavaid muid akte. Kõigi selliste investeeringuprojektide rakendamisel, mille kohta on enne 30. märtsi 2021. aasta seaduse jõustumist taotletud või välja antud keskkonnaotsus või ehitus- või arendusluba, võetakse arvesse 23. veebruaril 2021 Poolale edastatud dokumendi „Suunised ELi fondidest kaasrahastatavate projektide parandusmeetmete kohta, mida mõjutas rikkumine 2016/2046“ (viitenumber Ares(2021)1423319) sätteid.
B32L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega muudetakse taastuvenergiakogukondade ja biometaanio õigusraamistikku. taastuvenergiaseaduse muudatused, energiaturgu	Muutmisaktide ja nende jõustumist käsitleva määruse sätted				1. kv	2023	Muutmisaktide ja -määruste vastuvõtmine ja jõustumine, sealhulgas: 1. 20. veebruari 2015. aasta taastuvate energiaallikate seaduse muudatustega (taastuvate energiaallikate seadus) sõnastatakse ümber energiaklastrite tegevuspõhimõtted (paremad tingimused selliste üksuste asutamiseks), nähakse ette: eeskirjad, mõisted või mõisted, mis käsitlevad järgmist: energiaklastri kohaldamisala, kokkulepped,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötuhi	Lähtetas	Eesmär	Kvartal	Aasta	
			käsitlevate õigusaktide muudatused ja taastuvenergiaseaduse määruse jõustumine							teemavaldkond, energiaklastri register või koostöö energiaklastri üksikute liikmete ja süsteemihaldurite vahel; 2. taastuvenergiaseaduse muudatustega rakendatakse tootvate tarbijate kollektiivseid mudeleid; Energiat tootvate tarbijate kollektiivseid mudeleid käsitlevate sätete jõustumine võib olla hilineunud. 3. Energiaturgu käsitlevate õigusaktide muudatustega rakendatakse uusi taastuvenergiakogukondi käsitlevaid sätteid, millega tagatakse, et lõpptarbijatel, eelkõige kodutarbijatel, on õigus osaleda taastuvenergiakogukonnas. 4. taastuvenergiaseadusega, mis käsitleb energiaühistute energiaarvestuse põhimõtteid, kehtestatakse sätteid, millega täpsustatakse ühe taastuvenergiakogukonna mudeli tegevuspõhimõtteid; 5. taastuvenergiaseaduse muudatused, millega kehtestatakse biometaanisectori äritegevuse eeskirjad.
B33L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Maismaa tuuleparkidesse tehtavate investeeringute seaduse muutmise seaduse jõustumine	Maismaa tuuleparkidesse tehtavate investeeringute seaduse muutmise seaduse säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2022	Jõustub muutmisakt, millega kõrvaldatakse maismaataristusse investeerimise ametlikud takistused. Muudatusega muudetakse kauguse reegel (minimaalne kaugus tuuleveskist eluhooneni – 10-kordne tuuleveski kõrgus, 10H) paindlikumaks, andes keskkonnatingimusi käsitlevate otsuste tegemise menetluse raames kohalikele omavalitsustele suurema otsustusõiguse, et määrata kindlaks minimaalsed vahemaad ruumilise/tsoonilise menetluse raames ja piirkondlikele keskkonnakaitseametitele. Üldine vahemaa 10H reegel säilitatakse, kuid sellest

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhi	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kõrvalekaldumise võimalus peab olema võimalik ning kohaliku planeerimismenetluse raames (tsooni-/ruumiline menetlus) antakse üksikutele omavalitsüksustele rohkem otsustusõigust tuuleparkide asukoha kindlaksmääramiseks. Kohalikus kavas peab olema võimalik määratleda tuulepargi lühem kaugus eluhoonest, võttes arvesse tuuleparkide mõju ulatust, mis põhineb sellise kava alusel koostatud keskkonnamõju prognoosil.
B34L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Jõustub määrus, millega kehtestatakse taastuvenergia enampakkumiste kava aastateks 2022–2027	Määruse säte, mis viitab selle jõustumisele				3. kv	2022	Jõustub määrus, millega kehtestatakse taastuvenergia enampakkumiste kava tehnoloogia kaupa (sealhulgas uute maismaa tuuleparkide puhul). Kavas määratakse kindlaks eelarve ja elektrienergia kogus, mis on kättesaadav konkurentsipõhiste enampakkumiste kaudu ajavahemikuks 2022–2027.
B35L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Siht	T1 – Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)		Arv	11,2	18	2. kv	2022	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud koguvõimsus (GW).
B36L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Siht	T2 – Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)		Arv	18	20	3. kv	2022	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud koguvõimsus (GW).
B37L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Siht	T3 – Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)		Arv	20	23	1. kv	2023	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud koguvõimsus (GW).
B38L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Siht	T4 – Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)		Arv	23	23,5	3. kv	2023	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud koguvõimsus (GW).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötuhiik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
B39L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	17. detsembri 2020. aasta seadusest (elektritootmise edendamise kohta avamere tuuleparkides) tuleneva rakendusmääruse jõustumine	Määruse säte, mis viitab selle jõustumisele				2. kv	2022	Jõustub järgmine rakendusmäärus: ministrite nõukogu määrus kontsessioonitasu kohta – vastavalt energiaseaduse artikli 34 lõikele 2a laienes kohustus maksta kontsessioonitasu energeetikasektorit reguleeriva ameti juhatajale ka energiaettevõtjatele, kes tegelevad majandustegevusega avamere tuuleparkides elektritootmise valdkonnas, millele on osutatud 17. detsembri 2020. aasta seaduses elektritootmise edendamise kohta avamere tuuleparkides. Lisaks on seoses 15. aprilli 2021. aasta energiaseaduse muutmisega kontsessioonitasuga hõlmatud tegevus elektrienergia salvestamine.
B40L	B3.6. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	17. detsembri 2020. aasta seadusest (elektritootmise edendamise kohta avamere tuuleparkides) tuleneva rakendusmääruse jõustumine	Määruse säte, mis viitab selle jõustumisele				4. kv	2022	Kliima- ja keskkonnaministri määrus korrigeeritud hinna arvutamisel arvesse võetavate rahavoogude liikide ja korrigeeritud hinna arvutamise üksikasjaliku meetodi kohta. Määruses täpsustatakse rahavoogude liigid, mida tuleb korrigeeritud hinna arvutamisel arvesse võtta, ja korrigeeritud hinna arvutamise üksikasjalik meetod. Protsessi käigus võetakse arvesse selliseid tegureid nagu investeerimisabi, investeerimisabi andmise kuupäev ning riigiabi andmise eeskirjad keskkonnakaitse ja energeetika valdkonnas. Eesmärk on hõlbustada eespool nimetatud menetlust avamere tuuleparkide investorite jaoks.

C. KOMPONENT C. „ÜLEMINEK DIGITEHNOLOOGIALE“

Poola taaste- ja vastupidavuskava C-komponendis käsitletakse mitmeid probleeme. Esiteks linna- ja maapiirkondade vahelised erinevused seoses ühenduvuse ning juurdepääsuga kiirele ja usaldusväärsele internetiühendusele nii püsi- kui ka mobiilses internetiühenduses; teiseks vajadus digiteenuste kiirema ja turvalisema kasutamise järele avalikus sektoris; kolmandaks, sihipärase digiõppe ja -koolituse strateegia üldine puudumine, mis ilmnes selgelt õpilaste ja õpetajate ebapiisavatest digioskustest ja IKT-seadmetest COVID-19 pandeemia ajal. Lõpuks on vaja suurendada avaliku infosüsteemi küberturvalisust, et reageerida kiiresti küberrünnete ja turvaintsidentidele.

Komponendi eesmärk on kiirendada riigi digiüleminekut avaliku sektori, majanduse ja ühiskonna digiülemineku kaudu. See koosneb meetmetest, mille eesmärk on: juurdepääsu parandamine kiirele internetiühendusele; e-teenuste ja nende kättesaadavuse arendamine mObywateli mobiilirakenduses ning avaliku sektori asutuste, kodanike ja ettevõtjate vahelise teabevahetuse parandamine; küberruumi turvalisuse suurendamine, andmetöötlustaristu kindlustamine ja turvateenuste taristu digiüleminek; ettevõtete digiülemineku toetamine pilvandmetötluse abil.

Komponendis välja töötatud reformid ja investeeringud aitavad täita kolme viimase kahe aasta jooksul Poolale esitatud riigipõhist soovitus, mis käsitlevad vajadust keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas digitaristule (riigipõhine soovitus 3, 2019) ja digiüleminekule (riigipõhine soovitus 3, 2020); samuti vajadust parandada digioskusi ja edendada nii ettevõtete kui ka avaliku halduse digipööret (riigipõhine soovitus 2, 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärgi määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete ja leevendusmeetmete kirjeldust kooskõlas tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01).

See komponent peaks edendama digiüleminekut, arendades järgmise põlvkonna juurdepääsu lairibaühenduse taristut, tõhustades digivahendite kasutamist avalikus sektoris ja edendades e-pädevusi ühiskonnas (ettevõtted, avalik haldus, õpetajad ja õpilased). See aitab optimeerida küberturvalisust, parandada andmetötluse tõhusust ja ajakohastada julgeoleku eest vastutavate riiklike teenistuste taristut. Lisaks loob järgmise põlvkonna uuenduslike pilvelahenduste võimalik kasutuselevõtt stabiilsed ja kestlikud pilvetaristud.

C.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Komponendiga viiakse toetuse osa raames ellu kolm reformi ja viis investeeringut.

C1.1. Võrgutaristu arendamise hõlbustamine, et tagada üldine juurdepääs kiirele internetiühendusele

Reformi eesmärk on tagada üldine juurdepääs kiirele internetile ja digitaalteenustele kogu Poolas, sealhulgas nn valgetele kohtadele, kus suure läbilaskevõimega lairibataristu puudub.

See saavutatakse esiteks lairibaühendusse investeerimist takistavate õiguslike tõkete kõrvaldamisega ja teiseks ühtlustades riiklikud õigusaktid 25. märtsi 2021. aasta kogu ELi hõlmava ühenduvuse meetmepaketiga. Õiguslike muudatustega nähakse muu hulgas ette telekommunikatsioonitaristu inventarinimestiku määruse ja ühtse teabepunkti süsteemi (SIP) käsitleva määruse muudatused.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2023.

C1.1.1. Valgetes laikudes juurdepääsu tagamine ülikiirele internetile

Selle investeeringu eesmärk on kooskõlas eespool nimetatud reformiga suurendada hõlmatud lairiba püsivõrguga kodumajapidamiste arvu 814 635 ühikut, keskendudes järgmise põlvkonna valgetele juurdepääsupiirkondadele, kus praegu puudub suure läbilaskevõimega lairibataristu ja kus turg ei paku tõenäoliselt lähitulevikus lõppkasutajatele võrku, mis pakuks allalaadimiskiirust 100 Mbit/s.

Investeeringuga toetatakse ka kohalike võrkude (LAN) ajakohastamist koolides ja tagatakse juurdepääs väga kiirele internetile (st üle 100 Mbit/s) vähemalt 30 000 klassiruumis.

Projektkonkursside tingimustega nähakse ette, et kõigi taristuinvesteeringute puhul taaskasutatakse või võetakse ringlusse vähemalt 70 % ehitus- ja lammutusjäätmetest kooskõlas põhimõttega „Ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01).⁴¹

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

C2.1. Digitaalrakenduste laiendamine avalikus sfääris, majanduses ja ühiskonnas

See ulatuslik reform hõlmab Poola ühiskonna digiüleminekut edendavaid erinevaid tegevussuundi alates digitaalsetest avalikest teenustest kuni kodanike ja töötajate digiõppeni.

Digirakenduste laiendamist avalikus sektoris toetatakse seadusandlike muudatustega, millega edendatakse elektroonilist teabevahetust avaliku sektori asutuste, ettevõtjate ja kodanike vahel. Esimene neist seisneb 17. veebruari 2005. aasta seaduse muutmises avalik-õiguslike asutuste tegevuse arvutistamise kohta avalike haldusdokumentide ja -protsesside digiüleminekuks. Teisega muudetakse 11. märtsi 2004. aasta seadust kaupade ja teenuste maksustamise kohta seoses elektroonilisel kujul väljastatud struktureeritud arveandmete kasutamisega, kehtestades kohustuse väljastada ja saada e-arveid riikliku e-arvete süsteemi kaudu.

Digipädevuste valdkonnas luuakse ja rakendatakse digipädevuse arendamise programm. Programmis määratakse kindlaks põhjalikud ja pikaajalised nõuded, et toetada digipädevuste arendamist ja jälgimist formaalses, mitteformaalses ja informaalses hariduses. Digipädevuse arenduskeskuse loomine ja toimimine sõnastatakse programmis selgelt. Dokumendi koostamisel kasutatakse mitut sidusrühma hõlmavat lähenemisviisi.

Hariduse valdkonnas määratakse kindlaks siduvad miinimumstandardid koolide varustamiseks digitaristutega. Kohustuslikud suunised töötatakse välja koostöös kohalike omavalitsustega ja konsulteerides paljude sidusrühmadega ning nendega tagatakse igale Poola koolile info- ja arvutitehnoloogia (IKT) seadmete miinimumtase.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusasutuste ja majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused

Avalike e-teenuste kasutamise suurendamiseks rakendatakse selle investeeringu raames järgmisi projekte:

⁴¹ Eelkõige nõutakse meetmega, et ehitustöid tegevad ettevõtjad tagaksid, et vähemalt 70 % (massist) ehitusobjektile tekkinud ohtutest ehitus- ja lammutusjäätmetest (v.a 3. mai 2000. aasta otsusega 2000/532/EÜ, millega asendatakse otsus 94/3/EÜ, millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu, ja nõukogu otsus 94/904/EÜ, millega kehtestatakse ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu (teatavaks tehtud numbri K(2000) 1147 all), kehtestatud Euroopa jäätmenimistu kategoorias 17 05 04 nimetatud looduslikud jäätmed), valmistatakse ette korduskasutamiseks, ringlussevõtuks ja muuks materjali taaskasutamiseks, sealhulgas tagasitaitmine, kasutades jäätmeid muude materjalide asendamiseks vastavalt jäätmehierarhiale ning ELi ehitus- ja lammutusjäätmete käitlemise protokollile.

- uute e-teenuste väljaarendamine või olemasolevate ajakohastamine avalikus halduses, mis võimaldab kodanikel tegeleda haldusküsimustega internetis;
- uute IT-süsteemide valmimine või olemasolevate ajakohastamine avalikus halduses;
- tasuta elektroonilise dokumendihaldussüsteemi (EZD-süsteem) käivitamine ja konfigureerimine 2 000 üksuses, mis täidavad avalikke ülesandeid ja osutavad SaaS2 EZD RP pilveteenust;
- struktureeritud e-arvete rakendamine äritehingutes (riiklik e-arvete süsteem) ühtse digitaalse raamistiku kaudu;
- uute e-teenuste valmimine või olemasolevate e-maksuameti teenuse ajakohastamine.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

C2.1.2. Võrdsed tingimused mobiilsete multimeediaseadmetega koolidele – investeeringud, mis on seotud seadmete miinimumstandardite täitmisega

Kooskõlas siduvate miinimumstandardite kehtestamisega IKT-seadmetele on selle investeeringu eesmärk varustada kõik Poola koolid tipptasemel multimeediaseadmetega kasutamiseks õpetajatele ja õpilastele. Eesmärk on võimaldada digitehnoloogia kasutamist Poolas igas põhi- ja keskkoolis võrdsel tasemel õppimisel ning eesmärk on pakkuda õpetajatele vautšerikava kaudu kaasaskantavaid arvuteid tarkvaraga ning jõuda ühe sülearvuti, brauseri sülearvuti või tahvelarvuti kohta maksimaalselt kuue õpilaseni kokku vähemalt 1 288 336 sülearvuti, brauseri sülearvuti ja tahvelarvuti kohta.

Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tingimuste täitmiseks peavad IKT-seadmed vastama sülearvutite, brauserite sülearvutite ja tahvelarvutite energia- ja materjalitõhususe nõuetele kooskõlas direktiiviga 2009/125/EÜ. Lisaks ei tohi IKT-seadmed sisaldada direktiivi 2011/65/EL II lisas loetletud piiratud kasutusega aineid.

Kehtestatakse jäätmekava, millega tagatakse maksimaalne korduskasutamine elektri- ja elektroonikaseadmete olemusringi lõpus, sealhulgas ringlussevõtupartneritega sõlmitud lepingute kaudu ning finantsproгноosis või ametlikes projektidokumentides kajastamise kaudu. Pärast kasutusaja lõppu peavad seadmed läbima korduskasutamiseks ettevalmistamise, taaskasutamise või ringlussevõtu toimingud või nõuetekohase töötlemise.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

C2.1.3. E-pädevused

Vähemalt 323 000 inimese koolitamisega püüab Poola suurendada ühiskonna digipädevuste üldist taset ja parandada riigi digiüleminekut. Neist vähemalt 15 % on riigiametnikud, vähemalt 15 % on tõrjutud ja tõrjutuse ohus ning vähemalt 15 % haridustöötajad ja õpetajad. Ülejäänud osa koolitatavatest inimestest koosneb kodanikest, kes võivad kuuluda eespool nimetatud rühmadesse. Toetusesaajad saavad põhi- või kesktaseme digioskuste alast koolitust.

Investeeringu osana luuakse digiülemineku eest vastutava ministri kabinetis digipädevuse arendamise keskus, mis koosneb digipoliitika rakendamist toetavatest ekspertidest, nõustajatest ja digispetsialistidest.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

C3.1. Infosüsteemide küberturvalisuse parandamine, andmetööstlustaristu tugevdamine ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine

Reform keskendub kolmele eesmärgile, mis võimaldavad rakendada infosüsteemide turbelahendusi: i) riikliku küberturvalisuse süsteemi arendamine; ii) suutlikkus intsidente tõhusalt ennetada ja neile reageerida; iii) küberturvalisuse alase sotsiaalse teadlikkuse loomine. Need eesmärgid saavutatakse 5. juuli 2018. aasta riikliku küberturvalisuse süsteemi õigusakti ja 11. septembri 2018. aasta valitsuse määruse (oluliste teenuste kohta) mitmete muudatustega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2025.

C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetööstlustaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine

See investeering koosneb neljast komponendist: i) küberturvalisus; ii) andmetööstlustaristu; iii) õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine ning iv) pilv- ja servandmetööstluse lahendused.

Küberturvalisuse valdkonnas viiakse ellu neli projekti:

- Vähemalt viiest valdkondlikust küberturbe intsidentide lahendamise üksusest koosneva võrgustiku loomine peamistes sektorites riiklikku küberturvalisuse süsteemi käsitleva õigusakti tähenduses: energeetika, transport, tervishoid, pangandus, finantsturutaristud, digitaristu, veevarustus ja elektroonilise side ettevõtted;
- 385 riikliku küberturvalisuse üksuse ühendamise integreeritud küberturvalisuse juhtimissüsteemiga;
- Toetus 500 üksusele küberturvalisuse taristu ajakohastamisel ja laiendamisel, sealhulgas selliste üksuste toetamine, kes kasutavad tööstuslikes kontrollisüsteemides infotehnoloogiat ja operatiivtehnoloogiat (OT);
- Küberturvalisuse spetsialistide võrgustiku loomine vojevoodkonna tasandil, et toetada avaliku sektori asutusi intsidentide käsitlemisel ja andmete taastamisel ning küberturvalisuse alase teadlikkuse suurendamisel.

ii) andmetaristu puhul ehitatakse kolm andmekeskuste hoonet. Investeeringu eesmärk on võtta andmetaristus arvesse andmekeskuste energiatõhusust käsitlevat Euroopa tegevusjuhendit, eelkõige järgmisi valdkondi:

- 3.2.8. *Säästev energiakasutus*: andmekeskuste jaoks vajalik energia tellitakse taastuvatest energiaallikatest;
- 3.2.11. *Alternatiivsed elektritootmistehnoloogiad*: taastuvate energiaallikate paigaldamine andmekeskuste rajatistesse;
- 3.3.2. *Kaaluge mitmesugust vastupidavusvõime taset*: andmekeskused peaksid suurendama energiavarustussüsteemi usaldusväärsust, luues uusi varutoitemetodeid.

iii) Julgeoleku eest vastutavate riiklike teenistuste taristu optimeerimine hõlmab nelja projekti, mille eesmärk on integreerida erinevad hoiatus- ja hoiatussüsteemid ning parandada koostööd riiklike teenistuste, näiteks politsei, tuletõrjajate ja kohalike ametiasutuste vahel.

Lõpetuseks, iv) pilv- ja servandmetööstluse lahenduste kasutuselevõtul osaleb Poola võimalikus üleeuroopalist huvi pakkavas projektis, mis käsitleb järgmise põlvkonna pilvetaristut ja Edge Services'i teenuseid, et toetada täiustatud teadus- ja arendusprojektide väljatöötamist ja esmast tööstuslikku kasutuselevõttu, mille eesmärk on andmetööstluse tulevik pilves ja pidevas arengus.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

C.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
C1G	C1.1. Võrgutaristu arendamise hõlbustamine, et tagada üldine juurdepääs kiirele internetiühendusele	Eesmärk	Peaministri kantseri koostatud raamistik lairibaprojektide kaasrahastamiseks järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude valgetes piirkondades, kus järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrk praegu puudub	Raamistiku avaldamine peaministri kantselei ja Digital Polandi projektikeskuse veebisaitidel				2. kv	2022	Raamistiku loomine järgmise konkursikutse alusel. Raamistik sisaldab sätteid, millega tagatakse selle meetme raames toetatud projektide täielik vastavus tehnilisele suunisele „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C58/01), kasutades kestlikkuskontrolli, välistamisnimekirja ning nõuet järgida asjakohaseid ELi ja riiklikke keskkonnavalaseid õigusakte.
C2G	C1.1. Võrgutaristu arendamise hõlbustamine, et tagada üldine juurdepääs kiirele internetiühendusele	Eesmärk	Digiülemineku ministri määruse muutmise seoses telekommunikatsiooni infrastruktuuri ja -teenuste iga-aastase inventuuriga	Määruse muudatuses sisalduv säte jõustumise kohta				1. kv	2023	Jõustub telekommunikatsioonitaristu ja -teenuste riikliku loendit käsitleva määruse muudatus, et teha paremini kindlaks valdkonnad, mis vajavad täiendavat toetust avaliku sektori sekkumisest.
C3G	C1.1. Võrgutaristu arendamise hõlbustamine, et tagada üldine juurdepääs kiirele internetiühendusele	Eesmärk	Ühtset teabepunkti käsitleva määruse muutmine	Määruse muudatuses sisalduv säte, mis viitab selle jõustumisele				4. kv	2022	Ühtse teabepunkti määruse muudatuse jõustumine, et anda operaatoritele teavet telekommunikatsiooniinvesteeringute taristu ja planeerimisvahendi kohta.
C4G	C1.1.1. Valgetes laikudes juurdepääsu tagamine ülikiirele internetile	Siht	T1 – Täiendavad kodumajapidamised (eluruumid), kellel on lairiba-internetiühendus		Arv	0	79 500	4. kv	2024	Vähemalt 79 500 majapidamist valges järgmise põlvkonna juurdepääsupiirkondades peab olema kaetud lairiba-internetiühendusega. Pakkumiskutsetes sätestatakse, et pakutav lairibajuurdepääs peab olema vähemalt 100 Mbit/s (võimalusega suurendada seda gigabitivõimsuseni).
C5G	C1.1.1. Valgetes laikudes juurdepääsu tagamine ülikiirele internetile	Siht	T2 – Täiendavad kodumajapidamised (eluruumid), kellel on lairiba-internetiühendus		Arv	79 500	185 500	4. kv	2025	Valges järgmise põlvkonna juurdepääsupiirkondades on kokku vähemalt 185 500 majapidamist, kes peavad olema kaetud lairiba-internetiühendusega.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Pakkumiskutsetes sätestatakse, et pakutav lairibajuurdepääs peab olema vähemalt 100 Mbit/s (võimalusega suurendada seda gigabitivõimsuseni).
C6G	C1.1.1. Valgetes laikudes juurdepääsu tagamine ülikiirele internetile	Siht	T3 – Täiendavad kodumajapidamised (eluruumid), kellel on lairiba-internetiühendus		Arv	185 500	814 635	2. kv	2026	Valges järgmise põlvkonna juurdepääsupiirkondades on kokku vähemalt 814 635 majapidamist, kes peavad olema kaetud lairiba-internetiühendusega. Pakkumiskutsetes sätestatakse, et pakutav lairibajuurdepääs peab olema vähemalt 100 Mbit/s (võimalusega suurendada seda gigabitivõimsuseni).
C6aG	C1.1.1. Valgetes laikudes juurdepääsu tagamine ülikiirele internetile	Siht	Klassiruumid koolides, mis on varustatud kohtvõrgu (LAN) ühendusega		Arv	0	30 000	2. kv	2026	Koolides asuvate ruumide arv (kus klassiruumid moodustavad vähemalt 80 % neist), mis on varustatud LAN-ühendusega, mis võimaldab internetiühendust, mis ületab miinimumstandardit 100 Mbit/s. Koolid valitakse kooskõlas eesmärgi C10L raamistikuga.
C7G	C2.1. Digitaalarakenduste laiendamine avalikus sfääris, majanduses ja ühiskonnas	Eesmärk	17. veebruari 2005. aasta seaduse (avalikke ülesandeid täitvate üksuste tegevuse arvutistamise kohta) muutmine	Õigusakti muudatuse säte, mis viitab jõustumisele				4. kv	2024	17. veebruari 2005. aasta seaduse (avalikke ülesandeid täitvate üksuste tegevuse arvutistamise kohta) muudatuse jõustumine.
C8G	C2.1. Digitaalarakenduste laiendamine avalikus sfääris, majanduses ja ühiskonnas	Eesmärk	11. märtsi 2004. aasta seaduse (kaupade ja teenuste maksustamise kohta) muutmine (struktureeritud arvete kasutamine)	Õigusakti muudatuse säte, mis viitab jõustumisele				4. kv	2025	Kaupade ja teenuste maksustamist käsitleva 11. märtsi 2004. aasta seaduse muudatuse jõustumine (struktureeritud arvete kasutamine). Üleminekuperioodi võib kohaldada nii, et e-arvete kasutamine oleks kohustuslik alates 30. juunist 2026.
C9G	C2.1. Digitaalarakenduste laiendamine avalikus	Eesmärk	Siduvad miinimumstandardid kõigi	Standardite vastuvõtmine				3. kv	2022	Võtta vastu siduvad standardid koolide varustamiseks digitaristuga,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	sfääris, majanduses ja ühiskonnas		koolide varustamiseks digitaristuga, et võimaldada digitehnoloogia kasutamist võrdsel tasemel õppimiseks igas koolis							mis on koolidele kohustuslik, et saavutada sama digitaristu tase. Standardite väljatöötamise üle konsulteeritakse sidusrühmade ja kohaliku omavalitsusega.
C10G	C2.1. Digitaalarakenduste laiendamine avalikus sfääris, majanduses ja ühiskonnas	Eesmärk	Euroopa Liidu Nõukogu resolutsiooni jõustumine digipädevuse arendamise programmi kohta	Ministrite nõukogu resolutsiooni säte selle jõustumise kohta				3. kv	2022	Jõustub ministrite nõukogu resolutsioon digipädevuse arendamise programmi kohta (mis on mitmeaastane programm aastani 2030), sealhulgas rakenduskava, hindamis- ja järelevalvemeetmed kooskõlas arengupoliitika põhimõtteid käsitleva õigusaktiga. Programmi väljatöötamisel võetakse arvesse paljusid sidusrühmi hõlmavat lähenemisviisi. Programmiga luuakse muu hulgas digipädevuse arendamise keskus (DCDC) ja digipädevuste arendamise poliitika.
C11G	C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusasutuste ja majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	T1 – Uute e-teenuste lõpuleviimine või olemasolevate ajakohastamine		Arv	0	20	2. kv	2025	Hiljuti valminud e-teenuste arv või olemasolevate ajakohastamine, sealhulgas mobiilses kanalis mObywateli rakenduse raames kättesaadavate e-teenuste arv. Äsja välja töötatud või uuendatud e-teenused parandavad kodanike ja ettevõtjate digitaalset suhtlust avaliku haldusega järgmiste elementide abil: • menetluste täielik digiteerimine, • elektrooniline allkiri ja lisade esitamine, • veebipõhised maksed. Vähemalt 40 % uutest või uuendatud e-teenustest tehakse kättesaadavaks mObywateli rakenduses.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
C12G	C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusasutuste ja majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	T2 – Uute e-teenuste lõpuleviimine või olemasolevate ajakohastamine		Arv	20	69	2. kv	2026	Hiljuti valminud e-teenuste arv või olemasolevate ajakohastamine, sealhulgas mobiilses kanalis mObywateli rakenduse raames kättesaadavate e-teenuste arv. Äsja välja töötatud või uuendatud e-teenused parandavad kodanike ja ettevõtjate digitaalset suhtlust avaliku haldusega järgmiste elementide abil: – menetluste täielik digiteerimine, – elektrooniline allkiri ja manuste esitamine, – veebipõhised maksed. Vähemalt 40 % uutest või uuendatud e-teenustest tehakse kättesaadavaks mObywateli rakenduses.
C13aG	C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusasutuste ja majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	Uute riiklike IT-süsteemide väljaarendamine või olemasolevate laiendamine		Arv	0	4	2. kv	2026	Vähemalt neli avalikku IT-süsteemi (uute riiklike IT-süsteemide puhul) või laiendatakse (olemasolevate riiklike IT-süsteemide puhul) ning need aitavad kaasa uute avalike e-teenuste loomisele või olemasolevate e-teenuste kvaliteedi (kasutajakogemuse) parandamisele.
C13bG	C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusasutuste ja majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	Avaliku halduse tugiasutuse digiteerimine		Arv	0	2 000	2. kv	2026	Avalikke ülesandeid täitva 2 000 üksuse puhul käivitatakse ja konfigureeritakse elektrooniline dokumendihaldussüsteem, mis vastab õigusnormide nõuetele ning võimaldab täita kontori- ja dokumenteerimistoiminguid elektroonilisel kujul. Peale selle toimib ja tehakse kättesaadavaks üks SaaS2 EZD RP

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										pilvandmetöötluse teenus, mis suudab ühendada ligikaudu 300 000 kasutajat, kes töötavad avalikke ülesandeid täitvates üksustes.
C13cG	C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusametuste ja majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Eesmärk	Riiklik e-arvete süsteem toimib	Rahandusministeeriumi projekti lõpparuanne				2. kv	2026	Riiklik e-arvete süsteem peab toimima, võttes kasutusele ühtse digiraamistiku, mis on seotud C8G eesmärgi nõuetele vastavate struktureeritud arvete väljastamise ja jagamisega.
C13dG	C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusametuste ja majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	Uute e-teenuste lõpuleviimine või olemasolevate ajakohastamine		Arv	0	33	2. kv	2026	Kasutusele võetakse 27 uut e-teenust ja e-maksubüroo teenuses ajakohastatakse kuut olemasolevat teenust, mille eesmärk on aidata maksumaksjatel täita oma maksukohustusi elektrooniliselt.
C14G	C2.1.2. Võrdsed tingimused mobiilsete multimeediaseadmetega koolidele – investeeringud, mis on seotud seadmete miinimumstandardite täitmisega	Siht	Õpetajate käsutuses olevad uued sülearvutid		Arv	0	553 336	4. kv	2025	Õpetajatele antakse vähemalt 553 336 tarkvaraga sülearvutite vautšerit. Vautšerid tehakse alates 2023. aasta neljandast kvartalist päevaõppes kättesaadavaks alg- ja keskkoolide õpetajatele.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
C15G.	C2.1.2. Võrdsed tingimused mobiilsete multimeediaseadmetega koolidele – investeeringud, mis on seotud seadmete miinimumstandardite täitmisega	Siht	Õpilaste kasutuses olevad uued sülearvutid (sülearvutid ja brauseri sülearvutid) ja tahvelarvutid		Arv	0	735 000	3. kv	2025	Koolidele tuleb anda vähemalt 735 000 täiendavat sülearvutit, veebilehitseja sülearvutit ja tahvelarvutit koos tarkvaraga. Tarkvaraga sülearvutid ja brauseri sülearvutid moodustavad vastavalt vähemalt 55 % ja 15 % koguarvust. Kehtestatakse läbipaistev kord riiklike koolide ja haridusasutuste võrdset kohtlemist tagavate tarkvaraga sülearvutite, veebilehitsejate sülearvutite ja tahvelarvutite eraldamiseks.
C16G	C2.1.3. E-pädevused	Eesmärk	Digitaalse pädevuse arendamise keskuse (DCDC) loomine	Aruanne DCDC organisatsiooni lise ülesehituse ja toimimise kohta				4. kv	2022	Digitaalse pädevuse arendamise keskuse (DCDC) luuakse digiülemineku eest vastutava ministri büroos. DCDC peamine eesmärk on tõhustada ja parandada digitaalpädevuse arendamise koordineerimise süsteemi Poolas järgmiste allfunktsioonide täitmise kaudu. – Teadusuuringud ja analüütiline funktsioon See funktsioon hõlmab digipädevustega seotud teadus- ja järelevalvemeetmeid koos vaatlusfunktsiooniga, mis kogub ja struktureerib sellealaseid teadmisi. Selle tulemusena koostatakse soovitusel ja ettepanekud asjakohaste tegevuste kohta.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus	
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta		
										– Katse- ja rakendusfunktsioon See funktsioon hõlmab katsemeetmete katsetamist ning kõige väärtuslikumate ja paljutootavamate lahenduste, soovitude ja ettepanekute rakendamist, mis tulenevad katsemeetmetest ning teadusuuringute ja analüütilise funktsiooni elluviimisest. – Haridus- ja populaarsusfunktsioon. See funktsioon hõlmab selliseid tegevusi nagu nõustamine, juhendamine, seminarid, koolitused ja kursused ning keskuse tegevuse tulemuste levitamine teabeportaali kaudu.	
C19G	C2.1.3. E-pädevused	Siht	T1 – Täiendavad inimesed, kes on koolitatud digipädevuste, sealhulgas digikirjaoskuse alal		Arv	0	68 000	3. kv	2024	Digipädevuste arendamisele suunatud projektide rakendamise raames läbis koolituse vähemalt 68 000 inimest.	
C20G	C2.1.3. E-pädevused	Siht	T2 – Täiendavad inimesed, kes on koolitatud digipädevuste, sealhulgas digikirjaoskuse alal		Arv	68 000	323 000	2. kv	2026	Digipädevuste arendamisele suunatud projektide rakendamise raames läbis koolituse vähemalt 323 000 inimest.	
C21G	C3.1. Infosüsteemide küberturvalisuse parandamine, andmetööstustaristu tugevdamine ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Eesmärk	Riiklikku küberturvalisuse süsteemi käsitleva 5. juuli 2018. aasta seaduse muutmine	Seaduse muudatuses sisalduv säte, mis viitab jõustumisele				4. kv	2024	Riiklikku küberturvalisuse süsteemi käsitleva õigusakti muudatuse jõustumine.	See võimaldab muu hulgas rakendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta küberturvalisuse 2. direktiivi (EL) 2022/2555, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										910/2014 ja direktiivi (EL) 2018/1972 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv (EL) 2016/1148 (küberturvalisuse 2. direktiiv).
C22G	C3.1. Infosüsteemide küberturvalisuse parandamine, andmetöötlustaristu tugevdamine ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Eesmärk	Ministrite nõukogu 11. septembri 2018. aasta määruse (milles käsitletakse oluliste teenuste loetelu ja intsidendi häiriva mõju künniseid oluliste teenuste osutamisel) muutmine	Määruse muudatuses sisalduv säte jõustumise kohta				2. kv	2025	Ministrite nõukogu 11. septembri 2018. aasta määruse (mis käsitleb oluliste teenuste loetelu ja intsidendi häiriva mõju künniseid oluliste teenuste osutamisel) muudatuse jõustumine. Eelkõige tervishoiusektoris muudetakse oluliste teenuste operaatorite identifitseerimise künniseid/kriteeriume, et parandada kehtivaid kvaliteedikriteeriume, võimaldades tervishoiusektori elutähtsate üksuste/haiglate identifitseerimist.
C23G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlustaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Siht	Küberturvalisuse projektid (CyberPL) riikliku küberturvalisuse süsteemi tõhususe suurendamise programmi (KSC-PL) raames		Arv	0	4	2. kv	2026	Küberturvalisuse raames lõpuleviidud projektide arv, mis koosneb järgmisest: – Viiest valdkondlikust arvutiturbe intsidentide lahendamise rühmast (CSIRT) koosneva võrgustiku loomine; – 385 riikliku küberturvalisuse üksuse ühendamise integreeritud küberturvalisuse juhtimissüsteemiga; – Toetus 500 üksusele infotehnoloogiat ja operatiivtehnoloogiat kasutavate küberturvalisuse taristute ajakohastamisel ja laiendamisel; – Küberturvalisuse spetsialistide võrgustiku loomine vojevoodkonna tasandil, et toetada avaliku sektori

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										asutusi intsidentide käsitlemisel ja andmete taastamisel ning pakkuda tegevusi, mis suurendavad teadlikkust küberturvalisusest.
C24G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlustaristu ja õiguskaitse teenistuste taristu optimeerimine	Eesmärk	Andmekeskuse hoonete ehitamiseks vajalike ehituslubade vastuvõtmine	Ehituslubade andmine				3. kv	2025	Kolme andmekeskuse hoonete ehitust võimaldavad ehitusload peavad olema antud.
C25G.	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlustaristu ja õiguskaitse teenistuste taristu optimeerimine	Siht	Andmekeskuste hoonete ehitamine		Arv	0	3	3. kv	2026	Ehitatakse kolm andmekeskuse hoonet, mis ühendatakse kiudoptilise ahelaga, tagades kaks sõltumatut sidet, mis tahes valitud andmekeskuste hoonete vahel. Andmekeskuste hoonetel peavad olema allkirjastatud lepingud taastuvenergiat kasutava elektritoite saamiseks. Ehitamiseks ja vajalike kohanemislahenduste rakendamiseks viiakse läbi keskkonnariski ja haavatavuse hindamine või kliimarisikide hindamine.
C26G.	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlustaristu ja õiguskaitse teenistuste taristu optimeerimine	Siht	Kriisijuhtimissüsteemi mobiilne infrastruktuur		Arv	0	17 721	4. kv	2025	Näitaja väärtus koosneb järgmistest elementidest: – 4 060 ajakohastatud elanikkonna häire- ja hoiatussüsteemi punkti, mis hõlmavad analooghäiresireenide asendamist digitaalsetega, valitud punktide varustamist ühilduva riist- ja tarkvaraga, raadioülekanne ja IP-edastuse krüpteerimist võimaldavate seadmete ostmist; – 13 630 kvaliteetset mobiilset andmeterminali (MDT), mis on kohandatud politsei ametnike uutele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										süsteemifunktsioonidele (seadmete, tarkvara ja litsentside ostmine); – 30 mobiilset punkti, mis on loodud selleks, et võimaldada turvalist ühendust õiguskaitseasutuste sees ja vahel; – üks iseseisev mobiilse meditsiinipunkt meditsiiniliste, biokeemiliste, radioloogiliste ja loodusõnnetuste riskide jaoks.
C27G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlustaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Eesmärk	Üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid: järgmise põlvkonna pilvandmetöötluse projektide valimine ja lepingute allkirjastamine	Lepingute allkirjastamine valitud üksustega				3. kv	2023	Projektide valimine ja lepingute allkirjastamine pärast projektikonkursi avaldamist, et toetada järgmise põlvkonna pilvandmetöötluse lahenduste väljatöötamist Poolas.
C28G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlustaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Siht	Üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid: riikliku taristu/teenuste andmetöötluse lahenduste väljatöötamine		Arv	0	5	1. kv	2025	Vähemalt viis uut riiklikku taristu-/teenuste andmetöötluslahendust, mille on välja töötanud valitud ettevõtted, ning iga projekti rakendusetaapi käivitamine.

C.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

C1.2. Sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks kaasaegse traadiga ja traadita side kättesaadavuse ja kasutamise taseme suurendamine

Reformiga parandatakse mobiilsidevõrkude arendamise õiguskeskkonda, kõrvaldades 5G kasutuselevõttu takistavad tõkked, võttes arvesse ELi ühenduvuse meetmepaketti.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2023.

C2.2. Haridussüsteemi digiülemineku aluste reformimine

Reformiga pannakse alus haridussüsteemi digiülemineku, võttes vastu hariduse digiülemineku poliitika, et valmistada lapsi ja noori ette infoühiskonnaks. Käesoleva strateegilise dokumendi eesmärgid keskenduvad uute tehnoloogiate tõhusale ja sisukale integreerimisele õpetamisse, õppimisse ja hindamisse ning need töötatakse välja osaluspõhist lähenemisviisi kasutades.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust

Selle investeeringu eesmärk on suurendada koolides digitaalsete IKT-seadmete ja -taristu taset miinimumstandarditest kõrgemale.

Meede hõlmab järgmist:

- 100 000 IT-komplekti pakkumine kaugõppeks;
- tehisintellekti ning teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika laborite (STEM) kättetoimetamine 16 000 koolile;
- eksamisüsteemi digitaliseerimine, eelkõige kesk- ja piirkondlikeksamikomisjonide ajakohastamine, ning e-õppe keskuse digiteerimine.

Põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tingimuste täitmiseks peavad IKT-seadmed vastama direktiivi 2009/125/EÜ kohaselt serveritele ja andmesalvestusseadmetele või arvutitele ja serverarvutitele või kuvaritele kehtestatud energia- ja materjalitõhususe nõuetele. Lisaks ei tohi IKT-seadmed sisaldada direktiivi 2011/65/EL II lisas loetletud piiratud kasutusega aineid.

Kehtestatakse jäätmekava, millega tagatakse maksimaalne korduskasutamine elektri- ja elektroonikaseadmete olemusringi lõpus, sealhulgas ringlussevõtupartneritega sõlmitud lepingute kaudu ning finantsproгноosides või ametlikes projektidokumentides kajastamise kaudu. Olemusringi lõpus valmistatakse seadmed ette korduskasutamiseks või suunatakse taaskasutamisse või ringlussevõttu või neid töödeldakse nõuetekohaselt; viimane hõlmab kõikide vedelike eemaldamist ning direktiivi 2012/19/EL VII lisa kohast selektiivset töötlemist.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

C4.1.1 Tipptasemel digiülemineku toetamine

See meede koosneb avaliku sektori investeeringust rahastusse, Poola kõrgetasemelise digiülemineku fondi, et stimuleerida erainvesteeringuid ja parandada juurdepääsu rahastamisele, et toetada Poolas täiustatud digiüleminekut. Rahastu tegutseb laenude andmisega otse erasektorile ja sarnase tegevusega tegelevatele avaliku sektori asutustele. Taaste- ja vastupidavusraha invest

alusel on rahastu eesmärk esialgu eraldada vähemalt 650 000 000 eurot (võttes arvesse haldustasusid).

Rahastut haldab rakenduspartnerina Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Rahastu hõlmab järgmisi tooteridu:

- BGK otseliin 1: selle eelarvereaga antakse ettevõtjatele otselaene, et katta arukatesse energiavõrkudesse tehtavate investeeringute kulud.
- BGK otseliin 2: sellelt eelarverealt antakse otselaene ettevõtjatele, et katta kõrgtehnoloogiasse tehtavate investeeringute kulud.
- BGK otseliin 3: sellelt eelarverealt antakse otselaene ettevõtjatele, et katta IKT infrastruktuuri (sealhulgas suuremahulistesse arvutiseadmetesse) tehtavate investeeringute kulud.

Investeerimisrahastusse investeeringu tegemiseks kirjutavad Poola ja BGK alla rakenduslepingule, mis sisaldab järgmist sisu:

1. Rahastu otsustusprotsessi kirjeldus: Rahastu lõpliku investeerimisotsuse teeb investeerimiskomitee või muu samaväärne juhtorgan ning see kiidetakse heaks valitsusest sõltumatute liikmete hääلteenamusega.
2. Seotud investeerimispoliitika põhinõuded, mis hõlmavad järgmist:
 - a. Finantstoote ja rahastamiskõlblike lõplike abisaajate kirjeldus.
 - b. Nõue, et kõik toetatavad investeeringud on majanduslikult elujõulised.
 - c. Nõue järgida olulise kahju ärahoidmise põhimõtet, nagu on sätestatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistes suunistes ((2023) 6454 final). Eelkõige jäetakse investeerimispoliitika raames rahastamiskõlblikkuse alt välja järgmised tegevused ja varad: i) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgnev kasutamine,⁴² ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest⁴³ väiksem, iii) prügilate, jäätmepeletusseadmete⁴⁴ ja mehhaanilise bioloogilise töötlemise tehastega⁴⁵ seotud tegevused ja varad. Lisaks nõutakse investeerimispoliitikas rahastu lõplike abisaajate vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnanalastele õigusaktidele.
 - d. Nõue, et rahastu lõplikud abisaajad ei saa samade kulude katmiseks toetust muudest liidu vahenditest.

⁴² Välja arvatud a) varad ja tegevused elektri- ja/või soojusenergia tootmises ning nendega seotud ülekande- ja jaotustaristus, milles kasutatakse maagaasi, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (2021/C58/01) III lisas sätestatud tingimustele, ning b) alapunkti ii kohased tegevused ja varad, mille puhul fossiilkütuste kasutamine on ajutine ja tehniliselt vältimatu õigeaegseks üleminekuks fossiilkütuste tasuta kasutamisele.

⁴³ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁴⁴ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁴⁵ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekäitluseks ja biojäätmekäitluseks anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

3. Rakenduslepinguga hõlmatud summa, rakenduspartneri tasude struktuur ja nõue reinvesteerida kõik tagasimaksed vastavalt rahastu investeerimispoliitikale, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse taaste- ja vastupidavusrahastu laenude tagasimaksmiseks.
4. Seire-, auditi- ja kontrollinõuded, sealhulgas:
 - a. Rakenduspartneri järelevalvesüsteemi kirjeldus kaasatud investeeringute kohta aru andmiseks.
 - b. Selliste rakenduspartneri menetluste kirjeldus, millega tagatakse pettuste, korruptsiooni ja huvide konfliktide ennetamine, avastamine ja kõrvaldamine.
 - c. Kohustus kontrollida iga toimingu rahastamiskõlblikkust kooskõlas rakenduslepingus sätestatud nõuetega enne toimingu rahastamise kohustuse võtmist.
 - d. Kohustus teha riskipõhiseid järelauditeid kooskõlas BGK auditikavaga. Nende audititega kontrollitakse i) kontrollisüsteemide tõhusust, sealhulgas pettuste, korruptsiooni ja huvide konflikti avastamist; ii) põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine, riigiabi eeskirjad ja digieesmärgi nõuded; ning iii) järgitakse nõuet, et rahastu lõplikud abisaajad ei ole saanud toetust muudest liidu vahenditest samade kulude katmiseks. Auditite käigus kontrollitakse ka tehingute seaduslikkust ja kohaldatava rakenduskokkuleppe tingimuste täitmist.
5. Nõuded rakenduspartneri tehtavatele digi-investeeringutele: vähemalt 260 000 000 eurot taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringutest rahastusse aitab kaasa digipöördega seotud eesmärkide saavutamisele kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu määruse VI lisaga.

Meede hõlmab ka pilvandmetöötlust käsitleva juhendi avaldamist ettevõtjatele. See juhend on kokkuvõtte teadmistest (sealhulgas korduma kippuvatest küsimustest) pilvandmetöötluse kasutamise kohta ettevõtete digiüleminekul. Juhend hõlmab muu hulgas järgmisi aspekte: pilvandmetöötlust, küberturvalisust, energiatõhusust ning digipädevuste ja pilvandmetöötluse oskuste arendamist kasutava ettevõtte ümberkujundamise õiguslikud aspektid.

C.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
C1L	C1.2. Sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks kaasaegse traadiga ja traadita side kättesaadavuse ja kasutamise taseme suurendamine	Eesmärk	17. veebruari 2020. aasta määruse (keskkonna elektromagnetväljakiirguse seire kohta) muutmine	Määruse muutmise säte, mis viitab selle jõustumisele				1. kv	2022	17. veebruari 2020. aasta määruse (keskkonna elektromagnetväljakiirguse mõõtmise meetodika kohta) muudatuse jõustumine.
C2L	C1.2. Sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks kaasaegse traadiga ja traadita side kättesaadavuse ja kasutamise taseme suurendamine	Eesmärk	Ministrite nõukogu 10. septembri 2019. aasta määruse (keskkonnamõju hindamise kohta) muutmine	Määruse muudatuses sisalduv säte, mis viitab selle jõustumisele				1. kv	2022	Olulise keskkonnamõjuga projekte käsitleva määruse muudatuse jõustumine, millega jäetakse raadiosideinvesteeringud keskkonnamõju hindamist vajavate projektide kataloogist välja.
C3L	C1.2. Sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks kaasaegse traadiga ja traadita side kättesaadavuse ja kasutamise taseme suurendamine	Eesmärk	Uus(uued) õigusakt(id), millega eemaldatakse 5G-võrgu rakendamist takistavad tegurid	Õigusakti(de) säte, mis näitab selle jõustumist				4. kv	2023	Jõustub(Jõustuvad) õigusakt(id), millega kõrvaldatakse järgmised 5G-võrkude rakendamist takistavad peamised tõkked: 1) Ülemääraselt keeruline menetlus sageduste jaotamiseks 5G-võrgu arendamise eesmärgil, 2) 5G-võrgu rakendamisega seotud mõistete ebapiisav määratlemine, 3) haldusmenetluste ülemäärane bürokraatia, 4) avalikule tehnilisele taristule juurdepääsu piiramine, 5) ebapiisavad regulatiivsed lahendused, mis toetavad 5G-võrgu arendamist.
C8L	C2.2. Haridussüsteemi digiülemineku aluste reformimine	Eesmärk	Hariduse uue digiülemineku poliitika vastuvõtmine, mis on aluseks haridussüsteemi muutustele ja IKTsse tehtavate investeeringute rakendamisele ning millega	Poliitika vastuvõtmine				3. kv	2022	Ministrite nõukogu võtab vastu resolutsiooni haridusvaldkonna digiülemineku poliitika kohta, millel on programmi ja strateegilise dokumendi laad ning millega kehtestatakse raamistik riigi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärg	Kvartal	Aasta	
			määratakse kindlaks haridussüsteemi digiülemineku suunad lühikeses ja pikas perspektiivis							poliitikale ja meetmetele hariduse digiülemineku valdkonnas lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis. See dokument on aluseks sidusrühmade ja osalejate tegevusele ning selles määratletakse vahendid täielikult digitaalse haridussüsteemi loomiseks, mis on kohandatud koolieelse ja üldhariduskeskkonna tänapäevastele väljakutsetele. Poliitika hõlmab rakenduskava, hindamis- ja järelevalvemeetmeid ning see töötatakse välja osaluspõhist lähenemisviisi kasutades.
C9L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Eesmärk	Avalik konsultatsioon raamistiku üle, millega määratakse kindlaks IKT-seadmete jaotamise ja koolidele infrastruktuuri pakkumise kord	Aruanne, milles võetakse kokku avaliku konsultatsiooni tulemused ja valitsuse järgmine vastus				3. kv	2022	Avalik konsultatsioon, millesse on kaasatud eri sidusrühmad ja sotsiaalpartnerid ning mis käsitleb raamistikku IKT-seadmete (IT-komplekt kaugõppe jaoks) ja taristu (LAN-ühendus, loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika ning tehisintellekti laboratooriumid) pakkumiseks koolidele. Konsultatsiooni tulemused võetakse kokku aruandes, mis sisaldab sidusrühmade ja sotsiaalpartnerite peamisi märkusi ning valitsuse järelemeetmeid nende märkuste suhtes.
C10L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide	Eesmärk	Raamistik, millega määratakse kindlaks IKT-	Vastuvõtmine haridus- ja				2. kv	2023	Raamistikus sätestatakse IKT-seadmete jaotamise ja toetust

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärg	Kvartal	Aasta	
	varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust		seadmete levitamise ja koolidele infrastruktuuri pakkumise kord	teadusministeeriumis						saavatele koolidele taristu pakkumise miinimumtingimused, mis tulenevad eelnevast avalikust konsultatsioonist eri sidusrühmade ja sotsiaalpartneritega. Raamistikus sätestatakse selged kriteeriumid toetust saavate koolide valimiseks, mis kajastavad IKT-seadmete ja -taristu, näiteks laborite vajadust ning nende võimalikku mõju koolide haridustulemustele. Võttes arvesse erinevate toetust saavate koolide vajadusi, peab järgmine infrastruktuuri ja IKT-seadmete pakkumist käsitlev pakkumismenetlus olema võrdne, avatud, läbipaistev ja õiglane ning tagama tasakaalustatud jaotuse koolide vahel kogu riigis, mis põhineb nii elanikkonnal kui ka geograafilisel katvusel.
C12L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Siht	IT-vahendid kutsekoolidele ja üldharidusasutustele antavate kaug- või hübriid tundide korraldamiseks		Arv	0	100 000	1. kv	2025	Kutsekoolidele ja üldharidusasutustele vahe-eesmärgi C10L raames kaug- või hübriid tundide korraldamiseks antud IT-vahendite arv. Need komplektid hõlmavad muu hulgas arvutite välisseadmeid ja mobiilseadmeid, kuid ei tohi sisaldada sülearvuteid. Lõplikud vahendite saajad või kohalikud omavalitsused ei maksa Poola valitsusele tagasi ühelgi viisil.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärg	Kvartal	Aasta	
C13L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Siht	Koolidesse toimetatud tehisintellekti ning teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) laborid		Arv	0	16 000	3. kv	2025	Tehisintellekti ja/või teadus-, tehnoloogia-, inseneri- ja matemaatikaboritega (STEM) koolide arv. Eelkõige antakse STEM-laborid üle 4 000 keskkoolile ning tehisintellektilaborid 12 000 koolile, sealhulgas 8 000 algkoolile ja 4 000 keskkoolile. Tarned jaotatakse kohalike omavalitsustega kokkulepitud läbipaistval viisil ning lõppsaajad või kohalikud omavalitsused ei maksa neid Poola valitsusele ühelgi viisil tagasi.
C14L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Eesmärk	Eksamistüsteemi digiüleminek	Aruanne eksamistüsteemi digiülemineku eduka lõpuleviimise kohta				4. kv	2025	Kontrollistüsteemi ajakohastatakse digivaldkonnas, et suurendada selle suutlikkust ja turvalisust, et parandada eksamiprotsessi kvaliteeti. Praeguse eksamistüsteemi digitaliseerimisega ajakohastatakse kesk- ja piirkondlikkeksamikomisjone ning IT-hariduskeskust.
C15L	C4.1.1 Tiptasemel digiülemineku toetamine	Eesmärk	Pilvandmetöötluse juhend ettevõtjatele	Avaldamine arvutistamise eest vastutava ministeeriumi veebisaidil				1. kv	2024	Ettevõtetele mõeldud pilvandmetöötluse juhendi avaldamine vastutava ministeeriumi veebilehel. See juhend on kokkuvõtte teadmistest (sealhulgas korduma kippuvatest küsimustest) pilvandmetöötluse kasutamise kohta ettevõtete digiüleminekul.
C16L	C4.1.1 Tiptasemel digiülemineku toetamine	Eesmärk	Rakendusleping	Arvutistamise eest vastutava ministri ja Bank Gospodarstwa				1. kv	2025	Arvutistamise eest vastutava ministri ja Bank Gospodarstwa Krajowego vahelise rakenduskokkuleppe jõustumine.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärg	Kvartal	Aasta	
				Krajowego vahelise rakenduskokkuleppe jõustumine						
C17L	C4.1.1 Tiptasemel digiülemineku toetamine	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud		%	0	100 %	3. kv	2026	Bank Gospodarstwa Krajowego peab olema sõlminud lõplike toetusesaajatega õiguslikud rahastamislepingud summas, mis on vajalik taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringute 100 % kasutamiseks rahastusse (võttes arvesse haldustasusid). Vähemalt 40 % sellest rahastamisest aitab kaasa digi-eesmärkide saavutamisele, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastu määruse VII lisas esitatud metoodikat.
C18L.	C4.1.1 Tiptasemel digiülemineku toetamine	Eesmärk	Ministeerium on investeeringu lõpule viinud	Üleviimistunnistused				3. kv	2026	Poola kannab rahastu jaoks üle 650 000 000 eurot Bank Gospodarstwa Krajowegole.

D. KOMPONENT D. „TERVISHOIUSÜSTEEMI TÕHUSUS, KÄTTESAADAVUS JA KVALITEET“

Komponent käsitleb mitmeid probleeme, millega Poola tervishoiusüsteem praegu silmitsi seisab. Eriti oluline on üleminek esmatasandi arstiabile ja spetsialiseerunud ambulatoorsele ravile, sest tervishoiukulutused peaksid keskpikas ja pikas perspektiivis märkimisväärselt suurenema, mis suurendab koormust riigi rahandusele. Haiglasektoris on hädasti vaja reforme, mida täiendavad sihtotstarbelised investeeringud. Mõnedel haiglatel on suured võlad ja nende hõivatuse määr on madal, samas kui paljud praegu haiglates teostatavad raviprotseduurid võivad toimuda madalama hooldustasemega ja väiksemate kuludega. Esmatasandi arstiabi süsteem on alarahastatud, töötajaid on vähe ja teenused on ülekoormatud. Samal ajal kannatab haiglasüsteem kroonilise alarahastamise all, eriti inimressursside osas. Ebasoodsate tingimuste, näiteks madala palga tõttu ei ole meditsiinitöö populaarne ning on toimunud märkimisväärne ajude äravool. Inimressursside nappuse tõttu on Poola teiste liikmesriikidega võrreldes madalaimal kohal ja seetõttu on vaja hoida spetsialiste tööl ka pärast pensioniiga. Juurdepääs hooldusele on piirkonniti erinev. E-tervis ja tänapäevased juhtimistavad on alakasutatud.

Komponendi eesmärgid on mitmemõõtmelised: reformida ja toetada investeeringutega haiglasektorit kooskõlas vajadusega ratsionaliseerida tervishoiu püramiidi, kiirendada tervishoiu digipööret, luua tugitingimused meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks ning toetada teadusuuringute arendamist meditsiini- ja tervishoiuteaduste valdkonnas.

Komponent aitab täita riigipõhist soovitusi parandada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, juurdepääsetavust ja tõhusust, sealhulgas tagades piisavad vahendid ja kiirendades e-tervise teenuste kasutuselevõttu (riigipõhine soovitus 1 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete ja leevendusmeetmete kirjeldust kooskõlas tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01).

D.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine

Reformi eesmärk on kehtestada ulatuslikud meetmed, mis seisnevad avalik-õiguslike haiglate ümberkorraldamises. Reformi eesmärk on tagada tervishoiuteenuste vastupidavuse, tõhususe, kvaliteedi ja kättesaadavuse, riiklike haiglate finantsolukorra ning nende üksuste järelevalve- ja juhtimisprotsesside püsiv paranemine. Reform hõlmab kogu haiglasektorit, mis osutab avalikest allikatest rahastatavaid tervishoiuteenuseid. Haiglasektori reform viiakse sisse õigusaktide ja õigusaktidega, millega võidakse muuta kehtivaid õigusakte, nagu meditsiinitegevuse seadus või riiklikest vahenditest rahastatavate tervishoiuteenuste seadus. Reformi põhielemendid on järgmised:

- haiglasektori ümberkorraldamine, konsolideerides ja/või muutes haiglate osutatavate tervishoiuteenuste ulatust ja/või struktuuri riiklike ja piirkondlike ümberkujundamiskavade ja tervishoiuvajaduste kaardi alusel.
- tervishoiuteenuste püramiidi ratsionaliseerimise meetmete alus, suunates teatavad tervishoiuteenused haiglatest madalamale ravitasemele (esmahooldus, ambulatoorne ravi) vastavate õigusaktide sätete kaudu, millega reguleeritakse tariife ja muudetakse vastavalt riikliku tervishoiufondi (NFZ) iga-aastaseid rahastamiskavasid;

- haiglate võla restruktureerimine jätkusuutlikul viisil, tuginedes läbipaistvatele ja tõendus põhistele kriteeriumidele ning usaldusväärsele haiglate rahastamise süsteemile;
- riikliku haigekassa järelevalverolli tugevdamine riiklike haiglate kvaliteedi üle ja juhtivtöötajate professionaalsemaks muutmine võlgades olevates haiglates, kehtestades nõude spetsiaalse koolituse järele haiglate ümberkorraldamise ja tervishoiu juhtimismeetodite kohta.

Haiglasectori reformi tuleb täiendada riikliku onkoloogilise võrgustiku ja riikliku kardioloogiavõrgustiku reformidega, samuti tervishoiu kvaliteedi ja patsiendihutusega. Nende reformide üldine eesmärk on parandada onkoloogilise ja kardioloogilise ravi kättesaadavust ja kvaliteeti. Tervishoiu ja patsiendi ohutuse kvaliteedi reformi eesmärk on võtta kasutusele süsteemsed lahendused tervishoiuteenuste kvaliteedistandarditele ja seejärel jälgida reformi jätkusuutlikke tulemusi.

Reform koosneb ka õigusaktide paketist, mis käsitleb riiklike e-tervise teenuste käivitamist ja nende integreerimist olemasolevatesse/kättesaadavatesse e-tervise süsteemidesse riiklikul ja piirkondlikul tasandil.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine

Investeeringu eesmärk on toetada haiglaid reformiprotsessidest, sealhulgas konsolideerimisest ja profiilianalüüsist tulenevate investeerimisvajadustega. Investeeringu eesmärk on toetada haiglaid ainult juhul, kui reformi D1.1 reformi tulemusel on kindlaks tehtud investeerimisvajadused. Abikõlblikud meditsiiniüksused on haiglad 15. aprilli 2011. aasta meditsiinitegevuse seaduse sätete tähenduses. Abikõlblikud on ka täiendavad investeeringud spetsialiseerunud ambulatoorsetesse ravikeskustesse, mis teevad koostööd riiklikku onkoloogiavõrgustikku kuuluvate haiglatega. Toetus hõlmab üksnes riiklikust haigekassast rahastatavate tervishoiuteenuste osutamisega seotud tegevust ega hõlma äritegevust. Rahalise toetuse kriteeriumid viiakse kooskõlla reformi peamiste sekkumisvaldkondadega, sealhulgas: i) kindlustuskate (nt hõlmatud elanikkond, kaetud hüvitised ja õigeaegne juurdepääs hooldusele), ii) võrdsus (näiteks võrdsed võimalused teenuste osutamisel ja kasutamisel), iii) tõhusus (nt haiglad, kus toimub usaldusväärne finantsjuhtimine või restruktureeritavad haiglad, et käsitleda võlga jätkusuutlikul viisil), iv) hoolduse kvaliteet ja v) ressursside (nt inimressursid ja rahalised vahendid) kättesaadavus.

Peamised investeerimiskategooriad koosnevad investeeringutest uutesse meditsiiniseadmetesse või taristusse või ehitistesse.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel

Investeeringu eesmärk on kiirendada tervishoiu digipööret, võttes kasutusele uued digitaalsed tervishoiuteenused ja arendades edasi olemasolevaid digiteenuseid. Investeering hõlmab uute e-teenuste käivitamist, sealhulgas:

- (i) patsiendi tervise analüüsi vahend, mis toetab patsiendi tervisliku seisundi analüüsimist;
- (ii) otsuste tegemise tugivahend arstidele, mis põhineb tehisintellekti algoritmidel ja terviseandmete kesksel hoidlal, mis on integreeritud muude peamiste tervishoiusüsteemidega, ning
- (iii) muude peamiste tervishoiusüsteemidega integreeritud meditsiiniliste andmete keskhoidla.

Samuti luuakse e-tervise keskuses turvaoperatsioonide keskus. Keskus aitab tugevdada e-tervise keskuse IT-ressursse ja kohandada neid küberturvalisuse valdkonna kasvavatele vajadustele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2026.

D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine

Reformi eesmärk on aidata kaasa meditsiinitöötajate vajaduste ja kättesaadavuse paremale ühitamisele Poolas.

Reform koosneb algatustest, mille eesmärk on motiveerida noori alustama ja jätkama meditsiiniõpinguid ning seejärel meditsiinipraktikat Poolas. See hõlmab i) kava kehtestamist meditsiiniüliõpilastele laenude andmiseks, sealhulgas rahalisi stiimuleid töötamiseks Poolas pärast õpingute lõppu, ning ii) erakorralise meditsiini meditsiinitöötajatele teise tsükli õpingute loomist, mis väljendub asjaomaste spetsialistide kvalifikatsiooni ja tulude suurendamises.

Reform hõlmab ka õigusaktide vastuvõtmist, et parandada meditsiinitöötajate atraktiivsust ja töötingimusi. Need õigusaktid suurendavad kraadiõppe paindlikkust, võimaldades muu hulgas anda arstidele uue ametialase pädevuse tunnistuse erinevates erivaldkondades. Samuti suurendab see paljude meditsiinitöötajate madalaimat põhipalka ning korraldab pärast asjakohase koolituse pakkumist ümber teatavate pädevuste jaotuse arstide ja spetsialiseerunud meditsiinitöötajate, kiirabitöötajate, meditsiiniõdede ja muude meditsiinitöötajate vahel.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

D2.1.1. Investeeringud, mis on seotud õppevahendite moderniseerimise ja ajakohastamisega, et suurendada meditsiiniõpingute vastuvõtu piirmäärasid

Investeeringu eesmärk on suurendada meditsiiniõppeasutuste suutlikkust ja toetada meditsiiniõpingutel osalevaid üliõpilasi.

See koosneb täiendavatest allinvesteeringutest, mille eesmärk on i) luua ajutine stiimulite süsteem valitud meditsiiniкурсuste alustamiseks ja jätkamiseks, ii) ajakohastada eelkliinilise koolituse õppebaasi, iii) rakendada digitehnoloogial põhinevat uut õppekorraldust, iv) kohandada ja parandada kliinilist baasi kesksetes kliinilistes haiglates, v) rakendada koolitusprogramme ja õppejõudude stimuleerimise kavasid, vi) ajakohastada meditsiiniülikoolide raamatukogusid, üliõpilaste majutust ja IT-süsteeme ning vii) minna meditsiiniülikoolide juhtimise haldusprotsesside puhul üle digitehnoloogiale.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

D3.1. Tervishoiusüsteemi tõhususe ja kvaliteedi suurendamine, toetades Poola teadus- ja arenduspotentsiaali meditsiini- ja tervishoiuteaduste valdkonnas

Reformi eesmärk on aidata kaasa tervishoiusüsteemi kvaliteedi ja tõhususe parandamisele, toetades teadus- ja arendustegevust meditsiini- ja tervishoiuvaldkonnas.

Reform koosneb inimtervishoius kasutatavate ravimite kliinilisi uuringuid käsitlevatest uutest õigusaktidest, sealhulgas läbipaistvast süsteemist ning haldus- ja õiguslike takistuste vähendamisest. See hõlmab ka Poola biomeditsiinisektori arendamise strateegilise kava koostamist ja rakendamist, mis põhineb Poola biomeditsiinisektori vajaduste, selle arengut takistavate olemasolevate tõkete ja potentsiaalse konkurentsieelisega piirkondade hindamisel.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

D3.1.1. Meditsiini- ja tervishoiualaste teadusuuringute ulatuslik arendamine

Investeeringu eesmärk on tugevdada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, toetades teadus- ja arendustegevust meditsiini- ja tervishoiuvaldkonnas.

Investeering hõlmab järgmisi meetmeid:

- Korraldada konkursse, et rahastada teadus- ja arendustegevust, mis keskendub tooteuundustele, näiteks ravimitele, meditsiiniseadmete arendamisele, eriti mobiilseks kasutamiseks, ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahenditele meditsiinis ja tervishoius;
- Kliiniliste uuringute tugikeskuste arendamine, mille ülesandeks on teadusuuringud kliiniliste uuringute valdkonnas;
- Poola kliiniliste uuringute võrgustiku elektroonilise sideplatvormi ja kliiniliste uuringute otsingumootori loomine

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

D4.1.1. Pikaajalise hoolduse arendamine meditsiiniüksuste taristu ajakohastamise teel piirkonna tasandil

Investeeringuga toetatakse projekte, mis on seotud vajalike ehitus- või renoveerimistöödega ning seadmete ostmisega piirkonnahaiglate jaoks, mis rajavad ümberkujundamiskavade või tervishoiuvajaduste kaardi raames pikaajalise hoolduse ja geriaatrilise ravi üksused või keskused. Investeeringulepingud sõlmitakse kooskõlas reformi D.1.2 eesmärkidega (laenuosast).

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

D.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötühtik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
D1G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Haiglate tõhususe ajakohastamise ja parandamise reformi jõustumine	Õigusaktide ja õigusaktide sätted, mis osutavad nende jõustumisele				4. kv	2025	Haiglate tõhususe ajakohastamist ja parandamist käsitleva õigusaktide paketi (seadusandlike ja õigusaktide) jõustumine, millega nähakse ette järgmine: – haiglasektori ümberkorraldamine, konsolideerides ja/või muutes haiglate osutatavate tervishoiuteenuste ulatust ja/või struktuuri riiklike ja piirkondlike ümberkujundamiskavade ning tervishoiuvajaduste kaardi alusel nii riiklikul kui ka piirkondlikul tasandil. – meetmete alus tervishoiu püramiidi ratsionaliseerimiseks ja meditsiiniteenuste rahastamissüsteemi reformimiseks, et suunata teatavad tervishoiuteenused haiglatest madalamale ravitasemele (esmane ravi, ambulatoorne ravi) vastavate õigusaktide sätete abil, millega reguleeritakse tariife ja muudetakse vastavalt riikliku tervishoiufondi (NFZ) iga-aastaseid rahastamiskavasid; – haiglate võla restruktureerimine jätkusuutlikul viisil, tuginedes läbipaistvatele ja tõenduspõhistele kriteeriumidele; – riikliku haigekassa järelevalverolli tugevdamine haiglate kvaliteedi üle ja juhtivtöötajate professionaalsemaks muutmine võlgades olevates haiglates, kehtestades nõude spetsiaalse koolituse järele haiglate

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ümberkorraldamise ja tervishoiu juhtimismeetodite kohta.
D2G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku haigekassa (NFZ) presidendi käskkirja jõustumine ja vastavad õigusaktid esmatasandi arstiabi ja kooskõlastatud ravi tugevdamise kohta, millele järgnevad finantssätted (sealhulgas lepingute muudatused), mis võimaldavad rakendamist kogu riigis	Jõustumismäärused				3. kv	2022	Riikliku haigekassa (NFZ) presidendi käskkirja ja vastavate õigusaktide jõustumine, millega tugevdatakse esmatasandi arstiabi ja kooskõlastatud hooldust, mis võimaldab rakendada kogu riigis ja hõlmab järgmist: – ennetav tervishoid (töötasu), – oodatavad tervisenäitajad ja hoolduse kvaliteet (stiimulite kasutuselevõtt) ning – krooniliste haiguste ohjamise programm ja hoolduse koordinaator. Määrusega kehtestatakse rahastamiskord, millega nähakse ette täiendavad rahalised vahendid esmatasandi tervishoiu lepingute jaoks, välja arvatud öö- ja puhkuseravi.
D3G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Tervishoiu ja patsiendi ohutuse kvaliteedi seaduse jõustumine koos vajalike rakendusmäärustega	Seaduse jõustumisele viitav säte				3. kv	2022	Tervishoiu kvaliteedi ja patsiendi ohutuse seaduse jõustumine, mis sisaldab sätteid järgmiste elementide kohta: 1) luba: tervishoiuministeeriumi ja riikliku tervishoiufondi nõuetele vastavuse hindamise süsteem, mille abil hinnata meditsiinilisi ülesandeid täitvaid üksusi, näiteks haiglateenuseid (nn korvinõuded); 2) akrediteerimine: raamistik tervishoiu kvaliteedi ja patsientide ohutuse väliseks hindamiseks haiglates; 3) kõrvalnähtude jälgimine: meditsiiniüksuste tegevuse raamistik,

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										eelkõige kõrvalekallete süstemaatiline analüüs, et vältida sarnaste kõrvalekalte esinemist; 4) meditsiiniregistrid: meditsiiniregistrite loomise ja rahastamise eeskirjade täpsustamine ning nende rolli tugevdamine tervishoiu kvaliteedi tagamisel; 5) patsientide kogemused: luua raamistik patsientide kogemuste mõõtmiseks seoses riikliku haigekassa lepingusätetega; ning 6) rehospitaliseerimine: raamistik 30-päevase tagasivõtmismäära jälgimiseks ja analüüsimiseks, mis on seotud NFZ lepingute sätetega (rakendusmääruse kaudu).
D4G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku onkoloogilise võrgustiku seaduse ja asjakohaste õigusaktide jõustumine, millega kehtestatakse võrgustiku toimimise eeskirjad, võttes kasutusele vähiravi uue struktuuri ja uue mudeli	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab jõustumisele				3. kv	2022	Riikliku onkoloogilise võrgustiku seaduse ja asjakohaste õigusaktide jõustumine, millega tagatakse, et kõik patsiendid, olenemata nende elukohast, saavad onkoloogilise ravi, mis põhineb samadel diagnostilistel ja ravistandarditel. Nendes õigusaktides keskendutakse järgmisele: – onkoloogilise ravi hooldussüsteemi korralduse parandamine, tagades patsientidele juurdepääsu kvaliteetsele diagnostika- ja ravi protsessile ning igakülgsel ravile kogu „patsienditee“ ulatuses esmatasandi arstiabi, spetsiaalse ambulatoorse ravi, haiglaravi ja taastusravi valdkonnas; – uue organisatsioonilise struktuuri ja vähiravi haldamise uue mudeli loomine, sealhulgas seirekeskused;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										– patsientide elukvaliteedi parandamine onkoloogilise ravi ajal ja pärast seda.
D5G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku kardioloogiavõrgustiku seaduse jõustumine, millega kehtestatakse võrgustiku toimimise eeskirjad, võttes kasutusele uue struktuuri ja kardioloogilise hoolduse haldamise uue mudeli	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab jõustumisele				3. kv	2025	Riikliku kardioloogilise ravi võrgustiku seaduse ja asjakohaste õigusaktide jõustumine, millega tagatakse, et kõik patsiendid, olenemata nende elukohast, saavad kardioloogilise ravi, mis põhineb samadel diagnostilistel ja ravistandarditel. Reform keskendub järgmisele: – südamehooldussüsteemi korralduse parandamine, tagades patsientidele juurdepääsu kvaliteetsele diagnostika- ja raviprotsessile ning igakülgele ravile kogu „patsientide“ ulatuses esmatasandi arstiabi, spetsiaalse ambulatoorse ravi, haiglaravi ja taastusravi valdkonnas; – uue organisatsioonilise struktuuri ja kardioloogilise hoolduse uue mudeli loomine; – patsientide elukvaliteedi parandamine pärast kardioloogilist ravi.
D6G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Õigusaktide paketi jõustumine, mis käsitleb riiklike e-tervise teenuste käivitamist ja nende integreerimist olemasolevatesse/kättesaadavatesse e-tervise süsteemidesse riiklikul ja	Õigusaktide paketi sisalduv säte jõustumise kohta				1. kv	2026	Jõustub õigusaktide pakett, millega luuakse asjakohane õigus- ja halduskeskkond riiklike e-tervise teenuste (patsiendi tervise analüüsi vahendid, tehisintellekti algoritmidel põhinevate arstide otsuste tegemise tugivahend, meditsiiniandmete keskhoidla) käivitamiseks ning nende integreerimiseks olemasolevatesse/kättesaadavatesse e-

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			piirkondlikul tasandil							tervise süsteemidesse riiklikul ja piirkondlikul tasandil.
D7G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Onkoloogilise võrgustiku vojevoodkonna seirekeskuste loetelu käsitleva määruse jõustumine	Määruse säte, mis viitab jõustumisele				1. kv	2023	Määrus jõustub ja sellega nähakse ette vojevoodkonna seirekeskuste loomine, milleks on kõigi 16 vojevoodkonna onkoloogilisest võrgustikust valitud meditsiiniüksused, mis on spetsialiseerunud onkoloogilisele hooldusele ning tagavad põhjaliku onkoloogilise ravi ja seire.
D8G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku onkoloogilise hoolduse võrgustiku hindamine	Aruande avaldamine				2. kv	2025	Aruanne riikliku onkoloogilise hoolduse võrgustiku, sealhulgas onkoloogilise hoolduse kvaliteedinäitajate hindamise kohta.
D9G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Jõustub õigusakt, mis käsitleb haiglatele kvalifitseerumise kriteeriume iga onkoloogilise ravi taseme jaoks	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab jõustumisele				4. kv	2022	Tervishoiuministeeriumi õigusakti jõustumine kriteeriumide loetelu kohta, mille alusel määratakse onkoloogilised haiglad riikliku onkoloogilise võrgustiku eri kategooriatesse/tasanditesse. Need kategooriad/tasemed aitavad kindlaks teha reformist D4G tulenevad investeerimisvajadused. Kategooriatesse jaotamise kriteeriumid põhinevad järgmisel: – hõlmatus (nt hõlmatud elanikkond; kaetud hüvitised; vajadus õigeaegse juurdepääsu järele ravile); – omakapital (näiteks omakapital tarnimisel ja kasutamisel); – tõhusus; – hoolduse kvaliteet ja – ressursside kättesaadavus (nt inimressursid ja finantsressursid).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
D10a G.	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Esimene projektikonkurss haiglatele (riikliku onkoloogilise võrgustiku raames) ja spetsialiseerunud ambulatoorse ravi tervishoiukeskustele (AOS), kes teevad nendega koostööd	Esimeste konkursikutsete avaldamine.				3. kv	2024	Käivitatakse esimene projektikonkurss haiglatele (riikliku onkoloogilise võrgustiku raames) ja spetsialiseerunud ambulatoorse ravi tervishoiukeskustele, kes teevad nendega koostööd seadmete ostmiseks või ajakohastamiseks või taristusse investeerimiseks. Konkursikutse põhineb liigitamise kriteeriumidel (mis on sätestatud D9G) ning selgetel ja läbipaistvatel menetlustel. Investeeringud taristusse või meditsiiniseadmete ostudesse aitavad parandada ravi kvaliteeti ning tagada õigeaegse ja tervikliku juurdepääsu haiglaravile. Taaste- ja vastupidavuskava kohase projektikonkursi valikukriteeriumides sätestatakse, et: - toetus hõlmab üksnes haiglaid ja spetsialiseerunud ambulatoorseid tervishoiukeskusi, mis on kvalifitseeritud riikliku onkoloogilise võrgustiku jaoks, mis on osa nende haiglate struktuuridest; - valitud investeeringuid, sealhulgas neid, mis on suunatud koostööd tegevatele spetsialiseerunud ambulatoorse ravi keskustele, ei toetata muudest ELi fondidest kui taaste- ja vastupidavusrahastu. Toetus hõlmab üksnes riiklikust haigekassast rahastatavate

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tervishoiuteenuste osutamisega seotud tegevust ega hõlma äritegevust.
D10b G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Projektikonkurss haiglatele (riikliku kardioloogiavõrgustiku raames) rahastamist taotlevatele haiglatele	Esimeste konkursikutsete avaldamine.				4. kv	2024	Algatatakse esimene projektikonkurss haiglatele (riikliku kardioloogiavõrgustiku raames), et investeerida taristusse või osta või ajakohastada meditsiiniseadmeid. Konkursikutse põhineb allpool esitatud kriteeriumidel ning selgetel ja läbipaistvatel menetlustel. Konkursikutse valik põhineb järgmistel kriteeriumidel: – hõlmatus (nt hõlmatud elanikkond; kaetud hüvitised; vajadus õigeaegse juurdepääsu järele ravile); – omakapital (nt võrdne juurdepääs tarnimisele ja kasutamisele); – tõhusus (nt haiglad, millel on usaldusväärne finantsjuhtimine, või haiglad, mida restruktureeritakse võla jätkusuutlikuks käsitlemiseks); – hoolduse kvaliteet ja – ressursside (nt inimressursid ja rahalised vahendid) kättesaadavus. Toetus hõlmab üksnes riiklikust haigekassast rahastatavate tervishoiuteenuste osutamisega seotud tegevust ega hõlma äritegevust.
D10c G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu	Eesmärk	Konkursikutse rahastamist taotlevatele haiglatele	Esimeste konkursikutsete avaldamine.				4. kv	2024	Algatatakse esimene projektikonkurss haiglatele, kus viiakse läbi eesmärgis D1G kirjeldatud ümberkorraldusprotsesse taristuinvesteeringuteks või meditsiiniseadmete ostmiseks või ajakohastamiseks.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	arendamine ja ajakohastamine									Konkursikutse põhineb allpool esitatud kriteeriumidel ning selgetel ja läbipaistvatel menetlustel. Konkursikutse valik põhineb järgmistel kriteeriumidel: – hõlmatus (nt hõlmatud elanikkond; kaetud hüvitised; vajadus õigeaegse juurdepääsu järele ravile); – omakapital (nt võrdne juurdepääs tarnimisele ja kasutamisele); – tõhusus (nt haiglad, millel on usaldusväärne finantsjuhtimine, või haiglad, mida restruktureeritakse võla jätkusuutlikuks käsitlemiseks); – hoolduse kvaliteet; ning – ressursside (nt inimressursid ja rahalised vahendid) kättesaadavus. Toetus hõlmab üksnes riiklikust haigekassast rahastatavate tervishoiuteenuste osutamisega seotud tegevust ega hõlma äritegevust.
D11G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Siht	T1 – Haiglate ja tervishoiuministeeriumi vahel sõlmitud lepingud meditsiiniseadmete ostmiseks või taristuinvesteeringuteks		Arv	0	59	4. kv	2024	Haiglate ja tervishoiuministeeriumi (või ministeeriumi nimetatud muu asutuse) vahel sõlmitud lepingute arv meditsiiniseadmete ostmiseks või taristusse investeerimiseks.
D12G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu	Siht	T2 – haiglate ja tervishoiuministeeriumi vahel sõlmitud lepingud meditsiiniseadmete ostmiseks või		Arv	59	133	2. kv	2025	Haigla ja tervishoiuministeeriumi (või ministeeriumi nimetatud muu asutuse) vahel sõlmitud lepingute arv meditsiiniseadmete ostmiseks või taristusse investeerimiseks.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	arendamine ja ajakohastamine		taristuinvesteeringut eks							
D13G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Siht	Haiglad, mille taristuinvesteeringud või meditsiiniseadmed ostetakse seoses nende riiklikku onkoloogiavõrgustikku toomisega		Arv	0	59	2. kv	2026	Selliste haiglate arv, kus taristuinvesteeringud on lõpule viidud, või meditsiiniseadmed, mis on ostetud või ajakohastatud seoses nende kasutuselevõtuga riiklikku onkoloogilisesse võrgustikku. Investeeringud taristusse ja seadmete ostmine või ajakohastamine, mis on seotud haiglate lisamisega riiklikku onkoloogiavõrgustikku, võivad hõlmata täiendavaid investeeringuid nende haiglatega koostööd tegevatesse spetsialiseerunud ambulatoorse ravi tervishoiukustesse.
D14G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Siht	Haiglad, mille taristuinvesteeringud või meditsiiniseadmed ostetakse seoses nende ümberkorraldamise või riiklikku kardioloogiavõrgustikku toomisega		Arv	0	74	2. kv	2026	Nende haiglate arv, mille taristuinvesteeringud on lõpule viidud või mida on ostetud või ajakohastatud seoses nende ümberkorraldamise või riiklikku kardioloogiavõrgustikku toomisega.
D15G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Eesmärk	Uute e-teenuste käivitamine, sealhulgas: – patsiendi tervise analüüsi vahendid, – tehisintellekti algoritmidel põhinev abivahend arstidele otsuste tegemiseks ning	Täieliku töö algus				1. kv	2026	Võetakse kasutusele teenused, mis suurendavad kaasaegse tehnoloogia kasutamist ja e-tervise edasist arendamist. Need hõlmavad järgmist: – vahendid, mis toetavad patsiendi tervisliku seisundi analüüsi, – vahendid, mille eesmärk on koondada andmeid erinevatest seadmetest, mis teevad patsiendi elustiiliga seotud meditsiinilisi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			- muude peamiste tervishoiusüsteemidega integreeritud meditsiiniliste andmete keskoidla.							mõõtmisi või mõõtmisi, mis seejärel kantakse patsiendi internetikontole (IKP), samuti tehisintellekti algoritmide väljatöötamise projekti rakendamise kaudu, ning – toetus arstide otsustusprotsessile. See hõlmab ka meditsiiniliste andmete keskoidla loomist ning meditsiiniliste andmete (meditsiiniliste dokumentide) elektroonilise panga (parandus) loomist ja pakkumist.
D16G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Eesmärk	E-tervise keskuse turvaoperatsioonide keskus (SOC)	Täieliku töö algus				4. kv	2025	Meetmega tugevdatakse e-tervise keskuse IT-ressursse ja kohandatakse neid küberturvalisuse valdkonna kasvavatele vajadustele järgmiselt: – integreeritud juhtimissüsteemi rakendamine, turvasüsteemide laiendamine, – IT-süsteemide valdkonna projekteerimis- ja arendustööde turvaprogrammi rakendamine, – e-tervise keskuse turvaoperatsioonide keskuse ehitamine.
D17G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Eesmärk	Digitaalsete meditsiiniliste dokumentide keskus	Täieliku töö algus				3. kv	2025	Luuakse meditsiiniliste dokumentide digiteerimise keskus, mille põhiülesanne on arstlike dokumentide struktureerimine ja edastamine kasutatavatesse elektroonilistesse terviseandmetesse (HER).
D18G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	Patsientide ja digiülemineku läbinud meditsiiniastutustes hoitavate		% (protsent)	0	30	1. kv	2026	Meditsiiniastutustes hoitavate patsientide digiteeritud tervishoiuandmete osakaal, et tagada üksikisikute digitaalses tervisealoos digidokumentide olemasolu, milles andmed on esitatud täiendavat

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			tervishoiuteenuste koostoime ajalugu							töötlemist võimaldaval struktureeritud viisil. Eesmärk on seotud tervishoiuasutustes säilitatavate paberdokumentidega.
D19G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	T1 – Digiteeritud meditsiinilised dokumendid		Arv	9	12	1. kv	2025	Uued meditsiinilised dokumendid, sealhulgas onkoloogilise raviga seotud dokumendid, mis sisaldavad teavet patsientide kohta, digitaliseeritakse.
D20G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	T2 – Digiteeritud meditsiinilised dokumendid		Arv	12	18	1. kv	2026	Uued meditsiinilised dokumendid, sealhulgas onkoloogilise raviga seotud dokumendid, mis sisaldavad teavet patsientide kohta, digitaliseeritakse.
D21G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	Kesksed/piirkondlikud tervishoiuteenuste osutajad, kes on ühendatud keskse terviseandmete hoidlaga, ja kesksed/piirkondlikud tervishoiuteenuste osutajad, kes on varustatud tehisintellektil põhineva otsuste tegemise tugivahendiga		% (protsent)	0	30	1. kv	2026	30 % tervishoiuteenuste osutajatest (kesk- või piirkondlikul tasandil), kes on ühendatud keskse elektroonilise meditsiiniandmete hoidlaga. 30 % tervishoiuteenuste osutajatest (kesk- või piirkondlikul tasandil) varustatakse tehisintellektil põhineva otsustusprotsessi tugivahendiga.
D22G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	Patsiendi tervise analüüsi vahendiga hõlmatud täiskasvanud patsiendid		% (protsent)	0	70	1. kv	2026	70 % täiskasvanud patsientidest peab olema kaetud patsiendi tervise analüüsi vahendiga.
D23G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks	Eesmärk	Kõrgharidust ja teadust ning arstide	Kõrgharidus- ja teadusseaduse				4. kv	2021	Seadus jõustub ja sellega nähakse ette võimalus kasutada rahalist toetust

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	õigete tingimuste loomine		ja hambaarstide kutsealasid käsitleva seaduse muutmine, et anda Poolas meditsiinivaldkonna üliõpilastele alates õppeaastast 2021/2022 rahalist toetust	ning arstide ja hambaarstide kutsete seaduse muudatuses sisalduv säte, millega nähakse ette õiguslik alus rahalise toetuse andmiseks alates 2021./2022. õppeaastast Poolas ülikooli tasandil meditsiinivaldkonna üliõpilastele (sealhulgas üliõpilastele, kes alustasid õpinguid enne õppeaastat 2021/2022), mis näitab seaduse jõustumist						laenu vormis üliõpilastele, kes osalevad ülikooli tasandil tasustatud meditsiiniõpingutes. Üliõpilane peab saama taotleda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist või selle tagasimakseperioodi pikendamist. Pärast seaduses sätestatud teatavate tingimuste täitmist võib üliõpilane taotleda meditsiiniõpinguteks antava laenu osalist või täielikku vähendamist. Üliõpilased, kes saavad toetust, võivad taotleda laenu täielikku vähendamist, kui on täidetud järgmised tingimused: – Poola Vabariigi territooriumil meditsiiniteenuseid osutavates üksustes, mis osutavad riiklikest vahenditest rahastatavaid tervishoiuteenuseid, töötamine pärast lõpetamist vähemalt 10 aasta jooksul 12 järjestikuse aasta jooksul alates lõpetamiskuupäevast ning – eespool nimetatud aja jooksul spetsialisti ametinimetuse omandamine meditsiinivaldkonnas, mida tunnustatakse esmatähtsana päeval, kui arst alustab erialakoolitust. Isik, kes vastab nimetatud kahele tingimusele, ei pea laenu tagasi maksuma. Laenu tühistamise üksikasjalikud tingimused ja kord määratakse kindlaks seadusandlikus aktis.
D24G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks	Siht	Nende meditsiiniülikoolide üliõpilaste arv, kes		Arv	0	9 947	2. kv	2026	9 947 üliõpilast peavad olema saanud rahalist toetust laenu vormis, mis on ette nähtud Poolas tasustatavatele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	õigete tingimuste loomine		on saanud rahalist toetust vastavalt kõrgharidust ja teadust ning arstide ja hambaarstide kutsealasid käsitlevale seadusele							meditsiiniõpingutele kõrghariduse ja teaduse ning arstide ja hambaarstide kutsete seaduse muudatuse alusel.
D25G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Eesmärk	Parameedikute kutseala ja parameedikute isejuhtimise seaduse jõustumine, millega nähakse ette võimalus luua parameediku kutseala ettevalmistamiseks teise tsükli programme	Parameediku kutseala ja parameedikute isejuhtimise seaduse säte selle jõustumise kohta				3. kv	2022	Parameedikute pädevuse parandamiseks jõustub seadusandlik akt, mis võimaldab luua parameedikute valdkonnas teise tsükli programme, mis on määratletud kui kaheaastased õpingud, mis lõpevad magistrikraadi omandamisega. Magistrikraadi omandamine võimaldab parameedikutel omandada täiendavat kvalifikatsiooni, mille eesmärk on saavutada kõrgem palgaaste.
D26G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Siht	Magistrikraadi omandanud parameedikute arv		Arv	0	1 250	4. kv	2025	1 250 parameedikut peavad olema lõpetanud oma teise tsükli uuringud kiirabiteenuste valdkonnas.
D27G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, mille eesmärk on suurendada meditsiinitöötajate ligitõmbavust ja töötingimusi	Õigusaktide sätted, mis näitavad nende jõustumist				4. kv	2022	Jõustub õigusaktide pakett, mis koosneb arstide ja hambaarstide kutsepädevust käsitlevast määrusest, arsti ja hambaarsti kutseala seaduse muutmise, arstide ja hambaarstide kraadiõppe praktikat käsitleva määruse muutmise, kutsehariduse kutsealade õppekava käsitleva määruse muutmise, teatavate tervishoiuasutustes töötavate töötajate madalaima põhipalga kindlaksmääramise meetodi seaduse muutmise, sealhulgas järgmise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötüühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										kohta: 1) suurendada kraadiõppe protsessi paindlikkust, võttes kasutusele tõendatud meditsiinilised pädevused, võimaldades sooritada spetsialiseerumiseksami pärast spetsialiseerumiskoolituse eelviimase aasta läbimist ja muutes kraadiõppe praktikaprogrammi; 2) võtta kasutusele kesksüsteem spetsialiseerumiskohtade kvalifitseerimiseks ja jaotamiseks; 3) arstide vabastamine meditsiiniõdedele ja parameedikutele antava operatiivabi alaste erikoolituste alustamisega; 4) ajakohastada tervishoiuasutustes töötavate töötajate madalaimat põhipalka, suurendades kõigi 8. juuni 2017. aasta seaduses osutatud kutserühmade töömäärasid, ning tõstes poole aasta võrra ette nõude, et kõik meditsiinasutused peavad vastama meditsiinitöötajatele seadusega tagatud põhipalga tasemele: arstid, hambaarstid, arstide ja hambaarstide praktikandid, õed, ämmaemandid, laboridiagnostika spetsialistid, füsioterapeudid, proviisorid ja muud meditsiinitöötajad ning 5) õdedelt meditsiinihooldajatele teatavate pädevuste edasiandmine.
D28G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks	Siht	Arstide ja hambaarstide arv, kes on saanud		Arv	0	54 000	2. kv	2026	54 000 arstile ja hambaarstile antakse tunnistus, mis kinnitab nende täiendavat meditsiinilist erialast

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	õigete tingimuste loomine		tunnistuse, mis kinnitab nende erialast meditsiinilist pädevust							pädevust. Kutsekvalifikatsiooni tunnistuse annab välja riiklik teadusühing või riiklik uurimisasutus, mis vastab konkreetsele kutseoskusele ja kantakse ülikoolijärgse hariduse meditsiินิกeskuse direktori peetavasse registrisse.
D29G	D2.1.1. Investeeringud, mis on seotud õppevahendite moderniseerimisega ja ajakohastamisega, et suurendada meditsiiniõpingute vastuvõtu piirmäärasid	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega luuakse stiimulite süsteem valitud meditsiiniülikooli teaduskondades õpingute alustamiseks ja jätkamiseks stipendiumide, õpingute rahastamise ja mentorluse kaudu	Õigusakti säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2022	Õigusakt, millega kehtestatakse meditsiiniõpingute atraktiivsuse suurendamiseks ajutine stiimulite süsteem, sisaldab võimalust järgmiseks: - stipendiumide andmine, tasustatud õpingute kaasrahastamine ning õendus-, ämmaemanda- ja erakorralise meditsiini üliõpilaste mentorluse rahastamine ning - stipendiumide andmine meditsiini, meditsiini ja hambaarsti, meditsiinilise analüüsi ning farmaatsia ja füsioteraapia valdkonna üliõpilastele. Süsteemi kehtestav õigusakt sisaldab kohustust vaadata läbi süsteemi tulemuslikkus taaste- ja vastupidavusrahastu perioodi lõpus ning analüüsida rakendatud stimuleerimiskava mõju haridust omandavate õpilaste arvule, et teha otsus selle võimaliku jätkamise kohta.
D30G	D2.1.1. Investeeringud, mis on seotud õppevahendite moderniseerimisega ja ajakohastamisega, et suurendada	Siht	Stipendiumi saanud õendus-, ämmaemanda-, kiirabi-, meditsiini-, hambaarsti-, meditsiini analüüsi-, füsioteraapia- ja		Arv	0	25 400	2. kv	2026	25 400 üliõpilast ja ülikoolilõpetajat on saanud toetust dokumendi „Süsteem stiimulitest õpingute alustamiseks ja jätkamiseks valitud meditsiiniteaduskondades stipendiumide, õpingute ja mentorluse rahastamise kaudu“ alusel vähemalt

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	meditsiiniõpingute vastuvõtu piirmäärasid		apteegiüliõpilaste ning õendus-, ämmaemanda- ja kiirabiüliõpilaste või lõpetanute arv, mis on kaetud stipendiumi, õpingute kaasrahastamise või juhendamise							ühe järgmisel kujul: – stipendium lõpetatud kolmeaastase õppetsükli jaoks, mida kaasrahastatakse esimese lõpetatud õppetsükli või mentori määramise eest, õendus-, ämmaemanda- ja meditsiiniüliõpilastele, või – mentori määramine õenduse, ämmaemanda ja parameedikute õpingute lõpetanutele või – meditsiini-, hambaarsti-, meditsiinianalüütiku-, füsioteraapia- ja farmaatsiüliõpilastele kolmeaastane lõpetatud õppetipendium. 4 400 üliõpilast kaasrahastatakse vastavalt eespool nimetatule. 6 000 üliõpilast saavad vastavalt eespool nimetatule stipendiumi. Vähemalt 15 000 õpilast koolilõpetajat määratakse kooskõlas eespool nimetatuga mentoriks.
D31G	D2.1.1. Investeeringud, mis on seotud õppevahendite moderniseerimisega ja ajakohastamisega, et suurendada meditsiiniõpingute vastuvõtu piirmäärasid	Siht	Prekliinilise hariduse ajakohastatud õppeasutuste arv (sealhulgas meditsiinisimulatsioonikeskused), kliiniliste keskhaiglate õpetamiseks kasutatavate kliinilise baasi kohandatud rajatiste arv, ajakohastatud		Arv	0	212	4. kv	2025	Viiakse lõpule 212 projekti, sealhulgas: – rekonstrueerimine, eelkliiniliseks hariduseks kasutatava didaktilise baasi moderniseerimine ja uute rajatiste (sealhulgas meditsiinisimulatsioonikeskuste) loomine. Toetatakse 140 rajatist (sealhulgas uute rajatiste ehitamist); – kliinilistes keskhaiglates õpilaste koolitamiseks kasutatava kliinilise baasi ajakohastamine või loomine (selle baasi toimimise kohandamine epidemioloogiliste riskidega, teiste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
			raamatukogu infrastruktuurid ja tudengite ühiselamud meditsiiniülikoolides							meditsiiniüksuste kliinikute ühendamine kliiniliste keskhaiglatega, vajalike kliinikute arendamine puudujäägiga piirkondades, näiteks nakkushaiguste ja onkoloogiaga seotud valdkondades). Toetatakse 42 rajatist; – raamatukogude renoveerimine meditsiiniülikoolides, et tagada raamatukogu ressursside kontaktivaba kasutamine ja turvalised eneseõppekohad. Toetatakse 3 raamatukogude renoveerimise projekti; ning - üliõpilaste ühiselamute renoveerimine meditsiiniülikoolides, et kohaneda sanitaarnõuetest tulenevate vajadustega. Toetatakse 27 üliõpilaselamute renoveerimise projekti. Maa ostmist ei kaeta. Projekte rakendatakse pakkumiskutsete või avalike toetuste andmise konkursside alusel. Vahendite saajad valitakse läbipaistval ja objektiivsel viisil. Iga toetusleping sisaldab saadud rahalist summat ja projekti üksikasju.
D32G	D3.1. Tervishoiusüsteemi tõhususe ja kvaliteedi suurendamine, toetades Poola teadus- ja arenduspotentsiaali meditsiini- ja	Eesmärk	Inimervishoiu kasutatavate ravimite kliiniliste uuringute seaduse jõustumine	Seaduse jõustumisele viitav säte				4. kv	2022	Jõustub inimervishoiu kasutatavate ravimite kliiniliste uuringute seadus, mis sisaldab järgmist: - läbipaistvad eeskirjad ning - täiendavad vahendid ja mehhanismid, mis edendavad Poolas kliinilisi uuringuid ning parandavad nende kvaliteeti ja tõhusust.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	tervishoiuteaduste valdkonnas									Käesoleva seadusega ajakohastatakse ka Poola biomeditsiinisektori üldiselt reguleerivat õigusraamistikku, sealhulgas teadus- ja arendustegevust, niivõrd kui sellist ajakohastamist peetakse vajalikuks valitsuse strateegilises kavas Poola biomeditsiinisektori arendamiseks.
D33G	D3.1. Tervishoiustüsteemi tõhususe ja kvaliteedi suurendamine, toetades Poola teadus- ja arenduspotentsiaali meditsiini- ja tervishoiuteaduste valdkonnas	Eesmärk	Valitsuse biomeditsiinisektori arendamise strateegilises kavas täpsustatud põhimeetmete jõustumine või rakendamine kooskõlas strateegiakavas sätestatud ajakavaga	Alusdokumentide sätted, mis näitavad nende jõustumist või rakendamist, sõltuvalt strateegilises kavas kindlaks määratud põhimeetmete liigist				4. kv	2022	Strateegilises kavas põhimeetmetena määratud meetmed jõustuvad või neid rakendatakse kooskõlas strateegiakavas esitatud ajakavaga ja strateegilises kavas kindlaks määratud ulatuses. Strateegiline kava ise võetakse ministrite nõukogu resolutsiooni vormis vastu 2022. aastal. Põhimeetmed hõlmavad sektori arendamise juhtimissüsteemi kavandamist, esmast konkurssi prioriteetsetes valdkondades ja Poola biomeditsiinituru pidevat jälgimist.
D34G	D3.1.1. Meditsiini- ja tervishoiualaste teadusuuringute ulatuslik arendamine	Eesmärk	Poola kliiniliste uuringute võrgustiku elektroonilise platvormi kasutuselevõtmine	Poola kliiniliste uuringute võrgustiku platvormi kasutuselevõtmise				4. kv	2022	Elektrooniline platvorm võetakse kasutusele. Platvorm hõlmab võrgu toimimise koordineerimise vahendeid, kliinilisi uuringuid tuvastada võimaldavat otsingumootorit, eespool nimetatud otsingumootorit, mis on ette nähtud kliinilistes uuringutes osalemiseks, veebisaiti, kus kasutatakse kliinilistes uuringutes osalemise võimalust otsivatele patsientidele, ning otsingumootorit spetsialistidele, kes tegelevad kliiniliste uuringute väljatöötamise või läbiviimisega.
D36G	D3.1.1. Meditsiini- ja tervishoiualaste	Siht	Biomeditsiinisektori teadusüksuste ja		Arv	0	60	2. kv	2026	Kiidetakse heaks vähemalt 60 toetatud projekti lõpparuanded. Toetust

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	teadusuuringute ulatuslik arendamine		ettevõtjate rahastatud projektide arv							antakse teadusüksustele ja ettevõtjatele farmaatsiauuenduste, meditsiiniseadmete ja IT-lahenduste valdkonnas kooskõlas Poola biomeditsiinisektori arengu strateegilise kavaga. Konkurside teema keskendub tooteuuendustega seotud teadus- ja arendustegevusele, näiteks ravimitele, meditsiiniseadmete väljatöötamisele ja/või täiustamisele, sealhulgas mobiilseks kasutamiseks, ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendite väljatöötamisele meditsiinilistel ja terviseiga seotud eesmärkidel. Projektid valitakse välja avalike toetuste konkurside kaudu. Igas toetuslepingus esitatakse antud rahaline summa ja projekti üksikasjad.
D37G	D3.1.1. Meditsiini- ja tervishoiualaste teadusuuringute ulatuslik arendamine	Siht	Olemasolevate kliiniliste uuringute tugikeskuste loomise ning arendamise ja ajakohastamise arv		Arv	0	28	2. kv	2026	Viiakse lõpule 10 täiendava kliinilise uuringu tugikeskuse loomine ning 18 olemasoleva CTSC toetamine. Nad asuvad tervishoiuasutuste struktuuris, millel on keskne roll (haigla poolel) kliinilise uuringu organisatsioonidele ja kliiniliste uuringute sponsoritele (farmaatsiaettevõtted) professionaalse toe pakkumisel, et soodustada läbirääkimisi, lepingute sõlmimist ja kliiniliste uuringute alustamist. Lisaks antakse olemasolevale CTSC-le võimalus taotleda rahastamist valitud tegevuste jaoks, mis on seotud järgmisega:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										– haridus ja koolitus vähemalt ühele kolmest sihtrühmast: juhtimismeeskonnad, teadlased ja patsiendid, – CTSC ettevalmistamine detsentraliseeritud teadusuuringute läbiviimiseks (patsiendikeskse lähenemisviisiga); – kliiniliste uuringute edendamine ühiskonnas, – IT-süsteemide arendamine, – olemasoleva infrastruktuuri ajakohastamine või kohandamine, – uute protsesside ja menetluste kavandamine ning asutuste ja töötajate tasustamise organisatsioonilise struktuuri muutmine. Igas toetuslepingus esitatakse antud rahaline summa ja projekti üksikasjad.
D38G	D4.1.1. Pikaajalise hoolduse arendamine meditsiiniüksuste taristu ajakohastamise teel piirkonna tasandil	Eesmärk	Loetelu piirkondlikest haiglatest, kes on valitud pikaajaliste ja geriaatriliste voodikohtade loomiseks toetuse saamiseks, tuginedes konkreetsetele valikukriteeriumidele	Valitud haiglate nimekirja avaldamine				2. kv	2024	Esitatakse nimekirja piirkondlikest haiglatest, kes on valitud toetuse saamiseks pikaajaliste ja geriaatriliste voodikohtade loomiseks. Valik põhineb kriteeriumide kogumil, mis hõlmab kohalikke tingimusi: - demograafilised suundumused, - rahvastikutihedus, - pikaajalise hoolduse vajadused, - pikaajalise hoolduse / geriaatriateenuste piisav pakkumine, - hoolduse kvaliteet ning - konkreetse haigla restruktureerimiskavade järgimine.

Järjekorra number	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Samaväärne dokument sisaldab vähemalt järgmist: teave meetmete kohta, millega tagatakse asjaomane haigla, sealhulgas üksikasjad nende meetmete laadi, ajakava, kulude ja eeldatavate kulude kohta finantstulemused, nende meetmete rakendamise eest vastutav asutus ja järelevalvekord.
D39G	D4.1.1. Pikaajalise hoolduse arendamine meditsiiniüksuste taristu ajakohastamise teel piirkonna tasandil	Siht	Allkirjastatud lepingud piirkonnahaiglate ja tervishoiuministeeriumi (või mõne muu ministeeriumi nimetatud asutuse) vahel investeeringute toetamiseks pikaajalise hoolduse ja geriaatriakeskuste loomisesse		Arv	0	76	4. kv	2024	Investeeringuprojektide lepingud sõlmitakse haiglate ja tervishoiuministeeriumi (või ministeeriumi määratud muu asutuse) vahel. Lepingud põhinevad läbipaistvatel ja selgetel sätetel ning aitavad kaasa pikaajalise hoolduse ja geriaatrilise hoolduse teenuste arendamisele. Investeeringuga toetatakse vajalikke ehitus- või renoveerimistöid ning asjakohaste seadmete ostmist.
D40G	D4.1.1. Pikaajalise hoolduse arendamine meditsiiniüksuste taristu ajakohastamise teel piirkonna tasandil	Siht	Lõpuleviidud projektid, millega arendatakse piirkonna haiglates pikaajalist hooldust ja geriaatrilist ravi		Arv	0	76	2. kv	2026	Sõlmitud lepingute alusel teostatavad investeeringuprojektid viiakse lõpule. Projektid aitavad kaasa pikaajalise hoolduse ja geriaatrilise hoolduse arendamisele piirkondlikes haiglates, edendades igakülgset juurdepääsu ja parandades kvaliteeti. Projektidega toetatakse vajalikke ehitus- või renoveerimistöid ning asjakohaste seadmete ostmist.

D.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

D1.2. Piirkonna tasandil tervishoiuteenuste osutajate pikaajalise hoolduse teenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine

Reformi eesmärk on toetada piirkondlike haiglate ümberkujundamist pikaajalise hoolduse ja geriaatrilise hoolduse üksusteks või keskusteks. Reform põhineb õiguslikult spetsiaalsel õigusaktil, mis põhineb Poola piirkondlikes haiglates pikaajalise hoolduse ja geriaatriakeskuste loomise võimaluste läbivaatamise järeldustel. Reform peab olema kooskõlas ka tervishoiuministeeriumi koostatud deinstitutionaliseerimise strateegiaga (lisa dokumendile „Poola tervishoiusüsteemi arendamise strateegiline raamistik aastateks 2021–2027 – tervislik tulevik“).

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. septembriks 2022.

D.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
D1L	D1.2. Piirkonna tasandil tervishoiuteenuste osutajate pikaajalise hoolduse teenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Poola piirkondlike haiglate pikaajalise hoolduse ja geriaatriakeskuste loomise võimaluste läbivaatamine	Avaldamine				2. kv	2022	Komponendi A raames Poola pikaajalise hoolduse üldise strateegilise analüüsi osana avaldatud ülevaade võimalustest luua piirkonna haiglates pikaajalise hoolduse ja geriaatrilise hoolduse üksusi/keskusi (sealhulgas piirkonnahaiglate osade ümberkujundamine). Läbivaatamisel uuritakse eelkõige võimalusi, kuidas: – suurendada pikaajaliste tervishoiuteenuste kättesaadavust, kõrvaldades pikaajalise hoolduse pakkumises tuvastatud puudujäägid, eelkõige piirkonna tasandil; – kaotada ebavõrdsus juurdepääsul pikaajalistele tervishoiuteenustele; – parandada meditsiinitöötajate töötingimusi ning – parandada pikaajalise hoolduse kvaliteeti.
D2L	D1.2. Piirkonna tasandil tervishoiuteenuste osutajate pikaajalise hoolduse teenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Läbivaatamise tulemustel põhineva õigusakti jõustumine, mis käsitleb toetust pikaajalise hoolduse ja geriaatriakeskuste rajamiseks piirkondlikes haiglates	Seadusandliku akti säte, mis viitab jõustumisele				3. kv	2022	Seadusandliku akti jõustumine, mis põhineb Poola piirkondlikes haiglates pikaajalise hoolduse ja geriaatriakeskuste loomise võimaluste läbivaatamise tulemustel. Õigusaktis täpsustatakse, kuidas toetus pikaajalise hoolduse üksuste ja geriaatriaüksuste ja/või -keskuste loomiseks maakonnahaiglates parandab muu hulgas eakate hooldusteenuste osutamist kohalikul tasandil. Õigusakt peab olema kooskõlas dokumendiga „Poola tervishoiusüsteemi arendamise strateegiline raamistik aastateks 2021–2027 – tervislik tulevik“.

E. KOMPONENT E. KESKKONNAHOIDLIK JA ARUKAS LIKUVUS

Poola taaste- ja vastupidavuskava komponent tegeleb peamiselt Poola transpordisektori probleemidega, mis on seotud CO₂ heite vähendamise ja õhusaastega. Alates 1990. aastast on transpordi heitkogused suurenenud 214 %, mis on peamiselt tingitud maanteetranspordi märkimisväärsest kasvust. Aastatel 2005–2019 maanteeliiklus peaaegu kolmekordistus, samas kui raudteetranspordis oli vastav kasv vaid 9 %. Komponendiga püütakse saavutada koostoimet CO₂ heite vähendamise ja tööstuse tegevuskava vahel. Arvestades liiklussurmade püsivalt suurt arvu riigis, on veel üks probleem, millega komponent tegeleb, liiklusohutus. Komponent käsitleb ka teatavate piirkondade väljajätmist elujõulisest ühistranspordi pakkumisest.

Komponendi peamine eesmärk on seega viia ellu reforme ja investeeringuid, et edendada säästvat transporti linna ühistranspordi, keskkonnasõbralike sõidukite ja vastava taristu, maanteetranspordilt raudteetranspordile ülemineku ja ühendvedude kaudu. Liiklusohutust püütakse saavutada põhjalike reformide ja investeeringutega konkreetsete teelõikude ohutuse suurendamiseks. Maapiirkondade ühistranspordi tehtavate investeeringute eesmärk on muuta selline transport elujõuliseks alternatiiviks autodele ning suurendada majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ja kaasatust.

Komponent aitab järgida riigipõhist soovitusi keskenduda investeeringutega seotud majanduspoliitikas innovatsioonile, transpordile, eelkõige selle kestlikkusele, digi- ja energiataristule, tervishoiule ja puhtamale energiale, võttes arvesse piirkondlikke erinevusi (riigipõhine soovitus 3 2019), ning suunata investeeringud rohe- ja digipöördele, eelkõige digitaristule, puhta ja tõhusa energia tootmisele ja kasutamisele ning säästvale transpordile, mis aitab kaasa majanduse CO₂ heite järkjärgulisele vähendamisele, sealhulgas söekaevanduspiirkondades (riigi erisoovitus nr 3 2020).

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärgi määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete ja leevendusmeetmete kirjeldust kooskõlas tehniliste suunistega „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01). Kõik käesolevast komponendist rahastatavad investimisprojektid, mille puhul tuleb teha keskkonnamõju hindamise otsus, peavad olema kooskõlas direktiiviga 2011/92/EL, mida on muudetud direktiiviga 2014/52/EL. Kõigiks uuteks projektideks, mille puhul on nõutav keskkonnamõju hindamine, antakse luba vastavalt seadusele, *mis käsitleb keskkonnateabe esitamist ja selle kaitset, üldsuse osalemist keskkonnakaitstes ja keskkonnamõju hindamist, mida on muudetud 30. märtsi 2021. aasta seadusega, millega muudetakse kõnealust seadust ja teatavaid muid õigusakte*. Kõigi selliste investimisprojektide rakendamisel, mille kohta on enne 30. märtsi 2021. aasta seaduse jõustumist taotletud või välja antud keskkonnaotsus või ehitus- või arendusluba, võetakse arvesse 23. veebruaril 2021 Poolale edastatud dokumendi „Suunised ELi fondidest kaasrahastatavate projektide parandusmeetmete kohta, mida mõjutab rikkumine 2016/2046“ (viitenumber Ares(2021)1423319) sätteid.

E.1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine

See meede koosneb reformist ja investeeringust.

Reformi eesmärk on vähendada transpordist tulenevat kasvuhoonegaaside ja õhusaasteainete heidet ning suurendada alternatiivkütuste osakaalu mitmesuguste regulatiivsete ja mitteregulatiivsete meetmete abil, mis on osa terviklikust ja pikaajalisest transpordi CO₂ heite vähendamise strateegiast.

Esiteks tuleb see eesmärk saavutada, kehtestades ühistranspordiettevõtjatele ja korraldajatele kohustuse osta alates 1. jaanuarist 2026 üksnes heiteta busse üle 100 000 elanikuga linnadest.

Teiseks ergutatakse keskkonnasäästliku transpordi kasutamist meetmete kogumi kaudu, millega toetatakse kohalikke omavalitsusi säästva linnalise liikumiskeskonna kavade koostamisel ja rakendamisel. Kohalike säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamiseks tehnilise ja rahalise toetuse andmiseks luuakse asjakohaste vahenditega haldusstruktuur. Edusamme jälgitakse selgelt määratletud eesmärgi suhtes.

Reformi kolmas element seisneb registreerimis- ja keskkonnamaksu kehtestamises heidetega seotud sõidukitele kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“. Kõnealuse reformi mõju koos muude meetmetega keskkonnasõbralike sõidukite kasutuselevõtule mõõdetakse elektrisõidukite osakaalu suurendamise konkreetse eesmärgi alusel.

Ühistranspordi kättesaadavuse edendamiseks kehtestatakse ka avaliku bussitranspordi fondist toetatavate bussiliinide arvu konkreetne eesmärk.

Selle meetme investeerimiselement koosneb toetuskavast, millega toetatakse M1-, M2- ja N1-kategooria heiteta sõidukite omandamist ja mille eelarve on 273 750 000 eurot. Toetuskava raamistikus võib kindlaks määrata toetatavate sõidukite hinnapiiri, nii et toetuskõlblikud on ainult taskukohase hinnaga sõidukid. Liisimise või pikaajalise rentimise korral ei tohi toetuse summa ületada esialgset tasu.

E1.1.1. Väheste CO₂ heitega majanduse toetamine

Investeeringu üldeesmärk on aidata kaasa väheste CO₂ heitega ja CO₂ heitevaba majanduse arengule, toetades tööstust puhta liikuvuse ja energiasektorite jaoks. Investeeringu erieesmärk on suurendada valitud sektorite potentsiaali töötada välja CO₂ heiteta ja väheste CO₂ heitega tootelahendusi.

Nende eesmärkide saavutamiseks luuakse sihtotstarbeline rahastamisvahend (fond) eespool nimetatud tööstusprojektide jaoks. Toetatavad tooted ja tehnoloogiad võivad eelkõige hõlmata teadus- ja innovatsiooniprotsesse, tehnosiiret ja ettevõtete vahelist koostööd, keskendudes väheste CO₂ heitega majandusele, keskendudes väheste heitega ja heitevabadele uuenduslikele lahendustele säästva liikuvuse ning heiteta ja väheste heitega energiaallikate valdkonnas.

Fond ja selle investeerimisstrateegia luuakse 30. juuniks 2022.

Tagamaks, et meede vastab tehnilistele suunistele „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01), jäetakse rahastamisvahendi valikukriteeriumidest välja järgmine tegevuste loetelu: i) fossiilkütustega seotud tegevus, sealhulgas selle järgnev kasutamine; ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) raames toimuv tegevus, mille prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalustest madalam; iii) jäätmeprügilate, põletusseadmete ja mehaaniliste bioloogilise töötlemise rajatistega seotud tegevused; iv) tegevused, mille puhul jäätmete pikaajaline kõrvaldamine võib kahjustada keskkonda. Peale selle peab konkursitingimustes olema sätestatud, et valida võib ainult tegevusi, mis vastavad asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnavalastele õigusaktidele.

Seda meedet täiendab meede E3.1.1 „Väheste CO₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahend“.

E1.1.2. Nullheitega ja väheste heitega ühistransport (bussid)

Investeeringu eesmärk on muuta ühistransport puhtamaks ja suurendada selle atraktiivsust võrreldes sõidautodega.

Investeering hõlmab 579 heiteta ja vähese heitega bussi ostmist linnadevaheliseks transpordiks 31. augustiks 2026.

Ostetud sõidukid peavad võimaldama ühistransporti linnavälistes piirkondades, mis on seni transpordist välja jäetud. Heiteta ja vähese heitega busside (elektriakud, klassikalised hübriidid ja pistikühendused gaasi jaoks: sealhulgas veeldatud maagaas, veeldatud naftagaas, surumaagaas ja muud liiki, mis kõik vastavad EURO VI standardile).

E2.1. Raudteesektori konkurentsivõime suurendamine

Reformi eesmärk on suurendada raudtee-ettevõtjate vastupanuvõimet ning suurendada Poola transpordisektori konkurentsivõimet ja tõhusust.

See saavutatakse mitmeliigilise transpordi prioriteetide seadmisega ning raudteetranspordi projektide kavandamise ja kasutuselevõtu suutlikkuse suurendamisega. See saavutatakse ka seeläbi, et raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatel võimaldatakse vähendada infrastruktuurile juurdepääsu tasusid ja hüvitada raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjatele kõnealuste tasude vähendamine.

Reform viiakse lõpule 31. detsembriks 2022.

Reformi eesmärk on ka suurendada raudtee elujõulisust võrreldes teiste transpordiliikidega, laiendades teemaksusüsteemi veel 1 400 km kiirteedele ja kiirteedele.

E2.1.1. Raudteeliinid

Selle investeeringu eesmärk on suurendada nii kauba- kui ka reisijateveo läbilaskevõimet ja kiirust.

Investeering seisneb tööde lõpuleviimises 500 km raudteeliinidel, millest 250 km tuleb taaselustada.

E2.1.2. Raudtee reisijateveoveerem

Investeeringu eesmärk on suurendada raudteetranspordi atraktiivsust ja elujõulisust.

See saavutatakse veeremiüksuste ostmisega pikamaa- ja piirkondlikuks kasutuseks. Veerem peab olema heitevaba/elektriline ja varustatud Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemiga: 77 veeremiüksust piirkondlikel liinidel ja 304 veeremiüksust (56 uut vedurit ja 248 ajakohastatud vagunit) pikamaaliinidel (avaliku teenindamise lepingute raames).

E2.1.3. Intermodaalsed projektid

Investeeringu eesmärk on toetada mitmeliigilist transporti asjakohaste investeeringute kaudu.

Investeering seisneb ühendvedude ümberlaadimisterminalide läbilaskevõime suurendamises, keskendudes raudtee- ja maanteeterminalidele, ning veeremi tarnimises. Vastavad rahastamislepingud allkirjastatakse 31. detsembriks 2024. Investeeringu mõju mõõdetakse eesmärgi alusel, mis on sõnastatud taaste- ja vastupidavuskava alusel toetatavate terminalide ümberlaadimisvõimsuse suhtelise suurenemisena.

E2.2. Transpordiohutuse suurendamine

Reformi eesmärk on suurendada transpordiohutust, keskendudes vähekaitstud transpordikasutajate ohutusele.

Reform koosneb seadusandlikest muudatustest, millega kehtestatakse jalakäijate prioriteetsus ristmetel, ühtne kiirus hoonestatud aladel ja minimaalne vahemaa sõidukite vahel. Need seadusandlikud muudatused pidid jõustuma 31. detsembriks 2021. Reformi edenemist jälgitakse liiklusohutuse eesmärgiga vähendada liiklussurmade ja raskelt vigastatute arvu suhtelist vähenemist kooskõlas ELi liiklusohutuse eesmärkidega.

E2.2.1. Investeeringud transpordiohutusse

Investeeringu eesmärk on suurendada maanteetranspordi ohutust.

Investeering hõlmab 305 liiklusohutuse esmase vastuvõtupunkti täiustamist, 90 km möödasõitude ehitamist, 128 automaatse teeseireseadme paigaldamist ja 106 559 sõidumeeriku asendamist arukate sõidumeerikutega.

Investeeringud tehakse 31. augustiks 2026.

E2.2.2. Transpordi digiüleminek

Meetme eesmärk on muuta raudtee ja ühistransport digilahenduste kasutuselevõtu kaudu atraktiivsemaks ja tõhusamaks.

Meede hõlmab investeeringuid järgmisesse:

- 144 ERTMSi rongisisese varustuse ostmine ja paigaldamine;
- paigaldatud automaatjuhtimisseadmed, mis võimaldavad hallata teatavaid raudteepiirkondi, mis asuvad 43 raudteejaamas asuvatest kohalikest liikluskorralduskeskustest;
- raudteeületussüsteemide ajakohastamine 102 asukohas (sealhulgas väravad, heli- ja valgusohutussüsteemid);
- 42 reisijaid käsitleva dünaamilise teabesüsteemi (SDIP) ehitamine.

Meede viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

E.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötüühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
E1G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Sellise seaduse jõustumine, millega kehtestatakse ühistranspordiettevõtjatele ja korraldajatele kohustus osta alates 1. jaanuarist 2026 üksnes heiteta busse üle 100 000 elanikuga linnades	Seaduse säte, mis viitab selle jõustumisele				1. kv	2026	Seadusega kehtestatakse üle 100 000 elanikuga linnade ettevõtjatele ja ühistranspordi korraldajatele juriidiline kohustus osta alates 1. jaanuarist 2026 üksnes heiteta busse.
E2G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Meetmed säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamise toetamiseks ja stiimulite vastuvõtmine säästva linnalise liikumiskeskonna kavade rakendamiseks, millega antakse taristuministeeriumile tehnilist ja rahalist toetust kõigile funktsionaalsetele linnapiirkondadele	Säte, mis viitab jõustumisele				1. kv	2023	Meetmete kehtestamine säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamise ja rakendamise toetamiseks; Kõnealused meetmed hõlmavad järgmist: - säästva linnalise liikumiskeskonna kavade rakendamise toetamise uus struktuur koos säästva linnalise liikumiskeskonna kavade juhtkomiteega, et stimuleerida säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamist ja rakendamist; - taristuministeeriumis asuv säästva linnalise liikumiskeskonna kava pädevuskeskus, mis annab kohalikele omavalitsusüksustele nõu ja rahalist toetust; - säästva linnalise liikumiskeskonna kava täievoliline esindaja infrastruktuuriministeeriumis. Uus raamistik võimaldab anda piisavat tehnilist ja rahalist toetust säästva linnalise liikumiskeskonna kavade ettevalmistamisest

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										huvitatud üksustele ning parandab keskvalitsuse tegevust selles valdkonnas.
E3G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse heitega seotud sõidukite registreerimistasu kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Õigusakti säte, mis näitab selle jõustumist				4. kv	2024	Õigusaktiga kehtestatakse finants- ja fiskaalmeetmed, mis stimuleerivad nõudlust keskkonnasõbralikumate sõidukite järele, sealhulgas suuremad registreerimistasud sisepõlemismootoriga sõidukitele, ning tõhustatakse elektrisõidukite kiirendatud amortisatsiooni käsitlevaid meetmeid. Tasu sõltub CO ₂ ja/või NO _x heitkogustest. Maksudest saadavat tulu kasutatakse transpordi negatiivsete välismõjude vähendamiseks ja vähese heitega ühistranspordi arendamiseks nii linna- kui ka maapiirkondades.
E4G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Sellise õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse keskkonnatasu heitkogustega seotud sõidukitele kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“	Õigusakti säte, mis näitab selle jõustumist				1. kv	2026	Ettevõtjatele kehtestatakse sisepõlemismootoriga sõidukite (M1- ja N1-kategooriad) keskkonnamaks, mis on korreleeritud sõiduki CO ₂ - ja NO _x -heitega, võimalusega kasutada sobivaid asendusnäitajaid. Keskkonnatasu kohaldatakse alates 2026. aasta esimesest kvartalist. Vähese tähtsusega erand on võimalik ettevõtjatele, kellel on ainult üks vahend. Tasust saadavat tulu kasutatakse transpordi negatiivse välismõju vähendamiseks ja vähese heitega ühistranspordi arendamiseks nii linna- kui ka maapiirkondades.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
E4aG	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Toetuskava käivitamine	Toetuskava rakendamise algus				2. kv	2025	Kehtestatakse 273 750 000 euro suurune toetuskava, et toetada heiteta M1-, M2- ja N1-kategooria elektrisõidukite ostmist, rentimist või liisimist. Kava haldab riiklik keskkonnakaitse ja veemajanduse fond. Riiklik keskkonnakaitse ja veemajanduse fond kuulutab välja konkursikutse. M1-kategooria sõidukite puhul: - ei tohi ületada 40 000 Poola zlotti lõppsaja kohta füüsiliste isikute ja füüsilisest isikust ettevõtjate puhul. - ei tohi ületada 40 000 Poola zlotti sõiduki kohta rahvusparkide puhul. M2- ja N1-kategooria sõidukite puhul: - antakse toetustena füüsilisest isikust ettevõtjatele, valitsusvälistele organisatsioonidele, hooldus- ja haridusasutustele ja -keskustele, meditsiini- ja haridusasutustele ning rahvusparkidele. - ei tohi ületada 600 000 Poola zlotti M2-kategooria sõiduki kohta ja 70 000 Poola zlotti N1-kategooria sõiduki kohta.
E4cG	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud		Protsent (%)	0 %	100 %	2. kv	2026	Riiklik keskkonnakaitse ja veemajanduse fond või muud üksused, kellele riiklik keskkonnakaitse ja veemajanduse fond kannab lepingu alusel vahendeid üle (nt pank või liisinguasutused), on sõlminud lõplike saajatega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	kasutamise suurendamine									seaduslikud toetuslepingud summas, mis on vajalik 100 % toetuskava eelarvest, ning vastav toetus makstakse toetuse lõplikele saajatele.
E5G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Siht	Linnad, kus on vastu võetud uued säästva linnalise liikumiskeskonna kavad		Arv	0	30	2. kv	2025	Kvantitatiivne eesmärk on nende linnade arv, kes võtavad vastu uue säästva linnalise liikumiskeskonna kava kooskõlas säästva linnalise liikumiskeskonna kava kontseptsiooniga uues ELi linnalise liikumiskeskonna raamistikku käsitlevas 2021. aasta teatises.
E6G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Siht	Bussiliinid, mida toetatakse riikliku bussitranspordi fondist		Arv	0	4 500	4. kv	2024	Eesmärk on avaliku bussitranspordi fondist toetatavate bussiliinide arv. Fondist toetatakse ühistransporti, mis aitab vähendada eratransporti ja seeläbi vähendada transpordi negatiivset mõju keskkonnale.
E7G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Siht	Uued heitevabad sõidukid		% (protsent)	0	100	2. kv	2026	Eesmärk on suurendada vähemalt 100 % uute heitevabade sõidukite turuosa turul (autod/bussid ja raskeveokid). 2020. aasta lõpu seisuga oli Poolas registreeritud elektrisõidukite arv 10 041. Eeldades eespool esitatud arvu, tähendab see, et 2026. aasta teise kvartali lõpus peab elektrisõidukite arv olema vähemalt 20 082.
E8G	E1.1.1. Vähese CO ₂ heitega majanduse toetamine	Eesmärk	Heiteta/vähese heitega liikuvuse ja energia rahastamisvahendi (fond) loomine	Fondi heakskiitmine ja registreerimine, investeerimissstrateegia heakskiitmine fondi juhtorganite poolt				2. kv	2022	Rahastamisvahendi (edaspidi „fond“) loomine vähese heitega majanduse toetamiseks Poolas, sealhulgas sellega seotud investeerimisstrateegia/-poliitika. Viimase võtavad vastu fondi juhtorganid, see on kooskõlas komisjoni 22. jaanuari 2021. aasta suunava märkusega rahastamisvahendite kohta ja sisaldab valikukriteeriume, et tagada selle meetme raames toetatud tehingute vastavus tehnilisele suunisele „ei kahjusta oluliselt“ (2021/C 58/01), kasutades kestlikkuskontrolli, välistamisnimekirja ning nõuet järgida

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										asjaomaseid ELi ja riiklikke keskkonnanalaseid õigusakte. Eelkõige tagatakse toetatavate investeeringute vastavus elupaikade direktiivi artikli 6 lõikele 3 ja artiklile 12 ning linnudirektiivi artiklile 5 ning vajaduse korral viiakse läbi keskkonnamõju hindamine või sõelumine kooskõlas KMH direktiiviga. Fondist antakse rahastamisvahendeid (omakapital või võlg) investeerimisprojektidele, mis on seotud teadus- ja innovatsiooniprotsesside, tehnosiirde ja ettevõtjatevahelise koostööga, keskendudes vähese CO₂ heitega majandusele, vastupanuvõimele ja kliimamuutustega kohanemisele, keskendudes vähese heitega ja heiteta uuenduslikele lahendustele säästva liikuvuse valdkonnas ning heiteta/vähese heitega energiaallikatele (v.a surumaagaas ja veeldatud maagaas), mida rakendavad peamiselt VKEd ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad. Fondi haldamine usaldatakse avatud pakumismenetluse teel valitud fondijuhile. Luuakse fondi investeeringute komitee, kes vastutab lõppsaajate (investorite) projektide heakskiitmise eest vastavalt fondijuhi ettepanekule, lähtudes turuvajadustest ning avatud ja turutingimustele vastaval viisil. Fondi struktuur võimaldab erasektori vahendeid võimendada. Nende aluseks olevate õigusaktidega tagatakse, et nende instrumentidega seotud tagasimakseid (st laenuintressid, omakapitali tasuvus või põhisumma tagasimaksmine miinus seotud kulud) kasutatakse samade poliitikaeesmärkide saavutamiseks, sealhulgas pärast 2026. aastat, või taaste- ja vastupidavusraha laenude tagasimaksmiseks.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
E13G	E1.1.2. Nullheitega ja vähese heitega ühistransport (bussid)	Eesmärk	Heiteta ja vähese heitega sõidukid: toetuse saajate valimine	Lepingud on allkirjastatud.				3. kv	2024	Lepingud sõlmitakse valitud toetust saavate üksustega (kohalikud omavalitsused või avaliku teenuse osutajad) 579 uue heiteta ja vähese heitega bussi jaoks. Toetust saavad üksused valitakse läbipaistvate ja konkurentsipõhiste projektikonkursside kaudu, mis on avatud kõigile kohalikele omavalitsustele ja avaliku teenuse osutajatele heiteta ja vähese heitega transpordiks linnavälistes piirkondades. Toetust saavate üksuste valimise kriteeriumid kajastavad eelkõige keskkonnahoidliku ühistranspordi vajadusi ning mõju heite vähendamisele (eelkõige heiteta linnatranspordi puhul) ja ummikutele, toetust väljajäetud transpordipiirkondadele, transpordi integreerimist toetavatele/tagavatele projektidele (raudtee, linna- ja linnaväline). Sõidukite tasakaalustatud jaotust riigis soodustatakse avatud projektikonkurssidega, mille raames on igal toetuskõlblikul asutusel võimalik esitada taotlus.
E14G	E1.1.2. Nullheitega ja vähese heitega ühistransport (bussid)	Siht	Kasutusel olevad uued heiteta ja vähese heitega sõidukid		Arv	0	579	3. kv	2026	Meetme kirjelduses määratletud uued heiteta ja vähese heitega bussid tarnitakse linnalähi-/maatranspordi investeeringutest rahastatavate lepingute alusel. Vähese heitega busside arv ei tohi ületada 363 ühikut.
E15G	E2.1. Raudteesektori konkurentsivõ	Eesmärk	Raudtee-ettevõtjate vastupanuvõime tagamise seaduse muutmise seaduse jõustumine. Ministri	Raudteetranspordi seaduse muutmise seaduse säte,				4. kv	2022	Raudteetranspordi seadust muutva õigusaktiga võimaldatakse raudteefrakstruktuuri-ettevõtjatel vähendada infrastruktuuri kasutustasusid ja hüvitada raudteefrakstruktuuri-ettevõtjatele tasude

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ime suurendamine		otsus mitmeliigilise transpordi prioriteetide kehtestamise ja kitsaskohtade kõrvaldamise kohta raudtee läbilaskevõime suurendamiseks	milles on märgitud selle jõustumine, ja infrastruktuuri ministri otsuse vastuvõtmine kitsaskohtade kohta.						vähendamine. Ühendvedude arengut edendatakse järgmiste meetmete abil: kavandamine, programmide koordineerimine, innovatsioon, investeeringud, mis suurendavad ühendvedude suutlikkust, ning ühendvedude üksuse loomine infrastruktuuriministeeriumis. Võrgu staatust analüüsitakse, pannes rõhku kitsaskohtadele, ning infrastruktuuriminister teeb otsuse kitsaskohtade kõrvaldamise prioriteetide kohta, mis toovad kaasa raudtee läbilaskevõime suurenemise.
E16G	E2.1. Raudteesektori konkurentsivõime suurendamine	Siht	Teemaksusüsteemi kehtestamine uutel teedel		km	0	1 400	4. kv	2024	Teemaksusüsteemiga hõlmatud uute teede pikkus, mis hõlmab nii maanteesid kui ka kiirteid.
E17G	E2.1.1. Raudteeliinid	Eesmärk	Lepingute allakirjutamine	Lepingud on allkirjastatud.				4. kv	2024	Lepingud sõlmitakse ehitustöödeks 500 km raudteeliinidel, millest 250 km liinidest taaselavdatakse. Raudteeinfrastruktuuri ajakohastamisega tegelevad töövõtjad valitakse riigihangete seaduse sätete alusel.
E18G	E2.1.1. Raudteeliinid	Siht	Tööd 500 km raudteeliinidel, millest 250 km tuleb taaselustada		Arv	0	500	3. kv	2026	Töid tehakse 500 km raudteeliinidel, millest 250 km tuleb taaselustada.
E18aG	E2.1.1. Raudteeliinid	Siht	180 kitsaskoha kõrvaldamine (sealhulgas raudteeületuskohad)		Arv	0	180	3. kv	2026	Viiakse lõpule tööd 180 kitsaskoha, sealhulgas raudteeületuskohtade kõrvaldamiseks.
E19G	E2.1.2. Raudtee	Eesmärk	Reisijateveo veeremiga seotud lepingute allkirjastamine	Lepingud on allkirjastatud.				4. kv	2024	Projektid valitakse välja konkurentsipõhise ja avatud projektikonkursi alusel. Pärast projektikonkursi allkirjastatakse valitud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	reisijateveo erem									abisajajatega lepingud 77 heiteta/elektrilise ja ERTMSiga varustatud veeremiüksuse tarnimiseks piirkondlikuks reisijateveoks. Lisaks 304 elektrilist veeremiüksust (56 uut vedurit ja 248 ajakohastatud vagunit) sõlmatakse lepingud Poola raudtee-ettevõttega PKP IC – pikamaarongide käitajaga.
E19a G	E2.1.2. Raudtee reisijateveo erem	Siht	Pikamaaraudteede jaoks tarnitud elektriline ja ERTMSiga varustatud veerem		Arv	0	160	2. kv	2025	Pikamaaliinide jaoks tuleb tarnida 10 uut vedurit ja 150 ajakohastatud vagunit.
E20G	E2.1.2. Raudtee reisijateveo erem	Siht	Uus elektriline ja ERTMSiga varustatud veerem piirkondlike ja pikamaaraudteeliinide jaoks		Arv	160	381	2. kv	2026	Pärast ehitamist ajutiselt heaks kiidetud pikamaa- ja piirkondliku liikluse uute veeremiüksuste arv (tehniline heakskiit). Veerem peab olema heitevaba/elektriline, vastavuses põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtetega (nt heitevaba) ja varustatud ERTMSiga. Piirkondlikel liinidel peab olema 77 veeremiüksust ja 304 veeremiüksust (56 uut vedurit ja 248 ajakohastatud vagunit) pikamaaliinidel (avaliku teenindamise lepingute alusel). Avaliku teenindamise lepingus nõutakse, et veerem antakse avaliku teenindamise lepingu lõppedes üle pädevale asutusele või järgmisele ettevõtjale (turuhinnaga, millest on maha arvatud abi).
E21G	E2.1.3. Intermodaalsed projektid	Eesmärk	Mitmeliigilise transpordi projektide lepingute allkirjastamine	Lepingud on allkirjastatud.				4. kv	2024	Projektid valitakse välja konkurentsipõhise ja avatud projektikonkursi alusel. Pärast projektikonkursi allkirjastatakse valitud toetusesaajatega lepingud viie ühendveoterminali toetamiseks ja 200 veeremiüksuse tarnimiseks, mis vastab tehnilistele kirjeldustele ja põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ põhimõtetele (nt vaiksed pidurid, heitevabad pidurid) ning

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ülevaailmsele mobiilsidesüsteemile (vedurite puhul).
E22G	E2.1.3. Intermodaalsed projektid	Siht	Ümberlaadimise võimsuse suurenemine		% (protsent)	Lähtetase 9,1 miljonit TEU/y installeeritud võimsus (viitenumber 2020) kõigi Poola terminalide puhul	5	2. kv	2026	Taaste- ja vastupidavusrahastust toetatavate terminalide ümberlaadimisvõimsuse suurendamine vähemalt 5 % võrreldes lähtetasemega (2020).
E23G	E2.2. Transpordihutuse suurendamine	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega kehtestatakse: jalakäijate prioriteet piiriületuspunktid, ühtne kiirus asulates, minimaalne sõidukitevaheline kaugus, liiklusohutuse eesmärgid 2030. aastaks (kuni 50 % liiklusõnnetustes hukkunute)	Õigusaktide sätted, mis viitavad jõustumisele				4. kv	2021	Tehakse järgmised liiklusohutust edendavad seadusandlikud muudatused: jalakäijate eelistamine ülesõidukohtadel, ühtse kiirusepiirangu kehtestamine linnapiirkondades (50 km/h) ning minimaalne vahemaa kiirteedel ja kiirteedel (pool kiirust meetrites). Liiklusohutuse üldeesmärk kehtestatakse riiklikus liiklusohutuse programmis, mille eesmärk on vähendada liiklusõnnetustes hukkunute arvu 2030. aastaks võrreldes 2019. aastaga 50 % kooskõlas ELi võetud kohustusega.
E24G	E2.2.1. Investeeringud transpordihutusse	Siht	Möödasõitude ehitamine ja liiklusohutuse esmase vastuvõtu keskuste parandamine		Arv	0	10 km möödasõitu, 125 esmase vastuvõtu keskust	4. kv	2023	Parandada 125 liiklusohutust ja ehitada ümbersõidud 10 km ulatuses.
E25G	E2.2.1. Investeeringud	Siht	Möödasõitude ehitamine,		Arv	10 km möödasõit	90 km möödasõitu,	3. kv	2026	305 liiklusohutuse esmase vastuvõtupunkti täiustamine, 90 km möödasõitude ehitamine,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	d transpordihutusse		liiklusohutuse esmase vastuvõtu keskuste parandamine, automaatsete teeseireseadmete paigaldamine, sõidumeerikute asendamine arukate sõidumeerikutega			u, 125 esmase vastuvõtu keskust	305 musta/esmase vastuvõtupunkti, 128 seadet, 106 559 sõidumeerikut			128 uue automaatse seireseadme paigaldamine, 106 559 sõidumeeriku asendamine arukate sõidumeerikutega.
E27G	E2.2.2. Transpordi digiüleminek	Siht	Lõpuleviimine: 10 SDIP asukohta, 10 kaugjuhtimiskohta ja 30 raudteeületuskohta		Arv	0	SDIP: 10 asukohta, kontrollseade: 10 asukohta, raudteeületuskohti: 30 asukohta	1. kv	2025	Reisijate dünaamilise teabesüsteemi (SDIP) paigaldamine kümnesse kohta, 10 kohta automaatjuhtimiseks, mis võimaldab hallata konkreetseid raudteelasid kohalikest liikluskorralduskeskustest, 30 raudteeületuskohta seoses automaatsete ohutusseadmete paigaldamisega (väravad, heli- ja valgussignaalsüsteemid).
E28G	E2.2.2. Transpordi digiüleminek	Siht	Automaatjuhtimise, raudteeületuskohtade, 144 ERTMSi rongisiseste seadmete paigaldamine		Arv	ERTMS: 0 SDIP: 10 asukohta, kontroll: 10 kohta, raudteeületuskohad: 30 asukohta	144 ERTMSi rongisisest seadet; 42 SDIP 102 raudteeületuskohta; 43 kohta automaatjuhtimiseks	3. kv	2026	Tööde lõpetamine, mis on seotud järgmisega: 144 ERTMSi rongisisese seadme paigaldamine, 42 SDIP paigaldamine, raudteeületuskoha süsteemide moderniseerimine 102 asukohas (sealhulgas väravad, heli- ja valgusohutussüsteemid) ning raudtee juhtimispunktide automaatse juhtimise kasutuselevõtt 43 asukohas.

E.3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

E1.2. Süsinikdioksiidiheiteta ja vähese heitega transpordi osakaalu suurendamine, transpordi negatiivse keskkonnamõju ennetamine ja vähendamine

Reformi eesmärk on vähendada transpordi mõju keskkonnale ja tervisele.

Reformiga kehtestatakse kohustus luua vähem kui 100 000 elanikuga linnades vähese heitega transpordipiirkonnad, kus ületatakse õhusaaste (NO₂) erikünniseid, mis on kindlaks määratud iga aasta 30. aprilliks Keskkonnakaitseinspeksiooni koostatavas õhukvaliteedi aruandes. Sellised tsoonid kehtestatakse järgneva aasta 1. jaanuarist.

E1.2.1. Heitevaba ühistransport linnades (trammid)

Investeeringu eesmärk on suurendada keskkonnahoidliku ühistranspordi pakkumist linnades.

Toetust antakse esmajärjekorras aladele, kus on või kavatsetakse kasutusele võtta vähese heitega alad.

Investeering seisneb 88 heiteta raudteesõiduki (trammi) ostmises ühistranspordi jaoks linnades. Need tuleb pärast ehitamist kuulutada vastuvõtmiseks valmis 31. augustiks 2026.

E2.3. Transpordi juurdepääsetavuse, turvalisuse ja digitaalsete lahenduste parandamine

Reformi eesmärk on parandada transpordi kättesaadavust.

See hõlmab rongireisijate õigusi ja piiratud liikumisvõimega reisijate veeremi kohandamist käsitleva määruse 1371/2007 kiirendatud rakendamist. Reform jõustub 31. detsembril 2022.

Reform hõlmab ka asjakohaseid sätteid ajakohastada riiklikku ja rahvusvahelist veeremit puuetega reisijatele esitatavate nõuetega. Reform jõustub 30. juunil 2024.

E3.1.1. Vähese CO₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahend

See investeering täiendab meetet E1.1.1 „Vähese CO₂ heitega majanduse toetamine“.

Investeeringu üldeesmärk on aidata kaasa vähese CO₂ heitega ja CO₂ heiteta majanduse arengule, toetades tööstusprojekte keskkonnahoidliku liikuvuse ja energeetika valdkonnas. Investeeringu erieesmärk on suurendada valitud sektorite potentsiaali töötada välja heiteta ja vähese CO₂ heitega tootelahendusi.

See meede koosneb avaliku sektori investeeringust rahastamisvahendisse, mis toimib, tehes omakapitaliinvesteeringuid otse erasektoris ja sarnaste tegevustega tegelevasse avalikku sektorisse.

Rahastu eesmärk on aidata suurendada uute heiteta sõidukite ja elektritranspordi arendamiseks vajaliku taristu tootmisvõimsust, samuti tööstuskäitisi ja uuenduslikke lahendusi, mis on suunatud heiteta energia tootmisele ja salvestamisele.

Toetatavad tooted ja tehnoloogiad võivad eelkõige hõlmata teadus- ja innovatsiooniprotsesse, tehnosiiret ja ettevõtetevahelist koostööd, keskendudes vähese CO₂ heitega majandusele, keskendudes vähese heitega ja heitevabadele uuenduslikele lahendustele säästva liikuvuse ning heiteta ja vähese heitega energiaallikate valdkonnas.

Toetuse saajad on ettevõtjad, kes pakuvad CO₂ heiteta lahendusi ja tegutsevad alternatiivkütuste turul, sealhulgas VKEd ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad. Kooskõlas mittediskrimineerimise

põhimõttega võib rahastamiskava lõplike abisaajatena aktsepteerida ka avalik-õiguslikke üksusi, mis tegelevad rahastamiskavast kasu saavate eraõiguslike üksustega sarnaste tegevustega.

Rahastut haldab riiklik keskkonnakaitse ja veemajanduse fond (NFOŠiGW).

Rahastu lõpliku investeerimisotsuse teeb investeerimiskomitee või muu samaväärne juhtorgan ning see kiidetakse heaks valitsusest sõltumatute liikmete häälteenamusega.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

E.4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
E1L	E1.2. Süsinikdioksiidih eitada ja vähese heitega transpordi osakaalu suurendamine, transpordi negatiivse keskkonnamõju ennetamine ja vähendamine	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse vähese heitega piirkondade kohustus valitud, kõige saastatud linnadele	Õigusakti säte, mis näitab selle jõustumist				2. kv	2024	Õigusaktiga kehtestatakse alates 2025. aasta esimesest kvartalist kohustus luua vähese heitega transpordipiirkonnad linnades, kus on rohkem kui 100 000 elanikku, kus on üleliigseid kahjulikke aineid (NO₂) võrreldes ELi õhusaaste piirmääradega Õigusaktis täpsustatakse, et seda kohustust kohaldatakse kõigi üle 100 000 elanikuga linnade suhtes, mis ületavad õhukvaliteedi piirnorme, mis on kindlaks määratud iga aasta 30. aprilliks üldise keskkonnakaitseinspektiooni poolt koostatavas õhukvaliteedi aruandes, ning et vähese heitega transpordipiirkonnad luuakse sellistes linnades alates järgneva aasta 1. jaanuarist. Õigusaktiga nähakse ka edaspidi ette vähese heitega transporditsoonide kehtestamise võimalust kõigile linnapiirkondadele, olenemata elanike arvust.
E2L	E1.2. Süsinikdioksiidih eitada ja vähese heitega transpordi osakaalu suurendamine, transpordi negatiivse	Eesmärk	Vähesaastavate transporditsoonide loomine asjaomaste kohalike omavalitsuste poolt	Vähese heitega transporditsoonide kehtestamine				4. kv	2025	Esimesed vähese heitega transpordipiirkonnad luuakse 1. jaanuariks 2026 linnades, kus on üle 100 000 elaniku, kus ületatakse õhukvaliteedi piirmäärasid, nagu on kindlaks määratud üldise keskkonnakaitseinspektiooni viimases õhukvaliteedi aruandes, mis on kättesaadav 30. aprilliks 2025.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdetühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	keskkonnamõju ennetamine ja vähendamine									
E3L	E1.2.1. Heitevaba ühistransport linnades (trammid)	Eesmärk	Uued trammid: toetuse saajate valimine	Toetust saavate üksustega sõlmitud lepingud				1. kv	2025	Toetust saavate üksustega (kohalikud omavalitsused või avaliku teenuse osutajad) sõlmitud lepingud 88 trammist ostmiseks ja kasutuselevõtmiseks pärast avatud ja läbipaistvaid projektikonkursse. Toetust saavad üksused valitakse läbipaistvate ja konkurentsipõhiste hankemenetluste kaudu, mis on avatud kõigile kohalikele omavalitsustele ja avaliku teenuse osutajatele. Toetust saavate üksuste valikukriteeriumid kajastavad eelkõige vajadust puhta ühistranspordi järele ning mõju heitkoguste ja ummikute vähendamisele, projektide küpsust. Eelistatakse piirkondi, kus on võetud või kavatsetakse kasutusele võtta puhtad transporditsoonid. Vahendid eraldatakse õiglasel ja läbipaistval viisil, konsulteerides kohalike omavalitsustega, ning lõplikud vahendid saavad või kohalikud omavalitsused ei maksa neid Poola valitsusele tagasi ühelgi kujul.
E4L	E1.2.1. Heitevaba ühistransport linnades (trammid)	Siht	Uued trammid ühistranspordi jaoks		Arv	0	88	3. kv	2026	Ühistranspordis kasutatavate uute heitevabade veeremite (trammide) arv linnades, mis on pärast ehitamist vastuvõtmiseks valmis. Trammide hanked toimuvad toetust saavate üksuste hallatavate avatud ja võistluspakkumiste kaudu.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Investeeringu eesmärk on suurendada keskkonnahoidliku ühistranspordi pakkumist linnades. Toetust antakse esmajärjekorras piirkondadele, kus on võetud või kavatakse kasutusele võtta keskkonnahoidlikud transporditsoonid.
E5L	E2.3. Transpordi juurdepääsetavuse, turvalisuse ja digitaalsete lahenduste parandamine	Eesmärk	Jõustub õigusakt, millega parandatakse reisijate õigusi veeremile esitatavate nõuete valdkonnas	Õigusaktide sätted, mis viitavad jõustumisele				4. kv	2022	Raudteeinvesteeringute tehnilised ja funktsionaalsed standardid kehtestatakse õigusaktiga, et tagada piisavad taristulahendused, mis vastavad piiratud liikumisvõimega reisijate vajadustele. Sel eesmärgil tunnistatakse õigusaktiga kehtetuks asjakohased siseriiklikud sätted erandi tegemiseks määrusest (EÜ) nr 1371/2007 rongireisijate õiguste ja kohustuste kohta.
E6L	E2.3. Transpordi juurdepääsetavuse, turvalisuse ja digitaalsete lahenduste parandamine	Eesmärk	Kohustus ajakohastada riiklik ja rahvusvaheline veerem puuetega reisijatele esitatavate nõuetega	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab jõustumisele				2. kv	2024	Asjakohaste sätete jõustumine raudteeveeremi kohandamiseks reisijate õigusi käsitlevate nõuetega, kohandades määruse (EL) 2021/782 artikli 9 lõiget 3 (kus ajakohastamine on põhjendatud ja ratsionaalne seoses veeremi eeldatava kasutusajaga) riikliku ja rahvusvahelise raudteeveeremi ajakohastamiseks puuetega reisijate jaoks ja reisijate õiguste suurendamiseks.
E7L	E3.1.1. Vähesese CO ₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahendid	Eesmärk	Investeeringupoliitika muudatused	Investeeringupoliitika muudatuste jõustumine				1. kv	2025	Eesmärgis E8G osutatud fondi investeeringupoliitika vajalike muudatuste jõustumine, et tagada kooskõla meetme E3.1.1 „Vähesese CO ₂ heitega majanduse toetamise rahastus“ kirjeldusega.
E8L	E3.1.1. Vähesese CO ₂ heitega majanduse toetamise	Eesmärk	Rakenduslepingu allkirjastamine	Rakenduslepingu allkirjastamine				1. kv	2025	Rakenduslepingu allkirjastamine riikliku keskkonnakaitse ja veemajanduse fondiga.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõdühik	Lähtetas	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	rahastamisvahendid									
E9L	E3.1.1. Vähesed CO ₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahendid	Eesmärk	Rahastamislepingute allkirjastamine	Rahastamislepingute allkirjastamine				4. kv	2025	Rahastamislepingute allkirjastamine investimispoliitika kohaselt valitud lõplike abisaajatega.
E10L	E3.1.1. Vähesed CO ₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahendid	Siht	Omakapitaliinvesteeringute lõpuleviimine	Eraldatud vahendid	eurodes	0	1 113 750 000	2. kv	2026	Kokku 1 103 750 000 eurot lõplikele abisaajatele ja 10 000 000 eurot riikliku keskkonnakaitse ja veemajanduse fondi haldustasuks.

F KOMPONENT F. „INSTITUTSIOONIDE KVALITEEDI JA TAASTE- JA VASTUPIDAVUSKAVA RAKENDAMISE TINGIMUSTE PARANDAMINE“

Poola seisab silmitsi mitmete pikaajaliste probleemidega, mis on seotud investeerimiskliimaga, eelkõige seoses Poola kohtusüsteemi ning otsustus- ja õigusloomeprotsessidega.

Seepärast on selle komponendi peamine eesmärk parandada investeerimiskliimat ning luua tingimused Poola taaste- ja vastupidavuskava tõhusaks rakendamiseks. Selleks on reformide eesmärk: tugevdada kohtute sõltumatuse ja erapooletuse teatavaid aspekte; parandada kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi otsustest mõjutatud kohtunike olukorda distsiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatus asjades, et ennistada nad viivitamata ametisse pärast seda, kui uus koda on andnud nende juhtumile pärast selle läbivaatamist positiivse hinnangu; tõhustada õigusloomeprotsessis sotsiaalpartneritega konsulteerimist; suurendada mõjuhinnangute kasutamist õigusloomeprotsessis; vähendada kiirmenetluste kasutamist õigusloomeprotsessis; tagada nõuetekohane konsulteerimine sotsiaalpartnerite ja sidusrühmadega taaste- ja vastupidavuskava rakendamisel, sealhulgas seirekomisjoni loomise kaudu, ning tagada, et taaste- ja vastupidavuskava rakendamisel kasutatakse riskihindamisvahendit Arachne.

Komponent aitab täita riigipõhist soovitus „parandada regulatiivset keskkonda, eelkõige tugevdades sotsiaalpartneritega konsulteerimise ja avalike konsultatsioonide rolli õigusloomeprotsessis“ (2019. aasta riigipõhine soovitus nr 3) ja „parandada investeerimiskliimat, eelkõige tagades kohtusüsteemi sõltumatuse“ ning „tagada tõhusad avalikud konsultatsioonid ja sotsiaalpartnerite kaasamine poliitika kujundamisse“ (2020. aasta riigipõhine soovitus nr 4).

F1. Kohtusüsteem

Reformide peamine eesmärk on tõsta õiguskaitse taset ja parandada Poola investeerimiskliimat ning toetada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241 artiklis 22 osutatud sisekontrollisüsteemi, tugevdades kohtute sõltumatuse ja erapooletuse tagatist.

Reformi tulemusena tugevdatakse seadusega asutatud kohtute ja kohtunike sõltumatust ja erapooletust kooskõlas ELi lepingu artikliga 19 ja asjakohase ELi *acquis*’ga. Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikega 3 viiakse mis tahes muu reform läbi seda tulemust nõrgendamata ja allpool esitatud elemente negatiivselt mõjutamata.

F1.1. Reform, millega tugevdatakse kohtute sõltumatust ja erapooletust

Reformi käigus tehakse järgmist:

1. kõikides kohtunikega seotud asjades, sealhulgas distsiplinaarmenetlustes ja kohtuliku puutumatus äravõtmises, määratakse kindlaks kõrgeima kohtu kolleegiumi (välja arvatud olemasolev distsiplinaarkolleegium) pädevus, mis vastab Euroopa Liidu lepingu artikli 19 lõikest 1 tulenevatele nõuetele. Sellega tagatakse, et eespool nimetatud juhtumid vaatab läbi seaduse alusel moodustatud sõltumatu ja erapooletu kohus, samas kui esimeses astmes üldkohtute kohtunikega seotud asjades pädeva distsiplinaarkohtu määramise õigus on piiratud;
2. selgitatakse kohtunike distsiplinaarvastutuse ulatust, tagades et Poola kohtute õigust esitada Euroopa Liidu Kohtule eelotsusetaotlusi ei piirata. Selline taotlus ei anna alust kohtuniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks;

3. kuigi kohtunikke võib endiselt vastutusele võtta ametialaste käitumisreeglite rikkumise eest, sealhulgas ilmsete ja raskete seaduserikkumiste eest, määratakse kindlaks, et kohtuotsuste sisu ei liigitata distsiplinaarsüüteks;
4. tagatakse, et Euroopa Liidu lepingu artikli 19 kohaselt on pädeval kohtul võimalik kohtumenetluse käigus kontrollida, kas kohtunik vastab sõltumatuse, erapooletuse ja seaduse alusel tegutsemise nõuetele, kui selles küsimuses tekib tõsine kahtlus, ning et sellist kontrollimist ei liigitata distsiplinaarsüüteks;
5. tugevdatakse menetluslikke tagatise ja poolte volitusi kohtunike distsiplinaarmenetlustes,
 - i) tagades et üldkohtute kohtunike distsiplinaarasjad vaadatakse läbi mõistliku aja jooksul,
 - ii) kehtestades täpsemad eeskirjad distsiplinaarasju menetlevate kohtute territoriaalse pädevuse kohta, et tagada asjaomase kohtu vahetu kindlaksmääramine seadusandliku akti alusel, ning
 - iii) tagades et kaitsja nimetamine kohtuniku puudutava distsiplinaarmenetluse raames toimuks mõistliku aja jooksul, ning anda aega kaitsja sisuliseks ettevalmistamiseks, et ta saaks täita oma ülesandeid asjaomases menetluses. Samal ajal peatab kohus menetluse, kui süüdistatava kohtuniku või tema kaitsja eemalviibimine on nõuetekohaselt põhjendatud.

Reform jõustub 2022. aasta teise kvartali lõpus.

F1.2. Reform, mille eesmärk on parandada kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi otsustest mõjutatud kohtunike olukorda distsiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatusega seotud kohtuasjades

Reformiga tagatakse, et kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi otsustest mõjutatud kohtunikel on juurdepääs oma kohtuasjade läbivaatamisele. Distsiplinaarkolleegiumi poolt juba tehtud otsused vaatab läbi kohus, mis vastab Euroopa Liidu lepingu artikli 19 lõike 1 nõuetele, kooskõlas eeskirjadega, mis võetakse vastu eespool nimetatud reformi alusel. Seadusandlikus aktis sätestatakse, et esimene kohtuistung nende kohtuasjade lahendamiseks toimub kolme kuu jooksul alates kohtuniku läbivaatamistohtluse saamisest ning et asjad lahendatakse kaheteistkümne kuu jooksul alates tohtluse saamisest. Kohtuasjad, mis on praegu distsiplinaarkolleegiumis menetlemisel, suunatakse kohtusse edasiseks arutamiseks kooskõlas eespool nimetatud menetluse raames kindlaks määratud eeskirjadega.

Reform jõustub 2022. aasta teise kvartali lõpus.

Mõlemad eespool loetletud reformid, mille lõpetamise kuupäev on 2022. aasta teine kvartal, viiakse ellu enne esimese maksetohtluse esitamist komisjonile ning need on taaste- ja vastupidavusrahastu määruse artikli 24 kohaste maksete eeltingimus.

F2.1. Õigusloome protsessi parandamine

Reformi eesmärk on võtta vastu Seimi, senati ja ministrite nõukogu kodukorra muudatus.

F3.1. Taaste- ja reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine

Selleks et tagada nõuetekohane konsulteerimine sotsiaalpartnerite ja sidusrühmadega taaste- ja vastupidavuskava rakendamisel, hõlmab reform seadusandliku akti jõustumist, et luua seirekomisjon, mis koosneb taaste- ja vastupidavuskava rakendamisse kaasatud sidusrühmadest ja sotsiaalpartneritest. Seirekomisjoni ülesanne on teostada järelevalvet taaste- ja vastupidavuskava tõhusa rakendamise üle. Seadusandlik akt sisaldab sätet, millega kehtestatakse õiguslik nõue konsulteerida taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ajal seirekomisjoniga. Reform hõlmab ka suuniste vastuvõtmist, millega kehtestatakse eeskirjad sidusrühmade ja sotsiaalpartnerite kaasamiseks taaste- ja vastupidavuskava kavandamisse, rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse.

Reform hõlmab ka andmehoidlate süsteemi loomist kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 22 lõike 2 punktiga d, et võimaldada eesmärkide ja sihtide kohta andmete kogumist, säilitamist ja seiret, sealhulgas lõplike vahendite saajate tasandil. Kõnealusest andmekogusüsteemist saadavad andmed sisestatakse Arachne süsteemi, mida kasutatakse auditite ja kontrollide käigus huvide konflikti, pettuse, korruptsiooni ja topeltrahastamise vältimiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks. See eesmärk täidetakse enne esimese maksetaotluse esitamist komisjonile ning see on taaste- ja vastupidavusraha määruse artikli 24 kohaste maksete eeltingimus.

Lisaks hõlmab reform ka töökoormuse analüüsi koostamist, et hinnata haldussuutlikkust taaste- ja vastupidavuskava koordineerimiseks ja rakendamiseks.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

F.2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtuhiik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
F1G	F1.1. Reform, millega tugevdatakse kohtute sõltumatust ja erapooletust	Eesmärk	Kohtusüsteemi sõltumatust ja erapooletust tugevdava reformi jõustumine	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab jõustumisele				2. kv	2022	Jõustub reform, millega tehakse järgmist: - kõikides kohtunikega seotud asjades, sealhulgas distsiplinaarmenetluses ja kohtuliku puutumatuse äravõtmises, määratakse kindlaks kõrgeima kohtu kolleegiumi (välja arvatud olemasolev distsiplinaarkolleegium) pädevus, mis vastab Euroopa Liidu lepingu artikli 19 lõikest 1 tulenevatele nõuetele. Sellega tagatakse, et eespool nimetatud juhtumid vaatab läbi seaduse alusel moodustatud sõltumatu ja erapooletu kohus, samas kui esimeses astmes üldkohtute kohtunikega seotud asjades pädeva distsiplinaarkohtu määramise õigus on piiratud; - selgitatakse kohtunike distsiplinaarvastutuse ulatust, tagades et Poola kohtute õigust esitada Euroopa Liidu Kohtule eelotsusetaotlusi ei piirata. Selline taotlus ei anna alust kohtuniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks; - kuigi kohtunikke võib endiselt vastutusele võtta ametialaste käitumisreeglite rikkumise eest, sealhulgas ilmsete ja raskete seaduserikkumiste eest, määratakse kindlaks, et kohtuotsuste sisu ei liigitata distsiplinaarsüüteks; - tagatakse, et Euroopa Liidu lepingu artikli 19 kohaselt on pädeval kohtul võimalik kohtumenetluse käigus kontrollida, kas kohtunik vastab sõltumatuse, erapooletuse ja seaduse alusel tegutsemise nõuetele, kui selles küsimuses tekib tõsine kahtlus, ning et sellist kontrollimist ei liigitata distsiplinaarsüüteks;

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										- tugevdatakse menetluslikke tagatise ja poolte volituse kohtunike distsiplinaarmenetlustes, - tagatakse, et üldkohtute kohtunike distsiplinaarasjad vaadatakse läbi mõistliku aja jooksul, - kehtestatakse täpsemad eeskirjad distsiplinaarasju menetlevate kohtute territoriaalse pädevuse kohta, et tagada asjaomase kohtu vahetu kindlaksmääramine seadusandliku akti alusel, ning - tagatakse, et kaitsja nimetamine kohtunikku puudutava distsiplinaarmenetluse raames toimuks mõistliku aja jooksul, ning antakse aega kaitsja sisuliseks ettevalmistamiseks, et ta saaks täita oma ülesandeid asjaomases menetluses. Samal ajal peatab kohus menetluse, kui süüdistatava kohtuniku või tema kaitsja eemalviibimine on nõuetekohaselt põhjendatud.
F2G	F1.2. Reform, mille eesmärk on parandada kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi otsustest mõjutatud kohtunike olukorda distsiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatusega seotud kohtuasjades	Eesmärk	Reformi jõustumine, et parandada kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi otsustest mõjutatud kohtunike olukorda distsiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatusega seotud kohtuasjades	Õigusaktis sisalduv säte, mis viitab jõustumisele				2. kv	2022	Jõustub reform, millega tagatakse, et kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi otsustest mõjutatud kohtunikel on juurdepääs oma kohtuasjade läbivaatamisele. Selliseid juhtumeid, mille distsiplinaarkolleegium on juba lahendanud, vaatab läbi kohus, mis vastab Euroopa Liidu lepingu artikli 19 lõike 1 nõuetele, kooskõlas eeskirjadega, mis võetakse vastu eespool nimetatud eesmärgi F1G alusel. Seadusandlikus aktis sätestatakse, et esimene kohtuistung nende kohtuasjade lahendamiseks toimub kolme kuu jooksul alates kohtuniku läbivaatamistohtluse saamisest ning et asjad lahendatakse kaheteistkümneme kuu jooksul alates taotluse saamisest. Kohtuasjad, mis on praegu distsiplinaarkolleegiumis menetlemisel, suunatakse kohtusse edasiseks arutamiseks kooskõlas eespool nimetatud menetluse raames kindlaks määratud eeskirjadega.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	seotud kohtuasjades									
F3G	F1.2. Reform, mille eesmärk on parandada kõrgeima kohtu distsiplinaarkooleegiumi otsustest mõjutatud kohtunike olukorda distsiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatusesega seotud kohtuasjades	Eesmärk	Reform nende kohtunike olukorra parandamiseks, keda mõjutavad kõrgeima kohtu distsiplinaarkooleegiumi otsused distsiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatusesega seotud kohtuasjades	Lahendatud kohtuasjad				4. kv	2023	Kõik eesmärgi F2G kohaselt algatatud läbivaatamisjuhtumid lahendatakse, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandlikel asjaoludel.
F4G	F2.1. Õigusloome protsessi parandamine	Eesmärk	Seimi, senati ja ministrite nõukogu kodukorra muudatuste jõustumine	Õigusaktide sätted, mis viitavad jõustumisele				3. kv	2022	Jõustuvad Seimi kodukorra muudatused, millega piiratakse kiirmenetluste kasutamist põhjendatud juhtudel ja kehtestatakse asetäitjate esitatud seaduseelnõude puhul nõue, et mõjuhinnangut ja avalikku konsultatsiooni, välja arvatud põhjendatud juhtudel, tuleb läbi viia mõjuhinnang ja avalik konsultatsioon. Kodukorra muudatuste jõustumine Ministrite nõukogu menetlus, millega piiratakse kiirmenetluste kasutamist põhjendatud juhtudel. Jõustuvad senati kodukorra muudatused, millega kehtestatakse senati esitatud seaduseelnõude puhul nõue, et mõjuhinnangut tuleb teha, välja arvatud põhjendatud juhtudel.
F5G	F3.1. Taaste-ja	Eesmärk	Sellise õigusakti jõustumine,	Õigusaktis sisalduv säte, mis				1. kv	2022	Pärast avalikku arutelu jõustub õigusakt, millega tehakse järgmist:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine		millega luuakse seirekomisjon ja tehakse ülesandeks teostada järelevalvet taaste- ja vastupidavuskava tõhusa rakendamise üle	viitab jõustumisele						1) luuakse seirekomisjon, mille ülesanne on jälgida taaste- ja vastupidavuskava tõhusat rakendamist ning mis koosneb taaste- ja vastupidavuskava rakendamisest mõjutatud sidusrühmadest ja sotsiaalpartneritest, sealhulgas kodanikuühiskonda esindavate organite esindajatest ning põhiõiguste ja mittediskrimineerimise edendamisest; 2) kehtestatakse õiguslik kohustus konsulteerida seirekomisjoniga taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ajal.
F6G	F3.1. Taaste- ja reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Regionaalarengueest vastutava ministri suuniste vastuvõtmine, millega kehtestatakse eeskirjad sidusrühmade ja sotsiaalpartnerite kaasamiseks taaste- ja vastupidavuskava rakendamisse	Suuniste avaldamine arengufondide ja regionaalpoliitika ministeeriumi veebisaidil				2. kv	2022	Pärast avalikku konsultatsiooni suuniste vastuvõtmine, et tagada sidusrühmade ja sotsiaalpartnerite tõhus kaasamine taaste- ja vastupidavuskava kavandamisse, rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse. Suunistega ühtlustatakse meetmed, mida taaste- ja vastupidavuskava alusel reformide ja investeeringute elluviimise eest vastutavad institutsioonid peavad võtma. Suunised sisaldavad sidusrühmade ja sotsiaalpartnerite kaasamise järelevalve ja hindamise mehhanisme.
F7G	F3.1. Taaste- ja reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Tulemusliku auditi ja kontrolli tagamine taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise raames, kaitstes liidu finantshuve	Audituaruanne, mis kinnitab hoidla süsteemi funktsioone				2. kv	2022	Taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise jälgimiseks peab olema loodud ja toimiv andmekogusüsteem. Süsteem peab sisaldama vähemalt järgmisi funktsioone: a) andmete kogumine ning eesmärkide ja sihtide saavutamise järelevalve; b) taaste- ja vastupidavusrahastu määruse artikli 22 lõike 2 punkti d alapunktides i-iii nõutud andmete kogumine, säilitamine ja neile juurdepääsu tagamine. Juurdepääs kõnealustele andmetele antakse kõigile asjaomastele riiklikele ja Euroopa asutustele auditeerimise ja kontrolli eesmärgil. Sellest andmekogusüsteemist saadavad andmed sisestatakse kord kvartalis Arachne süsteemi. Arachne süsteemi kasutatakse auditite ja kontrollide käigus

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										huvide konflikti, pettuse, korruptsiooni ja topeltrahastamise ennetamiseks, avastamiseks ja kõrvaldamiseks.
F8G	F3.1. Taaste- ja reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Arengufondide ja regionaalpoliitika ministeeriumi koostatud töökoormuse analüüs.	Arengufondide ja regionaalpoliitika ministeeriumi koostatud töökoormuse analüüs.				2. kv	2024	Taaste- ja vastupidavuskava rakendamisse kaasatud institutsioonide puhul tehakse töökoormuse analüüs. Kui töökoormuse analüüsis tehakse kindlaks, et vaja on täiendavat personali, võetakse vastu valitsuse otsus eraldada täiendavaid ametikohti taaste- ja vastupidavuskava koordineerivatele ja rakendavatele institutsioonidele.

G. KOMPONENT G: KAVA „REPowerEU“.

REPowerEU komponendi eesmärk on aidata vähendada Poolas sõltuvust fossiilkütustest ja võimaldada energiasüsteemi ümberkujundamist, toetades taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu ja suurendades elektrivõrkude suutlikkust neid energiaallikaid integreerida. Neid eesmärke on võimalik saavutada ka energiatõhususe parandamise meetmetega, sealhulgas kodudes. Komponendi eesmärk on ka parandada energiavarustuse kindlust.

Sellega seoses on komponendi meetmete eesmärk täita 2022. ja 2023. aastal Poolale Euroopa poolaasta raames esitatud riigipõhiseid soovitusi. Eelkõige aitavad kavandatud meetmed kiirendada üleminekut puhtale energiale, eelkõige lihtsustades loamenetlusi taastuenergia kiiremaks kasutuselevõtuks, laiendades ja ajakohastades võrke, et võimaldada uut taastuenergia tootmisvõimsust, toetades elektrisalvestusrajatise ning stimuleerides investeeringuid maapiirkondade ülekande- ja jaotusvõrkudesse, et suurendada võimsust uute taastuvate energiaallikate võrguga ühendamiseks, ning toetades avamere tuuleparkide arendamist. Samuti aitab see kõrvaldada kohalike taastuenergiakogukondade arengut takistavad tõkked ja toetada nende kasutuselevõttu. See aitab tulemuslikult täita soovitusi kiirendada fossiilkütuste järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist ja taastuenergia kasutuselevõttu, võrguga liitumise lubade andmist ja taastuvaid energiaallikaid, sealhulgas energiakogukondi, biometaani ja taastuvallikatest toodetud vesinikku käsitleva õigusraamistiku reformi (2022. aasta riigipõhised soovitusel 6.1–6.2, 2023. aasta riigipõhised soovitusel 4.1–4.2). Selleks et rakendada soovitusi edendada kestlikke ühistranspordiliike (2023. aasta soovitus 4.4) ja elektrisõidukite kasutuselevõttu (2022. aasta soovitus 6.4), sisaldab komponent meetmeid transpordisektori CO₂ heite vähendamiseks, eelkõige asendades saastavad linna ühistranspordisõidukid heitevabade sõidukitega ja võttes kooskõlas ELi kliimaeesmärkidega vastu keskkonnahoidliku transpordi tegevuskava. Lisaks hõlmab komponent meetmeid, millega toetatakse integreeritud eluaseme renoveerimise teenuseid ja kõrvaldatakse järk-järgult fossiilkütuste kasutamine koduküttes kooskõlas soovitustega edendada energiasäästu, suurendada investeeringuid hoonete energiatõhususse ja vähendada kaugküttes küttega varustamise CO₂ heidet, et vähendada kütteostuvõimetust (riigipõhine soovitus 6.3. 2022. aasta soovitus ja riigipõhine soovitus 4.3. 2023). Komponendi eesmärk on ka ajakohastada rohepöörde valdkondlikke kvalifikatsiooniraamistikke, nagu on soovitatud soovitustes suurendada poliitikameetmeid rohepöördeks vajalike oskuste ja pädevuste pakkumiseks ja omandamiseks (riigipõhine soovitus 4.5 2023). Gaasitaristusse tehtava sihtotstarbelise investeeringu eesmärk on rahuldada Poola vahetuid varustuskindluse vajadusi proportsionaalsel ja sihipärasel viisil. Energiatoetusfondi eesmärk on kaasata erasektori investeeringuid ja parandada juurdepääsu rahastamisele energiasüsteemi ümberkujundamise jaoks olulistel sektoritel. See aitab täita soovitusi suurendada avaliku sektori investeeringuid digipöördesse ja energiatõhususse, kasutades muu hulgas taaste- ja vastupidavusrahastust, kava „REPowerEU“ ja muid ELi fonde. (2022. aasta riigipõhised soovitusel 1.2 ja 2023. aasta riigipõhised soovitusel 1.3).

Enamikul komponendi meetmetel on piiriülene või mitut riiki hõlmav mõõde. Mitmed meetmed tagavad energiavarustuse liidus tervikuna, eelkõige reformid, mille eesmärk on hõlbustada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, sealhulgas energiakogukondades, ja selliste energiaallikate ühendamist elektrivõrku. Lisaks hõlmab komponent investeeringuid, mille eesmärk on toetada taastuenergiaprojekte ja parandada taastuenergia integreerimist võrku. Muud reformid ja investeeringud aitavad kiirendada hoonete renoveerimist ja parandada energiatõhusust, vähendades seeläbi sõltuvust fossiilkütustest ja energianõudlust. Need meetmed aitavad kaasa ka laiematele energia- ja kliimameetmetele ELi tasandil.

Eeldatakse, et ükski selle komponendi meede ei kahjusta oluliselt keskkonnanäesmärkide saavutamist määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses, võttes arvesse taaste- ja vastupidavuskavas sätestatud meetmete kirjeldust ja leevendusmeetmeid kooskõlas olulise kahju ärahoidmise tehniliste suunistega (C(2023) 6454 final), samas kui meetme G3.2.1 suhtes ei kohaldata põhimõtet „ei kahjusta

oluliselt“.). „Maagaasitaristu ehitamine energiapuuduse tagamiseks“ kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 21c lõikega 6.

G1. Tagastamatu rahalise toetusega seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Allkomponent G1.1 – Taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute ergutamine

Allkomponendi eesmärk on soodustada energiakogukondade käitatavate taastuvenergiaallikate arendamist, eelkõige parandades raamistikku, et stimuleerida selliste kogukondade kiirendatud kasutuselevõttu. See allkomponent hõlmab ka meetmeid, millega toetatakse elektri salvestamist taastuvate energiaallikate võrku integreerimiseks, ning meetmeid, millega suurendatakse REPowerEU reformide ja investeeringute elluviimises ning taastuvenergiaprojektide protsessides osalevate institutsioonide haldus- ja korralduslikku suutlikkust.

G1.1.1. Kohalike energiakogukondade arengu soodustamine

Reformi eesmärk on parandada Poola energiakogukondade õiguskeskkonda ning parandada kodanike, ettevõtjate ja kohalike omavalitsuste rolli riigi energiasüsteemi ümberkujundamisel.

Reform seisneb analüüsi tegemises, et teha kindlaks regulatiivsed ja halduslikud kitsaskohad energiakogukondade arendamisel. Analüüsi käigus hinnatakse eelkõige poliitikalünki riikliku ja ELi õigusraamistiku vahel ning tehakse kindlaks nende kogukondade arengut takistavad tõkked, mis tulenevad i) energiakogukondade määratlusest, ii) haldusmenetlustest energiakogukondade loomiseks ja käitamiseks ning iii) süsteemihaldurite kohustustest, tavadest ja rollidest. Analüüsi käigus töötatakse välja ka poliitilised soovitusel, mille eesmärk on luua energiakogukondade jaoks toetav, lihtne ja terviklik raamistik.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2024.

G1.1.2 Energiakogukondade rakendatavad taastuvate energiaallikate kütised, sealhulgas laiendatud osa

Selle investeeringu eesmärk on stimuleerida kohalike taastuvate energiaallikate arendamist, mida rakendavad energiakogukonnad, sealhulgas energiaklastid, energiaühistud ja muud energiakogukonnad, mis tulenevad direktiivi (EL) 2018/2001 (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (II taastuvenergia direktiiv)) rakendamisest, pöörates erilist tähelepanu selliseid kohalikke energiakogukondi moodustavate kohalike omavalitsuste (eelkõige omavalitsuste ja omavalitsuste ühenduste) rollile.

Investeeringueelse toetusprogrammi raames töötatakse välja õiguslik ja organisatsiooniline vorm ja ärimudel energiakogukonna loomiseks või arendamiseks ning investeeringu jaoks vajalike analüüside ja dokumentide koostamine. Selle programmiga toetatakse muu hulgas kohaliku energiaturu arengu strateegiaid; kohaliku energianõudluse ja -pakkumise analüüse; kohalike energiaallikate (infrastruktuuride) ja nende potentsiaali (näiteks energiaühenduste loomise võime) inventuure; teostatavusuuringuid, äriplaane, hoolsuskohustuse dokumente; tehnilist dokumentatsiooni ja ehitusprojekte.

Investeeringutoetuse osana hõlmab rahastamine muu hulgas uusi tehnoloogiaid, mis on suunatud taastuvelektri tootmisele; täiendavat taristut muude tehnoloogiate jaoks kui elekter; seotud taastuvenergia taristu (nt võrgukomponendid ja arvestid); energia salvestamise rajatise ja IT-tarkvara energiakogukonna haldamiseks ja energiakasutuse optimeerimiseks. Investeeringuprogrammist

antakse toetust avatud ja konkurentsipõhise projektikonkursi alusel, mis võimaldab osaleda investeerimiseelses etapis osalevatel energiakogukondadel.

Investeeringu suurendatud osa koosneb rahalisest eelinvesteeringutoetusest täiendavale 61 energiakogukonnale ja investeerimistoetusest veel kümnele energiakogukonnale.

Investeeringueelse toetuse rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025 ja investeerimistoetuse rakendamine 30. juuniks 2026.

G1.1.3 Energiasalvestussüsteemid (tagastamatu toetus)

Selle investeeringu eesmärk on tagada tarbijatele elektrivarustuse järjepidevus ja suurendada taastuvate energiaallikate kasutamise tõhusust, investeerides tehnoloogiatesse, mis hõlbustavad elektrisüsteemi tasakaalustamist.

Investeering hõlmab suuremahulise akupõhise energiasalvestussüsteemi (BESS) kasutuselevõttu energia ülejäägi salvestamiseks elektrisüsteemis. Selle salvestussüsteemi eesmärk on aidata kaasa taastuvate energiaallikate tehnilisele tasakaalustamisele.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

G1.1.4. Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidele

Selle investeeringu eesmärk on tugevdada REPowerEU reformide ja investeeringute rakendamisse kaasatud peamiste avaliku sektori asutuste haldus- ja korralduslikku suutlikkust. Samuti on selle eesmärk toetada Poola energiasüsteemi reguleerivaid, analüütilisi ja hariduslikke meetmeid, sealhulgas parandada haldussuutlikkust taastuvenergiaallikate ja elektrivõrkude loamenetluste jaoks ja/või võrgu arendamise ja elektrivõrkudega ühendamise protsessi digiteerimiseks.

Investeeringuga toetatakse haldussuutlikkust kesk- ja kohalikele haldusasutustele ning valitsusvälistele organisatsioonidele.

Toetus hõlmab algatuse „REPowerEU“ rakendamisega tegelevate töötajate arvu suurendamist. Keskvalitsuses eraldatakse kava „REPowerEU“ reformide ja investeeringute elluviimiseks vähemalt 106 uut täistööajale taandatud inimest, sealhulgas taastuvate energiaallikate ja elektrivõrkude loamenetluste digitaliseerimine ning võrgu arendamise ja elektrivõrkudega ühendamise protsessi digitaliseerimine. Investeering hõlmab ka toetust valitsusvälistele organisatsioonidele, kes tegelevad rohepöördega ja kellele on tehtud ülesandeks viia ellu suutlikkuse suurendamise projekte, sealhulgas koolitusi, nõustamis- ja teadustegevust ning sotsiaalseid kampaaniaid.

Investeering hõlmab ka energeetikasektorit reguleeriva asutuse IT-vahendi lõpuleviimist ja kasutuselevõtmist meetmes G1.2.1 osutatud uue reguleeriva mudeli kohaldamiseks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Allkomponent G1.2 – Elektrivõrkude ületootmine taastuvate energiaallikate integreerimise kiirendamiseks

Allkomponendi eesmärk on võtta kasutusele asjakohased vahendid ja uuendused taastuvatest energiaallikatest elektrit tootvate uute käitiste kiiremaks arendamiseks. See tähendab võrkudega liitumise takistuste kõrvaldamist ning uue taristu ehitamist ja olemasolevate võrkude ajakohastamist, et tuua taastuvenergia tootmise kohast kasutuskohale.

G1.2.1. Regulaatiivsed lahendused taastuvate energiaallikate kiiremaks integreerimiseks jaotusvõrkudes

Reformi eesmärk on parandada energeetikasektorit reguleeriva asutuse suutlikkust hinnata jaotusvõrguettevõtjate võrgu arengukavasid ja kujundada tariife, et võimaldada tõhusate ja sihipäraste investeeringute piisavat tariifirahastamist jaotusvõrkude arendamisse, et vähendada takistusi taastuvate energiaallikate arendamisel.

Reform seisneb uue reguleeriva mudeli vastuvõtmises riikliku energeetikasektorit reguleeriva asutuse poolt, s.o energeetikasektorit reguleeriva asutuse poolt. Uus reguleeriv mudel võimaldab riiklikul energeetikasektorit reguleerival asutusel täpsemalt kindlaks teha ja hinnata investeerimisvajadusi, mis on seotud jaotusvõrkude arendamisega taastuvate energiaallikate kiire kasvu kontekstis, ning kajastada neid jaotusvõrgu tariifides.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. märtsiks 2025.

G1.2.2 Taastuvate energiaallikate elektrivõrkudes integreerimist takistavate tõkete kõrvaldamine

Reformi eesmärk on kiirendada uute taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, kõrvaldades takistused nende integreerimiselt elektri ülekande- ja jaotusvõrkudes.

Reformi eesmärk on esiteks luua õigusraamistik mitme taastuva energiaallika ühendamiseks ühe ühenduspunktiga (kaabelühendus). Uued eeskirjad võimaldavad taastuvenergia tootjatel, kes sõlmivad energiaseaduses sätestatud tingimustel kokkuleppe, jagada ühendust, st kasutada sama ühendusvõimsust ühes ühenduspunktis, säilitades samal ajal võimaluse sõlmida toodetud energia müügilepinguid. Lisaks muudetakse taastuvate energiaallikate seadust. Muudatused võimaldavad taastuvate energiaallikate toetuskavadest kasu saavatel üksustel jagada oma ühendusvõimsust teiste samas ühenduspunktis ühendatud käitistega, kaotamata seejuures kõnealuses seaduses sätestatud õigust toetusele. Ühe ühenduspunktiga käitistest saab toetuskavast kasu ainult üks.

Teiseks on reformi eesmärk muuta võimsuse reserveerimine ja taastuvate energiaallikate ühendamine elektrivõrkudega tõhusamaks. Reform toimub seadusandlike ja vajaduse korral muude kui seadusandlike aktide kujul, mis käsitlevad käitiste elektrivõrkudega ühendamise seotud eeskirju, et suurendada ühendamise protsessi läbipaistvust ja prognoositavust.

Reformi selle osa rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

G1.2.3. Ülekandevõrkude, aruka elektritaristu, sealhulgas laiendatud osa arendamine

Selle investeeringu eesmärk on laiendada, ajakohastada ja digitaliseerida ülekandevõrke mitmes piirkonnas, sealhulgas laiendada ühendusi riigi põhja- ja lõunaosa vahel, hõlbustades taastuvate energiaallikate integreerimist elektrisüsteemi.

Investeering hõlmab 400 kV ja 220 kV ülekandeliinide arendamist koos asjaomaste jaamade ehitamise või ajakohastamisega. Investeeringuga võetakse kasutusele uus energiaturu keskinfosüsteem (CSIRE) koos energiakvaliteedi analüsaatori süsteemiga, mis toetab veelgi elektritaristu digiteerimist. Lõpuks töötatakse välja kolm uut, ajakohastatud või laiendatud IKT-süsteemi andmetöötluse ja süsteemihalduse jaoks, mis toetavad ülekandevõrkude ja andmekeskuste tegevust.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

G1.2.4. Eelõige maapiirkondi teenindavate elektrijaotusvõrkude ehitamine või moderniseerimine, et võimaldada uute taastuvate energiaallikate ühendamist

Selle investeeringu eesmärk on toetada eelõige maapiirkondi teenindavate elektrijaotusvõrkude ehitamist, ajakohastamist ja digiteerimist, et võimaldada neis piirkondades uute taastuvate energiaallikate ühendamist.

Investeering hõlmab 880 km jaotusvõrkude, sealhulgas jaamade ehitamist ja ajakohastamist ning arukate võrkude funktsioonide integreerimist. Poola ametiasutused määravad kõigepealt kindlaks projektid, mis moodustavad ehitatud või ajakohastatud võrke.

Selle meetme rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Allkomponent G1.3 – Säästva transpordi arendamine

Allkomponendi eesmärk on toetada säästvat transporti, et vähendada Poolas kasvuhoonegaaside heidet ja õhusaastet. Allkomponent hõlmab eelkõige meetmeid uute elektribusside ostmiseks ning tegevuskava transpordisektori kestlikuks ümberkujundamiseks.

G1.3.1 Säästva transpordi toetamine

Reformi eesmärk on aidata kaasa transpordist tulenevate kasvuhoonegaaside ja õhusaasteainete heitkoguste vähendamisele.

See eesmärk saavutatakse Poola säästva transpordi tegevuskava koostamisega, mis põhineb olemasolevates riigi tasandi strateegilistes dokumentides juba sisalduvate meetmete analüüsil. Tegevuskavas määratakse kindlaks prioriteetsed reformid ja investeeringud, mida on vaja Poola transpordisektori kestlikuks ümberkujundamiseks kooskõlas ELi kliimaeesmärkidega.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. september 2025.

G1.3.2. Heiteta ühistransport (bussid)

Investeeringu eesmärk on muuta ühistransport puhtamaks ja suurendada selle atraktiivsust linnapiirkondades.

Investeering seisneb 1159 heitevaba (elektri)bussi ostmises linnatranspordi jaoks.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

G2. Tagastamatu rahalise toetuse eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Allkomponent G1.1 – Taastuvatesse energiaallikatesse tehtavate investeeringute ergutamine

Järjekorr anumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesm ärk	Kvartal	Aasta	
G1G	G1.1.1. Kohalike energiakogukon dade arengu soodustamine	Eesmärk	Investeermiseelse toetusprogrammi käigus kindlaks tehtud takistuste analüüs energiakogukondade ja energiaühistute arendamisel	Analüüsi avaldamine				3. kv	2024	Energiakogukondade arendamist takistavate õiguslike, organisatsiooniliste ja haldustöke analüüsi avaldamine, tuginedes investeermiseelse toetuse kogemustele. Analüüsis tehakse kindlaks energiakogukondade arengu peamised kitsaskohad ja esitatakse poliitikasoovitused, et teha õiguslike muudatusi, millega ühtlustatakse nende õigusraamistikku ning lihtsustatakse ja kiirendatakse nende kasutuselevõttu.
G2G	G1.1.2 Energiakoguko ndade rakendatavad taastuvenergiaal likate kätised	Eesmärk	Investeeringute toetamise programmi projektikonkurss	Projektikonkursi algatamine energiakogukondade le, kes on huvitatud toetuse saamisest investeermisosa raames				4. kv	2023	Kuulutatakse välja avatud, läbipaistev ja konkurentsipõhine projektikonkurss, mis on kättesaadav energiaühistutele, energiakogukondadele ja energiaklastritele, et anda toetust eri liiki abisaajatele tasakaalustatud viisil.
G3G	G1.1.2 Energiakoguko ndade rakendatavad taastuvenergiaal likate kätised	Siht	Investeermiseelse osa raames toetatavad üksused		Arv	0	200	1. kv	2025	Toetusesaajatega sõlmitud toetuslepingute arv, mis valitakse välja avatud, konkurentsipõhise ja läbipaistva projektikonkursi kaudu, mille eesmärk on jaotada toetust eri liiki toetusesaajatele tasakaalustatult. Projektide jaotamine toetust saavatele üksustele peab tagama tasakaalustatud jaotuse üksuste vahel kogu riigis, võttes arvesse rahvaarvu ja geograafilist katvust. Toetust antakse energiasaaduse alusel loodud energiaühistutele ja energiasaaduse alusel

Järjekorr anumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesm ärk	Kvartal	Aasta	
										loodud energiakogukondadele ning üksustele, kes on õiguslikult võimelised selliseid ühistuid ja kogukondi looma, näiteks kohalikud omavalitsused, ning energiaklastritele.
G4G	G1.1.2 Energiakogukondade rakendatavad taastuvenergiaalike kaitised	Siht	Investeeringisosa raames toetatavad üksused		Arv	0	10	4. kv	2025	Toetusesaajatega allkirjastatud toetuslepingute arv kooskõlas eesmärgis „G2G“ esitatud projektikonkursiga.
G5G	G1.1.2 Energiakogukondade rakendatavad taastuvenergiaalike kaitised	Siht	Investeeringisosa raames toetatavad üksused		Arv	10	20	2. kv	2026	Toetusesaajatega allkirjastatud toetuslepingute arv kooskõlas eesmärgis „G2G“ esitatud projektikonkursiga.
G6G	G1.1.3 Energiasalvestussüsteemid (tagastamatu toetus)	Eesmärk	Suuremahulise akupõhise energiasalvestussüsteemi (BESS) kasutuselevõtt	Suuremahulise akupõhise energiasalvestussüsteemi (BESS) kasutuselevõtmine				2. kv	2026	Sellise suuremahulise akupõhise energiasalvestussüsteemi kasutuselevõtmine, mille võimsus on 0,9 GW ja mille tööaeg jääb 4 tunni ja 5 tunni vahele. Need uued salvestusvõimsused integreeritakse täielikult elektrivõrku.
G7G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidele	Siht	Haldussuutlikkuse suurendamine kava „REPowerEU“ reformide ja investeeringute rakendamiseks		Arv	0	106	4. kv	2024	Keskvalitsuses eraldatakse kava „REPowerEU“ reformide ja investeeringute elluviimiseks vähemalt 106 uut täistööajale taandatud inimest, sealhulgas taastuvate energiaallikate ja elektrivõrkude loamenetluste digitaliseerimine ning/või võrgu arendamise ja elektrivõrkudega ühendamise protsessi digitaliseerimine.
G8G	G1.1.4 Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidele	Siht	Suutlikkuse suurendamise projektid, kava „REPowerEU“ reformide ja investeeringute rakendamise toetamine		Arv	0	107	2. kv	2025	Toetatakse vähemalt 107 üksust, kes viivad ellu suutlikkuse suurendamise projekte, millega toetatakse REPowerEU reformide ja investeeringute rakendamist. Üksused viivad lõpule sellised projektid nagu koolitus, õppekülastused, IT-vahendid, analüüsid ja

Järjekorr anumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesm ärk	Kvartal	Aasta	
			kesk- ja kohaliku omavalitsuse jaoks							uuringud ning välisekspertide abistamine kesk- ja kohalikule haldusele. Vähemalt 100 projekti, mille üksused on lõpule viinud, keskenduvad taastuvate energiaallikate ja jaotusvõrkude kasutuselevõtu loamenetlustele.
G9G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reformi ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidel e	Siht	Suutlikkuse suurendamise projektid, millega toetatakse REPowerEU reformide rakendamist ja valitsusväliste organisatsioonide investeeringuid		Arv	0	10	4. kv	2025	Rohe- ja energiasüsteemi ümberkujundamise valdkonnas tegutsevad valitsusvälised organisatsioonid viivad lõpule vähemalt kümme suutlikkuse suurendamise projekti, millega toetatakse REPowerEU reformide ja investeeringute rakendamist. Projektidega toetatakse koolitusi, nõustamist ja teadusuuringuid ning sotsiaalseid kampaaniaid. Vähemalt kahes projektis keskendutakse taastuvate energiaallikate ja jaotusvõrkude kasutuselevõtu loamenetluste suutlikkuse suurendamisele.
G10G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reformi ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidel e	Eesmärk	Uue regulatiivse mudeli rakendamiseks kasutatava IT-vahendi tehnilise kirjelduse avaldamine Energeetikasektori Reguleeriva Ameti poolt	Tehnilise kirjelduse avaldamine				1. kv	2025	Energeetikasektori Reguleerivate Asutuste Amet koostab ja avaldab IT-vahendi tehnilise kirjelduse ametile uue regulatiivse mudeli kohaldamiseks. IT-vahend aitab hinnata ja jälgida jaotusvõrguettevõtjate võrgu arengukavasid ja nende rakendamist ning taastuvate energiaallikate registreerimist. Vahendil on järgmised funktsioonid: – võrkude toimimist ja võrgu arengukavasid ning võrguga liitumise taotlusi käsitleva teabe kogumine ja analüüsimine; – võrgu ehitamise ja ajakohastamise kulude tõhususe hindamise toetamine;

Järjekorr anumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetas e	Eesm ärk	Kvartal	Aasta	
										– jälgida taastuvenergia lõimimist jaotusvõrkudesse, analüüsides jaotusvõrguettevõtjate arengukavasid, sealhulgas võrgu arengusuundi ja kavandatud ühendusi; – selliste piirkondade kindlakstegemine, kus ühenduskeeldude määr on kõige suurem; – taastuvate energiaallikate tootjate registreerimise täieliku äriprotsessi toetamine; – geoinfosüsteemi integreeritud taastuvenergiarajatiste interaktiivne kaart.
G11G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidel e	Eesmärk	IT-vahendi kasutuselevõtmine uue reguleeriva mudeli rakendamiseks energeetikasektorit reguleeriva asutuse poolt	Uus IT-vahend uue reguleeriva mudeli rakendamiseks võtab kasutusele ja seda kasutab energeetikasektorit reguleeriv amet.				2. kv	2026	Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Amet võtab kasutusele IT-vahendi uue reguleeriva mudeli rakendamiseks.

Allkomponent G1.2 – Elektrivõrkude ületootmine taastuvate energiaallikate integreerimise kiirendamiseks

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
G12G	G1.2.1. Regulaatiivsed lahendused taastuvate energiaallikate kiiremaks integreerimiseks jaotusvõrkudesse	Eesmärk	Uue reguleeriva mudeli vastuvõtmine energeetikasektori reguleeriva ameti juhataja poolt	Avaldatakse energeetikasektori reguleeriva ameti juhataja teadaanne jaotusvõrguettevõtjate uue reguleeriva mudeli kasutuselevõtu kohta				4. kv	2024	Energeetikasektori Reguleeriva Ameti juhataja avaldab teadaande, milles sätestatakse jaotusvõrguettevõtjate uus siduv regulatiivne mudel.
G13G	G1.2.2 Taastuvate energiaallikate elektrivõrkudesse integreerimist takistavate tõkete kõrvaldamine	Eesmärk	Kaablite ühiskasutust võimaldava õigusraamistiku jõustumine	Muutmisakti säte selle jõustumise kohta				4. kv	2023	Taastuvate energiaallikate seaduse ja energiaseaduse muudatused, mis võimaldavad ühendada mitu taastuvat energiaallikat elektrivõrku ühes ühenduspunktis.
G14G	G1.2.2 Taastuvate energiaallikate elektrivõrkudesse integreerimist takistavate tõkete kõrvaldamine	Eesmärk	Selliste seadusandlike ja vajaduse korral muude kui seadusandlike aktide jõustumine, millega suurendatakse elektrivõrkudega ühendamise protsessi läbipaistvust ja hõlbustatakse seda protsessi	Seadusandlike aktide ja vajaduse korral muude kui seadusandlike aktide sätted, milles on märgitud nende jõustumine				4. kv	2025	Jõustuvad seadusandlikud ja vajaduse korral muud kui seadusandlikud aktid, millega suurendatakse elektrivõrkudega ühendamise protsessi läbipaistvust ja prognoositavust ning hõlbustatakse seda protsessi. Õigusaktiga kehtestatakse või muudetakse selle ühendamise protsessiga seotud uusi eeskirju, mis hõlmavad põhi- ja jaotusvõrguettevõtjaid, sealhulgas: - Ühtsete eeskirjade kehtestamine, milles kirjeldatakse menetlusi ja tähtaegu ning kriteeriume, mida kasutatakse liitumistaotluste ja liitumistsuste hindamisel; - Järgmiste dokumentide kättesaadavus üldsusele veebis: i) korrapäraselt ajakohastatav teave olemasolevate võrguühenduste võimsuse kohta; ii) teave

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										tagasilükatud liitumistaotluste kohta, sealhulgas tagasilükkamise põhjendused ja iii) ühtsed eeskirjad; Ühendustaotluste esitamise ja taotluse käsitlemise täielikult elektrooniliseks muutmine.
G15G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Uue perioodi pikkus ehitatud või ajakohastatud jõuülekanne võrk (km)		Arv	0	70	4. kv	2024	Uute või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu projektide lõikude arv kilomeetrites (400 kV). Iga sektsiooni pikkus arvutatakse ainult üks kord (olenemata sellest, kas tegemist on ühe- või kaheaheelalise joonega).
G16G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Uue perioodi pikkus ehitatud või ajakohastatud jõuülekanne võrk (km)		Arv	70	190	4. kv	2025	Uute või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu projektide lõikude arv kilomeetrites (400 kV). Iga sektsiooni pikkus arvutatakse ainult üks kord (olenemata sellest, kas tegemist on ühe- või kaheaheelalise joonega).
G17G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Uue perioodi pikkus ehitatud või ajakohastatud jõuülekanne võrk (km)		Arv	190	320	2. kv	2026	Uute või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu projektide lõikude arv kilomeetrites (400 kV). Iga sektsiooni pikkus arvutatakse ainult üks kord (olenemata sellest, kas tegemist on ühe- või kaheaheelalise joonega).
G18G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Eesmärk	Põhivõrguettevõtja ja ametiasutuste vahelised toetuslepingud põhivõrgu rakendamise ja toetamise kohta	Allkirjastatud toetuslepingud				4. kv	2024	Toetuslepingute allkirjastamine elektrienergia ülekandevõrgu lõikude (220 kV) ehitamise või moderniseerimise projektide jaoks, mis hõlmavad 50 km nende lõikudega seotud lõikusid ja 5 jaama. Toetuslepingute kaudu toetatavad projektid peavad sisaldama arukate võrkude funktsioone, et aidata kaasa taastuvate energiaallikate arendamisele.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
G19G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Uue perioodi pikkus ehitatud või ajakohastatud jõuülekanne võrk (km)		Arv	0	50	2. kv	2026	Uute või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu projektide lõikude arv kilomeetrites (220 kV). Iga sektsiooni pikkus arvutatakse ainult üks kord (olenemata sellest, kas tegemist on ühe- või kaheahelalise joonega).
G20G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Laiendatud või uuendatud elektrijaamad ülekandevõrgus		Arv	0	5	2. kv	2026	Selliste laiendatud või ajakohastatud jaamade arv, mis kiirendavad uute taastuvenergiavõimsuste integreerimist.
G21G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Eesmärk	Elektrituru andmekeskuse (OIRE/CSIRE) rakendamine	Tegevuse alustamine				3. kv	2025	Ühe andmekeskuse kasutuselevõtmine ja elektrikvaliteedi analüsaatori paigaldamine elektriturule (OIRE/CSIRE).
G22G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	IKT-süsteemide kasutuselevõtt ülekandevõrgus (lahenduste arv)		Arv	0	3	2. kv	2025	Vähemalt kolme uue, ajakohastatud või laiendatud infosüsteemi kasutuselevõtmine, mis digiteerivad ülekandevõrku.
G23G	G1.2.4. Eelõige maapiirkondi teenindavate elektrijaotusvõrkude ehitamine või moderniseerimine, et võimaldada uute taastuvate energiaallikate ühendamist	Eesmärk	Projektide kindlaksmääramine ja määratlemine	Asjaomase asutuse allkirjastatud sisedokument, milles määratakse kindlaks Poola jaotusvõrkude parandamise projektid				4. kv	2024	Projektid, mille eesmärk on parandada peamiselt maapiirkondi teenindavaid jaotusvõrke, määratakse kindlaks ja esitatakse asjaomase Poola asutusesiseselt heaks kiidetud lõplikus dokumendis. Selles dokumendis märgitakse ka iga projekti rahastamisallikas, mis ei hõlma muid ELi allikaid. Kindlaksmääratud projektide tulemusel ehitatakse või ajakohastatakse vähemalt 880 km jaotusvõrke (olenemata pingest), sealhulgas nendega seotud jaamad.

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										Kõik kindlaksmääratud projektid hõlmavad nutivõrgu funktsioone, et võimaldada kahesuunalist digitaalset sidet reaalajas või reaalajalähedasel, interaktiivsel ja arukal elektritootmise, -ülekande, -jaotuse ja -tarbimise seirel ja juhtimisel elektrivõrgus ning seeläbi aidata kaasa taastuvate energiaallikate arendamisele.
G24G.	G1.2.4. Eelõige maapiirkondi teenindavate elektrijaotusvõrkude ehitamine või moderniseerimine, et võimaldada uute taastuvate energiaallikate ühendamist	Siht	Äsja ehitatud või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu pikkus (km)		Arv	0	880	2. kv	2026	Äsja ehitatud kilomeetrite arv või ajakohastatud jaotusvõrgud koos seotud jaamadega ja nutivõrgu funktsioonide integreerimisega, mis vastavad eesmärgis G26G osutatud kindlaksmääratud projektidele esitatavatele nõuetele või vastavad nendele nõuetele.

Allkomponent G1.3 – Säästva transpordi arendamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möödühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
G25G	G1.3.1 Säästva transpordi toetamine	Eesmärk	Säästva transpordi tegevuskava Poolas	Väljaanne transpordi eest vastutava ministeeriumi poolt				3. kv	2025	Poola säästva transpordi tegevuskava koostab ja avaldab transpordi eest vastutav ministeerium. Sellele lisatakse olemasolevatesse riigi tasandi strateegilistesse dokumentidesse juba lisatud meetmete analüüs. Tegevuskavas määratakse kindlaks prioriteetsed reformid ja investeeringud, mida on vaja Poola transpordisektori kestlikuks ümberkujundamiseks kooskõlas ELi kliimaeesmärkidega.
G26G	G1.3.2. Heiteta ühistransport (bussid)	Eesmärk	Heiteta sõidukid linnatranspordis: toetuse saajate valimine	Lepingud on allkirjastatud.				3. kv	2024	1 159 uue heiteta bussi kohta sõlmitakse lepingud valitud toetust saavate üksustega (kohalikud omavalitsused või avaliku teenuse osutajad). Toetust saavad üksused valitakse läbipaistvate ja konkurentsipõhiste projektikonkursside kaudu, mis on avatud kõigile kohalikele omavalitsustele ja avaliku teenuse osutajatele heitevaba transpordi jaoks linnapiirkondades. Toestatakse ainult elektribussid.
G27G	G1.3.2. Heiteta ühistransport (bussid)	Siht	Kasutusel on uued heitevabad sõidukid		Arv	0	1 159	2. kv	2026	Uued heitevabad bussid, mida tarnitakse avaliku linnatranspordi investeeringuga rahastatavate lepingute alusel. Busside hanked korraldatakse avatud ja võistlevate pakkumismenetluste kaudu. Osta võib ainult elektrilisi busse.

G3. Laenuga seotud reformide ja investeeringute kirjeldus

Allkomponent G3.1 – Taastuenergia kasutuselevõtu, keskkonnahoidlike oskuste ja energiatõhususe parandamine

Allkomponendi eesmärk on lihtsustada loamenetlusi, et kiirendada taastuenergia kasutuselevõttu, kiirendada energiatõhusate renoveerimiste tempot ning julgustada tööjõu ümberkvalifitseerimist keskkonnahoidlike oskuste omandamiseks. Samuti peaks see stimuleerima erasektori investeeringuid ja parandama juurdepääsu rahastamisele energiasektoris, sealhulgas avamere tuuleenergia sektoris.

G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade ühtlustamine

Reformi eesmärk on kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, ühtlustades loamenetlusi ja võimaldades Poolas ülesseatud koguvõimsust 30 GW fotogalvaaniliste ja maismaa tuuleenergia rajatiste puhul.

Esimene osa koosneb fotogalvaaniliste ja maismaa tuuleenergia rajatiste taastuenergia potentsiaali kaardistamisest. Saadud ressursside kaart tehakse üldsusele kättesaadavaks, et hõlbustada selliste käitiste planeerimis- ja loamenetlusi.

Teine osa hõlmab taastuenergia kiirendusalade määramist fotogalvaaniliste ja maismaa tuuleenergiarajatiste jaoks.

Reformi kolmas osa seisneb taastuenergiat lubava ühtse digitaalse raamistiku platvormi loomises.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

Poola eesmärk 30 GW fotogalvaanilise ja maismaa tuulepargi jaoks saavutatakse 30. juuniks 2026.

G3.1.2. Rohepöördeks vajalikud oskused

Reformi eesmärk on muuta kõige kriitilisemate rohepöörde sektorite valdkondlikke kvalifikatsiooniraamistikke, et võtta arvesse kasvavat nõudlust keskkonnahoidlike töökohtade järele tööturul, et saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid ja saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

Reform seisneb olemasolevate valdkondlike kvalifikatsiooniraamistike muutmises ehituse, veemajanduse ja jäätmekäitluse valdkonnas, lisades sellesse kvalifikatsioonid, et tagada vajalike oskuste omandamine nendes sektorites. Lisaks muudetakse energia valdkondlikku kvalifikatsiooniraamistikku, et kajastada taastuvate energiaallikatega seotud kvalifikatsioone. Need kvalifikatsiooniraamistikud koostatakse koostöös asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas valdkondlike pädevusnõukogudega.

Eespool nimetatud valdkondlikud kvalifikatsiooniraamistikud inkorporeeritakse määruste abil integreeritud kvalifikatsioonisüsteemi.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2025.

G3.1.3. Energiatõhususe suurendamine ja fossiilkütuste järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise kiirendamine küttes

Reformi eesmärk on vähendada sõltuvust fossiilkütustest ja nende tarbimist, kiirendades kodude renoveerimist ja fossiilkütuste järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist küttes, vähendades samal ajal energiaostuvõimetust.

Reform hõlmab olemasoleva prioriteetse programmi ajakohastamist või uue prioriteetse programmi vastuvõtmist, et toetada integreeritud kodude renoveerimise teenuseid. Reform tugineb koduremondioperaatorite katselise rakendamise kogemustele ja pakub tuge kodus renoveerimise käitajatele kogu Poolas.

Reformi rakendamine viiakse lõpule 31. detsembriks 2024.

G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)

See meede koosneb avaliku sektori investeeringutest rahastusse ehk energiatoetusfondi, et stimuleerida erainvesteeringuid ja parandada juurdepääsu rahastamisele Poola majandussektorites, mis kannavad otseselt energiasüsteemi ümberkujundamise kulusid. Rahastu tegutseb laenude andmisega erasektorile ja sarnase tegevusega tegelevatele avaliku sektori asutustele. Kõik rahastust toetatavad investeeringud peavad olema kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu määruse artikli 21c lõikes 3 sätestatud asjakohaste REPowerEU eesmärkidega, välja arvatud artikli 21c lõike 3 punkt a. Taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringute põhjal on rahastu eesmärk esialgu eraldada vähemalt 16 498 356 138 eurot.

Rahastut haldab rakenduspartnerina Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Rahastu hõlmab järgmisi tooteridu:

- BGK otserahastamine: sellelt eelarvereaalt antakse lõplikele abisaajatele otselaene keskkonnasäästlike projektide rahastamiseks. Laenu annab otse BGK ja iga projekt, mida kaasrahastab (erainvestorid) või sarnase tegevusega tegelev(ad) avaliku sektori asutus(ed).

Investeeringisrahastusse investeeringu tegemiseks kirjutavad Poola ja BGK alla rakenduslepingule, mis sisaldab järgmist sisu:

1. Rahastu otsustusprotsessi kirjeldus: Rahastu lõpliku investeerimisotsuse teeb investeerimiskomitee või muu samaväärne juhtorgan ning see kiidetakse heaks valitsusest sõltumatute liikmete häälteenamusega.
2. Seotud investeerimispoliitika põhinõuded, mis hõlmavad järgmist:
 - a) Finantstoodete ja rahastamiskõlblike lõplike toetusesaajate kirjeldus.
 - b) Nõue, et kõik toetatavad investeeringud on majanduslikult elujõulised.
 - c) Nõue järgida põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“, nagu on sätestatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistes suunistes (C(2023) 6454 final). Eelkõige:
 - i. Investeerimispoliitika raames jäetakse välja rahastamiskõlblikkuse alt järgmised tegevused ja varad: i) fossiilkütustega seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgnev kasutamine,⁴⁶ ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis

⁴⁶ Välja arvatud a) varad ja tegevused elektri- ja/või soojusenergia tootmises ning nendega seotud ülekande- ja jaotustaristus, milles kasutatakse maagaasi, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (C(2023) 6454 final) III lisas sätestatud tingimustele, ning b) alapunkti ii kohased tegevused ja varad, mille puhul fossiilkütuste kasutamine on ajutine ja tehniliselt vältimatu õigeaegseks üleminekuks fossiilkütuste tasuta kasutamisele.

- ei ole asjaomastest võrdlusalustest⁴⁷ väiksem, iii) prügilate, jäätmepõletusseadmete⁴⁸ ja mehhaanilise bioloogilise töötlemise tehastega⁴⁹ seotud tegevused ja varad ning iv) kaevandamisega seotud tegevused ja varad.
- ii. Investeeringispoliitikaga toetatakse taastuvallikatest toodetud vesinikku üksnes vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/2001 kohastele asjakohastele delegeeritud õigusaktidele.
 - iii. Investeeringispoliitikaga toetatakse üksnes säästva biometaaniga tootmist, ülekandmist, jaotamist ja ladustamist kooskõlas läbivaadatud taastuvenergia direktiivi (EL) 2018/2001 artiklites 29–31 sätestatud säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heite vähendamise kriteeriumidega ning läbivaadatud taastuvenergia direktiivi (EL) 2018/2001 artiklis 26 sätestatud toidu- ja söödapõhiseid biokütuseid käsitlevate eeskirjadega ning nendega seotud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktidega. Säästva biometaaniga ülekandesse ja jaotusse tehtavate investeeringute puhul tagatakse investeeringispoliitika vastavus läbivaadatud TEN-E määruse ettepanekus (COM(2020) 824 final) määratletud aruka gaasivõrgu kontseptsioonile ning turvanõuete lahutamatu osana kehtestatakse sätteid, millega tagatakse metaani ja biometaaniga lekete tuvastamise ja ennetamise standardid.
 - iv. Investeeringispoliitikaga toetatakse üksnes selliste hoonete energiatõhusat renoveerimist, mis saavutavad vähemalt 30 % primaarenergia säästu.
 - v. Lisaks nõutakse investeeringispoliitikas rahastu lõplike abisaajate vastavust asjakohastele ELi ja riiklikele keskkonnaalastele õigusaktidele.
- d) Nõue, et rahastu lõplikud abisaajad ei saa samade kulude katmiseks toetust muudest liidu vahenditest.
3. Rakenduslepinguga hõlmatud summa, rakenduspartneri tasude struktuur ja nõue reinvesteeri kõik tagasimaksed vastavalt rahastu investeeringispoliitikale, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse taaste- ja vastupidavusrahastu laenu tagasimaksmiseks.
 4. Seire-, auditi- ja kontrollinõuded, sealhulgas:
 1. Rakenduspartneri järelevalvesüsteemi kirjeldus kaasatud investeeringute kohta aru andmiseks.
 2. Selliste rakenduspartneri menetluste kirjeldus, millega tagatakse pettuste, korruptsiooni ja huvide konfliktide ennetamine, avastamine ja kõrvaldamine.
 3. Kohustus kontrollida iga toiminguga rahastamiskõlblikkust kooskõlas rakenduslepingus sätestatud nõuetega enne toiminguga rahastamise kohustuse võtmist.
 4. Kohustus teha riskipõhiseid järeldusi auditeid kooskõlas BGK auditikavaga. Nende audititega kontrollitakse i) kontrollisüsteemide tõhusust, sealhulgas pettuste, korruptsiooni ja huvide

⁴⁷ Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomastest võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁴⁸ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁴⁹ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitluseks anaeroobseks kääritamiseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

konflikti avastamist; ii) põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine, riigiabi eeskirjad ja kliimaeesmärgi nõuded; ning iii) järgitakse nõuet, et rahastu lõplikud abisaajad ei ole saanud toetust muudest liidu vahenditest samade kulude katmiseks. Auditite käigus kontrollitakse ka tehingute seaduslikkust ning kohaldatava rakenduslepingu ja rahastamislepingute tingimuste täitmist.

5. Nõuded rakenduspartneri tehtavatele kliimainvesteeringutele: vähemalt 9 087 361 627 eurot taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringutest rahastusse aitab kaasa kliimamuutustega seotud eesmärkide saavutamisele kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu määruse VI lisaga⁵⁰.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

G3.1.5. Avamere tuuleparkide ehitamine (avamere tuuleenergia fond)

See meede hõlmab avaliku sektori investeeringut avamere tuuleenergia fondi, et stimuleerida erainvesteeringuid ja parandada juurdepääsu rahastamisele Poola avamere tuuleenergia sektoris, kusjuures rahastu ja lõplike abisaajate vahel sõlmitud rahastamislepingud on suunatud vähemalt 3 GW suurusele installeeritud avamere tuuleenergia võimsusele, mis on toodetud vähemalt kahe projekti raames. Rahastu tegutseb laenu andmisega otse erasektorile ja sarnase tegevusega tegelevatele avaliku sektori asutustele. Taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringute põhjal on rahastu eesmärk esialgu eraldada vähemalt 4 785 000 000 eurot.

Rahastut haldab rakenduspartnerina Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Rahastu hõlmab järgmist tooterida:

- BGK otserahastamine: sellelt eelarvereaalt antakse otselaene avamere tuuleparkides avamere tuuleenergiast elektrit tootvatele või seda teha kavatsevatele eraettevõtjatele, samuti sarnase tegevusega tegelevatele avaliku sektori asutustele. Laenu annab otse BGK ja iga projekt, mida kaasrahastab kolmandast isikust era- ja/või avalik-õiguslik(ud) investor(id).

Investeerimisrahastusse investeeringu tegemiseks kirjutavad Poola ja BGK alla rakenduslepingule, mis sisaldab järgmist sisu:

1. Rahastu otsustusprotsessi kirjeldus: Rahastu lõpliku investeerimisotsuse teeb investeerimiskomitee või muu samaväärne juhtorgan ning see kiidetakse heaks valitsusest sõltumatute liikmete hääلteenamusega.
2. Seotud investeerimispoliitika põhinõuded, mis hõlmavad järgmist:
 1. Finantstoote ja rahastamiskõlblike lõplike abisaajate kirjeldus.
 2. Nõue, et kõik toetatavad investeeringud on majanduslikult elujõulised.
 3. Nõue järgida põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“, nagu on sätestatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ tehnilistes suunistes (C(2023) 6454 final). Eelkõige jäetakse investeerimispoliitika raames rahastamiskõlblikkuse alt välja järgmised tegevused ja varad: i) fossiilkütustega

⁵⁰ Konkreetsete projektidega seotud lõplikud toetusesaajad peavad kliimaalase panuse arvutamiseks esitama iga toetatava projekti puhul valitud sekkumisvaldkonna põhjenduse koos projekti kirjeldusega. Rakenduspartner peab samuti esitama liikmesriigile poolaastaaruande iga projekti/tegevuse rakendamise kohta.

seotud tegevused ja varad, sealhulgas järgnev kasutamine,⁵¹ ii) ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS) alla kuuluvad tegevused ja varad, millega saavutatakse prognoositud kasvuhoonegaaside heide, mis ei ole asjaomastest võrdlusalustest⁵² väiksem, iii) prügilate, jäätme põletusseadmete⁵³ ja mehhaanilise bioloogilise töötlemise tehastega⁵⁴ seotud tegevused ja varad.

4. Nõue, et rahastu lõplikud abisaajad ei saa samade kulude katmiseks toetust muudest liidu vahenditest.

3. Rakenduslepinguga hõlmatud summa, rakenduspartneri tasude struktuur ja nõue reinvesteerida kõik tagasimaksed vastavalt rahastu investeerimispoliitikale, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse taaste- ja vastupidavusrahastu laenude tagasimaksmiseks.

4. Seire-, auditi- ja kontrollinõuded, sealhulgas:

1. Rakenduspartneri järelevalvesüsteemi kirjeldus kaasatud investeringute kohta aru andmiseks.

2. Selliste rakenduspartneri menetluste kirjeldus, millega tagatakse pettuste, korruptsiooni ja huvide konfliktide ennetamine, avastamine ja kõrvaldamine.

3. Kohustus kontrollida iga toimingu rahastamiskõlblikkust kooskõlas rakenduslepingus sätestatud nõuetega enne toimingu rahastamise kohustuse võtmist.

4. Kohustus teha riskipõhiseid järelauditeid kooskõlas BGK auditikavaga. Nende audititega kontrollitakse i) kontrollisüsteemide tõhusust, sealhulgas pettuste, korruptsiooni ja huvide konflikti avastamist; ii) põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ järgimine, riigiabi eeskirjad ja kliimaeesmärgi nõuded; ning iii) järgitakse nõuet, et rahastu lõplikud abisaajad ei ole saanud toetust muudest liidu vahenditest samade kulude katmiseks. Auditite käigus kontrollitakse ka tehingute seaduslikkust ja kohaldatava rakenduskokkuleppe tingimuste täitmist.

5. Nõuded rakenduspartneri tehtavatele kliimainvesteringutele: 4 785 000 000 eurot taaste- ja vastupidavusrahastu investeringutest rahastusse aitab kaasa kliimamuutustega seotud eesmärkide saavutamisele kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastu määruse VI lisaga⁵⁵.

Meetme rakendamine viiakse lõpule 31. augustiks 2026.

⁵¹ Välja arvatud a) varad ja tegevused elektri- ja/või soojusenergia tootmises ning nendega seotud ülekande- ja jaotustaristus, milles kasutatakse maagaasi, mis vastavad põhimõtte „Ei kahjusta oluliselt“ tehniliste suuniste (C(2023) 6454 final) III lisas sätestatud tingimustele, ning b) alapunkti ii kohased tegevused ja varad, mille puhul fossiilkütuste kasutamine on ajutine ja tehniliselt vältimatu õigeaegseks üleminekuks fossiilkütuste tasuta kasutamisele.

⁵² Kui toetatava tegevuse prognoositav kasvuhoonegaaside heide ei ole asjaomase võrdlusalusest oluliselt madalam, tuleb esitada selgitus põhjuste kohta, miks see ei ole võimalik. Saastekvootide tasuta eraldamise võrdlusalused saastekvootidega kauplemise süsteemi kohaldamisalasse kuuluvate tegevuste jaoks on sätestatud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2021/447.

⁵³ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes ringlussevõetamatute ohtlike jäätmete töötlemisega tegelevates jaamades, ega olemasolevate jaamade suhtes, kui käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust, koguda heitgaase ladustamiseks või kasutamiseks või taaskasutada materjale põletustuhast, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁵⁴ Seda erandit ei kohaldata tegevuse suhtes, mida võetakse käesoleva meetme raames üksnes olemasolevates mehhaanilistes bioloogilise töötlemise tehastes, kus käesoleva meetme kohase tegevuse eesmärk on suurendada energiatõhusust või moderniseerida eraldatud jäätmete ringlussevõttu biojäätmekompostimiseks ja biojäätmekäitluseks, tingimusel et käesoleva meetme kohane tegevus ei suurenda jaamade jäätmekäitlusvõimsust ega pikenda jaamade kasutusiga; tõendid selle kohta tuleb esitada iga jaama kohta eraldi.

⁵⁵ Konkreetsete projektidega seotud lõplikud toetusesaajad peavad kliimase panuse arvutamiseks esitama iga toetatava projekti puhul valitud sekkumisvaldkonna põhjenduse koos projekti kirjeldusega. Rakenduspartner peab samuti esitama liikmesriigile poolaastaruande iga projekti/tegevuse rakendamise kohta.

Allkomponent G3.2 – Energiainfrastruktuuri ja -rajatiste parandamine, et rahuldada vahetuid gaasi varustuskindluse vajadusi

G3.2.1. Maagaasitaristu ehitamine energiajulgeoleku tagamiseks

Selle investeeringu eesmärk on parandada energiataristut ja -rajatise, et rahuldada vahetuid gaasi, sealhulgas veeldatud maagaasi varustuskindluse vajadusi, eelkõige selleks, et võimaldada tarneallikate mitmekesistamist liidu kui terviku huvides.

Investeering hõlmab Gdański ja Gustorzyni vahelise ülekandevõrgu ehitamist. Tööde lõpetamisel peab uue taristu gaasi transportimise võimsus olema vähemalt 1 320 000 m³/h.

Meetme rakendamine viiakse lõpule hiljemalt 31. augustiks 2026.

Allkomponent G3.3 – Energiasalvestussüsteemid (tagastatav toetus)

G3.3.1 Energiasalvestussüsteemid (tagastatav toetus)

Selle investeeringu eesmärk on tagada tarbijatele elektrivarustuse järjepidevus ja suurendada taastuvate energiaallikate kasutamise tõhusust, investeerides tehnoloogiatesse, mis hõlbustavad elektrisüsteemi tasakaalustamist.

Investeering hõlmab olemasoleva pumphüdroenergia salvestusseadme osalist moderniseerimist, et kohandada seda rajatist praeguste ja tulevaste regulatiivsete ja turuvajadustega, et tagada jaama elujõuline käitamine. Investeering hõlmab ka ülemise reservuaari (bituminoosse betooni remont), ülemise veevõtutorude ja derivaatide tunnelite ning vähemalt ühe hüdrogeneraatori moderniseerimist, mis vastab 135 MW-le.

Investeeringu rakendamine viiakse lõpule 30. juuniks 2026.

G4. Laenu eesmärgid, sihid, näitajad ning seire ja rakendamise ajakava

Allkomponent G3.1 – Taastuvenergia kasutuselevõtu, keskkonnahoidlike oskuste ja energiatõhususe parandamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Möötüühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
G1L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Fotogalvaaniliste ja maismaa tuuleenergia rajatiste taastuvenergia potentsiaali kaardistamine	Fotogalvaanika ja maismaa tuuleenergia taastuvenergia potentsiaali kaartide avaldamine asjakohase digitaalse kanali kaudu				4. kv	2024	Kliima- ja keskkonnaministeerium tellib fotogalvaaniliste ja maismaa tuuleenergia rajatiste taastuvenergia potentsiaali kaardistamise ning teeb sellest tuleneva ressursside kaardi üldsusele kättesaadavaks asjakohase digitaalse kanali, näiteks veebisaidi kaudu. Ressursside kaart hõlmab kogu Poola territooriumi ja on kättesaadav vormis, mis võimaldab hõlpsalt integreerida ruumilise planeerimise menetlustesse, et määrata kindlaks taastuvenergiaalad (nagu on määratletud 18. oktoobri 2023. aasta direktiivi (EL) 2023/2413 (RED III) artiklis 15b) ja taastuvenergia kiirendusalad (nagu on määratletud taastuvenergia direktiivi artikli 2 lõike 2 punktis 9a ja artiklis 15c). Kaardistamine hõlmab fotogalvaaniliste ja maismaatuulte energiatiheduse analüüsi ning muid fotogalvaaniliste ja maismaa tuuleenergiarajatiste ruumilise planeerimisega seotud aspekte, nagu keskkonna- ja looduskaitsepiirangud või juurdepääs võrkudele, sealhulgas kiirendusalade kindlaksmääramine,
G2L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Loamenetluste kiirendamine	Õigusaktide sätted, mis näitavad nende jõustumist				4. kv	2024	Selliste õigusaktide jõustumine, millega kehtestatakse õigusraamistik taastuvenergia kiirendusalade määramiseks nii maismaa tuuleenergia kui ka fotogalvaaniliste seadmete jaoks. Selle eesmärgi puhul mõistetakse kiirendusalasid nii, nagu need on määratletud taastuvenergia III direktiivis ja mida reguleeritakse sellega (direktiivi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										(EL) 2018/2001 (mida on muudetud 18. oktoobri 2023. aasta direktiiviga (EL) 2023/2413) artikli 2 lõike 2 punkt 9a, artikkel 15c, artikli 16 lõige 2, artikkel 16a ja artikli 16c lõike 2 punkt 3). Selles õigusraamistikus määratakse kindlaks vähemalt i) taastuvenergia kiirendusvaldkondade määramise eest vastutavad pädevad asutused, ii) nende kohustused, sealhulgas seoses selle tagamisega, et taastuvenergia kiirendusvaldkondade määramine ei kahjusta loodust ega elurikkuse kaitset; ning iii) maismaa tuuleenergia ja fotogalvaaniliste seadmete loamenetlused, mida kohaldatakse taastuvenergia kiirendusvaldkondade suhtes.
G3L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Loamenetluste digitaliseerimine	Taastuvate energiaallikate lubamise ühtse digitaalse raamistiku IT-platvormi üldiste tehniliste kirjelduste lõpuleviimine				3. kv	2024	Asjaomased Poola ametiasutused on koostanud ja viimistlenud – nii, et seda saaks vajaduse korral kasutada riigihankemenetlustes – üldised tehnilised kirjeldused, mis on vajalikud taastuvate energiaallikate loamenetluste ühtse digitaalse raamistiku IT-platvormi väljatöötamiseks ja kasutuselevõtuks. IT-platvorm hõlmab kõiki asjakohaseid haldusetappe, mis on vajalikud taastuvenergiarajatiste ehitamiseks ja käitamiseks loa andmiseks (välja arvatud võrku ühendamine). Selle IT-platvormi kasutuselevõtt ei mõjuta lubadega seotud pädevuste jaotust (see tähendab, et see ei mõjuta seda, milline haldusasutus on konkreetse loa osas pädev). IT-platvorm võidakse integreerida olemasolevasse digiplatvormi (nt ePUAP) ja seda edasi arendada. IT-platvorm pakub töölauda, millel on vähemalt järgmised omadused: (i) esitada kergesti kättesaadaval viisil põhjalik ülevaade taastuvenergiarajatiste

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										ehitamise ja käitamise nõuetest, pidades silmas kõiki asjakohaseid lube (nt tsoonideks jaotamine, ehitamine, kasutamine), otsuseid (nt keskkonna), litsentse, muid dokumente või konsultatsioone; (ii) määratakse kindlaks a) vastavad pädevad haldusasutused, ametid, organid või muud üksused, kes annavad välja dokumente või on sellega seotud või on kaasatud punktis i osutatud konsultatsioonidesse; b) nende üksuste kontaktandmed; ning c) juhtumi menetleja konkreetse projekti puhul; (iii) kõigi asjakohaste õigusaktide, regulatiivsete tekstide, vormide ja projekti ettevalmistamise suuniste loetlemine ja kättesaadavaks tegemine; (iv) pakkuda võimalust esitada taotlusi veebis kõigile alapunkti ii alapunktis a osutatud üksustele ja lasta kogu taotlusprotsessi käsitleda IT-platvormi kaudu digitaalselt; (v) funktsioon, mida pädevad asutused võivad vabatahtlikult kasutada ja mis võimaldab jälgida taotluse menetlemist, näitab taotluse olekut ja võimaldab suhelda asjaomase juhtumi menetlejaga IT-platvormi kaudu; (vi) võimaluse andmine võtta ühendust keskse (olemasoleva) riikliku asutusega, et tõstatada probleeme või teha ettepanekuid loamenetluste parandamiseks (see ei kujuta endast ega asenda olemasolevaid haldus- või kohtuliku läbivaatamise võimalusi); (vii) üldsusega jagatava teabe või andmete kättesaadavaks tegemine (või link asjaomasele olemasolevale avalehele, kust

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
										taotlusprotsessi saab alustada, või veebirakendusele) ning: - tuleneb eesmärkides G10G ja G11G osutatud IT-vahendi funktsioonidest; - millele on viidatud eesmärgi G14G punktis b; - on seotud eesmärgiga G1L nõutava kaardistamisega; ning - on seotud eesmärgis „G2L“ osutatud taastuenergia kiirendusaladega.
G4L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Loamenetluste digitaliseerimine	Taastuvate energiaallikate lubamise ühtse digitaalse raamistiku IT-platvormi katseversiooni katsetamine on lõpule viidud				4. kv	2025	Viiakse lõpule taastuvate energiaallikate lubamise ühtse digitaalse raamistiku IT-platvormi katseversiooni katsetamine, mis vastab eesmärgi G3L nõuetele.
G5L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Loamenetluste digitaliseerimine	Taastuvate energiaallikate lubamise ühtse digiraamistiku IT-platvormi kasutuselevõtmine				2. kv	2026	Taastuvate energiaallikate lubamise ühtse digitaalse raamistiku IT-platvormi kasutuselevõtmine, mis vastab eesmärgi „G3L“ nõuetele.
G6L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Siht	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)		Arv	23,5	28	4. kv	2025	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud koguvõimsus (GW).
G7L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate	Siht	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete		Arv	28	30	2. kv	2026	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud koguvõimsus (GW).

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	lubade andmise protsessi ühtlustamine		installeeritud võimsus (GW)							
G8L	G3.1.2. Rohepöördeks vajalikud oskused	Eesmärk	Kolme valdkondliku kvalifikatsiooniraamistiku muutmine rohepöördeks	Aruannete avaldamine koos muudetud valdkondlike kvalifikatsiooniraamistikega ehituse, veemajanduse ja jäätmeäitluse valdkonnas				2. kv	2025	Koostöös valdkondlike sotsiaalpartneritega, sealhulgas valdkondlike pädevusnõukogudega, muudetakse ehitus-, vee- ja jäätmeäitlussektoreite valdkondlikku kvalifikatsiooniraamistikku, et lisada sellesse oskused, mis aitavad kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele ja kliimanetraalsuse saavutamisele 2050. aastaks. Avaldatakse aruanded koos muudetud valdkondlike kvalifikatsiooniraamistikega ehituse, veemajanduse ja jäätmeäitluse valdkonnas.
G9L	G3.1.2. Rohepöördeks vajalikud oskused	Eesmärk	Energeetikasektori kvalifikatsiooniraamistiku muutmine	Aruande avaldamine koos energiavaldkonna muudetud valdkondliku kvalifikatsiooniraamistikuga				2. kv	2025	Koostöös valdkondlike sotsiaalpartneritega, sealhulgas valdkondliku pädevusnõukoguga, muudetakse energiasektori kvalifikatsiooniraamistikku, lisades sellesse taastuvate energiaallikate kvalifikatsioonid, mis hõlmavad oskusi, mis aitavad kaasa Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkide saavutamisele ja kliimanetraalsuse saavutamisele 2050. aastaks. Aruanne koos muudetud valdkondliku kvalifikatsiooniraamistikuga avaldatakse.
G10L	G3.1.2. Rohepöördeks vajalikud oskused	Eesmärk	Sektoripõhised kvalifikatsiooniraamistikud kõige kriitilisemates rohepöörde sektorites, mis on integreeritud kvalifikatsioonisüsteemi	Asjaomase õigusakti säte selle jõustumise kohta				4. kv	2025	Muudetud valdkondlikud kvalifikatsiooniraamistikud ehituse, veemajanduse, jäätmeäitluse ja energia valdkonnas inkorporeeritakse määrusega integreeritud kvalifikatsioonisüsteemi.
G11L	G3.1.3. Energiatõhususe suurendamine ja	Eesmärk	Sellise resolutsiooni vastuvõtmine, millega ajakohastatakse või	Vastu võetud ja kohaldatav resolutsioon				4. kv	2024	Riikliku keskkonnakaitse ja veemajanduse fondi haldusnõukogu võtab vastu resolutsiooni, millega ajakohastatakse olemasolevat prioriteetset programmi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	fossiilkütuste järkjärgulise kasutusest kõrvaldamise kiirendamine küttesektoris		võetakse kasutusele uus prioriteetne programm hoonete renoveerimise integreeritud teenuste jaoks							või võetakse kasutusele riikliku keskkonnakaitse ja veemajanduse fondi uus prioriteetne programm, et toetada kodude renoveerimise integreeritud teenuseid. Programmiga toetatakse rahaliselt integreeritud eluaseme renoveerimise teenuste osutajaid, et vähendada energiaostuvõimetust, aidates kütteostuvõimetuse ohus kinnisvaraomanikke eluaseme renoveerimisel.
G12L	G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)	Eesmärk	Rakendusleping	Rakenduskokkuleppe jõustumine				2. kv	2024	Rakenduskokkuleppe jõustumine
G13L	G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud		Protsent (%)	0	30 %	3. kv	2025	BGK peab olema sõlminud lõplike toetusesaajatega õiguslikud rahastamislepingud summas, mis on vajalik vähemalt 30 % taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringute kasutamiseks rahastusse (võttes arvesse haldustasusid). BGK koostab taaste- ja vastupidavusrahastu määru VI lisas esitatud metoodikat kasutades aruande, milles kirjeldatakse üksikasjalikult kliimaeesmärkide saavutamist toetava rahastamise osakaalu.
G14L	G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud		Protsent (%)	30 %	100 %	3. kv	2026	BGK peab olema sõlminud lõplike toetusesaajatega õiguslikud rahastamislepingud summas, mis on vajalik taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringute 100 % kasutamiseks rahastusse (võttes arvesse haldustasusid). Vähemalt 55 % sellest rahastamisest aitab kaasa kliimaeesmärkide saavutamisele, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastu määru VI lisas esitatud metoodikat.
G15L	G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)	Eesmärk	Ministeerium on investeeringu lõpule viinud	Üleviimistunnistus				3. kv	2026	Poola kannab rahastu jaoks üle 16 498 356 138 eurot BGK-le.
G16L	G3.1.5. Avamere tuuleparkide	Eesmärk	Rakendusleping	Rakenduskokkuleppe jõustumine				3. kv	2024	Rakenduskokkuleppe jõustumine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
	ehitamine (avamere tuuleenergia fond)									
G17L	G3.1.5. Avamere tuuleparkide ehitamine (avamere tuuleenergia fond)	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud		Protsent (%)	0	40 %	2. kv	2025	BGK peab olema sõlminud lõplike toetusesaajatega õiguslikud rahastamislepingud summas, mis on vajalik, et kasutada vähemalt 40 % taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringutest rahastusse (võttes arvesse haldustasusid).
G18L	G3.1.5. Avamere tuuleparkide ehitamine (avamere tuuleenergia fond)	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud		Protsent (%)	40 %	100 %	3. kv	2026	BGK peab olema sõlminud lõplike toetusesaajatega õiguslikud rahastamislepingud summas, mis on vajalik taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringute 100 % kasutamiseks rahastusse (võttes arvesse haldustasusid).
G19L	G3.1.5. Avamere tuuleparkide ehitamine (avamere tuuleenergia fond)	Eesmärk	Ministeerium on investeeringu lõpule viinud	Üleviimistunnistus				3. kv	2026	Poola kannab rahastu jaoks üle 4 785 000 000 eurot BGK-le.

Allkomponent G3.2 – Energiainfrastruktuuri ja -rajatiste parandamine, et rahuldada vahetuid gaasi varustuskindluse vajadusi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi	Kvalitatiivsed näitajad (eesmärkide puhul)	Kvantitatiivsed näitajad (sihtide puhul)			Lõpuleviimise soovituslik ajakava		Iga eesmärgi ja sihi kirjeldus
					Mõõtühik	Lähtetase	Eesmärk	Kvartal	Aasta	
G20L	G3.2.1 Maagaasitaristu ehitamine energiapuulgeoleku tagamiseks	Eesmärk	Ehituslubade väljaandmine	Ehituslubade andmine				2. kv	2024	Gdański ja Gutorzyny gaasijuhtme ehitusload on antud.
G21L	G3.2.1 Maagaasitaristu ehitamine energiapuulgeoleku tagamiseks	Eesmärk	Töövõtja(te) valimine	Teade lepingu(te) sõlmimise kohta				1. kv	2025	Teade Gdański-Gutorzyny gaasijuhtme ehitustööde hankelepingu(te) sõlmimise kohta.
G22L	G3.2.1 Maagaasitaristu ehitamine energiapuulgeoleku tagamiseks	Eesmärk	Ehitustööde algus	Pädevate asutuste eduaruanne ehitustööde alustamise kohta				2. kv	2025	Ehitustööd peavad olema alanud vähemalt ühe torujuhtme lõigu suhtes.
G23L	G3.2.1 Maagaasitaristu ehitamine energiapuulgeoleku tagamiseks	Eesmärk	Gaasijuhtme ehitamise lõpuleviimine	Gaasijuhtme tehniline heakskiitmine				3. kv	2026	Gdański ja Gutorzyny gaasijuhtme ehitatakse 31. augustiks 2026.
G24L	G3.3.1 Energiasalvestus süsteemid (tagastatav toetus)	Eesmärk	Olemasoleva pumpelektrijaama moderniseerimine	Ajakohastamise lõpuleviimine				2. kv	2026	Ülemise veehoidla, ülemise veevõtutorude ja derivaatide tunnelite ning ühe hüdrogeneraatori moderniseerimise lõpuleviimine hoidlas ja pumpelektrijaamas. Projekt peab kaasa tooma elektrijaama kättesaadavuse ja tõhususe suurenemise tootmis- ja pumbarežiimis ning ajakohastatud rajatise võimsus (turbiniirežiim) peab olema vähemalt 135 MW.

2. JAGU: RAHALINE TOETUS

Rahaline toetus

Artikli 2 lõikes 2 osutatud osamakssed korraldatakse järgmiselt.

2.1.1. Esimene osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A1G	A1.1. Eelarveraamistiku reform	Eesmärk	Kontseptsioonikirjelduse väljatöötamine standarditud kontoplaani kohta, mis on integreeritud eelarve liigitusega
A3G	A1.1. Eelarveraamistiku reform	Eesmärk	Riigi rahanduse seaduse muudatuse jõustumine, millega laiendatakse stabiliseerivate kulude reegli kohaldamisala riigi eriotstarbelistele fondidele
A5G	A1.2. Õigus- ja halduskoormuse edasine vähendamine	Eesmärk	Õigusaktide paketi jõustumine, et vähendada ettevõtjate ja kodanike halduskoormust
A18G	A1.4. Reform põllumajandussektori tootjate/tarbijate konkurentsivõime ja kaitse parandamiseks	Eesmärk	Uue seaduse jõustumine, et võidelda lepinguliste soodustuste ebaõiglase kasutamise vastu põllumajandus- ja toiduainekaubanduses
A20G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Eesmärk	Kõigi kõnealuse investeeringuga seotud projektide toetusesaajate valimise kriteeriumide vastuvõtmine
A27G	A2.1. Robotiseerimise, digiülemineku ja innovatsiooni kiirendamine	Eesmärk	Uue seaduse jõustumine, millega toetatakse ettevõtete automatiseerimist, digiüleminekut ja innovatsiooni, kehtestades maksusoodustused robotiseerimisele
A38G	A2.4. Teadus- ja tööstusvaldkonna koostöömehhanismide tugevdamine	Eesmärk	Jõustub seadus, millega muudetakse kõrgharidus- ja teadusseadust seoses üksuste kataloogiga, kes võivad koos ülikoolidega luua eriotstarbelisi vahendeid
A39G	A2.4. Teadus- ja tööstusvaldkonna koostöömehhanismide tugevdamine	Eesmärk	Põllumajandus- ja maaelu arengu ministri järelevalve all olevate instituutide laborite kasutamise ja

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			teadmussiirde eeskirjade kehtestamine
A59G	A4.2. Reform lapsevanemate olukorra parandamiseks tööturul, parandades kuni kolmeaastaste laste juurdepääsu lapsehoiule	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega muudetakse kuni kolmeaastaste laste hooldamise seadust, mille eesmärk on muuta kuni kolmeaastaste laste hoolduse rahastamise süsteemi korraldust, et rakendada kuni kolmeaastaste laste lastehoiuteenuste loomiseks ja toimimiseks ühtset sidusat rahastamissüsteemi
A60G	A4.2.1. Toetus lastehoiuteenustele kuni kolmeaastastele lastele (lasteaiad, lasteklubid) Maluch+ programmi raames	Eesmärk	IT-süsteemi loomine kuni kolmeaastastele lastele mõeldud lastehoiuteenuste rahastamise ja loomise haldamiseks, mis ühendab erinevaid lastehoiu rahastamise allikaid
A62G	A4.3. Sotsiaalmajandusüksuste õigusraamistiku rakendamine	Eesmärk	Sotsiaalmajandust käsitleva õigusakti jõustumine
B1G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Energiatõhususe seaduse ja sellega seotud õigusaktide muutmise seaduse jõustumine
B3G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Riikliku õhukaitseprogrammi ajakohastamine
B16G	B2.1. Vesinikutehnoloogiate ja muude dekarboniseeritud gaaside arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega muudetakse õigusakte, mis käsitlevad vesinikku kui transpordi alternatiivkütust
B39G	B3.1. Jätkusuutliku veemajanduse ja reoveekäitluse toetamine maapiirkondades	Eesmärk	Maapiirkondade veevarustuse või kanalisatsiooniga seotud taaste- ja vastupidavuskava toetuse territoriaalseks muutmise eeskirjade väljatöötamine
B40G	B3.1. Jätkusuutliku veemajanduse ja reoveekäitluse toetamine maapiirkondades	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse kohustus teostada regulaarset järelevalvet ja kontrolli asjakohaste süsteemide üle
C1G	C1.1. Võrgutaristu arendamise hõlbustamine, et tagada üldine juurdepääs kiirele internetiühendusele	Eesmärk	Peaministri kantsleri koostatud raamistik lairibaprojektide kaasrahastamiseks järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude valgetes piirkondades, kus järgmise

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			põlvkonna juurdepääsuvõrk praegu puudub
D23G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Eesmärk	Kõrgharidust ja teadust ning arstide ja hambaarstide kutsealasid käsitleva seaduse muutmise, et anda Poolas meditsiinivaldkonna üliõpilastele alates õppeaastast 2021/2022 rahalist toetust
D29G	D2.1.1. Investeeringud, mis on seotud õppevahendite moderniseerimise ja ajakohastamisega, et suurendada meditsiiniõpingute vastuvõtu piirmäärasid	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega luuakse stiimulite süsteem valitud meditsiiniülikooli teaduskondades õpingute alustamiseks ja jätkamiseks stipendiumide, õpingute rahastamise ja mentorluse kaudu
E8G	E1.1.1. Väheste CO ₂ heitega majanduse toetamine	Eesmärk	Heiteta/väheste heitega liikuvuse ja energia rahastamisvahendi (fond) loomine
E23G	E2.2. Transpordiohutuse suurendamine	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega kehtestatakse: jalakäijate prioriteetsus ülesõidukohtadel, ühtne kiirus hoonestatud aladel minimaalne vahemaa sõidukite vahel, liiklusohutuse eesmärgid 2030. aastaks (õnnetustes hukkunute 50 %)
F1G	F1.1. Reform, millega tugevdatakse kohtute sõltumatust ja erapooletust	Eesmärk	Kohtusüsteemi sõltumatust ja erapooletust tugevdava reformi jõustumine
F2G	F2.1. Reform, mille eesmärk on parandada kõrgeima kohtu distsiplinaarkolleegiumi otsustest mõjutatud kohtunike olukorda distsiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatusega seotud kohtuasjades	Eesmärk	Kohtusüsteemi sõltumatust ja erapooletust tugevdava reformi jõustumine
F5G	F3.1. Taaste- ja reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Sellise õigusakti jõustumine, millega luuakse seirekomisjon ja tehakse ülesandeks teostada järelevalvet taaste- ja vastupidavuskava tõhusa rakendamise üle
F6G	F3.1. Taaste- ja reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Regionaalarengu eest vastutava ministri suuniste vastuvõtmine, millega kehtestatakse eeskirjad

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			sidusrühmade ja sotsiaalpartnerite kaasamiseks taaste- ja vastupidavuskava rakendamisse
F7G	F3.1. Taaste- ja reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Tulemusliku auditi ja kontrolli tagamine taaste- ja vastupidavusraha rakendamise raames, kaitstes liidu finantshuve
		Osamakse summa	2 758 738 902 eurot

2.1.2. Teine osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A13G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Eesmärk	Sellise dokumendi avaldamine, milles määratakse kindlaks jaotusmehhanism ja soovituslik toetussumma, mida antakse igale Poola omavalitsusele maakasutuse planeerimise reformi rakendamiseks
A49G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	Toimivate piirkondlike koordineerimiserühmade loomine, mis koordineerivad kutsehariduse ja -koolituse ning elukestva õppe poliitikat
A53G	A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid	Eesmärk	Korraldada sotsiaalpartneritega konsulteerimine kollektiivlepingute potentsiaali üle ja viia läbi põhjalik uuring ühtse töölepingu võimaliku rolli kohta Poola tööturul uue paindlikkuse ja turvalisuse tagamisel
A65G	A4.4. Töövormide paindlikumaks muutmine ja kaugtöö kasutuselevõtmine	Eesmärk	Seaduse jõustumine, millega muudetakse tööseadustikku, millega kehtestatakse alaline kaugtöö institutsioon tööseadustiku sätetega ja paindliku tööaja korraldusega
A67G	A4.5. Karjääri pikendamine ja töötamise edendamine pärast seadusjärgse pensioniea saabumist	Eesmärk	Jõustub seadus, millega muudetakse üksikisiku tulumaksu seadust, millega rakendatakse alates 2023. aastast üksikisiku tulumaksu vähendamine nende suhtes, kes on jõudnud pensioniikka, kuid jätkavad töötamist
B4G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Jõustub kliima- ja keskkonnaministri määrus tahkekütuste kvaliteedistandardite kohta
C3G	C1.1. Võrgutaristu arendamise hõlbustamine, et tagada üldine juurdepääs kiirele internetiühendusele	Eesmärk	Ühtset teabepunkti käsitleva määruse muutmine
C9G	C2.1. Digitaalrakenduste laiendamine avalikus sfääris, majanduses ja ühiskonnas	Eesmärk	Siduvad miinimumstandardid kõigi koolide varustamiseks digitaristuga, et võimaldada digitehnoloogia

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			kasutamist võrdsel tasemel õppimiseks igas koolis
C10G	C2.1. Digitaalarakenduste laiendamine avalikus sfääris, majanduses ja ühiskonnas	Eesmärk	Euroopa Liidu Nõukogu resolutsiooni jõustumine digipädevuse arendamise programmi kohta
C16G	C2.1.3. E-pädevused	Eesmärk	Digitaalse pädevuse arendamise keskuse (DCDC) loomine
D2G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku haigekassa (NFZ) presidendi käskkirja jõustumine ja vastavad õigusaktid esmatasandi arstiabi ja kooskõlastatud ravi tugevdamise kohta, millele järgnevad finantssätted (sealhulgas lepingute muudatused), mis võimaldavad rakendamist kogu riigis
D3G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Tervishoiu ja patsiendi ohutuse kvaliteedi seaduse jõustumine koos vajalike rakendusmäärustega
D4G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku onkoloogilise võrgustiku seaduse ja asjakohaste õigusaktide jõustumine, millega kehtestatakse võrgustiku toimimise eeskirjad, võttes kasutusele vähiravi uue struktuuri ja uue mudeli
D9G.	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Õigusakti jõustumine täpsete kriteeriumide loetelu kohta, mille alusel liigitatakse haiglad konkreetsetesse kategooriatesse, et aidata kindlaks määrata reformist tulenevad investeerimisvajadused
D25G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Eesmärk	Parameedikute kutseala ja parameedikute isejuhtimise seaduse jõustumine, millega nähakse ette võimalus luua parameediku kutseala ettevalmistamiseks teise tsükli programme
D27G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, mille eesmärk on suurendada meditsiinitöötajate ligitõmbavust ja töötingimusi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
D32G	D3.1. Tervishoiusüsteemi tõhususe ja kvaliteedi suurendamine, toetades Poola teadus- ja arenduspotentsiaali meditsiini- ja tervishoiuteaduste valdkonnas	Eesmärk	Inimtervishoiu kasutatavate ravimite kliiniliste uuringute seaduse jõustumine
D33G	D3.1. Tervishoiusüsteemi tõhususe ja kvaliteedi suurendamine, toetades Poola teadus- ja arenduspotentsiaali meditsiini- ja tervishoiuteaduste valdkonnas	Eesmärk	Valitsuse biomeditsiinisektori arendamise strateegilises kavas täpsustatud põhimeetmete jõustumine või rakendamine kooskõlas strateegiakavas sätestatud ajakavaga
D34G	D3.1.1. Meditsiini- ja tervishoiualaste teadusuuringute ulatuslik arendamine	Eesmärk	Poola kliiniliste uuringute võrgustiku elektroonilise platvormi kasutuselevõtmine
E15G	E2.1. Raudteesektori konkurentsivõime suurendamine	Eesmärk	Raudtee-ettevõtjate vastupanuvõime tagamise seaduse muutmise seaduse jõustumine. Ministri otsus mitmeliigilise transpordi prioriteetide kehtestamise ja kitsaskohtade kõrvaldamise kohta raudtee läbilaskevõime suurendamiseks
F4G	F3.1 Õigusloome protsessi parandamine	Eesmärk	Seimi, senati ja ministrite nõukogu kodukorra muudatuste jõustumine
		Osamakse summa	2 416 163 752 eurot

2.1.3. Kolmas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A12G	A1.3. Maakasutuse planeerimise reform	Eesmärk	Uue ruumilise planeerimise seaduse jõustumine
A33G	A2.3. Institutsioonilise ja õigusliku aluse loomine mehitamata õhusõidukite arendamiseks	Eesmärk	Poola aeronavigatsiooniteenuste ameti seaduse muutmise seaduse jõustumine
B2G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Puhta õhu prioriteetse programmi ajakohastamine
C2G	C1.1. Võrgutaristu arendamise hõlbustamine, et tagada üldine juurdepääs kiirele internetiühendusele	Eesmärk	Digiülemineku ministri määruse muutmine seoses telekommunikatsiooni infrastruktuuri ja -teenuste iga-aastase inventuuriga

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
D7G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Onkoloogilise võrgustiku vojevoodkonna seirekeskuste loetelu käsitleva määruse jõustumine
E2G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Meetmed säästva linnalise liikumiskeskonna kavade väljatöötamise toetamiseks ja stiimulite vastuvõtmine säästva linnalise liikumiskeskonna kavade rakendamiseks, millega antakse taristuministeeriumile tehnilist ja rahalist toetust kõigile funktsionaalsetele linnapiirkondadele
		Osamakse summa	1 725 649 300 eurot

2.1.4. Neljas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A25G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Põllumajandustootjad, kes on saanud rahalisi vahendeid selliste projektide lõpuleviimiseks, mille eesmärk on asendada keskkonna- ja tervisekahjulikke materjale põllumajanduslikuks tootmiseks kasutatavates hoonetes
A41G	A3.1. Tööjõud kaasaegse majanduse heaks: parandada oskuste ja kvalifikatsioonide vastavust tööturu nõudmistele	Eesmärk	Õigusaktide (sealhulgas haridusseadust muutva õigusakti) jõustumine, millega luuakse õigusraamistik valdkondlike oskuskeskuste võrgustiku jaoks
A42G.	A3.1. Tööjõud kaasaegse majanduse heaks: parandada oskuste ja kvalifikatsioonide vastavust tööturu nõudmistele	Eesmärk	Õigusaktide (sealhulgas õpetajaseaduse muutmise seadus) vastuvõtmine, mis võimaldab valdkondlikes kutseoskuskeskustes õpetaja täiendusõpet rakendada
A50G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	Integreeritud oskuste strateegia rakendusprogrammide väljatöötamine piirkondlikul tasandil kutsehariduse ja -koolituse ning elukestva õppe piirkondlike koordineerimisrühmade poolt

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A69G	A4.6. Teatavate rühmade tööturul osalemise suurendamine pikaajalise hoolduse arendamise kaudu	Eesmärk	Pikaajalise hoolduse strateegiline läbivaatamine Poolas, et määrata kindlaks reformiprioriteedid
B5G	B1.1. Puhas õhk ja energiatõhusus	Eesmärk	Jõustub määrus, millega kehtestatakse biomass-tahkekütuste kvaliteedistandardid
B8G	B1.1.2. Soojusallikate asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes	Siht	T1 – Soojusallika asendamine ühepereelamutes
B10G	B1.1.2. Soojusallika asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes	Siht	T1 – Taastuvate energiaallikate termomoderniseerimine ja paigaldamine ühepereelamutesse
B17G	B2.1. Vesinikutehnoloogiate ja muude dekarboniseeritud gaaside arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Vesinikku käsitlevaid eeskirju kehtestava seaduse jõustumine
B42G	B1.1.5. Energiatõhususe parandamine kortermajades	Siht	T1 – Taastuvenergia rajatised ja termomoderniseerimine kortermajades
C27G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlustaristu ja õiguskaitse teenistuste taristu optimeerimine	Eesmärk	Üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid: järgmise põlvkonna pilvandmetötluse projektide valimine ja lepingute allkirjastamine
D10aG	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Esimene projektikonkurss haiglatele (riikliku onkoloogilise võrgustiku raames) ja spetsialiseerunud ambulatoorse ravi tervishoiukeskustele (AOS), kes teevad nendega koostööd
E24G	E2.2.1. Investeeringud transpordiohutus	Siht	Möödasõitude ehitamine ja liiklusohutuse esmase vastuvõtu keskuste parandamine
F3G	F2.1. Distiplinaarkolleeegiumi otsustest mõjutatud kohtunike olukorra parandamine distiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatuse asjades	Eesmärk	Reform nende kohtunike olukorra parandamiseks, keda mõjutavad kõrgeima kohtu distiplinaarkolleeegiumi otsused distiplinaarasjades ja kohtuliku puutumatusega seotud kohtuasjades
G2G	G1.1.2 Energiakogukondade rakendatavad taastuvenergiaallikate kaitised	Eesmärk	Investeeringute toetamise programmi projektikonkurss

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
G13G	G1.2.2 Taastuvate energiaallikate elektrivõrkudesse integreerimist takistavate tõkete kõrvaldamine	Eesmärk	Kaablite ühiskasutust võimaldava õigusraamistiku jõustumine
		Osamakse summa	1 124 575 104 eurot

2.1.5. Viies osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A14G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Siht	Kohalike omavalitsuste töötajad ja ruumiplaneerijad, kes on läbinud uue ruumilise planeerimise seaduse kursuse
A16G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Siht	Nende omavalitsuste osakaal, kes on võtnud vastu üldised ruumilise arengu kavad
A30G	A2.2. Ringmajanduse mudelile ülemineku tingimuste loomine	Eesmärk	Selliste uute õigusaktide jõustumine, millega muudetakse õigusraamistikku, et võimaldada kauplemist teisest toorainetega
A44G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T1 – täiendus- ja ümberõpet pakkuvate valdkondlike oskuskeskuste võrgustiku loomine.
A51G	A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid	Eesmärk	Avalikke tööturuasutusi, kolmandate riikide kodanike töölevõtmist ja teatavate töölepingute elektroonilist sõlmimist käsitlevate uute seaduste jõustumine: • muudatuste sisseviimine avalikesse tööturuasutustesse ja aktiivsesse tööturupoliitikasse, et suurendada tööjõu osalemist • välismaalaste tööhõivet takistavate haldustõkete vähendamine • teatavate lepingute sõlmimise protsessi lihtsustamine
A57G	A4.2. Reform lapsevanemate olukorra parandamiseks tööturul, parandades kuni kolmeaastaste	Eesmärk	Lastehoiu kvaliteedistandardite, sealhulgas kuni kolmeaastaste lastele

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	laste juurdepääsu kvaliteetsele lapsehoiule		osutatavate teenuste haridus- ja hooldusstandardite vastuvõtmine
A58G.	A4.2. Reform lapsevanemate olukorra parandamiseks tööturul, parandades kuni kolmeaastaste laste juurdepääsu kvaliteetsele lapsehoiule	Eesmärk	Kuni kolmeaastaste laste eest hoolitsemist käsitleva seaduse muutmise seaduse jõustumine, millega tagatakse kuni kolmeaastaste laste lastehoiuteenuste pikaajaline riiklik rahastamine
A68G	A4.5. Karjääri pikendamine ja töötamise edendamine pärast seadusjärgse pensioniea saabumist	Eesmärk	Aruanne tegeliku pensioniea tõstmiseks võetud meetmete mõju hindamiseks
B21aG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Eesmärk	Rakendusleping
D38G	D1.2.1. Pikaajalise hoolduse arendamine meditsiiniüksuste taristu ajakohastamise teel piirkonna tasandil	Eesmärk	Loetelu piirkondlikest haiglatest, kes on valitud pikaajaliste ja geriaatriliste voodikohtade loomiseks toetuse saamiseks, tuginedes konkreetsetele valikukriteeriumidele
E16G	E2.1. Raudteesektori konkurentsivõime suurendamine	Siht	Teemaksusüsteemi kehtestamine uutel teedel
F8G	F3.1. Taaste- ja reformiprogrammi rakendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Arengufondide ja regionaalpoliitika ministeeriumi koostatud töökoormuse analüüs.
G23G	G1.2.4. Eelõige maapiirkondi teenindavate elektrijaotusvõrkude ehitamine või moderniseerimine, et võimaldada uute taastuvate energiaallikate ühendamist	Eesmärk	Projektide kindlaksmääramine ja määratlemine
		Osamakse summa	1 141 074 881 eurot

2.1.6. Kuues osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A7G	A1.2.1. Investeeringud ettevõtetele tegevusalade mitmekesistamisega seotud toodetesse, teenustesse ning töötajate ja töötajate pädevustesse	Siht	T1 – nende VKEde ja mikroettevõtjate arv HoReCas, kultuuri- ja turismisektoris, kes on oma äritegevust ajakohastanud

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A22G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Põllumajandusliku toidutööstuse VKEd, kes viisid lõpule oma taristu ja seadmete ajakohastamise projektid
A28G	A2.1.1. Investeeringud robotiseerimisse ja digiüleminekusse ettevõtetes	Siht	T1 – Robotiseerimise, tehisintellekti või protsesside, tehnoloogiate, toodete või teenuste digiüleminekuga seotud projektide rakendamine
A46G	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T1 – kursuste pakkumine valdkondlike oskuskeskuste õppijatele, sealhulgas õpitulemuste kinnitamine
A52G	A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid	Eesmärk	Riiklike tööturuasutuste toimimise ja koordineerimise uued standardid ja tulemusraamistik
A54G	A4.1. Tööturu tõhusad institutsioonid	Eesmärk	Asjakohaste seaduste muudatuse jõustumine, et rakendada reformiprioriteete, mis on kindlaks määratud kollektiivlepingute üle peetud konsultatsioonides ja Poolas ühtset töölepingut käsitlevas uuringus
B6G	B1.1.1. Investeeringud kaugküttesüsteemide soojusallikatesse	Siht	T1 – Kaugküttesüsteemide kütteallikad
C4G	C1.1.1. Väga kiirele internetiühendusele juurdepääsu tagamine valgetes kohtades	Siht	T1 – Täiendavad kodumajapidamised (eluruumid), kellel on lairiba-internetiühendus
C7G	C2.1. Digitaalarakenduste laiendamine avalikus sfääris, majanduses ja ühiskonnas	Eesmärk	17. veebruari 2005. aasta seaduse (avalikke ülesandeid täitvate üksuste tegevuse arvutistamise kohta) muutmine
C19G	C2.1.3. E-pädevused	Siht	T1 – Täiendavad inimesed, kes on koolitatud digipädevuste, sealhulgas digikirjaoskuse alal
C21G	C3.1. Infosüsteemide küberturvalisuse parandamine, andmetööstustaristu tugevdamine ja julgeoleku eest vastutavate riigiasutuste taristu optimeerimine.	Eesmärk	Riiklikku küberturvalisuse süsteemi käsitleva 5. juuli 2018. aasta seaduse muutmine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
C24G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlustaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Eesmärk	Andmekeskuse hoonete ehituslepingute allkirjastamine
D1G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Haiglate tõhususe ajakohastamise ja parandamise reformi jõustumine
D5G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku kardioloogiavõrgustiku seaduse jõustumine, millega kehtestatakse võrgustiku toimimise eeskirjad, võttes kasutusele uue struktuuri ja kardioloogilise hoolduse haldamise uue mudeli
D10bG	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Projektikonkurss haiglatele (riikliku kardioloogiavõrgustiku raames) rahastamist taotlevatele haiglatele
D10cG	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Eesmärk	Konkursikutse rahastamist taotlevatele haiglatele
D11G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Siht	T1 – Haiglate ja tervishoiuministeeriumi vahel meditsiiniseadmete ostmiseks või taristuinvesteeringuteks sõlmitud lepingud
D39G	D1.2.1. Pikaajalise hoolduse arendamine meditsiiniüksuste taristu ajakohastamise teel piirkonna tasandil	Siht	Piirkondlike haiglate ja tervishoiuministeeriumi (või muu ministeeriumi määratud asutuse) vahel sõlmitud lepingud investeeringute toetamiseks pikaajalise hoolduse ja geriaatrilise hoolduse üksuste/keskuste loomiseks
E3G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse heitega seotud sõidukite registreerimistasu kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“
E4aG	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Toetuskava käivitamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
E6G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Siht	Bussiliinid, mida toetatakse riikliku bussitranspordi fondist
E13G	E1.1.2. Nullheitega ja vähese heitega ühistransport (bussid)	Eesmärk	Heiteta ja vähese heitega sõidukid: toetuse saajate valimine
E17G	E2.1.1. Raudteeliinid	Eesmärk	Lepingute allakirjutamine
E19G	E2.1.2. Raudtee reisijateveo veerem	Eesmärk	Reisijateveo veeremiga seotud lepingute allkirjastamine
E21G	E2.1.3. Intermodaalsed projektid	Eesmärk	Mitmeliigilise transpordi projektide lepingute allkirjastamine
G1G	G1.1.1. Kohalike energiakogukondade arengu soodustamine	Eesmärk	Investeeringu toetusprogrammi käigus kindlaks tehtud energiakogukondade ja energiaühistute arengut takistavate tegurite analüüs
G7G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidele	Siht	Haldussuutlikkuse suurendamine kava „REPowerEU“ reformide ja investeeringute rakendamiseks
G12G	G1.2.1. Regulaatiivsed lahendused taastuvate energiaallikate kiiremaks integreerimiseks jaotusvõrkudesse	Eesmärk	Uue reguleeriva mudeli vastuvõtmine energeetikasektoris reguleeriva ameti juhataja poolt
G15G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Äsja ehitatud või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu pikkus (km)
G18G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Eesmärk	Põhivõrguettevõtja ja ametiasutuste vahelised toetuslepingud põhivõrgu rakendamise ja toetamise kohta
G26G	G1.3.2. Heiteta ühistransport (bussid)	Eesmärk	Heiteta sõidukid linnatranspordis: toetuse saajate valimine
		Osamaksumma	4 468 977 125 eurot

2.1.7. Seitsmes osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A2G	A1.1. Eelarveraamistiku reform	Eesmärk	Rahandusministeeriumi koostatud riigi rahanduse seaduse muudatuse jõustumine, millega rakendatakse uut eelarvesüsteemi, sealhulgas uut liigitussüsteemi, uut eelarve haldamise mudelit ja uuesti määratletud uut keskpika perioodi eelarveraamistikku
A4G	A1.1. Eelarveraamistiku reform	Eesmärk	Ülevaade stabiliseerivate kulude reegli toimimisest aastatel 2019–2023, et: - eeskirja tõhususe hindamine, sealhulgas väljumis- ja tagasisaatmisklausli kohaldamine - ELi eeskirjades tehtud muudatuste mõju stabiliseeriva kulueeskirja valemile
A19G	A1.4. Reform põllumajandussektori tootjate/tarbijate konkurentsivõime ja kaitse parandamiseks	Eesmärk	Uue seaduse vahetähtsuse võtte vastuvõtmine, et võidelda lepinguliste soodustuste ebaõiglase kasutamise vastu põllumajandus- ja toidukaubanduses
A31G	A2.2.1. Investeeringud keskkonnatehnoloogiate ja -innovatsiooni kasutuselevõttu, sealhulgas ringmajandusega seotud investeeringud	Siht	Allkirjastatud toetuslepingud VKEdega sõlmitud projektide jaoks, mis sisaldavad lahendusi keskkonnahoidlike tehnoloogiate arendamiseks ja stimuleerimiseks või rakendamiseks (seoses ringmajandusega)
A36G	A2.3.1. Pädevuskeskuste (muu hulgas spetsialiseeritud koolituskeskused, rakendamise tugikeskused, vaatluskeskused) ja mehitamata sõidukitööstuse juhtimistaristu arendamine ja varustus kui innovatsiooni ökosüsteem	Siht	T1 – Kaugsoodukite kohalikud keskused ja taristu, mille kohalik omavalitsus või määratud üksus on välja ehitanud kohalikul tasandil käitamiseks
A43G.	A3.1. Tööjõud kaasaegse majanduse jaoks: parandada oskuste ja kvalifikatsioonide vastavust tööturu nõudmistele	Eesmärk	Piirkondlike omavalitsuste seadust muutvate õigusaktide ja muude õigusaktide jõustumine, et koordineerida elukestva õppe valdkonda, sealhulgas kutseharidust ja -koolitust piirkondades

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A63G	A4.3.1. Investeermistoetusprogrammid, mis võimaldavad eelkõige arendada tegevusi, suurendada osalemist sotsiaalteenuste rakendamises, parandada sotsiaalmajandusüksustesse integreerumise kvaliteeti	Siht	Sotsiaalse ettevõtte staatuse saanud üksuste arv
A71G.	A4.7. Tööturu killustatuse piiramine	Eesmärk	Riikliku tööinspektsiooni reformi ja tööseadustiku reformi jõustumine
B21bG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud
B21cG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Eesmärk	Ministeerium on teinud 50 % investeeringust
C11G	C2.1.1. Avalikud e-teenused, majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	T1 – Projektid, millega luuakse uusi e-teenuseid ja ajakohastatakse olemasolevaid
C22G	C3.1. Infosüsteemide küberturvalisuse parandamine, andmetöötlastaristu tugevdamine ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Eesmärk	Ministrite nõukogu 11. septembri 2018. aasta määruse (milles käsitletakse oluliste teenuste loetelu ja intsidendi häiriva mõju künniseid oluliste teenuste osutamisel) muutmine
C28G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlastaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Siht	Üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid: riikliku taristu/teenuste andmetöötlaste lahenduste väljatöötamine
D8G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Riikliku onkoloogilise hoolduse võrgustiku hindamine
D12G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Siht	T2 – Haiglate ja tervishoiuministeeriumi vahel meditsiiniseadmete ostmiseks või taristuinvesteeringuteks sõlmitud lepingud
D19G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete	Siht	T1 – Digiteeritud meditsiinilised dokumendid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	tervishoiuteenuste edasiarendamise teel		
E5G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Siht	Linnad, kus on vastu võetud uued säästva linnalise liikumiskeskonna kavad
E19aG	E2.1.2. Raudtee reisijateveoveerem	Siht	Pikamaaraudteede jaoks tarnitud elektriline ja ERTMSiga varustatud veerem
E27G	E2.2.2. Transpordi digiüleminek	Siht	Lõpuleviimine: 10 SDIP asukohta, 10 kaugjuhtimiskohta ja 30 raudteeületuskohta
G3G	G1.1.2 Energiakogukondade rakendatavad taastuvate energiaallikate kätised, sealhulgas laiendatud osa	Siht	Eelinvesteeringu osa raames toetatavad üksused
G8G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidele	Siht	Suutlikkuse suurendamise projektid, kava „REPowerEU“ reformide ja investeeringute rakendamise toetamine kesk- ja kohaliku omavalitsuse jaoks
G10G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidele	Eesmärk	Uue regulatiivse mudeli rakendamiseks kasutatava IT-vahendi tehnilise kirjelduse avaldamine Energeetikasektori Reguleeriva Ameti poolt
G22G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	IKT-süsteemide kasutuselevõtt ülekandevõrgus (lahenduste arv)
		Osamakse summa	4 136 056 980 eurot

2.1.8. Kaheksas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A24G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Toiduainesektori heategevusorganisatsioonid, kes viisid lõpule oma taristu ja varustuse ajakohastamise projektid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A25aG.	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Põllumajandustootjad, kes on saanud rahalisi vahendeid selliste projektide lõpuleviimiseks, mille eesmärk on asendada keskkonna- ja tervisekahjulikke materjale põllumajanduslikuks tootmiseks kasutatavates hoonetes
A32G	A2.2.1. Investeeringud keskkonnatehnoloogiate ja -innovatsiooni kasutuselevõttu, sealhulgas ringmajandusega seotud investeeringud	Siht	Allkirjastatud toetuslepingud selliste projektide jaoks, millega toetatakse selliste tehnoloogiate arendamist, mis aitavad kaasa teisese tooraine turu loomisele
A34G	A2.3.1. Pädevuskeskuste (muu hulgas spetsialiseeritud koolituskeskused, rakendamise tugikeskused, vaatluskeskused) ja mehitamata sõidukitööstuse juhtimistaristu arendamine ja varustus kui innovatsiooni ökosüsteem	Siht	T2 – Kaug sõidukite kohalikud keskused ja taristu, mille kohalik omavalitsus või määratud üksus on välja ehitanud kohalikul tasandil käitamiseks
A45G.	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T2 – täiendus- ja ümberõpet pakkuvate valdkondlike oskuskeskuste võrgustiku loomine.
A47G.	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T2 – kursuste pakumine valdkondlike oskuskeskuste õppijatele, sealhulgas õpitulemuste kinnitamine
A64G	A4.3.1. Investeeringutoetusprogrammid, mis võimaldavad eelkõige arendada tegevusi, suurendada osalemist sotsiaalteenuste rakendamises, parandada sotsiaalmajandusüksustesse integreerumise kvaliteeti	Siht	Rahalise toetusega hõlmatud sotsiaalmajandusüksuste, sealhulgas sotsiaalsete ettevõtete arv
A70G	A4.6. Teatavate rühmade tööturul osalemise suurendamine pikaajalise hoolduse arendamise kaudu	Eesmärk	Poolas pikaajalise hoolduse strateegilisel läbivaatamisel kindlaks määratud reformiprioriteetide rakendamine (põhineb eesmärgi A69G rakendamise järeldustel)
A72G.	A4.7. Tööturu killustatuse piiramine	Eesmärk	Riikliku tööinspektsiooni suutlikkuse suurendamiseks võetavate meetmete vastuvõtmine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A73G.	A5.1 Toetus liikmesriigi osakonnale programmi „InvestEU“ raames	Eesmärk	Poola valitsuse ja Euroopa Komisjoni vahelise toetuslepingu allkirjastamine
B41G	B3.1.1. Investeeringud reoveepuhastussüsteemidesse ja veevarustusse maapiirkondades	Siht	Nende kasutajate arv, kes on ühendatud või keda saab ühendada uue või ajakohastatud veevarustus- ja reoveetaristuga
C5G	C1.1.1. Väga kiirele internetiühendusele juurdepääsu tagamine valgetes kohtades	Siht	T2 – Täiendavad kodumajapidamised (eluruumid), kellel on lairiba-internetiühendus
C8G	C2.1. Digitaalarakenduste laiendamine avalikus sfääris, majanduses ja ühiskonnas	Eesmärk	11. märtsi 2004. aasta seaduse (kaupade ja teenuste maksustamise kohta) muutmine (struktureeritud arvete kasutamine)
C15G	C2.1.2. Võrdsed tingimused mobiilsete multimeediaseadmetega koolidele – investeeringud, mis on seotud seadmete miinimumstandardite täitmisega	Siht	Õpilaste käsutuses olevad uued sülearvutid (sülearvutid ja brauseri sülearvutid) ja tahvelarvutid
C14G	C2.1.2. Võrdsed tingimused mobiilsete multimeediaseadmetega koolidele – investeeringud, mis on seotud seadmete miinimumstandardite täitmisega	Siht	Õpetajate käsutuses olevad uued sülearvutid
C26G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetööstustaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Siht	Kriisijuhtimissüsteemi mobiilne infrastruktuur
D16G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Eesmärk	E-tervise keskuse turvaoperatsioonide keskus (SOC)
D17G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Eesmärk	Digitaalsete meditsiiniliste dokumentide keskus
D26G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Siht	Magistrikraadi omandanud parameedikute arv
D31G	D2.1.1. Investeeringud, mis on seotud õppevahendite moderniseerimisega ja ajakohastamisega, et suurendada	Siht	Prekliinilise hariduse ajakohastatud õppeasutuste arv (sealhulgas meditsiinisimulatsioonikeskused), kliiniliste keskhaiglate õpetamiseks kasutatavate kliinilise baasi

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	meditsiiniõpingute vastuvõtu piirmäärasid		kohandatud rajatiste arv, ajakohastatud raamatukogu infrastruktuurid ja tudengite ühiselamud meditsiiniülikoolides
G4G	G1.1.2 Energiakogukondade rakendatavad taastuvate energiaallikate kätised, sealhulgas laiendatud osa	Siht	Investeeringuosa raames toetatavad üksused
G9G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidele	Siht	Suutlikkuse suurendamise projektid, millega toetatakse REPowerEU reformide rakendamist ja valitsusväliste organisatsioonide investeeringuid
G14G	G1.2.2 Taastuvate energiaallikate elektrivõrkudesse integreerimist takistavate tõkete kõrvaldamine	Eesmärk	Selliste seadusandlike ja vajaduse korral muude kui seadusandlike aktide jõustumine, millega suurendatakse elektrivõrkudega ühendamise protsessi läbipaistvust ja hõlbustatakse seda protsessi
G16G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Äsja ehitatud või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu pikkus (km)
G21G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Eesmärk	Elektrituru andmekeskuse (OIRE/CSIRE) rakendamine
G25G	G1.3.1 Säästva transpordi toetamine	Eesmärk	Säästva transpordi tegevuskava Poolas
		Osamakse summa	2 771 996 703 eurot

2.1.9. Üheksas osamakse (tagastamatu toetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A8G	A1.2.1. Investeeringud ettevõtetele tegevusalade mitmekesistamisega seotud toodetesse, teenustesse ning töötajate ja töötajate pädevustesse	Siht	T2 – nende VKEd ja mikroettevõtjate arv HoReCas, kultuuri- ja turismisektoris, kes on oma äritegevust ajakohastanud
A15G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Siht	Kohalike omavalitsuste töötajad ja ruumiplaneerijad, kes on läbinud uue ruumilise planeerimise seaduse kursuse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A17G	A1.3.1. Maakasutuse planeerimise reformi rakendamine	Siht	Nende omavalitsuste osakaal, kes on võtnud vastu üldised ruumilise arengu kavad
A21G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Ehitatud või ajakohastatud jaotus- ja säilituskeskused ning hulgiturud, mida on ajakohastatud
A23G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Põllumajandusliku toidutööstuse VKEd, kes viisid lõpule oma taristu ja seadmete ajakohastamise projektid
A26G	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Põllumajandustootjad ja/või kalurid, kes viisid lõpule projektid oma taristu ja varustuse ajakohastamiseks, lühendasid toiduainete tarneahelaid ja rakendavad tootmisprotsessides põllumajanduse 4.0 lahendusi
A26aG	A1.4.1. Investeeringud põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela mitmekesistamiseks ja lühendamiseks ning ahela üksuste vastupanuvõime suurendamiseks	Siht	Rakendatud projektid, mille eesmärk on ajakohastada põllumajanduses hariduse õpetamise ja tutvustamise baasi 4.0
A29G	A2.1.1. Investeeringud robotiseerimise ja digiüleminekusse ettevõtetes	Siht	T2 – Robotiseerimise, tehisintellekti või protsesside, tehnoloogiate, toodete või teenuste digiüleminekuga seotud projektide rakendamine
A35G	A2.3.1. Pädevuskeskuste (muu hulgas spetsialiseeritud koolituskeskused, rakendamise tugikeskused, vaatluskeskused) ja mehitamata sõidukitööstuse juhtimistaristu arendamine ja varustus kui innovatsiooni ökosüsteem	Siht	T3 – Kaug sõidukite kohalikud keskused ja taristu, mille kohalik omavalitsus või määratud üksus on välja ehitanud kohalikul tasandil käitamiseks
A40G	A2.4.1. Investeeringud teadussuutlikkuse arendamiseks	Siht	Kaasaegse teadus- ja analüütilise infrastruktuuriga laborid haridus- ja teadusministeeriumi ning põllumajandus- ja maaelu arengu

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			ministeeriumi järelevalve all olevates ja/või alluvates asutustes
A48G.	A3.1.1. Investeeringud kaasaegsesse kutseõppesse, kõrgharidusse ja elukestvasse õppesse	Siht	T3 – kursuste pakkumine valdkondlike oskuskeskuste õppijatele, sealhulgas õpitulemuste kinnitamine
A55G	A4.1.1. Investeeringud tööturu institutsioonide reformi toetuseks	Siht	Avalik tööturuasutus, kus rakendatakse ajakohastatud IT-süsteeme
A56G	A4.1.1. Investeeringud tööturu institutsioonide reformi toetuseks	Siht	Riikliku tööturuasutuse töötajad, kes on koolitatud uute menetluste rakendamise ja IT-vahendite kasutamise alal, mida rakendatakse uute seaduste alusel, mis käsitlevad riiklike tööturuasutusi, kolmandate riikide kodanike töölevõtmist ja töölepingute elektroonilist sõlmimist teatavate tööandjate poolt
A61G	A4.2.1. Toetus lastehoiuteenustele kuni kolmeaastastele lastele (lasteaiad, lasteklubid) Maluch+ programmi raames	Siht	Uute kohtade loomine lastehoiuasutustes (lasteaiad, lasteklubid) kuni kolmeaastastele lastele
A74G.	A5.1 Toetus liikmesriigi osakonnale programmi „InvestEU“ raames	Siht	InvestEU investeeringute komitee poolt heaks kiidetud rahastamis- või investeerimistoimingud
B7G	B1.1.1. Investeeringud kaugkütte soojusallikatesse	Siht	T2 – Kaugküttesüsteemide kütteallikad
B9G	B1.1.2. Soojusallikate asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes	Siht	T2 – Soojusallika asendamine ühepereelamutes
B11G	B1.1.2. Soojusallikate asendamine ja energiatõhususe parandamine ühepereelamutes	Siht	T2 – Taastuvate energiaallikate termomoderniseerimine ja paigaldamine ühepereelamutesse
B12G	B1.1.3. Haridusasutuste moderniseerimine	Siht	Ajakohastatud või vahetatud soojusallikad, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ nõuetele haridusasutuste hoonetes (allkirjastatud lepingute alusel)
B13G	B1.1.3. Haridusasutuste moderniseerimine	Siht	Haridusasutuste termomoderniseeritud hooned (allkirjastatud lepingute alusel)

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
B14G	B1.1.4. Kohalike sotsiaaltegevusasutuste energiatõhususe suurendamine	Siht	Ühiskondliku tegevuse rajatised, kus asendatakse ebatõhusad tahkekütuse soojusallikad kaasaegsete soojusallikatega, mis vastavad põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ nõuetele
B15G	B1.1.4. Kohalike sotsiaaltegevusasutuste energiatõhususe suurendamine	Siht	Termomoderniseeritud sotsiaalse tegevuse rajatised
B20G	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Siht	Innovatiivsete vesiniku jõul töötavate transpordiuksuste teadus- ja innovatsiooniprojektid
B21dG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud
B21eG	B2.1.1. Investeeringud vesiniku, vesiniku tootmise, säilitamise ja transpordi valdkonnas	Eesmärk	Ministeerium on investeeringu lõpule viinud
B37G	B2.2.3. Ookeani terminalitaristu ehitamine	Eesmärk	Uue terminali ehitamine avamere tuuleenergia paigaldamiseks
B38G	B2.2.3. Ookeani terminalitaristu ehitamine	Siht	Łeba, Ustka ja Darłowo sadamates asuvate rajatiste uuendamine/laiendamine, et hooldada ja hooldada väliseid tuuleparke.
B43G.	B1.1.5. Energiatõhususe parandamine kortermajades	Siht	T2 – Taastuvenergiaseadmed ja termomoderniseerimine kortermajades
C6G	C1.1.1. Väga kiirele internetiühendusele juurdepääsu tagamine valgetes kohtades	Siht	T3 – Täiendavad kodumajapidamised (eluruumid), millel on lairibaühendus vähemalt 100 Mb/s (võimalusega suurendada seda gigabitivõimsuseni)
C6aG	C1.1.1. Väga kiirele internetiühendusele juurdepääsu tagamine valgetes kohtades	Siht	Klassiruumid koolides, mis on varustatud kohtvõrgu (LAN) ühendusega
C12G	C2.1.1. Avalikud e-teenused, majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	T2 – Uute e-teenuste lõpuleviimine või olemasolevate ajakohastamine
C13aG	C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusasutuste ja	Siht	Uute riiklike IT-süsteemide väljaarendamine või olemasolevate laiendamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused		
C13bG	C2.1.1 Avalikud e-teenused, haldusasutuste ja majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	Avaliku halduse tugiasutuse digiteerimine
C13cG	C2.1.1. Avalikud e-teenused, majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Eesmärk	Riiklik e-arvete süsteem toimib
C13dG	C2.1.1. Avalikud e-teenused, majandussektorite toimimist parandavad IT-lahendused	Siht	Uute e-teenuste lõpuleviimine või olemasolevate ajakohastamine
C20G	C2.1.3. E-pädevused	Siht	T2 – Täiendavad inimesed, kes on koolitatud digipädevuste, sealhulgas digikirjaoskuse alal
C23G	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlastaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Siht	Küberturvalisuse projektid (CyberPL) riikliku küberturvalisuse süsteemi tõhususe suurendamise programmi (KSC-PL) raames
C25G.	C3.1.1. Küberturvalisus – CyberPL, andmetöötlastaristu ja õiguskaitseteenistuste taristu optimeerimine	Eesmärk	Andmekeskuste hoonete ehitamine
D6G	D1.1. Tervishoiuteenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Õigusaktide paketi jõustumine, mis käsitleb riiklike e-tervishoiu teenuste käivitamist ja nende integreerimist olemasolevatesse/olemasolevatesse e-tervise süsteemidesse riiklikul ja piirkondlikul tasandil
D13G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Siht	Haiglad, mille taristuinvesteeringud või meditsiiniseadmed ostetakse seoses nende riiklikku onkoloogiavõrgustikku toomisega
D14G	D1.1.1. Kõrgetasemelise spetsialiseerunud hoolduskeskuste ja muude tervishoiuteenuste osutajate taristu arendamine ja ajakohastamine	Siht	Haiglad, mille taristuinvesteeringud või meditsiiniseadmed ostetakse seoses nende ümberkorraldamise või riiklikku kardioloogiavõrgustikku toomisega
D15G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete	Eesmärk	Uute e-teenuste käivitamine, sealhulgas:

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	tervishoiuteenuste edasiarendamise teel		- patsiendi tervise analüüsivahendid; - tehisintellekti algoritmidel põhinev otsuste tegemise tugivahend arstidele; ning muude peamiste tervishoiusüsteemidega integreeritud meditsiiniliste andmete keskhoidla.
D18G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	Patsientide ja digiülemineku läbinud meditsiiniastutustes hoitavate tervishoiuteenuste koostoime ajalugu
D20G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	T2 – Digiteeritud meditsiinilised dokumendid
D21G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	Kesksed/piirkondlikud tervishoiuteenuste osutajad, kes on ühendatud keskse terviseandmete hoidlaga, ja kesksed/piirkondlikud tervishoiuteenuste osutajad, kes on varustatud tehisintellektil põhineva otsuste tegemise tugivahendiga
D22G	D1.1.2. Tervise digiülemineku kiirendamine digitaalsete tervishoiuteenuste edasiarendamise teel	Siht	Patsiendi tervise analüüsi vahendiga hõlmatud täiskasvanud patsiendid
D24G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Siht	Nende meditsiiniülikoolide üliõpilaste arv, kes on saanud rahalist toetust vastavalt kõrgharidust ja teadust ning arstide ja hambaarstide kutsealasid käsitlevale seadusele
D28G	D2.1. Meditsiinitöötajate arvu suurendamiseks õigete tingimuste loomine	Siht	Arstide ja hambaarstide arv, kes on saanud tunnistuse, mis kinnitab nende erialast meditsiinilist pädevust
D30G	D2.1.1. Investeeringud, mis on seotud õppevahendite moderniseerimisega ja ajakohastamisega, et suurendada meditsiiniõpingute vastuvõtu piirmäärasid	Siht	Stipendiumi saanud õendus-, ämmaemanda-, kiirabi-, meditsiini-, hambaarsti-, meditsiinianalüüsi-, füsioteraapia- ja apteegiüliõpilaste ning õendus-, ämmaemanda- ja kiirabiüliõpilaste arv, mis on kaetud stipendiumi, õpingute kaasrahastamise või juhendamisega

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
D36G	D3.1.1. Meditsiini- ja tervishoiualaste teadusuuringute ulatuslik arendamine	Siht	Biomeditsiinisektori teadusuksuste ja ettevõtjate rahastatud projektide arv
D37G	D3.1.1. Meditsiini- ja tervishoiualaste teadusuuringute ulatuslik arendamine	Siht	Olemasolevate kliiniliste uuringute tugikeskuste loomise ning arendamise ja ajakohastamise arv
D40G	D1.2.1. Pikaajalise hoolduse arendamine meditsiiniüksuste taristu ajakohastamise teel piirkonna tasandil	Siht	Lõpuleviidud projektid, millega arendatakse piirkonna haiglates pikaajalist hooldust ja geriaatrilist ravi
E1G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Jõustub seadus, millega kehtestatakse kohustus osta alates 2025. aastast üksnes heiteta bussid üle 100 000 elanikuga linnades
E4G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Eesmärk	Sellise õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse keskkonnatasu heitkogustega seotud sõidukitele kooskõlas põhimõttega „saastaja maksab“
E4cG	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud
E7G	E1.1. Keskkonnasõbraliku transpordi kasutamise suurendamine	Siht	Uued heitevabad sõidukid
E14G	E1.1.2. Nullheitega ja vähese heitega ühistransport (bussid)	Siht	Kasutusel olevad uued heiteta ja vähese heitega sõidukid
E18G	E2.1.1. Raudteeliinid	Siht	Tööd 500 km raudteeliinidel, millest 250 km tuleb taaselustada
E18aG	E2.1.1. Raudteeliinid	Siht	180 kitsaskoha kõrvaldamine (sealhulgas raudteeületuskohad)
E20G	E2.1.2. Raudtee reisijateveoveerem	Siht	Uus elektriline ja ERTMSiga varustatud veerem piirkondlike ja pikamaaraudteeliinide jaoks
E22G	E2.1.3. Intermodaalsed projektid	Siht	Ümberlaadimise võimsuse suurenemine
E25G	E2.2.1. Investeeringud transpordiohutusse	Siht	Möödasõiduteede ehitamine, liiklusohutuse esmase vastuvõtu keskuste parandamine, automaatsete teeseireseadmete paigaldamine,

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			sõidumeerikute asendamine arukate sõidumeerikutega
E28G	E2.2.2. Transpordi digiüleminek	Siht	Automaatjuhtimise, raudteeületuskohtade, 144 ERTMSi rongisiseste seadmete paigaldamine
G5G	G1.1.2 Energiakogukondade rakendatavad taastuvate energiaallikate kätised, sealhulgas laiendatud osa	Siht	Investeeringu osas raames toetatavad üksused
G6G	G1.1.3 Energiasalvestussüsteemid (tagastamatu toetus)	Eesmärk	Suuremahulise akupõhise energiasalvestussüsteemi (BESS) kasutuselevõtt
G11G	G1.1.4. Toetus REPowerEU reforme ja investeeringuid rakendavatele institutsioonidele	Eesmärk	IT-vahendi kasutuselevõtmine uue reguleeriva mudeli rakendamiseks energeetikasektorit reguleeriva asutuse poolt
G17G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Äsja ehitatud või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu pikkus (km)
G19G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Äsja ehitatud või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu pikkus (km)
G20G	G1.2.3. Põhivõrkude arendamine, arukas elektritaristu	Siht	Laiendatud või uuendatud elektrijaamad ülekandevõrgus
G24G	G1.2.4. Eelõige maapiirkondi teenindavate elektrijaotusvõrkude ehitamine või moderniseerimine, et võimaldada uute taastuvate energiaallikate ühendamist	Siht	Äsja ehitatud või ajakohastatud elektrienergia ülekandevõrgu pikkus (km)
G27G	G1.3.2. Heiteta ühistransport (bussid)	Siht	Kasutusel on uued heitevabad sõidukid
		Osamakse summa	4 733 620 969 eurot

2.2. Laen

Artikli 3 lõikes 2 osutatud osamaksed korraldatakse järgmiselt.

2.2.1. Esimene osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
B1L	B1.2. Energiaettevõtjate energiasäästukohustuse rakendamise hõlbustamine	Eesmärk	Energiatõhususe seaduse rakendusmääruse jõustumine
B10L	B2.4. Energiasalvestusseadmete arendamise õigusraamistik	Eesmärk	Energia salvestamise seaduse muudatuste jõustumine
B21L	B3.3. Põllumajandus- ja maapiirkondade veevarude säästva majandamise toetamine	Eesmärk	Põllumajanduses ja maapiirkondades vastupanuvõimelise veemajanduse tingimuste parandamiseks vajalike siseriiklike õigusaktide muudatuste jõustumine
B22L	B3.3.1. Investeeringud säästva veemajanduse potentsiaali suurendamisse maapiirkondades	Eesmärk	Konkursikutse valikukriteeriumide vastuvõtmine
B25L	B3.4. Rohepöördele ülemineku võimaldav raamistik linnapiirkondades	Eesmärk	Keskkonnahoidliku linnakeskkonna ümberkujundamise vahend
B28L	B3.5. Väikese ja keskmise sissetulekuga inimeste eluasemeehituse reform, võttes arvesse hoonete suuremat energiatõhusust	Eesmärk	8. detsembri 2006. aasta seaduse (mis käsitleb rahalist toetust eluasemete ehitamiseks üürile, kaitstud eluasemetele, öövarjudele, kodutute varjupaikadele, küttejaamadele ja ajutistele ruumidele) muudatuse jõustumine ning sellest tulenevad muudatused muudes õigusaktides
B33L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Maismaa tuuleparkidesse tehtavate investeeringute seaduse muutmise seaduse jõustumine
B35L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Siht	T1 – Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)
B39L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	17. detsembri 2020. aasta seadusest (elektritootmise edendamise kohta avamere tuuleparkides) tuleneva rakendusmääruse jõustumine
C1L	C1.2. Sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks kaasaegse traadiga ja traadita side kättesaadavuse ja kasutamise taseme suurendamine	Eesmärk	17. veebruari 2020. aasta määruse (keskkonna elektromagnetväljakiirguse seire kohta) muutmine
C2L	C1.2. Sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks kaasaegse traadiga ja traadita side	Eesmärk	Ministrite nõukogu 10. septembri 2019. aasta määruse

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	kättesaadavuse ja kasutamise taseme suurendamine		(keskkonnamõju hindamise kohta) muutmine
D1L	D1.2. Piirkonna tasandil tervishoiuteenuste osutajate pikaajalise hoolduse teenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Poola piirkondlike haiglate pikaajalise hoolduse ja geriaatriakeskuste loomise võimaluste läbivaatamine
		Osamakse summa	4 178 257 125 eurot

2.2.2. Teine osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A1L	A2.5. Kultuurisektori ja kultuuritööstuse majandusliku arengu potentsiaali tugevdamine	Eesmärk	Rohelise ja digitaalse tegevuse toetamist kultuuri- ja loomesektoris käsitleva poliitikadokumendi vastuvõtmine
A2L	A2.5.1. Programm kultuuri- ja loomemajanduse üksuste tegevuse toetamiseks, et stimuleerida nende arengut	Eesmärk	Valikukriteeriumid projektide toetamiseks kultuuri- ja loomesektorites
B2L	B1.2.1. Energiatõhusus ja taastuvad energiaallikad ettevõtetes – suurima kasvuhoonegaaside vähendamise potentsiaaliga investeeringud	Eesmärk	Ettevõtjate, sealhulgas ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud ettevõtete energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate toetuskava rahastamisjuhised (sealhulgas rahastamiskõlblikkuse ja valikukriteeriumid)
B14L	B3.2. Keskkonnaseisundi parandamise ja ohtlike ainete eest kaitsmise toetamine	Eesmärk	Jõustub seadus, millega hõlbustatakse suurte postindustriaalsete piirkondade negatiivse keskkonnamõju täielikku kõrvaldamist.
B34L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Jõustub määrus, millega kehtestatakse taastuvenergia enampakkumiste kava aastateks 2022–2027

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
B36L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Siht	T2 – Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)
B40L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	17. detsembri 2020. aasta seadusest (elektritootmise edendamise kohta avamere tuuleparkides) tuleneva rakendusmääruse jõustumine
C8L	C2.2. Haridussüsteemi digiülemineku aluse reformimine	Eesmärk	Hariduse uue digiülemineku poliitika vastuvõtmine, mis on aluseks haridussüsteemi muutustele ja IKTsse tehtavate investeeringute rakendamisele ning millega määratakse kindlaks haridussüsteemi digiülemineku suunad lühikeses ja pikas perspektiivis
C9L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Eesmärk	Avalik konsultatsioon raamistiku üle, millega määratakse kindlaks IKT-seadmete jaotamise ja koolidele infrastruktuuri pakkumise kord
D2L	D1.2. Piirkonna tasandil tervishoiuteenuste osutajate pikaajalise hoolduse teenuste tõhususe, kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine	Eesmärk	Läbivaatamise tulemustel põhineva õigusakti jõustumine, mis käsitleb toetust pikaajalise hoolduse ja geriaatriakeskuste rajamiseks piirkondlikes haiglates
E5L	E2.3. Transpordi juurdepääsetavuse, turvalisuse ja digitaalsete lahenduste parandamine	Eesmärk	Jõustub õigusakt, millega parandatakse reisijate õigusi veeremile esitatavate nõuete valdkonnas
		Osamakse summa	3 309 921 717 eurot

2.2.3. Kolmas osamakse (laenuetoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
B32L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Eesmärk	Selliste õigusaktide jõustumine, millega muudetakse taastuveni energiakogukondade ja biometani õigusraamistikku. Taastuveni energiaseaduse muudatused, energiaturgu käsitlevate õigusaktide

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
			muudatused ja taastuenergiaseaduse määruse jõustumine
B37L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Siht	T3 – Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)
C10L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Eesmärk	Raamistik, millega määratakse kindlaks IKT-seadmete levitamise ja koolidele infrastruktuuri pakkumise kord
		Osamakse summa	2 815 596 004 eurot

2.2.4. Neljas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
B3L	B1.2.1. Energiatõhusus ja taastuvad energiaallikad ettevõtetes – suurima kasvuhoonegaaside vähendamise potentsiaaliga investeeringud	Siht	Kõigi lepingute sõlmimine energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate rakendamiseks ettevõtetes
B6L	B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks	Eesmärk	Elektrisüsteemi toimimise üksikasjalikke tingimusi käsitleva määruse muudatuse jõustumine, millega muudetakse siseriiklikke tasakaalustamiseskirju, et vähendada võimalikult suures ulatuses jaotamispiirangute mõju
B24L	B3.4. Rohepöördele ülemineku võimaldav raamistik linnapiirkondades	Eesmärk	Sellise seaduse jõustumine, mille eesmärk on toetada linnapiirkondade suutlikkust investeerida rohepöördesse.
B38L	B2.2. Taastuvate energiaallikate arendamise tingimuste parandamine	Siht	T4 – Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)
C3L	C1.2. Sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste rahuldamiseks kaasaegse traadiga ja traadita side kättesaadavuse ja kasutamise taseme suurendamine	Eesmärk	Uus(uued) õigusakt(id), millega eemaldatakse 5G-võrgu rakendamist takistavad tegurid

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
		Osamakse summa	1 313 079 799 eurot

2.2.5. Viies osamakse (laenuetoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
B4L	B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks	Eesmärk	Avamere tuuleparkides elektritootmise edendamise seadusest tulenevate rakendusmääruste jõustumine
C15L	C4.1.1 Tipptasemel digiülemineku toetamine	Eesmärk	Pilvandmetöötlust kasutavate ettevõtjate digiülemineku juhend
E1L	E1.2. Suurendada heiteta ja vähese heitega transpordi osakaalu, ennetada ja vähendada transpordi negatiivset mõju keskkonnale	Eesmärk	Õigusakti jõustumine, millega kehtestatakse vähese heitega piirkondade kohustus valitud, kõige saastatud linnadele
E6L	E2.3. Transpordi juurdepääsetavuse, turvalisuse ja digitaalsete lahenduste parandamine	Eesmärk	Kohustus ajakohastada riiklik ja rahvusvaheline veerem puuetega reisijatele esitatavate nõuetega
G6L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Siht	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)
G7L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Siht	Maismaa tuule- ja fotogalvaaniliste seadmete installeeritud võimsus (GW)
G12L	G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)	Eesmärk	Rakendusleping
G16L	G3.1.5. Avamere tuuleparkide ehitamine (avamere tuuleenergia fond)	Eesmärk	Rakendusleping
G20L	G3.2.1 Maagaasitaristu ehitamine energiasüsteemi tagamiseks	Eesmärk	Ehituslubade väljaandmine
G21L	G3.2.1 Maagaasitaristu ehitamine energiasüsteemi tagamiseks	Eesmärk	Töövõtja(te) valimine-

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
		Osamakse summa	3 229 285 224 eurot

2.2.6. Kuues osamakse (laenuetoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A7L	A2.6.1. Satelliitandmeid kasutavate seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri riikliku süsteemi arendamine	Eesmärk	Parlamendi poolt vastu võetava kosmosetegevuse seaduse jõustumine
A9L	A2.6.1. Satelliitandmeid kasutavate seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri riikliku süsteemi arendamine	Eesmärk	Ettevalmistustööd esimese Poola satelliidi orbiidile saatmiseks: ECSSi etapp 0/A/B/C (Lähetuste analüüs/vajaduste kindlakstegemine, teostatavus ja määratlus)
B26L	B3.4.1. Investeeringud linnade rohepöördesse	Siht	T1 – Kõigi keskkonnahoidlikesse linnaarendusprojektidesse tehtavate investeeringute lepingute allkirjastamine (arvutatakse liitavutatuna)
B29L	B3.5.1. Investeeringud energiatõhusatesse eluasemetesse väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele	Siht	T1 – Esimese energiatõhusate eluasemete partii valmiseni väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele
C16L.	C4.1.1 Tipptasemel digiülemineku toetamine	Eesmärk	Rakendusleping
G1L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Fotogalvaaniliste ja maismaa tuuleenergia rajatiste taastuvenergia potentsiaali kaardistamine
G2L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Loamenetluste kiirendamine
G3L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Loamenetluste digitaliseerimine
G11L	G3.1.3. Energiatõhususe suurendamine ja fossiilkütuste järkjärgulise kasutusest	Eesmärk	Sellise resolutsiooni vastuvõtmine, millega ajakohastatakse või võetakse kasutusele uus prioriteetne

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
	kõrvaldamise kiirendamine küttesektoris		programm hoonete renoveerimise integreeritud teenuste jaoks
		Osamakse summa	2 597 035 695 eurot

2.2.7. Seitsmes osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A8L	A2.6.1. Satelliitandmeid kasutavate seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri riikliku süsteemi arendamine	Siht	Vajaliku infrastruktuuri arendamine: riiklik satelliitinfosüsteem (NSIS), mis osutab seireteenuseid, kasutades Maa seire satelliitandmeid
A10L	A2.6.1. Satelliitandmeid kasutavate seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri riikliku süsteemi arendamine	Siht	T1 – Poola esimese satelliidi käivitamine
A12L.	A2.7.1 Julgeoleku- ja Kaitsefond	Eesmärk	Fondi õigusraamistiku loomine
B15L	B3.2. Keskkonnaseisundi parandamise ja ohtlike ainete eest kaitsmise toetamine	Eesmärk	Läänemeres püsivaid ohtlikke materjale käsitleva õigusakti jõustumine
C12L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Siht	IT-vahendid kutsekoolidele ja üldharidusasutustele antavate kaug- või hübriid tundide korraldamiseks
E3L	E1.2.1. Heitevaba ühistransport linnades (trammid)	Eesmärk	Uued trammid: toetuse saajate valimine
E7L	E3.1.1. Vähesese CO ₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahend	Eesmärk	Investeeringispoliitika muudatused
E8L	E3.1.1. Vähesese CO ₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahend	Eesmärk	Rakenduslepingu allkirjastamine
G8L	G3.1.2. Rohepöördeks vajalikud oskused	Eesmärk	Kolme valdkondliku kvalifikatsiooniraamistiku muutmine rohepöördeks
G9L	G3.1.2. Rohepöördeks vajalikud oskused	Eesmärk	Energeetikasektori kvalifikatsiooniraamistiku muutmine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
G13L	G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud
G17L	G3.1.5. Avamere tuuleparkide ehitamine (avamere tuuleenergia fond)	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud
G22L	G3.2.1 Maagaasitaristu ehitamine energiajulgeoleku tagamiseks	Eesmärk	Ehitustööde algus
		Osamakse summa	4 498 800 775 eurot

2.2.8. Kaheksas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A3L	A2.5.1. Programm kultuuri- ja loomemajanduse üksuste tegevuse toetamiseks, et stimuleerida nende arengut	Siht	Kultuuri- ja loomesektorites tegutsevate kultuuriasutuste, valitsusväliste organisatsioonide, VKEde ja mikroettevõtjate allkirjastatud lepingute arv
A4L	A2.5.1. Programm kultuuri- ja loomemajanduse üksuste tegevuse toetamiseks, et stimuleerida nende arengut	Siht	Kultuuri- ja loomesektoris antud stipendiumide arv
A13L.	A2.7.1 Julgeoleku- ja Kaitsefond	Eesmärk	Investeeringupoliitika vastuvõtmine
B5L	B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks	Eesmärk	Avamere tuuleparkide elektri enampakkumiste korraldamine
B6aL.	B2.3. Toetus avamere tuuleparkidesse investeerimiseks	Eesmärk	Uuring Poola elektrisüsteemi jaotuspiirangute piiramise meetmete kohta.
B17L	B3.2.1. Investeeringud riskide neutraliseerimise ning suurte mahajäetud tööstusalade ja Läänemere taastamise	Siht	Maa-alad, mille kohta on läbi viidud saasteainete ja ohtlike materjalide esinemisega seotud väliuuringud
B18L	B3.2.1. Investeeringud riskide neutraliseerimise ning suurte mahajäetud tööstusalade ja Läänemere taastamise	Siht	Kohad Poola merepiirkondades (sh vrakid) koos ohtlike materjalide olemasoluga seotud inventeerimise ja kohapealsete uuringutega
B23L	B3.3.1. Investeeringud säästva veemajanduse potentsiaali suurendamiseks maapiirkondades	Siht	Põllumajandusmaa/metsa pindala (hektarites), mis saab kasu vee paremast säilitamisest

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
B27L	B3.4.1. Investeeringud linnade rohepöördesse	Siht	T2 – Kõigi keskkonnahoidlikesse linnaarendusprojektidesse tehtavate investeeringute lepingute allkirjastamine (arvutatakse liitarvutatuna)
C13L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Siht	Koolidesse toimetatud tehisintellekti ning teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika (STEM) laborid
C14L	C2.2.1. Koolide/institutsioonide varustamine asjakohaste IKT-seadmete ja -taristuga, et parandada haridussüsteemi üldist tulemuslikkust	Eesmärk	Eksamisüsteemi digiüleminek
E2L	E1.2. Suurendada heiteta ja vähese heitega transpordi osakaalu, ennetada ja vähendada transpordi negatiivset mõju keskkonnale	Eesmärk	Vähesaastavate transporditsoonide loomine asjaomaste kohalike omavalitsuste poolt
E9L	E3.1.1. Vähese CO ₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahend	Eesmärk	Rahastamislepingute allkirjastamine
G4L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Loamenetluste digitaliseerimine
G10L	G3.1.2. Rohepöördeks vajalikud oskused	Eesmärk	Sektoripõhised kvalifikatsiooniraamistikud kõige kriitilisemates rohepöörde sektorites, mis on integreeritud kvalifikatsioonisüsteemi
		Osamakse summa	5 819 147 514 eurot

2.2.9. Üheksas osamakse (laenutoetus):

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A11L	A2.6.1. Satelliitandmeid kasutavate seireteenuste, toodete, analüütiliste vahendite, teenuste ja kaasneva infrastruktuuri riikliku süsteemi arendamine	Siht	T2 – Kolme järgmise Poola satelliidi käivitamine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
A14L.	A2.7.1 Julgeoleku- ja Kaitsefond	Eesmärk	Investeeringu lõpuleviimine
B16L	B3.2.1. Investeeringud riskide neutraliseerimisse ning suurte mahajäetud tööstusalade ja Läänemere taastamisse	Siht	Dokumendid, mis on koostatud investeeringuteks, mis on seotud Läänemere põhjas asuvate valitud suurte mahajäetud tööstusalade ja ohtlike materjalide negatiivse keskkonnamõjuga
B27aL	B3.4.1. Investeeringud linnade rohepöördesse	Siht	T3 – lõpetatud projektid, millega toetatakse investeeringuid keskkonnahoidliku linnaarengu projektidesse
B30L	B3.5.1. Investeeringud energiatõhusatesse eluasemetesse väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadele	Siht	T2 – Teise energiapartii ehitus – tõhusad eluasemed madala ja keskmise sissetulekuga kodumajapidamistele.
C17L	C4.1.1 Tipptasemel digiülemineku toetamine	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud
C18L	C4.1.1 Tipptasemel digiülemineku toetamine	Eesmärk	Ministeerium on investeeringu lõpule viinud
E4L	E1.2.1. Heitevaba ühistransport linnades (trammid)	Siht	Uued trammid ühistranspordi jaoks
E10L	E3.1.1. Vähesese CO ₂ heitega majanduse toetamise rahastamisvahend	Siht	Omakapitaliinvesteeringute lõpuleviimine
G5L	G3.1.1. Taastuvate energiaallikate lubade andmise protsessi ühtlustamine	Eesmärk	Loamenetluste digitaliseerimine
G14L	G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud
G15L	G3.1.4. Riikliku energiasüsteemi toetamine (energiatoetusfond)	Eesmärk	Ministeerium on investeeringu lõpule viinud
G18L	G3.1.5. Avamere tuuleparkide ehitamine (avamere tuuleenergia fond)	Siht	Lõplike abisaajatega sõlmitud õiguslikud lepingud
G19L	G3.1.5. Avamere tuuleparkide ehitamine (avamere tuuleenergia fond)	Eesmärk	Ministeerium on investeeringu lõpule viinud
G23L	G3.2.1 Maagaasitaristu ehitamine energiapuulgeoleku tagamiseks	Eesmärk	Gaasijuhtme ehitamise lõpuleviimine

Järjekorranumber	Seotud meede (reform või investeering)	Eesmärk / siht	Nimi
G24L	G3.3.1 Energiasalvestussüsteemid (tagastatav toetus)	Eesmärk	Olemasoleva pumpelektrijaama moderniseerimine
		Osamakse summa	6 780 179 665 eurot

3. JAGU: TÄIENDAV KORD

1. Taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamise kord

Poola taaste- ja vastupidavuskava seire ja rakendamine toimub vastavalt järgmisele korrale.

Taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ja järelevalve üldise koordineerimise eest vastutab fondide ja regionaalpoliitika ministeerium. See asutus vastutab ka maksetaotluste, liidu vahendite haldaja kinnituste ja auditite kokkuvõtte koostamise eest ning tegutseb ka komisjoni ja Poola ametiasutuste vahelise sidemena. Reformide ja investeringute rakendamise eest vastutavad institutsioonid kontrollivad rakendatud meetmete vastavust kohaldatavale liidu ja siseriiklikule õigusele ning edusamme kindlaksmääratud eesmärkide ja sihtide saavutamisel lõplike vahendite saajate tasandil. Teave ja kontrollide tulemused esitatakse koordineerivale asutusele IT-süsteemi kaudu.

Lisaks luuakse seadusandliku aktiga seirekomisjon, mis koosneb taaste- ja vastupidavuskava rakendamisse kaasatud sidusrühmadest ja sotsiaalpartneritest. Seirekomisjon teostab järelevalvet taaste- ja vastupidavuskava tõhusa rakendamise üle. Seadusandlik akt sisaldab sätet, millega kehtestatakse õiguslik nõue konsulteerida taaste- ja vastupidavuskava rakendamise ajal seirekomisjoniga.

Auditeid viib läbi riiklik maksuamet, eelkõige rahandusministeeriumi riiklike vahendite auditeerimise osakond ja 16 maksuhalduskoda (piirkondlikud bürood) riigis. Kõnealune auditeerimisasutus kontrollib reformide ja investeringute nõuetekohast rakendamist, kindlaksmääratud eesmärkide ja sihtide saavutamist, selliste mehhanismide tõhusust, mille eesmärk on ennetada, avastada ja kõrvaldada tõsiseid eeskirjade eiramisi, milleks on pettus, korruptsioon ja huvide konflikt, ning vältida topeltrahastamist ning IT-süsteemi usaldusväärsust ja turvalisust.

2. Komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord

Fondide ja regionaalpoliitika ministeerium kui Poola taaste- ja vastupidavuskava ja selle rakendamise keskne koordineeriv organ vastutab kava üldise koordineerimise ja järelevalve eest. Eelkõige tegutseb ta koordineeriva asutusena, kes jälgib eesmärkide ja sihtide saavutamisel tehtud edusamme ning esitab aruandeid ja maksetaotlusi. See koordineerib eesmärkide ja sihtide, asjakohaste näitajate, aga ka kvalitatiivse finantsteabe ja muude andmete, näiteks lõplike vahendite saajate aruandlust. Andmed kodeeritakse IT-süsteemis, mille kaudu on reformide ja investeringute rakendamise eest vastutavad institutsioonid kohustatud aru andma fondide ja regionaalpoliitika ministeeriumile.

Kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikega 2 esitab Poola pärast käesoleva lisa punktis 2.1 sätestatud asjakohaste kokkulepitud eesmärkide ja sihtide saavutamist komisjonile nõuetekohaselt põhjendatud taotluse rahalise toetuse ja vajaduse korral laenu maksmiseks. Poola tagab, et komisjonil on taotluse korral täielik juurdepääs asjakohastele alusandmetele, mis toetavad maksetaotluse nõuetekohast põhjendust nii maksetaotluse hindamiseks vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 3 kui ka auditi ja kontrolli eesmärgil.